

Številka: IPP 007-131/2017
Ljubljana, 18. 8. 2017
EVA 2016-2030-0034
GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE Gp.gs@gov.si
ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (Predlog ZIKS-1G), redni zakonodajni postopek – predlog za obravnavo
1. Predlog sklepov vlade:
<p>Na podlagi drugega odstavka 2. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 - ZUKN in 8/12, 21/13, 47/13 – ZDU – 1G in 65/14) je Vlada Republike Slovenije na svoji ... seji dne ... sprejela sklep:</p> <p>»Vlada Republike Slovenije je določila besedilo Predloga Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (Predlog ZIKS-1G) in ga predloži Državnemu zboru Republike Slovenije v obravnavo po rednem postopku.«</p> <p style="text-align: right;">mag. Lilijana Kozlovič generalna sekretarka</p> <p>Sklep prejmejo:</p> <ul style="list-style-type: none">- Državni zbor Republike Slovenije,- Ministrstvo za pravosodje,- Ministrstvo za finance,- Ministrstvo za notranje zadeve,- Služba Vlade RS za zakonodajo.
2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:
/
3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:
<ul style="list-style-type: none">- mag. Goran KLEMENČIČ, minister za pravosodje- Tina BRECELJ, državna sekretarka na Ministrstvu za pravosodje- Darko STARE, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje- mag. Nina KOŽELJ, v. d. generalne direktorice Direktorata za kaznovalno pravo in človekove pravice
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:
/

4. Predstavniki vlade, ki bodo sodelovali pri delu državnega zbora:		
<ul style="list-style-type: none"> - mag. Goran KLEMENČIČ, minister za pravosodje - Tina BRECELJ, državna sekretarka na Ministrstvu za pravosodje - Darko STARE, državni sekretar na Ministrstvu za pravosodje - mag. Nina KOŽELJ, v. d. generalne direktorice Direktorata za kaznovalno pravo in človekove pravice 		
5. Kratek povzetek gradiva:		
<p>S predlaganim zakonom se izboljšuje pravni okvir za izvrševanje kazenskih sankcij v Republiki Sloveniji, saj vsebuje spremembe in dopolnitve, potrebne zaradi učinkovitejšega izvrševanja določb v praksi ter zaradi izrecnih opozoril in priporočil Varuha človekovih pravic. Poleg tega je sprememba zakona potrebna zaradi sprememb in dopolnitev zakonodaje s področja prekrškov, ki uvaja nadomestni zapor.</p> <p>Republika Slovenije je z Mednarodnim kazenskim sodiščem sklenila sporazum, po katerem je pripravljena sprejeti na prestajanje kazni obsojence, ki so obsojeni s sodbo tega sodišča, glede na določbe sporazuma je zato nujno, da se položaj v zvezi s prestajanjem kazni uredi tudi z nacionalnim zakonom o izvrševanju kazenskih sankcij.</p> <p>Spremembe zakona so potrebne tudi zaradi opredelitve pooblastil pooblaščenih uradnih oseb, saj so bila s podzakonskimi akti s področja izvrševanja kazenskih sankcij doslej določena številna pooblastila, ki sicer spadajo v zakonsko materijo.</p> <p>Prav tako pa so potrebne nekatere redakcijske spremembe ter dopolnitve, ki bodo izvrševanje kazenskih sankcij uskladile z novim Zakonom o probaciji, nenazadnje pa je tudi po priporočilih Varuha človekovih pravic nujno poenotiti izrazoslovje ter enotno določiti namestitve obsojencev v primerih, ko gre bodisi za izrekanje disciplinskih kazni bodisi za sankcioniranje drugih milejših kršitev, ki imajo za posledico spremembo namestitve obsojencev.</p>		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR:		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov	/	/	/	/
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva	/	/	/	/
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev bodo dodatno zagotovljene s spremembo državnega proračuna za leto 2015:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
/	/	/	/	/
/	/	/	/	/
/	/	/	/	/
SKUPAJ				/
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				/
II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:				
Novi prihodki		Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1	
/		/	/	
/		/	/	
/		/	/	
SKUPAJ		/	/	
OBRAZLOŽITEV:				
I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
– odhodkov državnega proračuna, ki niso načrtovani na ukrepih oziroma projektih sprejetih proračunov:				
/				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev niso zagotovljene:				
/				

<p>II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:</p> <p>/</p> <p>II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:</p> <p>/</p>							
<p>7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:</p> <p>Predlog zakona prinaša dodaten dan letnega dopusta za pooblaščen uradne osebe. Vendar navedena sprememba pomeni finančne posledice v skupni višini, nižji od 40.000 EUR letno, saj se bo odsotnost posameznih pooblaščenih uradnih oseb v največji možni meri nadomeščala z notranjimi razporeditvami ostalih zaposlenih javnih uslužbencev. Posebne zaposlitve oziroma nadomeščanja v ta namen niso predvidena.</p>							
<p>8. Predstavitev sodelovanja javnosti:</p> <table border="1"> <tr> <td>Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:</td> <td style="text-align: center;">DA</td> </tr> </table> <p>Gradivo predloga zakona je v pripravi že skoraj leto dni.</p> <p>V razpravo so bili vključeni predstavniki strokovne ter zainteresirane javnosti, saj je bilo gradivo dne 6.4.2017 objavljeno na spletni strani Ministrstva za pravosodje in istega dne poslano v strokovno usklajevanje Upravi Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij, Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije, Vrhovnemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije, Varuhu človekovih pravic, Informacijskemu pooblaščenču, Policiji, Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani, Inštitutu za kriminologijo pri Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani in Pravni fakulteti Univerze v Mariboru.</p> <p>Predlagane spremembe se ne nanašajo na občine in združenja občin.</p> <p>Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, Pravna fakulteta Univerze v Mariboru in Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani niso imeli pripomb k predlaganim spremembam.</p> <p>Vsebinsko najobsežnejše pripombe je podala Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij. Njene pripombe so bile v celoti upoštevane oziroma so bila tekom strokovnega usklajevanja posamezna stališča usklajena na številnih sestankih.</p> <p>Neupoštevane pripombe strokovne javnosti in opredelitve predlagatelja so podrobneje prikazani v točki 7. uvodne obrazložitve predloga zakona.</p> <table border="1"> <tr> <td>9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:</td> <td style="text-align: center;">DA</td> </tr> <tr> <td>10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:</td> <td style="text-align: center;">DA</td> </tr> </table>		Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA	9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA	10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA
Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja:	DA						
9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:	DA						
10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:	DA						
<p>mag. Goran KLEMENČIČ minister</p>							

Priloga:

- Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (Predlog ZIKS-1G)

PREDLOG ZAKONA
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IZVRŠEVANJU KAZENSKIH SANKCIJ –
redni postopek

(Predlog ZIKS-1G; EVA 2016-2030-0034)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij (ZIKS-1)¹ predstavlja del kaznovalnega prava, kamor spadajo še Kazenski zakonik², Zakon o kazenskem postopku³, Zakon o prekrških⁴, Zakon o odgovornosti pravnih oseb za kazniva dejanja⁵, Zakon o sodelovanju v kazenskih zadevah z državami članicami Evropske unije (ZSKZDČEU-1)⁶ in Zakon o probaciji (ZPro)⁷.

ZIKS-1 je vsebinsko vezan na določbe vseh navedenih kazenskopravnih zakonov, prvič pa je bil sprejet v Državnem zboru 23. februarja leta 2000. Začel je veljati trideseti dan po objavi, to je 9. aprila leta 2000, do sedaj pa je bil spremenjen šestkrat. S prvo spremembo iz leta 2002 (ZIKS-1A) se je odpravljala neskladnost 145.c člena ZIKS-1 z Ustavo Republike Slovenije. Druga sprememba iz leta 2006 (ZIKS-1B) je vsebovala nekaj manj obsežnih sistemskih posegov v sistem izvrševanja kazenskih sankcij, saj je poleg uskladitve določb z določbami spremenjenega ZP-1, zlasti uredila status zaprtih oseb, ki so zaščitene priče, dopolnjevala določbe, ki urejajo zdravstveno varstvo obsojencev na način, da so prispevale k vključitvi obsojencev v javno zdravstveno mrežo, urejala posebnosti glede delovnega časa pravosodnih policistov (v tistem obdobju poimenovanih »pazniki«) in usklajevala besedilo s spremembami ZP-1.

Leta 2008 se je z ZIKS-1C prvič obširneje posegalo v do takrat veljavno besedilo ZIKS-1, kar je bilo povezano zlasti z drugimi spremembami na področju kaznovalnega prava: primeroma se je s takrat aktualno spremembo ZP-1 odpravilo kazen zapora za prekrške in uvedlo uklonilni zapor. Poleg usklajevanja besedila ZIKS-1 z drugimi aktualnimi spremembami se je urejalo tudi nekatere sistemske vidike izvrševanja kazni zapora, ki so se od uveljavitve predpisa izkazale za pomanjkljive ali manj učinkovite (primeroma se je z ZIKS-1C zmanjševalo število upravnih zadev, pri katerih se v postopku subsidiarno uporablja ZUP). S spremembo ZIKS-1C se je dodatno posodabljala strokovna terminologija, ki jo predpis uporablja, uredila pravna podlaga za zbiranje nekaterih dodatnih osebnih podatkov o obsojencih, uredilo se je vprašanje povrnitve stroškov prisilne privedbe obsojenca na prestajanje kazni zapora, urejale so se pravice obsojencev iz dela. ZIKS-1C je poleg navedenega na novo uredil tudi organizacijo Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij.

Četrta sprememba, ZIKS-1D, je nastala leto kasneje (v 2009) in je bila manj obsežna – odpravljala je institut posebne zdravstvene komisije, ki se je izkazala kot neustrezna rešitev ter dodatno posebej urejala nekatere institute na način, da so se lahko ustrezno uporabljali tudi pri izvrševanju uklonilnega zapora.

¹ Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 40/09, 9/11 – ZP-1G, 96/12 – ZPIZ-2, 109/12 in 54/15.

² Uradni list RS, št. št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo, 6/16 – popr., 54/15, 38/16 in 27/17.

³ Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 47/13, 87/14, 8/16 – odl. US, 64/16 – odl. US in 65/16 – odl. US.

⁴ Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US, 32/16 in 15/17 – odl. US.

⁵ Uradni list RS, št. 98/04 – uradno prečiščeno besedilo, 65/08 in 57/12.

⁶ Uradni list RS, št. 48/13 in 37/15.

⁷ Uradni list RS, št. 27/17.

S peto spremembo, ZIKS-1E iz leta 2012, se je besedilo zakona spreminjalo in dopolnjevalo glede na noveli KZ-1B in ZKP-K, urejalo se je na primer izvrševanje zapora ob koncu tedna, način izvrševanja hišnega zapora ter izvrševanje denarne kazni z delom v splošno korist. Dodatno so se z ZIKS-1E določali tudi posebni pogoji glede izvrševanja varnostnih ukrepov obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu in obveznega psihiatričnega zdravljenja na prostosti.

Zadnja, šesta sprememba (ZIKS-1F), je bila uveljavljena v letu 2015 in je bila obširnejša, saj je med drugim usklajevala določbe s takrat aktualno ukinitvijo uklonilnega zapora, spreminjala določbe glede izvrševanja dela v splošno korist, spreminjala razloge za odlog in prekinitvev kazni zapora in s tem zlasti sistemsko predružačila odpust in prekinitvev iz "zdravstvenih razlogov" ter uvedla s tem povezano posebno zdravniško komisijo, uvedla oddelke za nego obsojencev, ki potrebujejo pomoč pri zadovoljevanju osnovnih življenjskih potreb, uredila določbe, ki zagotavljajo sodno varstvo obsojencev, uvedla posebej varovan oddelke za nevarne obsojence, na novo uredila pooblastilo pravosodnega policista, da obsojenca odstrani iz skupnih prostorov in ga namesti ločeno v poseben prostor, kjer je obsojenec posebej nadzorovan in natančneje uredila določbe, ki urejajo kazensko evidenco.

Veljavni zakon celovito ureja področje izvrševanja kazenskih sankcij. Na tem ključnem področju izvrševanja oblastnih pooblastil države, ki predstavljajo njeno najbolj neposredno poseganje v osebo posameznika in njegove človekove pravice ter temeljne svoboščine, pa so zaradi sprememb in dopolnitev kaznovalnega prava opazne dileme in vprašanja, ki terjajo normativno spremembo ter uskladitev pravnega stanja z dejanskim. Pri tem gre predvsem za vprašanja v zvezi z uvedbo instituta nadomestnega zapora iz ZP-1, pri čemer glede izvrševanja te sankcije ZP-1 napotuje na uporabo določb ZIKS-1, ki urejajo izvrševanje kazni zapora, zaradi povečanih varnostnih razmer ter predhodno izražene pripravljenosti Republike Slovenije za izvrševanje sodb Mednarodnega kazenskega sodišča pa tudi vprašanja v zvezi z izvrševanjem sodb tega sodišča, nekaterih vprašanj, ki so se pojavila s spremembami in dopolnitvami KZ-1E, nadaljnjimi opozorili Varuha človekovih pravic ter uskladitev določb podzakonskih predpisov, ki morajo biti po svoji naravi in vsebini zajete v zakonu. Poleg tega se s predlaganimi spremembami in dopolnitvami želi uskladiti evropska zakonodaja o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj, določbe ZPro in ZIKS-1 v delih, ki se nanašajo na izvrševanje hišnega zapora, dela v splošno korist in varstvenega nadzorstva ter urediti obseg pooblastil pooblaščenih uradnih oseb v Upravi za izvrševanje kazenskih sankcij (URSIKS).

V nadaljevanju predlagatelj podaja oceno stanja glede posameznih institutov.

1.1. Institut nadomestnega zapora

Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o prekrških (ZP-1J), ki je začel veljati 7. 11. 2016, je med drugim uvedel institut nadomestnega zapora, pri čemer glede izvrševanja te sankcije napotuje na uporabo določb ZIKS-1, ki urejajo izvrševanje kazni zapora. Nekaterih določb ZIKS-1 ni mogoče (niti smiselno) uporabljati za izvrševanje nadomestnega zapora, zato je potrebno dodatno urediti nekatere določbe glede nadomestnega zapora, ki jih splošne določbe o izvrševanju kazni zapora ne morejo urejati. Nadomestni zapor se bo izvršil po splošnem pravilu 11. člena ZIKS-1, po katerem se kazni zapora in mladoletniškega zapora ter zapor, odrejen po drugih predpisih, izvršujejo v zavodih

⁸ Zakon o ratifikaciji Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 29/01).

⁹ Republika Slovenija je leta 2013 ratificirala tudi Spremembe Rimskega statuta iz Kampale (Zakon o ratifikaciji Sprememb Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča, Kampala, 10. in 11. junij 2010 (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 13/13), ki pa še ne veljajo.

¹⁰ Dopis št. 56100-1/2017/3, zadeva: Pobuda za sklenitev Sporazuma med Republiko Slovenijo in Mednarodnim kazenskim sodiščem o izvrševanju kazni Mednarodnega kazenskega sodišča.

za prestajanje kazni zapora. Poleg navedenega pa bo, zaradi uporabe nadomestnega zapora kot *ultima ratio* ukrepa kaznovalnega prava, v času izvrševanja odredbe sodišča o privedbi osebe na prestajanje nadomestnega zapora, taki osebi še vedno omogočeno plačilo globe pod pogojem, da varnostne okoliščine to dopuščajo in taka oseba lahko izvrši plačilo brez odlašanja. O plačilu bo morala oseba, zoper katero je bila odrejena privedba, priložiti tudi potrdilo, o plačilu pa bo policija obvestila sodišče ter zavod, ki je v odredbi določen za izvršitev nadomestnega zapora. Zakon v tem pogledu torej zagotavlja dodatno možnost (skladno z določbami ZP-1J), da se storilec prekrška vendarle izogne nastopu nadomestnega zapora, ki je skrajno sredstvo (konverzije globe v prostostno kazen), pri čemer pa bo potrebno postaviti varnostno oceno ter oceno o časovnih okvirih za izvedbo plačila, kar bo prepuščeno policistu, ki bo odredbo za nastop nadomestnega zapora izvrševal.

1.2. Izvrševanje sodb Mednarodnega kazenskega sodišča

Republika Slovenija je v letu 2001 ratificirala Rimski statut Mednarodnega kazenskega sodišča⁸, ki je začel veljati leta 2002⁹. Slednji države pogodbenice zavezuje k sodelovanju pri preiskovanju in pregonu kaznivih dejanj, določa pa tudi, da se kazni zapora, ki jih izreče Mednarodno kazensko sodišče, izvršujejo v državah, ki so med drugim predhodno izrazile pripravljenost izvrševati te kazni. Za ta namen je Ministrstvo za pravosodje v letu 2016 pristopilo k pripravam za usklajevanje besedila sporazuma, s katerim bi Republika Slovenija izrazila načelno pripravljenost izvrševati kazni zapora Mednarodnega kazenskega sodišča ter uredila medsebojne dogovore o načinu določitve Republike Slovenije kot države izvršitve kazni in način izvrševanja kazni v Republiki Sloveniji. Ministrstvo za pravosodje je dne 16. 2. 2017¹⁰ Vladi Republike Slovenije podalo pobudo za sklenitev Sporazuma med Republiko Slovenijo in Mednarodnim kazenskim sodiščem o izvrševanju kazni Mednarodnega kazenskega sodišča (v nadaljevanju: sporazum). Vlada je dne 16. 2. 2017 s sklepom št. 56100-1/2017/3 navedeno pobudo sprejela. Glede na besedilo Sporazuma Ministrstvo za pravosodje ugotavlja, da so za njegovo ratifikacijo potrebne tudi nekatere predhodne spremembe in dopolnitve veljavnih določb ZIKS-1, ki urejajo izvrševanje kazni zapora, ki jo izreče Mednarodno kazensko sodišče, na način, da bodo dosledno usklajene z besedilom sporazuma. Dodatno pa so potrebne tudi nekatere nove določbe, ki bodo, glede na besedilo Sporazuma, na novo urejale posebnosti glede izvrševanja teh kazni.

1.3. Opozorila in priporočila Varuha človekovih pravic glede namestitve obsojencev

Varuh človekovih pravic je v svojem Letnem poročilu za leto 2014 s Priporočiloma št. 25 in 26 priporočil jasno opredelitev pogojev, v katerih lahko zavodi za prestajanje kazni zapora uporabijo ukrep posebne namestitve obsojencev, pri čemer se priporočilo nanaša na razjasnitev razlik med načinom izvrševanja disciplinskega ukrepa oddaje v samico (88. člen ZIKS-1) in načinom izvrševanja ukrepa namestitve obsojenca v strožji režim (98.a člen ZIKS-1). Varuh človekovih pravic je namreč ugotavljal, da obstajajo nezanemarljive razlike v pravnih vidikih položaja obsojenca, če se namestitve disciplinsko procesira (89. – 95. člen ZIKS-1) ali pa, če se ga namesti na podlagi 98.a člena ZIKS-1 – na drugi strani pa je v dejanskem prestajanju v obeh primerih bistveno več podobnosti kot razlik. Varuh je obenem opozarjal, da je tudi sicer širše gledano pristop k izvrševanju "posebnih namestitev" v slovenskih zavodih bolj kot ne različen, kar kliče k bolj jasni opredelitvi pogojev, v katerih naj bi zavodi uporabljali t.i. posebne namestitve obenem pa priporoča posebno skrbno obravnavo vseh primerov namestitev v prostore s strožjim režimom (priporočilo št. 26).

V letnem poročilu za leto 2015 je Varuh spomnil na ti dve priporočili iz preteklega leta, zato je Ministrstvo za pravosodje v okviru priprav podzakonskih predpisov s področja izvrševanja kazni zapora k temu področju posebej skrbno pristopilo. Ob proučevanju možnih načinov za podrobnejšo urejanje izvrševanja posebnih namestitev, s podrobnejšimi določbami v podzakonskem predpisu, je Ministrstvo za pravosodje ugotavljalo, da veljavna ureditev določa (pre)več oblik "posebnih namestitev" obsojencev, med katerimi pa že z zakonom razmejitev niso dovolj jasno urejene – tako z

vidika pogojev za namestitvev, terminološkim poimenovanjem posamezne namestitve, kot tudi z vidika načina izvrševanja teh namestitvev. "Posebne oblike namestitvev" kot jih določa sedaj veljavni ZIKS-1, so: oddaja v samico, ki pomeni neko obliko disciplinske kazni za disciplinski prestop (88. člen ZIKS-1); začasna ločitev od ostalih obsojencev v primeru suma, da je obsojenec v zavodu storil kaznivo dejanje oziroma v primerih zahteve sodišča zaradi interesov preiskave (drugi odstavek 89. člena ZIKS-1); prestajanje kazni, ločeno od drugih, če obsojenec ogroža življenje ali zdravje drugih (prvi odstavek 98. člena ZIKS-1); osamitev v prostih urah, če obsojenec v tolikšni meri ovira delo in življenje v zavodu, da so redni disciplinski postopki zoper njega neuspešni (drugi odstavek 98. člena ZIKS-1); namestitev v posebej varovan oddelek oziroma režim, če je obsojenec nevaren (tretji odstavek 206. člena ZIKS-1); odstranitev iz skupnih prostorov in namestitvev v poseben prostor, če je podan sum, da je obsojenec storil kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, če resno grozi, da bo storil tako kaznivo dejanje, če se pripravlja na beg ali upor, če ogroža sebe ali druge, če huje ovira druge pri delu, počitku ali razvedrilu ali, če obsojenec namerno uničuje zavodski inventar (prvi odstavek 236. člena ZIKS-1); ter namestitev v samsko sobo s posebno opremo (četrti odstavek 236. člena ZIKS-1).

Glede na priporočila in zlasti glede na ugotovitev, da zaradi zakonsko neustrezne ureditve niti s podzakonskimi predpisi ni bilo mogoče podrobneje in bolj sistematično urediti pogojev in načinov izvrševanja posebnih namestitvev obsojencev – je Ministrstvo za pravosodje k ureditvi tega področja pristopilo ob pripravi predloga sprememb in dopolnitev zakona.

1.4. Uskladitev zakona s podzakonskimi predpisi

Ministrstvo za pravosodje je v letu 2016 pripravilo več podzakonskih predpisov, ki sistemsko urejajo nekatere pglavitne vidike izvrševanja kazni zapora (Pravilnik o izvrševanju kazni zapora, Pravilnik o izvrševanju pooblastil in nalog pravosodnih policistov, Pravilnik o plačilu za delo obsojencev, trenutno pa je v pripravi tudi predlog novega Pravilnika o kazenski evidenci). Ob njihovi pripravi je bilo ugotovljeno, da je določena področja, ki so urejena s podzakonskimi predpisi glede na njihovo vsebino ustrezneje urejati v zakonu. Na takšne ugotovitve sta v sklopu medresorskega usklajevanja navedenih podzakonskih predpisov opozorila tudi Služba Vlade RS za zakonodajo in Ministrstvo za notranje zadeve. Identificirana področja se s predlaganimi spremembami in dopolnitvami ZIKS-1 prenašajo iz podzakonskih predpisov na zakonsko raven, pri čemer gre zlasti za področje pooblastil pravosodnih policistov in za časovne opredelitve rokov za z zakonom določena ravnanja organov v zvezi z izvrševanjem kazni zapora.

1.5. Minimalni standardi na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj

S predlogom sprememb in dopolnitev zakona se želi implementirati v slovensko zakonodajo Direktiva 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. 10. 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ (v nadaljevanju: Direktiva 2012/29/EU). Namen direktive je zagotoviti, da se žrtvam kaznivih dejanj zagotovijo ustrezne informacije, podpora in zaščita ter sodelovanje v kazenskem postopku (1. člen Direktive 2012/29/EU), članicam pa med drugim nalaga tudi uresničevanje pravice do prejema informacij o kazenski zadevi (6. člen Direktive 2012/29/EU), kar naj se udelejuje tudi z možnostjo žrtve, da je na njeno zaprosilo, brez nepotrebnega odlašanja obveščena, kadar je storilec, ki je priprt, kazensko preganjan ali obsojen za kaznivo dejanje – izpuščen ali je pobegnil in sicer vsaj v primerih, ko za žrtev obstaja nevarnost ali obstaja tveganje, da bi ji bila lahko povzročena škoda (peti in šesti odstavek 6. člena Direktive 2012/29/EU). Direktiva pravico obveščanja žrtve zamejuje s primeri, ko bi bila s takšnim obveščanjem lahko povzročena škoda storilcu (šesti odstavek 6. člena Direktive 2012/29/EU).

Navedene določbe Direktive 2012/29/EU se s tem predlogom sprememb in dopolnitev vnašajo v besedilo ZIKS-1 v zvezi s pobegi in odpusti obsojencev iz zavodov za prestajanje kazni zapora.

1.6. Izvrševanje hišnega zapora, dela v splošno korist in varstvenega nadzorstva

Nedavno sprejeti Zakon o probaciji predvideva urejanje izvrševanje nekaterih kazenskih sankcij in določa pristojnosti probacijske službe v zvezi s tem. Glede na določbe Zakona o probaciji so potrebne uskladitve določb ZIKS-1 zlasti v delih, ki se nanašajo na izvrševanje hišnega zapora, dela v splošno korist in varstvenega nadzorstva. Pristojna probacijska enota bo tako prevzela nekatere naloge sodišča, policije in centrov za socialno delo, ki se nanašajo na pripravo, vodenje in nadzor nad izvrševanjem hišnega zapora, dela v splošno korist ter izvrševanja nalog ter navodil varstvenega nadzorstva v primeru pogojnega odpusta z varstvenim nadzorstvom. Nekatere naloge pa bo prevzela tudi Uprava za probacijo in sicer vodenje seznama del in izvajalskih organizacij za izvrševanje dela v splošno korist.

1.7. Prostovoljstvo

Veljavni ZIKS-1 v 101. členu določa, da zavod lahko obsojencu določi prostovoljca s strani pristojnih centrov, samoupravnih lokalnih skupnosti, društev, nevladnih in nepridobitnih organizacij, če se oceni, da med prestajanjem kazni potrebuje aktivnosti na področju socialne preventive in reintegracije in če lahko prostovoljci s svojim delom, znanjem in izkušnjami prispevajo k izboljšanju kakovosti življenja obsojenca med prestajanjem kazni zapora. Zakon določa še, da se prostovoljstvo opravlja v dogovoru z delavci zavoda in obsojencem, ne določa pa položaja teh organizacij, med katerimi nekatere uživajo položaj po zakonu, ki ureja prostovoljstvo. Poleg tega zakon tudi ne določa sklepanja dogovorov glede izvajanja prostovoljskih programov, načina sodelovanja uprave pri izbiri in usposabljanju prostovoljcev ter o načinu njihovega financiranja z namenom povračila stroškov v zvezi z izvajanjem prostovoljskega dela. S predlagano ureditvijo se v slovenski zakon o izvrševanju kazenskih sankcij posredno vnašajo nekatere sodobne rešitve s področja prostovoljstva ter aktivnega državljanstva v zaporih, kar ima vpliv na resocializacijo tako v času med prestajanjem kazni, kot tudi po prestani kazni, ter ima tako velik pomen za socialno vključevanje obsojencev v ožjo in širšo družbeno skupnost.

1.8. Ureditev obsega pooblastil pravosodnih policistov v Upravi Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij

S Pravilnikom o pooblastilih in nalogah pravosodnih policistov so bila pooblastila in naloge pravosodnih policistov določene s podzakonskim aktom, zaradi ustavnega načela, da so pravice in obveznosti določene z zakonom, pa je potrebno določbe prenesti iz podzakonskega akta v zakon. Glede na navedeno se določa obseg pooblastil pravosodnih policistov, kjer je to nujno potrebno zaradi varovanja človekovih pravic in svoboščin zaprtih oseb, medtem ko je način izvrševanja pooblastil in nalog pravosodnih policistov urejen z omenjenim podzakonskim aktom.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilji

Predlog zakona sledi naslednjim ciljem:

- zagotovitev specialnih določb za ustrezno izvrševanje instituta nadomestnega zapora;
- ureditev postopka za izvršitev stranske kazni izgona tujca iz države;
- uskladitev predpisa z določbami Zakona o probaciji, ki se nanašajo na pristojnosti probacijske službe;

- prenos določenih rešitev iz podzakonskih predpisov na zakonsko raven;
- zagotovitev pravice oškodovanca do obveščenosti o odpustu ali pobegu obsojenca;
- omogočanje ustreznega izvrševanja kazni Mednarodnega kazenskega sodišča;
- uresničevanje priporočil in predlogov Varuha človekovih pravic.

2.2. Načela

Predlog zakona temelji na naslednjih načelih:

- načelo pravne varnosti,
- načelo enake obravnave obsojencev,
- načelo humanosti,
- načelo sorazmernosti,
- načelo krepitve zaupanja v pravosodje.

2.3 Predstavitev predlaganih rešitev

- a) Predstavitev predlaganih rešitev:**
- **konkreten opis predlaganih rešitev:**

Institut nadomestnega zapora

Zaradi uvedbe instituta nadomestnega zapora ter napolnilnih določb ZP-1J glede izvrševanja te sankcije na ZIKS-1, ki urejajo izvrševanje kazni zapora, je v predlaganih spremembah urejeno izvrševanje nadomestnega zapora. Poleg splošnega pravila po 11. členu ZIKS-1 glede izvrševanja nadomestnega zapora, ki ga odredi sodišče, je pomembna ureditev postopka izvrševanja odredbe o privedbi, pri čemer privedbo izvršuje policist, ki mora hkrati, tudi zaradi uporabe nadomestnega zapora kot *ultima ratio* ukrepa kaznovalnega prava, v času izvrševanja odredbe sodišča o privedbi osebe na prestajanje nadomestnega zapora, taki osebi še vedno omogočiti plačilo globe, s čimer se oseba še lahko izogne odvzemu svobode.

Izvrševanje sodb Mednarodnega kazenskega sodišča

Sporazum med RS in MKS o izvrševanju kazni Mednarodnega kazenskega sodišča¹¹ je drugače uredil izvrševanje kazni, zato popravljen besedilo pomeni uskladitev z določbami Rimskega statuta MKS, ki urejajo vlogo posamezne države pri določanju države izvršitve kazni po sodbi MKS. Iz prvega odstavka 103. člena Rimskega statuta MKS in povezano s četrnim odstavkom 2. člena Sporazuma izhaja, da je postopek določanja države izvršitve kazni zaključen z odločitvijo države o tem, ali sprejme imenovanje za državo izvršitve kazni. Postopek določanja države izvršitve kazni se torej ne zaključi z enostransko odločitvijo MKS, da se obsojenca napoti na prestajanje kazni zapora v določeno državo, kot to izhaja iz besedila veljavnega tretjega odstavka 1. člena ZIKS-1, dodatno pa se s predlagano rešitvijo opušča še nepotrebno sklicevanje na določbo zakona, ki ureja ratifikacijo Rimskega statuta MKS. Nadalje je v predlagani rešitvi upoštevano, da sodišče s sodbo ne določi načina izvrševanja, temveč se glede tega uporabljajo določbe Rimskega statuta, določbe Sporazuma in določbe ZIKS-1. Rimski statut MKS med drugim določa tudi, da je komunikacija med obsojencem in MKS neovirana in zaupna, iz česar izhaja, da bi bilo avtomatizirano pošiljanje pošiljk obsojenca na MKS preko ministrstva neustrezno in tudi po nepotrebem zamudno – zato se s predlagano

¹¹ Predvideno besedilo sporazuma je priloga pobude za sklenitev Sporazuma med Republiko Slovenijo in Mednarodnim kazenskim sodiščem o izvrševanju kazni Mednarodnega kazenskega sodišča, ki jo je Vlada Republike Slovenije s sklepom št. 56100-1/2017/3 z dne 16. 2. 2017 sprejela.

spremembo črta določba nacionalnega zakona, ki je sedaj urejena drugje.

Namestitve obsojencev

Namestitve obsojencev je po predlaganih rešitvah urejena enotno na enem mestu, kar so bile zahteve Varuha človekovih pravic, tudi primerjalnopravna analiza pa je pokazala, da je namestitve obsojencev, ki niso nasplošno urejene že z določbami o različnih režimih potrebno urediti na enem mestu.

Konkretno se s predlaganimi rešitvami skrajšuje dopustno trajanje namestitve v primeru namestitve v samsko sobo s posebno opremo (s 30 na 7 dni), na način, da je trajanje sorazmerno razlogu oziroma namenu takšne namestitve. Dodatno se določa omejitve izvrševanja namestitve v samsko sobo z zdravstvenim stanjem obsojenca, saj gre za osamitev obsojenca, nadalje pa je določena tudi dolžnost zdravnika oziroma drugega zdravstvenega delavca zavoda, da obsojenca v takšni namestitvi dnevno obiskuje. Poleg navedenega je glede zdravstvenega pregleda določeno še, da obsojenca, ki je v sobi za osamitev, vedno in čimprej pregleda član zdravstvenega osebja, kar je realizirano z določbo vsakodnevnih obiskov zdravstvenega osebja. S predlaganimi rešitvami so mestoma odpravljene tudi izrazi, ki so zaradi pomenke različnosti onemogočali enotno uporabo zakona, zato tudi pravni razvoj področja nima enotne prakse. Temeljna skupna lastnost navedenih različnih namestitev je povečan nadzor nad obsojencem in morebitno dodatno omejevanje stikov obsojenca z drugimi obsojenci oziroma omejevanje vključevanja obsojenca v skupinske oblike bivanja in aktivnosti v zavodu, bistvena rešitev, ki izpolnjuje standarde glede največjega posega v svobodo obsojenca, pa je tudi določitev dopustnega absolutnega časa trajanja takšne namestitve, določitev dolžnosti zavoda, da si prizadeva iskati drugačne načine za zagotovitev varnosti obsojenca ter določa dopustnost takšne namestitve ob predpostavki predhodne izčrpane možnosti, da se varnost obsojencu zagotovi na druge načine. Glede nadzora predlagana rešitev določa, da se nad obsojenci v posebnem strožjem režimu izvršuje pogostejši nadzor in se obsojencu lahko omejuje stike z drugimi obsojenci, udeleževanje skupinskih oblik aktivnosti in skupno bivanje z drugimi obsojenci, v zvezi z zdravjem obsojenca pa se, na način, da obsojenec biva ločeno od drugih, ne izvrši oziroma se preneha izvrševati, če zdravnik ugotovi, da obsojenec ni sposoben prestajati kazni v takšni namestitvi.

Minimalni standardi na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj

Neposreden prenos določb Direktive 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. 10. 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ (Direktiva 2012/29/EU) v slovensko zakonodajo nalaga, da se nekatere določbe s tega področja določijo v ZIKS-1. Žrtvam kaznivih dejanj predlagane rešitve omogočajo, da se seznanijo z ustreznimi informacijami, posledično pa so deležne tudi podpore in zaščite.

Poleg tega je zaradi sodelovanja v kazenskem postopku (1. člen Direktive 2012/29/EU) – članicam med drugim nalaga tudi uresničevanje pravice do prejema informacij o kazenski zadevi (6. člen Direktive 2012/29/EU), kar naj se udeleži tudi z možnostjo žrtve, da je na njeno zaprosilo, brez nepotrebnega odlašanja obveščena, kadar je storilec, ki je priprt, kazensko preganjan ali obsojen za kaznivo dejanje - realizirana tudi določba glede obveščanja, da je obsojenec izpuščen ali je pobegnil, kar žrtvi omogoča ustrezno pripravo, še zlasti ko za žrtev obstaja nevarnost ali tveganje, da bi ji bila lahko (ponovno) povzročena škoda (peti in šesti odstavek 6. člena Direktive 2012/29/EU). Direktiva pravico do obveščanja žrtve zamejuje s primeri, ko bi bila s takšnim obveščanjem lahko povzročena škoda storilcu (šesti odstavek 6. člena Direktive 2012/29/EU), kar pa predlagane rešitve rešujejo s tem, da direktor zavoda odloči ali je obveščanje žrtve o odpustu oziroma o pobegu utemeljeno, to je ali ne bi bila z obveščanjem povzročena škoda.

Izvrševanje hišnega zapora, dela v splošno korist in varstvenega nadzorstva

S predlaganimi rešitvami bo pristojna probacijska enota prevzela nekatere naloge sodišča, policije in centrov za socialno delo, ki se nanašajo na pripravo, vodenje in nadzor nad izvrševanjem hišnega zapora, dela v splošno korist ter izvrševanja nalog in navodil varstvenega nadzorstva v primeru pogojnega odpusta z varstvenim nadzorstvom. Nekatere naloge bo prevzela tudi Uprava za probacijo, in sicer vodenje seznama del in izvajalskih organizacij za izvrševanje dela v splošno korist, predlagane rešitve pa se bodo začele uporabljati, ko bodo zagotovljeni kadrovski, finančni ter organizacijski pogoji delovanja probacijske službe.

Prostovoljstvo

Predlagane zakonske rešitve glede prostovoljcev, ki soopravljajo resocializacijske ukrepe v času prestajanja kazni in tudi po odpustu iz zavoda, natančneje določajo, da se prostovoljstvo opravlja v dogovoru z delavci zavoda in obsojencem, urejajo pa tudi položaj teh organizacij, med katerimi nekatere uživajo položaj po zakonu o prostovoljstvu. Nadalje je določeno sklepanje dogovorov glede izvajanja prostovoljskih programov, načina sodelovanja uprave pri izbiri in usposabljanju prostovoljcev ter o načinu njihovega financiranja z namenom povračila stroškov v zvezi z izvajanjem prostovoljskega dela. S predlagano ureditvijo se v zakon posredno vnašajo nekatera sodobna področja prostovoljstva ter aktivnega državljanstva v zaporih, kar ima vpliv na resocializacijo tako v času med prestajanjem kazni, kot tudi po prestani kazni, ter ima tako velik pomen za socialno vključevanje obsojencev v ožjo in širšo družbeno skupnost.

Ureditev obsega pooblastil pravosodnih policistov v Upravi Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij

S predlaganimi rešitvami se natančneje ureja pooblastila pravosodnih policistov, ki najbolj posegajo v položaj zaprtih oseb (varnostni pregled ter uporaba prisilnih sredstev), mestoma pa tudi oseb, ki želijo vstopiti na varovano območje in katerih varnostni pregled je potreben za ohranitev reda.

Navedene rešitve so predlagane glede na primerljive rešitve iz zakona, ki ureja policijska pooblastila ter glede na represivno funkcijo države urejajo omejitve pravic posameznikov z zakonom, kar je tudi realizacija ustavnega načela, da je mogoče pravice omejiti le z zakonom. Poleg tega so v predlaganih rešitvah spoštovana zagotovila ustave glede pravnega varstva, zlasti v obliki pritožb, ki pa na nekaterih mestih ne zadržijo izvršitve, saj bi bilo lahko v nasprotnem kršeno drugo ustavno načelo, da so pravice posameznikov omejene s pravicami drugih. Primerjalnopravno nekatere zakonodaje zelo natančno urejajo pooblastila in naloge pravosodnih policistov, predlagane rešitve slovenskega zakona pa urejajo pooblastila in naloge v toliko, da je še mogoče zagotoviti spoštovanje in varovanje človekovih pravic in svoboščin.

Uskladitev zakona s podzakonskimi predpisi

S Pravilnikom o izvrševanju kazni zapora, Pravilnikom o izvrševanju pooblastil in nalog pravosodnih policistov ter Pravilnikom o plačilu za delo obsojencev so bila določena nekatera zagotovila, ki omogočajo natančnejše ravnanje deležnikov izvrševanja kazenskih sankcij. Predlagane rešitve prenašajo iz podzakonskih aktov zlasti določbe glede temeljnih poglavij zakona (glede izvrševanja kazni zapora, sprejema obsojencev, dopisovanja, sprejemanja obiskov in pošiljk, odpusta obsojencev in dajanja podatkov iz kazenske evidence), največji delež uskladitev pa se nanaša na pooblastila in naloge pravosodnih policistov, vendar pa jih zaradi same vsebine poglobilne rešitve predstavljajo v sklopu ureditve obsega pooblastil in nalog pravosodnih policistov.

- *variantne rešitve, ki so bile proučevane, in utemeljitev predlagane rešitve:*

Glede položaja pooblaščenih uradnih oseb je bila proučena ureditev, ki bi omogočala razlike med položajem pravosodnih policistov ter ostalega zavodskega osebja, saj se glede na obseg pooblastil in nalog položaj razlikuje, vendar je bila sprejeta rešitev, da poseganje v položaj ostalega zavodskega osebja ni ustrezen, saj bi bilo potrebno sistematično urediti položaj posameznih deležnikov, kar pa glede na razpoložljiv obseg predlaganih sprememb in dopolnitev zakona ni mogoče, zato se s spremembami in dopolnitvami urejajo le pooblastila in naloge pravosodnih policistov, ki so nujno potrebne za delovanje zaporskega sistema.

b) Način reševanja:

- *vprašanja, ki se bodo urejala s predlaganim zakonom:*

Urejala se bodo zlasti vprašanja izvrševanja nadomestnega zapora, izvrševanja kazni, ki jo je izreklo Mednarodno kazensko sodišče, Republika Slovenija pa je prevzela izvrševanje navedene kazni, vprašanje obveščanja žrtev kaznivih dejanj o odpustu in pobegu obsojencev, nadalje vprašanje izvrševanja hišnega zapora, dela v splošno koristi ter izvrševanja navodil in nalog, ki jih je odredila Komisija za pogojni odpust v primeru pogojnega odpusta z varstvenimi nadzorstvom. Uredila se bodo tudi vprašanja prostovoljstva ter s tem povezana vprašanja položaja prostovoljcev in organizacij, ki izvajajo prostovoljstvo, uredil pa se bo tudi položaj pravosodnih policistov pri izvrševanju pooblastil in nalog, kar je nujno potrebno glede na pooblastila in naloge, ki jih izvajajo v praksi.

- *vprašanja, ki se bodo urejala z izvršilnimi predpisi, in seznam izvršilnih predpisov, ki bodo prenehali veljati:*

S Pravilnikom o izvrševanju kazni, Pravilnikom o izvrševanju pooblastil in nalog pravosodnih policistov ter Pravilnikom o plačilu dela obsojencev se že urejajo nekatera vprašanja, ki so predstavljena zgoraj, sprejet pa bo tudi Pravilnik o kazenski evidenci, ki bo natančneje urejal področje kazenske evidence, ki ima trenutno podlago v 250.a členu veljavnega zakona. Glede na nekatere zakonske določbe se bodo obstoječi podzakonski akti ustrezno spremenili (prej navedeni pravilniki).

- *vprašanja, ki se bodo urejala drugače, navedite kako (npr. s kolektivnimi pogodbami):*

Ni predvidena drugačna ureditev posameznih vprašanj.

- *vprašanja, v katera ni mogoče poseči s predpisi:*

Ni vprašanj, v katera ni mogoče poseči s predpisi.

- *vprašanja, ki jih ni treba več urejati s predpisi:*

Ni vprašanj, ki jih ni treba več urejati s predpisi.

- *vprašanja, ki se bodo urejala s predpisi ter v zvezi s katerimi so bili predhodno opravljeni poskusi in testi, da se ugotovi, ali je ukrepanje primerno:*

Vprašanje položaja pooblaščenih uradnih oseb.

c) Normativna usklajenost predloga zakona:

- *z veljavnim pravnim redom:*

Predlog ZIKS-1G je usklajen s pravnim redom RS, zlasti v delu, kjer se prenašajo določbe iz podzakonskih predpisov. Usklajuje se tudi z določbami Zakona o probaciji ter se v slovenski zakon prenaša evropska direktiva, ki neposredno zavezuje države članice k implementaciji določb direktive.

- *s splošno veljavnimi načeli mednarodnega prava in mednarodnimi pogodbami, ki zavezujejo Republiko Slovenijo:*

Predlog ZIKS-1 je usklajen s Sporazumom med Republiko Slovenijo in Mednarodnim kazenskim sodiščem ter spoštuje splošno veljavna načela mednarodnega prava glede spoštovanja človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

- *s predpisi, ki jih je tudi treba sprejeti oziroma spremeniti in »paketno« obravnavati:*

Predvidenih predpisov za sprejem oziroma paketno obravnavo ni.

č) Usklajenost predloga zakona:

- *s samoupravnimi lokalnimi skupnostmi:*

Posebnega usklajevanja ni, v delu, kjer se določa obseg ter ravnanje s podatki iz kazenske evidence, pa se samoupravnim lokalnim skupnostim dodeljuje možnost dostopa do podatkov, ki jih potrebujejo za izvrševanje svojih zakonskih pristojnosti.

- *s civilno družbo oziroma ciljnim skupinami, na katere se predlog zakona nanaša (navedba neusklajenih vprašanj):*

Predlog ZIKS-1G je usklajen s skupino strokovnih delavcev Zavoda za prestajanje kazni zapora Dob pri Mirni ter ostalimi zaposlenimi v slovenskih zavodih, neusklajenih vprašanj zaenkrat ni.

- *s subjekti, ki so na poziv predlagatelja neposredno sodelovali pri pripravi predloga zakona oziroma so dali mnenje (znanstvene in strokovne institucije, nevladne organizacije in posamezni strokovnjaki ter predstavniki zainteresirane javnosti):*

Predstavitev sodelovanja javnosti je podrobneje predstavljena pod točko 8 vladnega gradiva.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

- **Ocena finančnih sredstev za državni proračun:**

Glede predlagane spremembe 226. člena ZIKS-1:

Na dan 9. 8. 2017 je bilo pri Upravi za izvrševanje kazenskih sankcij zaposlenih 770 pooblaščenih uradnih oseb. S predlagano spremembo zakona bi jim poleg pravic iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ki ta vprašanja ureja za delavce v državnih organih, namesto enega dodatnega dneva dneva, kot to določa 226. člen veljavnega zakona, pripadla dva dodatna dneva letnega dopusta zaradi zahtevnosti dela.

Predlagatelj ocenjuje, da navedena sprememba pomeni finančne posledice v skupni višini, nižji od 40.000 EUR letno, saj se bo odsotnost posameznih pooblaščenih uradnih oseb v največji možni meri nadomeščala z notranjimi razporeditvami ostalih zaposlenih javnih uslužbencev. Posebne zaposlitve oziroma nadomeščanja v ta namen niso predvidena.

- **ocena drugih javnih finančnih sredstev:**

Predlog ZIKS-1G nima posledic za druga javna finančna sredstva.

- **predvideno povečanje ali zmanjšanje prihodkov državnega proračuna:**

Predlog ZIKS-1G nima drugih posledic za državni proračun.

- **predvideno povečanje ali zmanjšanje obveznosti za druga javna finančna sredstva:**

Povečanje ali zmanjšanje obveznosti za druga javna finančna sredstva ni predvideno.

- **predvideni prihranki za državni proračun in druga javna finančna sredstva:**

Prihrankov ni.

- **sredstva bodo zagotovljena z zadolževanjem (poročta):**

Poročta niso predvidena.

- **v naslednjem proračunskem obdobju bodo sredstva zagotovljena:**

S prerazporeditvijo sredstev.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Predlog ZIKS-1G glede na svojo vsebino ne predvideva porabe dodatnih proračunskih sredstev v letu 2017.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

- **prikaz ureditve v pravnem redu EU:**

/

- **prikaz ureditve v najmanj treh pravnih sistemih držav članic EU:**

a) Nadomestni zapor

Finska

Nadomestni zapor je urejen v zakonu o izvrševanju kazenskih sankcij, nekatere določbe pa so vsebovane tudi v posebnem zakonu, ki ureja izvrševanje pripora (*»Remand Imprisonment Act«*). Zakon o izvrševanju kazenskih sankcij določa, da se za kazen zavora in nadomestni zapor uporabljajo na splošno vse določbe, posebej pa določa krajši čas, za katerega se odloži kazen in sicer določa obdobje treh mesecev (namesto šestmesečnega obdobja). Poleg navedenega v poglavju o zavodih z različnimi režimi prestajanja kazni določa, da storilci, katerim je izrečen

nadomestni zapor, prestajajo izrečeno sankcijo na odprtem oddelku zavoda, enako kot storilci, katerim je izrečena kazen, ki ni daljša od enega leta zapora. Oseba, ki prestaja nadomestni zapor je lahko premeščena tudi v strožji režim, če je obsojena na nov nadomestni zapor oziroma niso več izpolnjeni pogoji za prestajanje kazni v svobodnejšem režimu. Za osebe, ki so na prestajanju nadomestnega zapora ni vključenosti v sistem probacije.

Hrvaška

Hrvaški zakon o izvrševanju kazni zapora glede izvrševanja kazni zapora oziroma nadomestnega zapora, izrečenega v prekrškovnem postopku, določa posebej glede izvršitve na območju stalnega prebivališča kaznovane osebe, na prestajanje pa jo pozove prekrškovno sodišče, ki je sankcijo izreklo. Nastop kazni je mogoče tudi odložiti iz enakih razlogov, kot sicer velja za odlog nastopa kazni, kaznovana oseba pa se ima tudi možnost pritožiti zoper odločitev o odlogu kazni, smiselno velja tudi za prekinitvev prestajanja kazni, vendar v obravnavnem primeru najdlje za 15 dni. Kaznovana oseba mora biti nameščena ločeno od ostalih obsojencev in oseb, ki jim je odvzeta prostost (obsojenci ter preiskovanci), posebej pa zakon določa, da se za nadomestni zapor (kjer je denarna kazen oziroma globa nadomeščena z odvzemom prostosti v zavodu za prestajanje kazni zapora) ne uporabljajo določbe glede pogojnega odpusta in ugodnosti (znotraj ali zunaj zavoda). Nekaj je posebnosti tudi glede hrambe podatkov o kaznovanih osebah (ni potrebno evidentirati slik kaznovanih oseb) ter ni obvezen odvzem prstnih odtisov. Hrvaški zakon v posebnem poglavju še zaključí, da se kaznovana oseba, ki prestaja kazen krajšo od 15 dni odpusti 15 dni ob uri, po kateri je kazen nastopil pred 15 dnevi, medtem ko se kaznovana oseba, ki prestaja kazen daljšo od 15 dni, odpusti na dan pred nastopom nedelje oziroma dela prostega dneva, če je to zadnji dan prestajanja izrečene kazni.

b) Izvrševanje sodb Mednarodnega kazenskega sodišča

Institut se v drugih državah ne uporablja v obliki, kot je predpisan v slovenski zakonodaji. **Norveški in finski zakon** tako enakega ali primerljivega instituta ne pozna. Pozna pa možnost za obsojenca, ki prestaja kazen zunaj zapora, da se ga lahko vrne v zapor če je storil, ali namerava storiti novo kaznivo dejanje, se izogiba prestajanju kazni ali je prekršil pravila izvrševanja kazni zunaj zapora. Obsojenec, ki prestaja kazen zunaj zapora mora izpolnjevati tudi z zakonom določene obveznosti.

c) Namestitvev obsojencev

Veljavna ureditev ZIKS-1 glede namestitvev obsojencev je primerljiva z drugimi državami, saj imajo podobne ukrepe v zvezi z namestitvijo obsojencev, kadar gre za ukrepe izrečene v disciplinskih postopkih oziroma kadar gre za namestitvev ob ustreznem pravnem položaju obsojencev (zaradi razlogov zagotovitve varnosti, reda in mirnega skupnega življenja v zavodu). Vsem ureditvam je skupno, da poznajo namestitvev v samico kot najhujši ukrep ter ločitev obsojenca od soobsojencev v primeru hujših kršitev ob dejstvu, da so predhodno bili sorazmerno uporabljeni milejši ukrepi. Vse ureditve poznajo tudi namestitvev za udeležbo na ustnih obravnavah (bodisi na sodišču bodisi v drugih postopkih), pri čemer nekatere zagotavljajo posebne prostore, druge pa določajo začasne ukrepe za zagotovitev prisotnosti na obravnavi.

Norveška

Glede na težo disciplinske kršitve je predviden ustrezen ukrep, in sicer je po predhodnem pisnem opozorilu mogoče osamiti obsojenca od ostalih obsojencev, če je to potrebno zaradi preprečevanja ustvarjanja negativnega vzdušja, preprečitve samopoškodb oziroma poškodb drugih obsojencev, zaradi preprečitve premoženjske škode, preprečitve kaznivih dejanj oziroma vzdrževanja miru, reda oziroma varnosti. Pri tem obstajajo časovne omejitve, po preteku teh omejitev pa je predvidena ustrezna nadaljnja obravnava (bodisi vrnitev v okolje pred uvedbo ukrepa bodisi premestitev v drug zavod). Drugi ukrepi, ki v večji meri posegajo v svobodo obsojencev, so namestitvev v varnostno celico, prisilno posteljo oziroma drug ukrep, potreben za preprečevanje napada na soobsojence,

preprečevanje povzročanja premoženjske škode, za preprečitev pobega, nepooblaščenega vstopa v zavod oziroma zavarovanja vstopa v zaprto sobo. Poleg navedenega norveški zakon o izvrševanju kazenskih sankcij določa ukrepe kot disciplinske sankcije, ki pa se ne kažejo toliko v omejitvi svobode ter namestitvijo obsojencev, temveč v obliki izgube ugodnosti, vendar so vsi navedeni ukrepi uporabljeni v primeru blažjih kršitev. Splošno so glede režima prestajanja kazni oddelki zavodov oziroma zavodi med seboj organizirani tako, da omogočajo tri stopnje varovanja: visoko, srednjo in nizko.

Finska

Ureditev pozna namestitev obsojenca v samico kot obliko osamitve za najdalj 14 dni zaradi storitve disciplinskega prestopka, v času do odločitev o disciplinskem prestopku pa je obsojenec ločen od soobsojencev, če je to potrebno za zagotovitev reda oziroma zaradi drugega posebnega razloga. Začasna ločitev od ostalih obsojencev ne sme biti daljša od sedem dni, čas, ki ga je obsojenec preстал v začasni ločenosti pa se všteje v izrečeno disciplinsko sankcijo. Finska zakonodaja pozna različne režime prestajanja kazni zapora, namestitev v visoko varovanem oddelku pa traja, dokler je potrebno, to je bodisi če je ogrožena varnost soobsojencev bodisi če bi prisotnost obsojenca ogrožala izvedbo disciplinskega postopka. Celotna namestitev v visoko varovani oddelki lahko traja v posameznem trajanju največ tri mesece.

Nizozemska

Namestitev obsojenca zaradi izrekanja disciplinskih kazni poteka v obliki izključitve iz sodelovanja v aktivnostih in v obliki namestitve v samico. Izključitev iz sodelovanja se izreče, če je to potrebno zaradi interesa zagotavljanja reda ali varnosti v zaporu ali interesa nemotenega izvrševanja odvzema prostosti, zaradi zaščite vključenega obsojenca, če je obsojenec bolan ali če obsojenec za to prosi in direktor ugotovi, da gre za razumen razlog. Izključitev lahko traja dva tedna, ukrep pa se lahko podaljša še za dva tedna. Poleg tega je lahko zaradi interesa zagotavljanja reda ali varnosti v zaporu ali interesa nemotenega izvrševanja odvzema prostosti in zaradi zaščite vključenega obsojenca mogoče obsojenca namestiti tudi v samico za čas največ dveh tednov. Ta ukrep se lahko izvaja v samici ali v kakšni drugi namestitveni sobi, ukrep pa je mogoče podaljšati še za dva tedna.

Češka

Zakon določa kot disciplinsko sankcijo namestitev obsojenca v zaprti oddelki za čas do 28 dni, razen v času, ki je določen za izvajanje nalog tretnjaja, posebej tudi celodnevno namestitev v zaprti oddelki do 30 dni in namestitev v oddelki izolacije («segregation») do 20 dni. Poleg tega češka ureditev posebej določa pogoje izvrševanja disciplinske kazni namestitve v zaprti oddelki in namestitve v oddelki izolacije («segregation») in posebej predpisuje kaj obsojeni sme in kaj ne.

d) Standardi na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj

V različnih državah so različna izhodišča glede urejanja položaja žrtev kaznivih dejanj, večina ureditev pa pozna ureditev bivališča oziroma začasnih nastanitvev, ki pomagajo preprečevati nadaljnje nastajanje škodljivih posledic zaradi storjenih kaznivih dejanj, tako pred pravnomočnostjo kot tudi po pravnomočnosti sodbe, s katero je bil obsojenec obsojen za kaznivo dejanje. V zvezi z obveščanjem oškodovancev glede odpusta oziroma pobega iz prestajanja kazni so določeni pogoji, kdaj se o odpustu oziroma pobegu obvešča.

Finska

Podrobneje je urejeno bivanje žrtev kaznivih dejanj preko lokalnih skupnosti oziroma nevladnih organizacij, od leta 2015 pa je financiranje prevzela država. Skladno z načelom izrazvalne

pravičnosti («restorative justice») finski sistem ureja tudi postopek sprave («conciliation process»), ki predstavlja nepridobitno dejavnost, v kateri se žrtev in storilec kaznivega dejanja poskušata pogovoriti preko neodvisnega izvajalca. V tem procesu navedeni stranki skušata ugotoviti povzročene škodljive posledice kaznivega dejanja ter doseči skupno rešitev za odpravo škodljivih posledic. Posebna ureditev velja glede žrtev kaznivih dejanj, ki še niso dosegle zakonsko določene starosti, saj nekaterih kaznivih dejanj ni mogoče obravnavati v okviru spravnega procesa, in tako ni mogoče sprejeti skupne rešitve. Pri postopku sprave je javnost izključena, lahko pa se tudi ustavi, če obstaja utemeljen dvom, da katera izmed strank spravnih rešitev ne razume in če bi zastavljene skupne rešitve ne bi bile v interesu osebe, ki ne izpolnjuje zakonsko določene starosti. Skladno z načelom tajnosti postopka pa tudi ni mogoče uporabiti izjav, danih v postopku sprave, v drugih postopkih, vendar pa je mogoče sklenjeni sporazum med strankama uporabiti tudi v procesnih dejanjih kazenskega postopka. V zvezi z obveščanjem oškodovanca oziroma priče, ki je sodelovala v predkazenskem ali v kazenskem postopku, finski zakon določa, da obveščanje ni potrebno, razen če bi bil zaradi odpusta obsojenca odškodovanec oziroma njegovi bližnji (družinski člani) ogroženi, nekatere omejitve pa so postavljene tudi glede na dolžino kazni (razkritje informacije o odpustu je obvezno, če sodišče izreče kazen 6 mesecev zapora ali več).

Velika Britanija

Žrtve kaznivih dejanj imajo dostop do posebne podpore, posebej pa je organiziranih tudi 77 centrov za podporo ženskam, ki so bile žrtve kaznivih dejanj zoper spolno nedotakljivost. Poleg navedenega obstajajo namestitveni centri, kjer lahko žrtve kaznivih dejanj poiščejo začasno namestitev, razširili pa so tudi krog upravičencev, ki so zaščiteni, posebej pa imajo urejene tudi vhode na sodišče za žrtve kaznivih dejanj, kjer je to mogoče. Pojem izravnalne pravičnosti je realiziran preko pravice do informacij o mehanizmih ter varovalih za žrtve kaznivih dejanj, policija ter službe za zaščito mladine pa posebej skrbijo za zaščito žrtev kaznivih dejanj. V zvezi z nadaljnjimi ukrepi pa je mogoče v soglasju z obema strankama doseči tudi spremembo kazni v času, ko je sodba že izdana, vendar pa kazen še ni točno določena. V zvezi s pobegom oziroma odpustom obsojencev pa pravila o položaju žrtev (Code of Conduct) določajo, da policija, službe za zaščito mladine, bolnišnica oziroma imigrantski centri obveščajo žrtve o dejstvu pobega, če ocenijo, da so potrebni ukrepi za zaščito (ob izkazanem tveganju za nadaljnje konflikte med žrtvijo in storilcem). Posebej je določena tudi ureditev za duševno bolne storilce (glede odpusta iz bolnišnic oziroma ustreznih institucij), glede odpusta obsojencev iz zavoda pa informiranje poteka preko službe za probacijo.

Madžarska

Bivanje žrtev je posebej urejeno za žrtve trgovine z ljudmi v zaščitenih nastanitvenih centrih, za nastanitev v primeru drugih kaznivih dejanj pa skrbijo država, nevladne organizacije in verske skupnosti. Pogosto uporabljajo tudi ukrepe izravnalne pravičnosti, mediacija je lahko uporabljena na področju kaznivih dejanj zoper življenje in telo, zdravje, človekovo dostojanstvo in kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin, trgovine z ljudmi, zoper premoženje ter avtorske pravice, če je zagrožena kazen do 5 let zapora. Mediacija pa je mogoča tudi na področju prekrškov, kar je od leta 2014 novost. V zvezi z obveščanjem žrtev o odpustu in pobegu obsojencev pa imajo žrtve pravico opraviti poizvedbo glede možnosti izgoniti se sekundarni viktimizaciji, navedeno pa poteka v okviru podpornih služb. Posebej je določen tudi režim za žrtve kaznivih dejanj s področja trgovine z ljudmi (sodelovanje v preiskavi in začasno bivanje zaradi sodelovanje v preiskavi).

e) Izvrševanje hišnega zapora, dela v splošno korist in varstvenega nadzorstva

V različnih državah služba za probacijo v celoti skrbi za izvrševanje hišnega zapora, dela v splošno korist in varstvenega nadzorstva. Ker je v slovenskem pravnem redu izvrševanje nekaterih kazenskih sankcij urejeno v drugih zakonih, se določbe zakona o izvrševanju kazenskih sankcij prilagajajo le v delu, ki je dosedaj urejal izvrševanje kazenskih sankcij in ureja izvrševanje hišnega zapora, dela v

splošno koristi in varstvenega nadzorstva, odrejenega v postopku pogojnega odpusta obsojenca iz prestajanja kazni zapora, tudi sicer pa novi slovenski probacijski zakon dovolj celovito ureja pristojnosti in naloge probacijske službe, zato kakšne dodatne spremembe in dopolnitve določb v okviru zakona o izvrševanju kazenskih sankcij niso smiselne.

Hrvaška

Začetki hrvaške ureditev probacije segajo v leto 2004, trenutna služba pa deluje v okviru Sektorja za probacijo, ki je organizirana znotraj hrvaškega pravosodnega ministrstva. Poudarek je na individualni obravnavi, saj uporabniki pripravijo individualni načrt probacijskih aktivnosti, ki ga podpišeta tudi storilec kaznivega dejanja in probacijski uslužbenec, pri čemer je predpisan enoten vzorec pri vseh uradih. Centralna služba izvaja nadzor nad delom uradov, poseben poudarek pa dajejo sodelovanju z vsemi akterji v obliki sklepanja protokolov (naprimer s policijo), izvajajo pa tudi številne delavnice in posvete, kjer uporabnike osveščajo o probacijskih aktivnostih.

Norveška

Glavne naloge probacijskih uradov na Norveškem so izvrševanje skupnostnih sankcij in ukrepov, izvajanje programa za storilce kaznivih dejanj, ki so vozili pod vplivom alkohola in izvajanje programa obravnave odvisnosti (vse sankcije izreka sodišče), na drugi strani pa skrbijo za nadzor nad pogojno odpuščenimi iz zapora in za izvajanje hišnega zapora oz. hišnega zapora z elektronskim monitoringom. Med drugim so njihove naloge vezane tudi na pripravo poročil na zahtevo sodišč, s ciljem izbire primerne sankcije. Poleg tega izvajajo tudi individualno supervizijo za storilce kaznivih dejanj, svetovalne razgovore, različne socialne treninge in mediacijo, del njihovih nalog pa se nanaša tudi na izobraževanje storilcev in vodenje edukacijskih skupin.

Danska

Danska probacijska služba skrbi za pripravo predkazenskih poročil, nadzor nad pogojno obsojenimi, obsojeni na delo v splošno korist ali nad osebami s težavami v duševnem zdravju, nadzor in kontrolo nad storilci pod elektronskim nadzorom, nadzor nad pogojno odpuščenimi storilci, delo s priporniki, delo z izvajalci in organizacijami, ki izvajajo socialno vključevanje, aktivnosti povezane s preprečevanjem kaznivih dejanj (pogovori v mladinskih klubih, šolah, socialnih servisih in v lokalnem okolju). Ob zavedanju, da je motiviranost najboljši obet za spremembe v obnašanju posameznika, probacijska služba v vseh zaporih izvaja aktivnosti z odvisniki, da se v čim zgodnejši fazi vključijo v programe odvajanja od odvisnosti.

f) Prostovoljstvo

Različne ureditve držav Evropske unije zagotavljajo stik obsojencev z zunanjim svetom in urejajo možnost dostopa do obsojencev. Države načeloma v splošni zakonodaji ne urejajo podrobnejših določil prostovoljstva v zaporu, vendar pa to urejajo Evropska zaporska pravila, Pekinška pravila ter Priporočila o evropskih pravilih o sankcijah in ukrepih skupnosti. Različne države pa imajo posebej urejeno tudi prostovoljstvo ter položaj prostovoljskih organizacij, tako v odnosu do uprave oziroma zavoda kot tudi v odnosu do obsojencev.

Italija

V italijanskem zaporskem sistemu je vloga prostovoljcev pomembna, saj prostovoljci za obsojence pogosto prispevajo oblačila ali higienske pripomočke za revnejše obsojence. Prostovoljci obsojence obveščajo o možnosti brezplačne pravne pomoči, sodelujejo pri organizaciji dogodkov v zaporih, nudijo učno pomoč, vzpostavljajo stike z družinskimi člani in pomagajo obsojencem pri iskanju nastanitve in dela po prestani kazni. Vstop v zapor prostovoljcem odobri preiskovalni sodnik.

Prostovoljci imajo posebne identifikacijske izkaznice s katerimi so navzoči v zaporu.

Irska

Direktor zapora v skladu z izvedljivostjo in varnostnimi ukrepi dovoli vstop v zapor osebam, ki v zaporu izvajajo aktivnosti za obsojence na splošno, za posamezne skupine obsojencev ali posamezne obsojence. Direktor dovoli vstopi osebam, če oceni, da bo ta dobrodejen za obsojence. Pri tem se ravna tudi po smernicah, ki jih morebiti glede tega izda minister. Osebe, ki se jim dovoli vstop v zapor, morajo posebno skrb posvečati zagotavljanju zasebnosti in ohranjanju človeškega dostojanstva obsojencev.

Finska

Finski zakon o izvrševanju kazenskih sankcij določa možnost zasebnih pogovorov obsojenca s predstavnikom cerkve, organizacije, ki deluje na področju zaporov ali druge podobne ustanove. V primeru obiska svetovalca zapor zagotovi možnost nenadzorovanega obiska. Obsojencu je sicer nudena podpora v obliki socialne rehabilitacije, ki vključuje stike z bližnjimi sorodniki kot tudi svetovanje ter urejanje nastavitvenih razmer, zaposlitve, dohodka, socialnih prejemkov in drugih socialnih storitev.

Kot na svoji spletni strani navaja finska uprava za izvrševanje kazenskih sankcij večina prostovoljcev v zapore prihaja v okviru finskega Rdečega križa, Anonimnih alkoholikov in drugih nevladnih organizacij ter verskih skupnosti.

Norveška

Na Norveškem, kjer je probacijska služba tesneje povezana s samim zaporskim sistemom, v procesu sodelujejo tudi prostovoljci. Tako lahko npr. nadzorujejo osebe pri delu v okviru dela v splošno korist, posebej ko je lokacija dela bolj oddaljena od posamezne probacijske službe.

g) Obseg pooblastil pravosodnih policistov

Primerjalnopravne zakonske ureditve urejajo pooblastila v okviru izvajanja nadzora nad zavodskimi pravili, med razlogi pa je zagotavljanje spoštovanja hišnega reda zavoda, varnosti ter ohranjanje reda. Prav tako je med razlogi mogoče najti preprečitev pobega, nepooblaščenih izhodov iz zavodov ter preprečevanje kaznivih ravnanj. Med sredstvi varnostnih pregledov je mogoče najti detektorje kovin, tehnične pripomočke in uporabo službenega psa. Natančno so urejeni tudi varnostni pregledi glede na stopnjo nevarnosti (od manj nevarne do najbolj nevarne). Ker se s slovensko novelo vnaša v zakon nekatera pooblastila

Finska

Finski zaporski zakon zelo natančno navaja pooblastila pravosodnih policistov ter skladno z načelom postopnosti ureja varnostni pregled, telesni pregled, poseben telesni pregled in ter pregled vseh odprtih (*body cavity search*). Vsak tip pregleda navaja tudi stopnjo posega v zasebnost zaprtih oseb ter razloge za tak pregled. Zelo natančno je opredeljen tudi postopek pregleda, še bolj natančna navodila pa so določena s podzakonskim aktom. O varnostnem in telesnem pregledu ter pregledu vsebnosti prepovedanih drog odloča pravosodni policist na nadzornem položaju, v primeru, da pregleda ni mogoče odložiti, pa tudi pravosodni policist na vodstvenem položaju oziroma z nadzorstvenimi pooblastili. Poseben telesni pregled lahko odredi direktor zavoda oziroma poveljnik, možnost pa ima tudi uprava za izvrševanje kazenskih sankcij. Pregled vseh odprtih pa lahko odredi le direktor zavoda. Pri pregledih je obvezna tudi prisotnost osebe, pri večji stopnji varnosti pa mora biti navzoča oseba istega spola kot oseba, ki se pregleduje. Urejen je tudi varnostni pregled oseb, ki obiskujejo zaprte osebe, za katere pa velja nižja stopnja posega v zasebnost, čeprav pa vse glede na

mogoč vnos prepovedanih predmetov oziroma stvari v zavod. Poleg pooblastil pri pregledu zaprte osebe, pa finski zakon ureja tudi uporabo sile. Določa sorazmernost pri uporabi ter pri tem določa kot kriterije upravičenost, nujnost, nevarnost upiranja ukrepom ter razpoložljivost sredstev za izvedbo ukrepov, prav tako pa tudi vse okoliščine, ki vplivajo na odločitev o uporabi sile. Pravosodni policisti morajo biti strokovno usposobljeni, oblike sile pa so opredeljene že v kazenskem zakoniku (*Criminal Code*) ter zakon napotuje na uporabo teh določb. Finska zakonodaja torej dovolj natančno opredeljuje pooblastila že v zakonu, s podzakonskim aktom pa so še natančneje razdelana navodila glede pooblastil.

Norveška

V norveški zakonodaji so pri pregledu varovanih oseb definirana sredstva in sicer v obliki tehničnih pripomočkov in službenih psov. Med razlogi za pregled zaprtih oseb, prostorov, kjer so nastanjene, in njihovih predmetov ter stvari, je mogoče najti preprečevanje nereda in kaznivih dejanj. Posebej je urejen tudi pregled zaradi posedovanja prepovedanih snovi. Glede pooblastil pravosodnih policistov je na splošno določena sorazmernost uporabe ukrepov za zagotavljanja miru, reda in varnosti v zavodu, vendar pa norveški zakon glede pooblastil pravosodnih policistov napotuje na podzakonske akte ter posebej teh pooblastil ne opredeljuje v zakonu, temveč v podzakonskem aktu.

Nemčija

Tudi nemški zakon o izvrševanju kazni zapora, rehabilitacijskih ukrepih in preprečevanju omejevanja svobode, določa sorazmernost uporabe pooblastil zavodskega osebja. Definirani so pojmi, in sicer neposredna prisila, fizična sila, sredstva fizične sile ter orožje (kot strelno orožje ter milejše oblike kot so razpršilci oziroma električna sredstva). Posebej je določena odgovornost zavodskega osebja zaradi prekomerne uporabe sile, strelno orožje pa je mogoče uporabiti le v skrajnem primeru ter zato, da se onesposobi napadalec oziroma oseba na begu, postavljen pa je še dodaten pogoj, da v dogodku ni udeležena tretja oseba. Določen je obvezen izrek opozorila ter primeri, ko je prišlo do upiranja ukazom oziroma obstaja nevarnost pobega. Po uporabi prisilnih sredstev je predpisan tudi obvezen zdravstveni pregled, če je bila oseba, zoper katero je bilo uporabljeno prisilno sredstvo, poškodovana oziroma je v življenjski nevarnosti, oseba, zoper katero je bilo uporabljeno prisilno sredstvo pa lahko tak pregled tudi odkloni in ga ni potrebno izvesti, vendar mora biti pri tem zagotovljeno, da se osebe v tako odklonitev ni prisililo. Nemški zakon torej dovolj določno ureja pooblastila pravosodnih policistov in hkrati ne določa podzakonskih aktov, ki bi morali biti sprejeti za konkretizacijo posameznih pooblastil.

- **izjava o skladnosti predloga zakona s pravnimi akti EU in korelacijska tabela pri prenosu direktiv:**

S tem predlogom zakona se prenaša pravne akte EU v slovenski pravni red, in sicer Direktiva 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. 10. 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov

- **razlogi za uvedbo novega postopka ali administrativnih bremen in javni interes, ki naj bi se s tem dosegel:**

Zaradi določb Predloga ZIKS-1G ne bo vpliva na predmetno področje.

- **ukinitvev postopka ali odprava administrativnih bremen:**

S Predlogom ZIKS-1G se ukinjajo nekateri nepotrebni postopki upravne narave (predlagane spremembe 8. člena veljavnega ZIKS-1).

- **spoštovanje načela »vse na enem mestu« ter organ in kraj opravljanja dejavnosti oziroma izpolnjevanja obveznosti:**

V postopkih, ki jih določa in opredeljuje normativna ureditev ZIKS-1, ni mogoča ureditev »vse na enem mestu«. Pristojni organi so institucije zaporskega sistema vključno z Upravo za izvrševanje kazenskih sankcij, Ministrstvo za pravosodje in pristojna sodišča.

- **podatki oziroma dokumenti, ki so potrebni za izvedbo postopka in jih bo organ pridobil po uradni dolžnosti, ter način njihovega pridobivanja:**

Zaradi določb Predloga ZIKS-1G ne bo vpliva na predmetno področje.

- **ustanovitev novih organov, reorganizacija ali ukinitvev obstoječih organov:**

Na podlagi Predloga ZIKS-1G bo na ustrenejši način institucionalno reorganiziran zaporski sistem, vključno s primernejšo vlogo Uprave za izvrševanje kazenskih sankcij.

- **ali bodo zaradi izvajanja postopkov in dejavnosti potrebne nove zaposlitve, ali so izvajalci primerno usposobljeni, ali bodo potrebna dodatno usposabljanje ter finančna in materialna sredstva:**

Zaradi izvajanja postopkov, predlaganih v Predlogu ZIKS-1G ne bodo potrebne nove zaposlitve.

- **ali se bodo zaradi ukinitve postopkov in dejavnosti zmanjšala število zaposlenih ter finančna in materialna sredstva:**

Gre za racionalizacijo poslovanja zaposlenih v zaporskem sistemu, ki se bodo na ta račun lahko bolj poglobljeno posvetili strokovnemu delu pri tretmaju in resocializaciji obsojencev. Posledično praviloma ne bo neposrednega zmanjšanja ne števila zaposlenih ne finančnih in materialnih sredstev.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov

- **dokumentacija, ki jo mora stranka predložiti, povečanje ali zmanjšanje obsega dokumentacije z navedbo razlogov:**

Zaradi določb Predloga ZIKS-1G se ne bo povečal ali zmanjšal obseg dokumentacije, ki bi jo morala stranka predložiti. Predložitev dokumentacije je odvisna od okoliščin konkretne zadeve in ocene stranke, kaj bo predložila.

- **stroški, ki jih bo imela stranka, ali razbremenitev stranke:**

Zaradi določb Predloga ZIKS-1G se ne bodo povečali ali zmanjšali stroški strank.

- **čas, v katerem bo stranka lahko uredila zadevo:**

Čas trajanja pripadajočih upravnih postopkov v zaporskem sistemu naj bi se zmanjšal, je pa dejanski čas trajanja seveda odvisen od okoliščin in zapletenosti konkretne zadeve.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Določbe Predloga ZIKS-1G ne prinašajo posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Določbe Predloga ZIKS-1G ne prinašajo neposrednih posledic za gospodarstvo.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Določbe Predloga ZIKS-1G ne prinašajo posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Določbe Predloga ZIKS-1G ne vplivajo na dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja:

Določbe Predloga ZIKS-1G ne prinašajo posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

I. Predstavitev sprejetega zakona

- **ciljnim skupinam (seminarji, delavnice):**

Sprejeti zakon bo v skladu z ustaljeno prakso predstavljen praktikom v zaporskem sistemu na usposabljanjih, ki jih organizira Center za izobraževanje v pravosodju oziroma drug pristojen organ.

- **širši javnosti (mediji, javne predstavitve, spletne predstavitve):**

Predlog ZIKS-1G je bil dne 6. 4. 2017 objavljen na spletni strani Ministrstva za pravosodje in na spletnem portalu »e-demokracija«. Predstavitev sprejetega zakona širši javnosti glede na vsebino in predlagane vsebine ni potrebna, niti smotrna.

II. Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa

- **zagotovitev spremljanja izvajanja predpisa:**

Ministrstvo za pravosodje bo v skladu s svojimi pristojnostmi spremljalo izvajanje predpisa na podlagi objavljene sodne prakse ter v sodelovanju s pristojnimi organi na podlagi njihovih ugotovitev pri izvajanju določb v praksi.

- **časovni okvir spremljanja za pripravo poročil:**

Glede na vsebino Predloga ZIKS-1F ne bo potrebna priprava poročil. Če bodo v praksi ugotovljene pomanjkljivosti predlaganih določb, bo Ministrstvo za pravosodje to ugotovilo v sodelovanju s pristojnimi deležniki.

- **roki za pripravo poročil o izvajanju zakona, doseženih ciljih in nadaljnjih ukrepih:**

Glede na vsebino Predloga ZIKS-1G poročila o izvajanju zakona in doseženih ciljih niso potrebna.

7. Prikaz sodelovanja javnosti pri pripravi predloga zakona:

Gradivo predloga zakona je v pripravi že skoraj leto dni.

V razpravo so bili vključeni tako predstavniki strokovne javnosti kot tudi predstavniki zainteresirane javnosti, saj je bilo gradivo dne 6.4.2017 objavljeno na spletni strani Ministrstva za pravosodje in istega dne poslano v strokovno usklajevanje Upravi Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij, Vrhovnemu sodišču Republike Slovenije, Vrhovnemu državnemu tožilstvu Republike Slovenije, Varuhu človekovih pravic, Informacijskemu pooblaščenču, Policiji, Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani Inštitutu za kriminologijo pri Pravni fakulteti Univerze v Ljubljani in Pravni fakulteti Univerze v Mariboru.

Predlagane spremembe se ne nanašajo na občine in združenja občin.

Pravna fakulteta Univerze v Ljubljani, Pravna fakulteta Univerze v Mariboru in Inštitut za kriminologijo Pravne fakultete Univerze v Ljubljani niso imeli pripomb k predlaganim spremembam.

Vsebinsko najobsežnejše pripombe je podala Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij, katere smo v celoti upoštevali oziroma stališča uskladili na številnih sestankih, zato štejemo, da smo z njimi v celoti usklajeni.

Pripombe so podali tudi naslednji deležniki, glede katerih v nadaljevanju pojasnjujemo razloge za zavrnitev posameznih pripomb in predlogov (razen navedenega smo njihova stališča v celoti upoštevali):

Sindikata Zavoda za prestajanje kazni zapora Maribor (bistveno iz dopisa z dne 17. 4. 2017):

- V zvezi s pripombami glede predlaganih sprememb 29. člena zakona, da je treba, ko obsojenec nastopi kazen, ugotoviti njegovo istovetnost, ga fotografirati ter nemudoma, najkasneje pa naslednji dan oziroma v najkrajšem možnem času po nastopu opraviti razgovor z zdravnikom in zdravniški pregled, predlagatelj ugotavlja, da obstoječa ureditev ureja vse potrebno pri nastopu kazni ter da potrebe po urejanju roka zaenkrat ni, saj so obsojenci pregledani po nastopu kazni na način, da je zagotovljeno njihovo zdravstveno varstvo. Ostale pripombe glede 29. člena smo upoštevali.
- Glede pripomb k predlogu sprememb 231. člena zakona bi bilo po mnenju sindikata smotrno dodati oznako delovnega razmerja zaposlenega v zavodu, kar zajema širši krog upravičencev, vendar pa zaradi sprejetega stališča, da se položaj zaposlenih v zavodu ne bo spreminjal za vse zaposlene, temveč le za pravosodne policiste, pripomba ni bila sprejeta. Ostale spremembe k temu členu so bile upoštewane.
- Glede predloga k spremenjenemu 233. členu o 80-odstotni obvezni prisotnosti pravosodnih policistov pri izpopolnjevanju in usposabljanju predlagatelj ocenjuje, da navedena rešitev ne zagotavlja dejanske usposobljenosti za opravljanje nalog pravosodnega policista ter zato predlog ni bil upoštevan, je bil pa zaradi navedenega dodan še 233.a člen, ki še nekoliko natančneje določa pogoje usposabljanja ter sankcije v primeru, da pravosodni policist ne opravi usposabljanja oziroma uspešnega preizkusa strokovne in psihofizične usposobljenosti.

Višje sodišče v Kopru (bistveno iz dopisa z dne 18. 4. 2017):

- Glede predlaganih sprememb četrtega odstavka 26. člena zakona, da naj bi sodišče določilo nov datum nastopa kazni tako, da ostane obsojencu od prejema poziva do nastopa kazni največ osem dni, je sodišče pojasnilo, da bi pri izvrševanju takšne določbe zaradi vročanja poziva lahko prihajalo do situacij, ko bi datum nastopa že nastopil, poziv pa obsojencu še ne bi bil vročen. V zvezi z navedenim je sodišče predlagalo, da je nastop kazni vezan na prvi delovni dan po tem, ko je bil poziv vročen obsojencu, mogoče pa bi bilo predlagano spremembo razlagati tudi tako, da bi bil datum nastopa vezan na iztek osmega dne od vročitve poziva, s čimer bi bil dosežen tudi namen, ki ga zasleduje predlagana sprememba.

Stališče predlagatelja: Navedeno pripombo smo delno upoštevali in sicer v delu, ki se nanaša na razlago, da je datum nastopa vezan na iztek osmega dne od vročitve poziva ter je s tem dosežen namen, ki ga zasleduje predlagana sprememba.

Vrhovno sodišče Republike Slovenije (bistveno iz dopisa št. Su 819/2017, z dne 21. 4. 2017):

- Vrhovno sodišče Republike Slovenije izrecnih pripomb glede sprememb določb zakona ni imelo, je pa posredovalo pripombe Upravnega sodišča Republike Slovenije, ki je podalo pripombi k 8. členu ter 98.a členu zakona.
- Glede pripomb predlaganih sprememb 8. člena zakona je sodišče pojasnilo, da je izrecno določeno v katerih primerih se izda odločbo po določbah Zakona o splošnem upravnem postopku (ZUP) in v katerih primerih se odločba izda ob smiselni uporabi ZUP, ni pa v zakonu določeno v katerih primerih je za odločanje v sodnih postopkih pristojno okrajno in okrožno sodišče ali pa upravno sodišče. V določenih primerih so po oceni upravnega sodišča v določenih primerih redna sodišča pristojna odločati tudi v primeru, ko se je predhodni postopek vodil po določbah ZUP, po trenutni praksi pa je upravni spor mogoč za vse primere, kjer ni določeno drugo sodno varstvo.

Stališče predlagatelja: Konkretnih predlogov v zvezi z navedenimi vprašanji upravno sodišče ni podalo, zato nanje ne moremo odgovoriti, pojasnjujemo pa, da ZUP določa splošno varstvo zoper upravne akte, ZIKS-1 pa v nekaterih primerih odločanje sodišča splošne pristojnosti ter tudi instančnost sojenja, zato je po naši oceni obstoječa ureditev primerna, tudi sicer pa so spremembe 8. člena zakona redakcijske narave ter smo v vsebino posegali le toliko, da se besedilo uskladi z drugimi vsebinskimi spremembami.

- Glede pripomb predlaganih sprememb 98.a člena zakona je upravno sodišče pojasnilo, da so v tem členu uporabljeni izrazi, katerih pomen ni nikjer definiran ter izpostavlja zakonsko dikcijo »izrazito begosumen«, zato bi bilo definicije smiselno ustrezno dopolniti.

Stališče predlagatelja: Po ustaljeni praksi so izrazi uporabljeni v veljavnem 98.a členu (med njimi tudi »izrazita begosumnost«) dovolj pomensko definirani ter zato po naši oceni ni potrebna njihova dopolnitev. Predlagatelj nadalje pojasnjuje, da je begosumnost že sama po sebi definirana, medtem ko so motnje v prestajanju kazni ter ogrožanje zdravja in življenja tudi sicer dovolj pomensko definirani. Predlagatelj v tem delu pripomb zaradi splošnosti ter siceršnje ustezne rešitve ni upošteval, bo pa sodišče skozi prakso še najprej vsebinsko napolnjevalo izraze, ki so v kaznovalnem pravu že nekaj časa uveljavljeni ter v tem pogledu dejansko prispevalo k pomenski opredelitvi uporabljenih izrazov.

Varuh človekovih pravic (bistveno iz dopisa opr. št. 0.1-10/2017-2-SE z dne 21. 4. 2017):

- Varuh opozarja, da zadnja novela Zakona o izvršbi in zavarovanju (ZIZ) načrtuje uvedbo uklonilnega zapora, zato bi morale biti tudi osebe, ki prestajajo uklonilni zapor naštete med varovanimi osebami, njihov položaj oziroma posebnosti pa opredeljene v nadaljevanju besedila zakona.

Stališče predlagatelja: Predlog sprememb Zakona o izvršbi in zavarovanje je še v postopku usklajevanja (tudi z Varuhom človekovih pravic), vendar se institut uklonilnega zapora ne bo spreminjal na način, da bi bilo potrebno spremeniti določbe ZIKS-1.

- Pri spremenjenem 18. členu zakona Varuh predlaga, da se preveri ustreznost izraza pripornik v novem tretjem odstavku.

Stališče predlagatelja: Izraz pripornik je po naši oceni ustrezen, saj podatki, ki jih sodišče sporoči zavodu, vsebujejo informacije še iz časa, ko je bil obsojenec, kateremu je vročen poziv za nastop kazni, v predkazenskem in kazenskem postopku obdolženec ter je bil zoper njega odrejen pripor in zato ne more biti uporabljen kakšen drug pravni termin. K temu še dodatno pojasnjujemo, da je položaj oškodovanca posebej urejen v novem 36.b členu zakona ter smiselno ureja podoben položaj oškodovancev glede obveščanja o pobegu oziroma izpustitvi obsojencev kot v 18. členu zakona, z razliko, da je obveščanje vezano na zahtevo, podano po nastopu kazni. Na ta način so varovani tako oškodovanci, za katere še ni bilo pravnomočno ugotovljeno, da jim je nastala škoda, kot tudi oškodovanci, ki po sodni odločbi lahko zahtevajo plačilo škode, z ureditvijo 18. člena zakona pa je preprečeno dvakratno vlaganje zahtev za posredovanje podatkov (prvič v času do konca kazenskega postopka in drugič v času nastopa kazni oziroma med prestajanjem kazni zapora), lahko pa oškodovanec tudi umakne zahtevo za posredovanje podatkov, s čimer je zagotovljeno spoštovanje njegovega položaja (ima se namreč pravico opredeliti ali želi biti še naprej vključen v spremljanje kazenske zadeve ali pa ne).

- K novemu 30.b členu Varuh predlaga, da se bolj natančno opredelijo izjeme od obveznosti obveščanja ter da bodo po tretjem odstavku predlagane rešitve vsi oškodovanci seznanjeni z nastopom kazni obsojenca, četudi sploh niso zahtevali takšnega obveščanja v predkazenskem ali kazenskem postopku.

Stališče predlagatelja: Izjema od obveščanja je po naši oceni ustrezno določena, saj je v času prestajanja kazni stanje glede odnosa med obsojencem in oškodovancem dovolj natančno obravnavano (na primer eden izmed pogojev za pogojni odpust je odnos obsojenca do oškodovanca) ter je tako mogoče sklepati ali je obsojenec zaradi obveščanja o njegovem odpustu, nekoliko manj o pobegu, lahko ogrožen, zato o tem odloči direktor zavoda, saj razpolaga z ustreznimi podatki. Tudi pripomba, da bodo po obstoječem predlogu vsi oškodovanci seznanjeni z nastopom kazni obsojenca pa ne zdrži, saj je sicer oškodovanec dejansko prikrajšan za pravico do obveščeniosti, anonimizacija podatkov glede časa in kraja nastopa kazni pa omogoča obsojencem in oškodovancem, da so obravnavani korektno, oškodovanci pa bodo le obveščeni o možnosti obveščanja ter ne o času in kraju nastopa kazni, razen tisti, ki bodo, ob izpolnjenih drugih pogojih, zahtevo za obveščanje tudi podali (na podlagi prehodnega obvestila o možnosti obveščanja). Glede na navedeno pripomb nismo upoštevali.

- K spremenjenem 57.a členu zakona Varuh predlaga, da posledice prenehanja pravic iz dela, če iz objektivnih razlogov preneha potreba po delu, ne bi smele biti iste kot za primere, ko do prenehanja pride zaradi okoliščin na strani obsojenca.

Stališče predlagatelja: Navedene pripombe v tem členu nismo upoštevali, saj Varuh v ničemer ni konkretiziral v čem bi bila razlika, je pa po naši oceni prenehanje dela iz krivdnih razlogov že upoštevano pri dodeljevanju ugodnosti tako znotraj zavoda kot tudi zunaj zavoda, medtem ko prenehanje opravljanja dela zaradi objektivnih razlogov nima za posledico omejitev že podeljenih ugodnosti oziroma na podeljevanje ugodnosti ter je tako različnost položaja upoštevana na drugem mestu ter v drugačnem svojstvu.

- K spremenjenem 58. členu zakona Varuh pozdravlja dopolnitev drugega odstavka, da je zavarovana oseba tudi otrok, ki skupaj z obsojenko biva v zavodu, če nima drugače urejenega zavarovanja, poleg tega pa se sprašujejo kakšen bo položaj glede zavarovanja oseb v uklonilnem zaporu, če bo prišlo do njegove uvedbe z novelo ZIZ.

Stališče predlagatelja: Predlog sprememb Zakona o izvršbi in zavarovanje je še v postopku usklajevanja (tudi z Varuhom človekovih pravic), vendar se institut uklonilnega zapora ne bo spreminjal na način, da bi bilo potrebno spremeniti določbe ZIKS-1.

- K spremembam 76. člena zakona Varuh predlaga v razmislek možnosti bolj pogostega

sprejemanja pošiljk s perilom, ob pomanjkanju možnosti pranja (tudi na stroške zaprtih oseb) v samih zavodih. Praksa je namreč po oceni Varuha pokazala, da svoje perilo oziroma lastna oblačila uporablja veliko zaprtih oseb, kar na eni strani pomeni manj stroškov za zavode, ki teh oblačil ne prerejo, na drugi strani pa tudi manj prijav uničenja in pogrešitve perila in oblačil zaprtih oseb.

Stališče predlagatelja: Ocenjujemo, da je zaenkrat sprejemanje pošiljk s perilom ustrezno urejeno ter zato ni nujne in realne potrebe po večjem številu pošiljk (obsojenci namreč po predlogu lahko prejemajo pošiljko perila enkrat mesečno).

- K spremembam 82. člena zakona Varuh pozdravlja spremembo, ki daje prednost izvršitvi varnostnega ukrepa obveznega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, ker pa so možne napačne odločitve, bi bilo prav, da je določen rok za čimprejšnjo odločitev o pritožbi iz šestega odstavka tega člena, saj ta ne zadrži njene izvršitve, kar pa pomeni nepopravljive posledice.

Stališče predlagatelja: Pripombo smo sprejeli ter ocenili, da je tridnevni rok ustrezen, vendar pa je rok vezan na delovne dni, saj je naveden rok primeren za pravilno in popolno ugotavljanje dejanskega stanja, še vedno pa omogoča dovolj hitro ukrepanje ter preprečevanje oziroma omejevanje hujših škodljivih oziroma nepopravljivih posledic za obravnave osebe.

- K spremembam 87. člena zakona Varuh predlaga, da se v prvem odstavku napiše bolj natančna opredelitev, kdaj se lahko uporabijo druge strokovne metode dela namesto uporabe discipliniranja obsojencev s pomočjo formalnih disciplinskih postopkov.

Stališče predlagatelja: Varuh pripombe v ničemer ni konkretiziral, zato nismo dodatno opredelili pogojev za uporabo drugih strokovnih metod dela namesto uporabe discipliniranja, od siceršnje splošno sprejete prakse ter različnih tehnik mediacije, katere zavodsko strokovno osebje uporablja pri obravnavi obsojencev, pa je odvisno ali so navedeni alternativni ukrepi učinkoviti oziroma ali so skladni z načelom postopnosti. Ob navedenem poudarjamo, da bodo različne strokovne metode dela opredeljene s podzakonskimi aktom, kot rečeno pa je odločanje v polju proste presoje vsakokratnega nosilca zadeva ter gre za stvar strokovnih nalog usposobljenega zavodskega osebja.

- K spremembam 98. člena zakona Varuh pozdravlja odločitev predlagatelja za natančnejšo opredelitev pogojev za uporabo »posebnih namestitev«, v okviru tega člena pa skrajšanje dopustnega trajanja namestitve (s 30 na 7 dni), ki je po oceni Varuha gotovo bolj sorazmerno razlogu »posebne« namestitve, če obsojenec v telesu skriva ali prenaša nedovoljene stvari. V zvezi z navedenim so izpostavili tudi, da mora biti v času osamitve, kot najhujšem disciplinskem ukrepu, obravnavana oseba redno spremljana s strani zdravstvenega osebja, ki poroča direktorju zavoda o zdravstvenem stanju, če zdravstveno stanje obravnavane osebe takšnega načina prestajanja kazni ne dopušča več, kar izhaja tako iz narave stvari, to pa določajo tudi mednarodni standardi s področja ravnanja z zaporniki (Pravila Nelsona Mandele).

Stališče predlagatelja: V zvezi z omejitvijo trajanja posebnih namestitev pojasnjujemo, da imajo najbolj napredne države urejeno namestitev v trajanju kot je bilo predlagano, v zvezi z zdravstvenimi pregledi obsojencev pa zakon ureja redne zdravstvene preglede in na splošno določa, da se za večino postopkov uporablja zakon, ki ureja splošni upravni postopek. Pri tem je spoštovano načelo pravice do izjave obravnavanih oseb, preko sodne kontrole upravno-izvršilnih aktov pa je spoštovanje določb ustave in zakonov ter podzakonskih aktov mogoče preveriti tudi v okviru ustavno zagotovljenega sodnega varstva pravic posameznikov oziroma obsojencev. Glede na navedeno ocenjujemo, da so predlagane rešitve sorazmerne ter usklajene z mednarodnimi standardi, tudi v vseh fazah do sodne kontrole spoštovanja pravic obravnavanih oseb.

- K novemu 236.a členu zakona ter drugim členom, ki sledijo, Varuh predlaga, da bi se moral o

pregledu pisemske pošiljke iz novega 236.b člena in pregleda prostora iz 236.c člena voditi zapisnik ali druga primerna zabeležka, opozorili pa so tudi na nekatere pravopisne napake. Pri naštevanju okoliščin za opravo varnostnega pregleda iz 236.d in 236.f člena predlagajo uporabo alinej.

Stališče predlagatelja: Očitne napake smo upoštevali, medtem ko so določbe glede vodenja zapisnika iz 236.b člena vsebovane že v 58. členu Pravilnika o izvrševanju kazni zapora, vodenje zapisnika iz 236.c člena pa bo urejeno s podzakonskim aktom. V zvezi z navedenim poudarjamo, da tudi sicer o poteku posameznih dejanj pravosodni policisti oziroma pooblaščenec uradne osebe vodijo zapisnike skladno z določbami zakona, ki ureja splošni upravni postopek, razen če zakon o izvrševanju kazenskih sankcij posebej določa, da se uradna dejanja protokolirajo na drug način. Pripombe glede alinej v 236.d in 236.f členu smo upoštevali.

- K spremenjenemu 238. členu zakona Varuh meni, da mora biti možnost odvzema prostosti s strani pravosodnega policista časovno omejena in ne le s prihodom policije.

Stališče predlagatelja: Pripombo smo upoštevali ter določili, da sme pravosodni policist odvzeti prostost obsojencu in ga zadržati največ dve uri. Pri tem izpostavljamo dejstvo, da po Zakonu o kazenskem postopku zadržanje oseb na kraju storitve kaznivega dejanja ne sme trajati več kot šest ur, zato bi čas zadržanja pravosodnega policista veljalo všteti v čas teh šestih ur, dve uri pa je po naši oceni tudi čas, ko se policija že lahko odzove in prispe na kraj zadržanja.

- K spremenjenemu 240. členu zakona Varuh meni, da bi morala biti opredelitev »strelnega orožja z življenjsko manj nevarnim strelivom« bolj natančna.

Stališče predlagatelja: V zvezi z opredelitvijo strelnega orožja z življenjsko manj nevarnim strelivom pojasnjujemo, da se kot manj nevarno strelivo uporabljajo gumijasti naboji. Zaradi ostalih možnosti drugih definicij življenjsko manj nevarnega streliva pa zaenkrat puščamo definicijo kot je, vendar pa bodo tekom pripomb upoštevani tudi drugi predlogi, v kolikor se bodo izkazali za ustrezne.

- K novemu 241.a členu zakona Varuh zaključuje svoje pripombe s smiselnostjo opredelitve, da se o uporabi prisilnega sredstva izdela poročilo o njegovi uporabi, ki se pošlje upravi, ta pa bi morala opraviti oceno upravičenosti njegove uporabe.

Stališče predlagatelja: V zvezi z izdelavo poročila ter obveščanjem uprave o uporabi prisilnih sredstev pojasnjujemo, da je navedeno urejeno s podzakonskim aktom, poleg navedenega pa je v zakonu predvidenih več možnosti nadzora nad ravnanjem zavodov ter je tudi v okviru nadzora mogoče preveriti pravilnost uporabe sredstev. Glede na navedeno pripombe nismo upoštevali.

Ministrstvo za notranje zadeve (bistveno iz dopisa št. 007-109/2017/3, z dne 19. 4. 2017):

- Ker se spremembe in dopolnitve zakona v delu nanašajo na strokovno delo policije, je bilo gradivo poslano v strokovno usklajevanje, Ministrstvo za notranje zadeve pa je podalo tudi predloge v okviru medresorskega usklajevanja, saj se spremembe ter dopolnitve zakona nanašajo tudi na resor Ministrstva za notranje zadeve.
- Predlog, da se določba tretjega odstavka 18. člena glede ustreznih ukrepov za izvršitev kazenske obsodilne sodbe sodišča dopolni tako, da se glasi:

(3) Sodišče, ki je izdalo sodbo na prvi stopnji, ukrene vse potrebno, da se najde obsojenec, ki je neznanega prebivališča. Sodišče lahko odredi policiji ukrepe, da se najde obsojenec. Sodišče in policija z namenom prijetja obsojenca, ki je neznanega bivališča, uporabljata določbe, ki jih predvideva zakon, ki ureja kazenski postopek, za preiskovanje ter dokazovanje kaznivih dejanj in iskanje osumljencev, za kataloško kaznivo dejanje, za katerega je bil

obsojen sodišču nedosegljivi obsojenec.

V obrazložitvi zgoraj predlaganih dopolnitev tretjega odstavka 18. člena zakona je navedeno, da sodišča pravnomočno obsojenega obsojenca navadno iščejo sama, preko sodišču dosegljivih baz podatkov in ukrepov, kot so vabljenje osebe na prestajanje kazni. Ukrepe sodišče stopnjuje glede na rezultat poizvedb, kar pomeni, da sodišče v prvi fazi zgolj išče naslov obsojenca z namenom, da mu vroči sodni spis, v drugi fazi pa zoper njega odredi odredbo za privedbo ali razpis mednarodne tiralice ali Evropski nalog za prijetje in privedbo (ENPP). Policija na zahtevo sodišča, ki je lahko izrecno vsebinsko podana ali pa v obliki odredbe za privedbo, nato prične z izvajanjem nalog, predvidenih v 43. členu ZNPPol, saj izvajanja pooblastil iz 148. člena ZKP in drugih določb ZKP zaradi zaključka kazenskega postopka in pravnomočne sodbe ni več mogoče uporabljati. Po predlagani dopolnitvi in spremembi pa bi sodišče oziroma policija z namenom izsleditve in prijetja obsojenca lahko, upošteva pri tem določbe Ustave RS, uporabljala določbe Zakona o kazenskem postopku, vključno z vsemi ostalimi ukrepi, ki so bili še pred izdajo pravnomočne sodbe predvideni za preiskovanje in dokazovanje kaznivega dejanja, ki so bili odrejeni zoper pravnomočno obsojenega obsojenca, katerega bivališče je sodišču neznano. Namen predlagane določbe je, po oceni Ministrstva za notranje zadeve, zagotoviti učinkovito realizacijo sodnih odločb skozi zagotovitev prisotnosti obsojenca, katerega dejansko bivališče je sodišču neznano oziroma se ta navadno pred pravosodnimi organi skriva ali se jim izogiba. Kljub temu, da je bil kazenski postopek končan in izdana pravnomočna sodba, pa se kazenska sankcija zaradi izogibanja obsojenca ne more izvršiti, z izvajanjem nalog in pooblastil po ZKP, ki veljajo pri preiskovanju, dokazovanju in vodenju kazenskega postopka zoper osumljenca oziroma obtoženca kaznivega dejanja, bi s to določbo lahko analogno uporabljali določbe ZKP tudi za iskanje obsojenca, in sicer tiste določbe, ki so veljale za preiskovanje in dokazovanje istega kaznivega dejanja, vse do izreka pravnomočne sodbe. Ministrstvo za notranje zadeve v smislu nadaljevanja uporabe določb ZKP tudi zoper sodišču nedosegljive obsojence, vendar z namenom njihovega lociranja in prijetja, na podlagi judikata Višjega sodišča na Dunaju te določbe uporabljajo tudi avstrijski pravosodni organi, kjer sodišča in varnostni organi uporabljajo določbe avstrijskega ZKP tudi po izrečni pravnomočni obsodbi, vendar zgolj tiste določbe, ki se nanašajo na dokazovanje in vodenje kazenskega postopka za konkretno kaznivo dejanje, za katerega je obsojenec obsojen. S tem judikatom so avstrijski pravosodni organi oziroma višje sodišče na Dunaju sledili načelu, da je kazenski proces v bistvu zaključen šele z izvršitvijo in realizacijo pravnomočne sodbe sodišča ter se posledično tudi po izreku pravnomočne sodbe lahko za realizacijo sodbe in zagotovitvijo prisotnosti obsojenca, še vedno lahko uporablja njihov ZKP.

Stališče predlagatelja: Po temeljiti preučitvi predloga MNZ glede pooblastil sodišča ugotovljamo, da je predlog, ki širi preiskovalne ukrepe po ZKP na namen iskanja obsojenca, nesistemski, saj ne sledi logiki sorazmernosti ukrepov, kot je po veljavni ureditvi urejena v ZKP. Vsebinsko bi se policijska pooblastila ob aktivnem iskanju lahko nanašala na nekatera pooblastila ne pa na vsa. Ob tem pojasnjujemo, da se navedeni instituti tudi v sodelovanju z MNZ delno spreminjajo s predlogom Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o kazenskem postopku (ZKP-N), ki je trenutno v postopku sprejemanja v Državnem zboru.

- Predlog za dopolnitev obrazložitve k 11. členu predlagane novele, ki spreminja 20. člen zakona, z naslednjim besedilom:

»S predlaganim novim odstavkom se izrecno ureja možnost uveljavljanja plačila globe pred začetkom izvrševanja nadomestnega zavora tudi v primeru, ko se zoper osebo že izvršuje odredba za privedbo na prestajanje nadomestnega zavora, če varnostne okoliščine to dopuščajo in če oseba to lahko izvrši plačilo brez odlašanja. O tej izjemi od opravljanja privedbe glede na okoliščine odloča policist, ki izvaja privedbo, ker gre za postopek z visoko stopnjo tveganja, da bo privedena oseba napadala policista ali poskušala pobegniti. V

skladu z določbami drugega odstavka 192.c člena ZP-1, se nadomestni zapor namreč ne izvrši, če storilec pred začetkom izvrševanja nadomestnega zapora plača globo v celoti. S predlaganim besedilom se zagotavlja možnost plačila neposredno pred začetkom prestajanja nadomestnega zapora.»

Stališče predlagatelja: Pripomba je delno upoštevana v obrazložitvi, saj pri opredelitvi postopka z visoko tveganja, da bo privedena oseba napadla policista ali poskušala pobegniti, ocenjujemo, da tovrstna opredelitev ni popolnoma na mestu, ker ravno policija o plačilu brez odlašanja obvesti sodišče, ki je odredilo nadomestni zapor in zavod, ki je v odredbi določen za izvršitev nadomestnega zapora ter je zato policija organ, ki omogoči osebi pred privedbo na prestajanje nadomestnega zapora plačilo globe, s čimer se oseba tudi izogne nastopu kazni. Pri tem zagotovo ne gre za izrazito nevarne osebe, saj so prekrški dejanja, ki ne zahtevajo izrekanja natežjih sankcij, temveč glob, ki imajo za posledico plačilo denarnega zneska, opredeljenega kot globa. Glede na navedeno bo pripomba upoštevana v delu, ki se nanaša na opredelitev, da postopek vodi policist, ki opravlja privedbo.

- K spremenjenemu petemu odstavku 127. člena zakona, ki ureja obveščanje glede izvršitev izгона tujca iz države, predlagajo spremembo, ker je v praksi osemdnevni rok prekratek za izvedbo vseh ukrepov in priprav policiji, hkrati pa predlagajo ustrežnejšo navezavo na zakon o tujcih (prvi odstavek 1. člena ZTuj-2). Predlagajo, da se peti odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(5) Zavod najmanj petnajst dni pred predvidenim odpustom obsojenca, za katerega je potrebno izvršiti izgon tujca iz države, o tem obvesti policijo, ki izgon izvrši v skladu z zakonom, ki ureja pogoje in način vstopa, zapustitve in bivanja tujcev v Republiki Sloveniji.«

Stališče predlagatelja: Pripomba ni upoštevana, saj je v določen rok najmanj osem dni in je torej mogoče že prej obvestiti policijo o odpustu obsojenca, bodo pa v praksi dana navodila, da se policijo obvešča o odpustu obsojenca takoj, ko je to znano (kar pa je v primeru pogojnega odpusta vsaj 20 dni pred odpustom, tudi sicer pa iz evidence zaprtih oseb izhaja, kdaj se posameznemu obsojencu izteče kazen ter bodo podatki sporočeni v času, ki bo omogočil nemoteno izvršitev ukrepa izгона tujca iz države). Glede na navedeno pripomba ni upoštevana.

Informacijski pooblaščenec Republike Slovenije (bistveno iz dopisa št. 007-37/2017/2, z dne 26. 4. 2017):

- Informacijska pooblaščenka je podala pripombe k več členom zakona, ki se s predmetno spremembo zakona ne spreminjajo in ne dopolnjujejo. Opozorila je, da so nekatere obstoječe določbe ZIKS-1 pomanjkljive in nejasne z vidika zagotavljanja ustavno zahtevane jasnosti in izčrpnosti opredelitve nabora in namena obdelave osebnih podatkov. Po njeni oceni ZIKS-1 od 31. do 36. člena ne določa, katere izmed navedenih podatkov v teh členih lahko pridobiva upravljavec od posameznih drugih upravljavcev. Ker je Zakon o probaciji navedeno natančno določil, predlaga, da se nabor podatkov določi po tem vzoru. Poleg navedenega je v členih od 36. do 41.a določen nabor podatkov preveč splošen, zato se pooblaščenka sprašuje o dejanski določenosti tako opredeljenega nabora podatkov in posledično skladnosti predpisa z 38. členom Ustave RS ter hkrati sorazmernosti in potrebnosti tako obsežnega in nedoločnega načina obdelave tako širokega nabora osebnih podatkov, nedoločeno pa je tudi število (vnaprej opredeljenih) upravljavcev. Prej navedeni členi po spraševanju pooblaščenke in njeni oceni pomenijo vprašanje o njihovi vsebinski skladnosti s pravico do seznanitve z lastnimi osebnimi podatki (in pravice do popravka ter izbrisa), kot jo opredeljujeta Ustava RS v 38. členu in ZVOP-1, zato predlaga, da predlagatelj določbe ZIKS-1 glede seznanitve z lastnimi osebnimi podatki in pravice do popravka ter izbrisa vsebinsko uskladi s 30- do 36. členom ZVOP-1.

Stališče predlagatelja: Pripombe niso upoštewane, saj s predlogom tega zakona ne posegamo v

širše urejanje nabora osebnih podatkov ter bi takšno urejanje presegalo število oziroma dopustno količino zakonske materije, ki se lahko ureja s postopkom sprememb in dopolnitev obstoječega zakona. Sicer so pripombe informacijske pooblaščenke vsebinsko okvirno ustrezne, vendar pa zaradi količinskih omejitev navedenih sprememb ter dopolnitev ne bomo upoštevali ter bomo vprašanje urejanja osebnih podatkov obravnavali v kasnejših spremembah in dopolnitvah zakona.

- K novemu 235.a členu ZIKS-1 Informacijska pooblaščenka izpostavlja, da bi bilo določbe tega člena, ki predstavljajo samostojno pravno podlago za uvedbo videonadzornih sistemov za varovanje varovanih objektov in varovanih območij ter preprečevanje pobegov obsojencev, mogoče razumeti na način, da gre za urejanje materije zunaj okvirov in omejitev ZVOP-1. Ker po oceni informacijske pooblaščenke s predlaganim novim členom ne bi bil zagotovljen namen in izvajanje videonadzora skladno z Ustavo RS in ZVOP-1, predlagajo spremembo besedila

Stališče predlagatelja: V zvezi s splošnim načelom sorazmernosti uporabe videonadzora uvodoma odgovarjamo, da sorazmernost izhaja že iz zakona, ki ureja varstvo osebnih podatkov, v zvezi z natančnejšo opredelitvijo izjem od uporabe videonadzora pa pojasnjujemo, da so zavodi, ki izvršujejo kazenske sankcije zaradi svoje resocializacijske vloge ter posebnega okolja, v katerem so obsojenci nastanjeni, arhitekturno zasnovani tako, da omogočajo relativno visoko stopnjo nadzora. Po naši oceni zato dodatna definicija sorazmernosti uporabe videonadzora ter vnašanje izjem v zakon ni ustrezna rešitev, zlasti pa tudi ni mogoče relativno enostavno določiti izjem glede na to, da obstaja več režimov prestajanja kazni. Primeroma navajamo, da v različnih (treh) tipih režima prestajanja kazni ne morejo veljati enake izjeme, širša opredelitev izjem ter dodatni kriteriji za izvedbo načela sorazmernosti pa bi ponovno presegala prostor, ki je namenjen spremembam ter dopolnitvam obstoječega zakona. Vsebinsko so načelno pripombe pooblaščenke glede uporabe videonadzora ustrezne, zato bomo vprašanje preučili ter rešitve zajeli v kasnejših spremembah oziroma dopolnitvah zakona, v kolikor se bodo te izkazale za ustrezne. Glede na navedeno pripomb nismo upoštevali ter zaenkrat ocenjujemo, da so določbe glede uporabe videonadzornih sistemov dovolj natančno opredeljene, bomo pa pripombe obravnavali kasneje ter skušali pripraviti celovite rešitve, ki bodo ustrezale vsakokratnim specifikam.

Vrhovno državno tožilstvo Republike Slovenije (bistveno iz dopisa opr. št. Ktr-zb-8/7/2017/HJ/AR, z dne 25. 4. 2017):

- Vrhovno državno tožilstvo v okviru pripomb splošne narave ponovno predlaga uvedbo instituta »sodnika za izvrševanje kazenskih sankcij«, s katerim bi bilo treba po njihovem mnenju nadomestiti sedanjo razmeroma zapleteno ureditev odločanja z uporabo upravnega postopka in upravnega spora, vključno z nadomestitvijo Komisije za pogojni odpust. Takšna ureditev bi bila bližja naravi postopka izvrševanja kot dela kazenskega prava v širšem pomenu ter je bolj preprosta in učinkovita. V delovno področje »izvršilnega sodnika« bi tako spadala celotna ureditev, ki bi mu zaupala naloge razvrščanja obsojencev, odločanja o pravnih sredstvih, odločanja o pogojnih odpustih in odločanja o vseh drugih zadevah, ki ne sodijo v »upravno poslovanje zaporov«, kazenski izvršilni sodnik pa bi lahko prevzel tudi pristojnosti iz 49. člena ZIKS-1G v zvezi s ponovnim preizkusom obstoja osebnih okoliščin, ki so bile podlaga za odločitev o izgonu tujca iz države.

Stališče predlagatelja: V zvezi s splošnimi predlogi odgovarjamo, da jih glede na predviden obseg sprememb in dopolnitev zakona pripomb nismo upoštevali, saj bi celovita ureditev kazenskega izvršilnega sodnika presegala prostor, ki še dopušča noveliranje obstoječega zakona. Vsebinsko so sicer nekateri predlogi ustrezni, vendar pa zaradi zgoraj navedenih omejitev splošnih pripomb nismo upoštevali, bodo pa predlogi Vrhovnega državnega tožilstva upoštevani pri uveljavljanju novih konceptov v predlaganem delu izvrševanja kazenskih sankcij.

- K spremenjemu 87. členu zakona menijo, da bi bilo generalno klavzulo »kadar je glede na okoliščine mogoče« primerno dopolniti z natančnejšimi merili oziroma smernicami, kdaj naj se

uporabijo druge strokovne metode dela, s čimer bi se zagotovilo enotna izhodišča za odločanje pristojnih organov in bi se posledično preprečilo tudi arbitrarno odločanje.

Stališče predlagatelja: Vrhovno državno tožilstvo pripombe v ničemer ni konkretiziralo, zato nismo dodatno opredelil pogojev za uporabo drugih strokovnih metod dela namesto uporabe discipliniranja, od siceršnje splošno sprejete prakse ter različnih tehnik mediacije, katere zavodsko strokovno osebje uporablja pri obravnavi obsojencev, pa je odvisno ali so navedeni alternativni ukrepi učinkoviti oziroma ali so skladni z načelom postopnosti. Ob navedenem poudarjamo, da bodo različne strokovne metode dela opredeljene s podzakonskimi aktom, kot rečeno pa je odločanje v polju proste presoje vsakokratnega nosilca zadeve ter gre za stvar strokovnih nalog usposobljenega zavodskega osebja.

- K novemu 176.a členu zakona v povezavi s probacijo predlagajo, da bi bilo zaradi enotnosti in celovitosti urejanja dela v splošno korist primerno proučiti možnost, da bi tudi v primeru, ko se izvrševanje dela v splošno korist izreče kot navodilo mladoletniku v kazenskem postopku ali določi mladoletniku kot naloga v okviru odložitve kazenskega pregona, le-to pripravila, vodila in nadzorovala pristojna probacijska enota, pristojni center pa bi ob tem imel le podporno vlogo v smislu poročanja in strokovnega sodelovanja glede družinskih razmer, okolja, v katerem živi mladoletnik in drugih relevantnih okoliščin.

Stališče predlagatelja: Pripombe nismo upoštevali, saj je glede na občutljivo področje ravnanja z mladoletnimi osebami tudi glede na ustrezno strokovno usposobljenost še vedno pristojni center za socialno delo tisti, ki vodi celoten postopek ter izvršuje sodne odločbe. Z razvojem probacijske službe bi sicer lahko bile rešitve iz pripomb upoštevalne, vendar pa zaenkrat ocenjujemo, da centri za socialno delo korektno izvajajo navodila ter zato predlagana rešitev ni potrebna.

III. BESEDILO ČLENOV

1. člen

(1) V Zakonu o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list RS, št. št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 40/09, 9/11 – ZP-1G, 96/12 – ZPIZ-2, 109/12 in 54/15) se tretji odstavek 1. člena spremeni tako, da se glasi:

» Po določbah tega zakona se izvršuje tudi kazen zapora, ki jo je izreklo Mednarodno kazensko sodišče in za katero je Republika Slovenija sprejela imenovanje za državo izvršitve kazni zapora.«.

(2) Četrti in peti odstavek se črtata.

2. člen

(1) Prvi odstavek 8. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Odločbe, izdane na podlagi 12., 22., 25., 26., drugega odstavka 48., 49., četrtega odstavka 56., 57.a, 62., prvega odstavka 71., prvega odstavka 73., tretjega odstavka 73. člena, drugega odstavka 75., drugega odstavka 77., 80., 81., 82., 95., 98., 98.a, 107., 108., 113., 193. in 195. člena tega zakona, se izdajajo po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Odločbe, izdane na podlagi drugega odstavka 236. člena tega zakona, se izdajajo ob smiselni uporabi določb zakona, ki

ureja splošni upravni postopek.«

(2) V šestem odstavku se za besedilom »zadevah iz« doda besedilo »98. in«.

3. člen

(1) V 4. alineji 10. člena se besedilo »ali registrirani istospolni partnerski skupnosti po zakonu, ki ureja registracijo istospolne partnerske skupnosti« nadomesti z besedilom »oziroma oseba, s katero je v sklenjeni ali nesklenjeni partnerski zvezi po zakonu, ki ureja partnerske zveze« in se pika na koncu stavka nadomesti s podpičjem.

(2) Za 4. alinejo se dodajo nove 5., 6. in 7. alineja, ki se glasijo:

»- varovani objekti so: zavodi za prestajanje kazni zapora, zavod za prestajanje mladoletniškega zapora in kazni zapora, prevzgojni dom, oddelki za forenzično psihiatrijo zdravstvenih zavodov, v katerih se izvaja varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva, lahko pa tudi sodišča in druge stavbe ministrstva, pristojnega za pravosodje.

- varovano območje je območje varovanega objekta, kjer je prepovedano ali omejeno gibanje.

- varovane osebe so zaprte osebe: obsojenci, osebe, ki jim je izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, osebe, za katere je sodišče odredilo pridržanje (sodno pridržane osebe), priporniki, osebe na prestajanju nadomestnega zapora in mladoletniki v prevzgojnem domu.«

4. člen

V 11. členu se besedilo »kazni zapora, izrečene« nadomesti z besedilom »zapor, odrejen«.

5. člen

(1) V prvem odstavku 12. člena se besedilo »izvršitev kazni zapora lahko« nadomesti z besedilom »kazen zapora lahko izvrši« ter besedilo »dopusti obsojencu, ki je« nadomesti z besedilom »če je obsojenec«.

(2) Za šestim odstavkom se doda nov sedmi odstavek, ki se glasi:

»(7) Pritožba zoper odločbo iz petega odstavka tega člena ne zadrži izvršitve.«

(3) Dosedanji sedmi odstavek postane osmi odstavek.

(4) V 4. alineji dosedanjega osmega odstavka, ki postane deveti odstavek, se beseda »četrtga« nadomesti z besedo »petega«.

(5) Dosedanji deveti odstavek postane deseti odstavek.

(6) V dosedanjem desetem odstavku, ki postane enajsti odstavek, se beseda »osmega« nadomesti z besedo »devetega«.

(7) V dosedanjem enajstem odstavku, ki postane dvanajsti odstavek, se beseda »osmega« nadomesti z besedo »devetega«.

(8) Dosedanji dvanajsti odstavek postane trinajsti odstavek.

6. člen

(1) V prvem odstavku 12.a člena se:

- v 3. alineji črta besedilo »in način izvajanja izjem, z navedbo njihovega namena, časa, trajanja in načina nadziranja«;
- črta 4. alineja;
- dosedanji 5. in 6. alineja postaneta 4. in 5. alineja.

(2) V drugem odstavku se besedilo »policijski postaji, na območju katere se izvršuje hišni zapor« nadomesti z besedilom »probacijski enoti, pristojni po zakonu, ki ureja probacijo (v nadaljnjem besedilu: pristojna probacijska enota)«.

(3) Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(3) Izvajanje hišnega zopora nadzoruje pristojna probacijska enota. Pristojna probacijska enota o morebitnih kršitvah hišnega zopora brez odlašanja obvesti sodišče in zavod, v katerega bi bil obsojenec sicer napoten na prestajanje kazni zopora.«.

(4) Za tretjim odstavkom se doda nov četrti odstavek, ki se glasi:

»(4) Pristojna probacijska enota določi način izvajanja izjem iz 3. alineje prvega odstavka tega člena in način, po katerem osebe, ki jih obsojenec obiskuje v okviru dovoljenega oddaljevanja od stavbe, obveščajo pristojno probacijsko enoto o obiskih obsojenca, o izvajanju delovne obveznosti in drugih okoliščinah, povezanih z dovoljenim oddaljevanjem obsojenca.«.

7. člen

13. člen se spremeni tako, da se glasi:

»13.člen

Izvrševanje dela v splošno korist za obsojenca pripravi, vodi in nadzoruje pristojna probacijska enota v skladu z zakonom, ki ureja probacijo.«.

8. člen

Za 16. členom se doda nov 16.a člen, ki se glasi:

»16.a člen

(1) Obsojencu, ki kazen prestaja po sodbi Mednarodnega kazenskega sodišča, kazni zopora ni mogoče prekiniti. V primerih, ko pri obsojencu nastanejo razlogi iz 1. ali 2. točke prvega odstavka 82. člena tega zakona, se obsojencu potrebno zdravstveno oskrbo oziroma pomoč zagotovi z dodatnimi začasnimi ukrepi do zaključka postopkov, ki jih glede okoliščin, v katerih Republika Slovenija ni zmožna izvrševati kazni, določa sporazum med Republiko Slovenijo in Mednarodnim kazenskim sodiščem, ki ureja izvrševanje kazni Mednarodnega kazenskega sodišča.

(2) Obsojenca, ki kazen prestaja po sodbi Mednarodnega kazenskega sodišča, ni mogoče predčasno ali pogojno odpustiti.

(3) O odločitvi, da se obsojencu, ki kazen prestaja po sodbi Mednarodnega kazenskega sodišča odobri oziroma podeli:

- delo iz drugega odstavka 52. člena,
- namestitev v zavodu za rehabilitacijo v skladu z 68. členom,
- zunajzavodsko ugodnost v skladu s prvim odstavkom 77. člena,
- premestitev v skladu s prvim odstavkom 81. člena,
- izobraževanje zunaj zavoda v skladu z drugim odstavkom 102. člena ali
- usposabljanje iz drugega odstavka 103. člena tega zakona,

se obvesti Mednarodno kazensko sodišče. To sodišče se obvesti tudi o drugih pomembnih dogodkih v zvezi z izvrševanjem kazni, zlasti pa o:

- namestitvi obsojenca v zdravstveni ustanovi zunaj zavoda v skladu s tretjim odstavkom 59. člena,
- odločitvi, da se obsojenca namesti v drugi specializirani organizaciji v skladu s tretjim odstavkom 30. člena,
- premestitvi obsojenca v skladu prvim ali drugim odstavkom 79. člena in

- premestitvi v drug zavod ali v oddelek drugega zavoda skladu z 81. členom tega zakona.«.

9. člen

(1) Na koncu prvega odstavka 18. člena se doda besedilo »Osebo, ki ji je odrejen nadomestni zapor, pozove na prestajanje nadomestnega zapora sodišče, ki je po določbah zakona, ki ureja prekrške, pristojno za odreditev nadomestnega zapora.«.

(2) Za prvim odstavkom se dodata nova drugi in tretji odstavek, ki se glasita:

»(2) Hkrati s pozivom na prestajanje kazni, posreduje sodišče iz prejšnjega odstavka, izvod poziva zavodu, v katerega je obsojenec napoten. Izvodu poziva sodišče priloži kopijo odločbe, ki naj se izvrši; obsojenčev izpisek iz kazenske evidence; psihološko ali psihiatrično izvedeniško mnenje, če sodišče z njim razpolaga ter socialno poročilo o obsojencu, če sodišče z njim razpolaga.

(3) Izvodu poziva iz prejšnjega odstavka sodišče priloži tudi kontaktne podatke oškodovanca iz 36.a člena tega zakona in podatke o zahtevi oškodovanca, da se ga obvesti o pobegu in izpustitvi pripornika, če je oškodovanec v predkazenskem ali kazenskem postopku v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek, takšno zahtevo podal in zahteva ni bila zavrnjena ter oškodovanec odločitve o obveščanju ni spremenil.«.

(3) V dosedanjem drugem odstavku, ki postane četrti odstavek, se besedilo »prejšnjega odstavka« nadomesti z besedilom »prvega odstavka tega člena«.

(4) Dosedanji tretji in četrti odstavek postaneta peti in šesti odstavek.

10. člen

V drugem odstavku 19. člena se beseda »petega« nadomesti z besedo »šestega«.

11. člen

(1) V drugem odstavku 20. člena se za besedo »zavod« doda besedilo »v treh dneh«.

(2) Za četrtim odstavkom se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Ko policija izvršuje odredbo sodišča o privedbi osebe v nadomestni zapor, se ji med privedbo lahko omogoči plačilo globe, če varnostne okoliščine to dopuščajo in lahko izvrši plačilo brez odlašanja ter o tem predloži potrdilo o plačilu. Policija o plačilu globe brez odlašanja obvesti sodišče, ki je odredilo nadomestni zapor in zavod, ki je v odredbi določen za izvršitev nadomestnega zapora.«.

(3) V dosedanjem petem odstavku, ki postane šesti odstavek, se beseda »prejšnjega« nadomesti z besedo »četrttega«.

(4) Dosedanji šesti odstavek postane sedmi odstavek.

12. člen

(1) V 21. členu se doda nov prvi odstavek, ki se glasi:

»(1) Zavod o nastopu kazni obsojenca v osmih dneh obvesti sodišče, ki je obsojenca pozvalo na prestajanje kazni.«.

(2) Dosedanji prvi odstavek, ki postane drugi odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Zavod o nastopu kazni obsojenca v 15 dneh obvesti center za socialno delo, pristojen po predpisih s področja socialnega varstva (v nadaljnjem besedilu: pristojni center).«.

(3) V dosedanjem drugem odstavku, ki postane tretji odstavek, se za besedilom »državljanstva,

zavod« doda besedilo »v 15 dneh po nastopu kazni«.

13. člen

- (1) Na koncu prvega odstavka 26. člena se doda besedilo: »O vloženi pritožbi, ki zadrži izvršitev kazni, višje sodišče v roku tri dni obvesti zavod, v katerega je bil obsojenec napoten.«.
- (2) V četrtem odstavku se pred besedama »sodišče« doda beseda »višje«. Za prvim stavkom se doda besedilo »Datum nastopa se določi tako, da ostane obsojencu od prejema poziva do nastopa kazni največ osem dni.«.

14. člen

- (1) Za prvim odstavkom 29. člena se dodata nov drugi in tretji odstavek, ki se glasita:
»(2) Ne glede na prejšnji odstavek se zdravniškega pregleda ne opravi, če obsojenec v okviru istega zavoda kazen nastopi iz pripora.
(3) Ob sprejemu v zavod se obsojencu odvzamejo stvari oziroma predmeti, ki jih med prestajanjem kazni ne sme imeti pri sebi (v nadaljnjem besedilu: nedovoljene stvari) in se z njimi ravna v skladu z 236.h členom tega zakona. Minister, pristojen za pravosodje, določi katere stvari ima obsojenec lahko pri sebi med prestajanjem kazni v zavodu.«.
- (2) Dosedanji drugi, tretji in četrti odstavek postanejo četrti, peti in šesti odstavek.

15. člen

- (1) V drugem odstavku 29.a člena se za besedo »nastop« doda besedilo »in predviden iztek« in se besedilo »policijsko postajo« nadomesti z besedilom »probacijsko enoto«.
- (2) V četrtem odstavku se za besedilom »35.,« doda besedilo »36.a,«.

16. člen

- (1) Za prvim odstavkom 30. člena se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:
»(2) Zavod pošlje pristojnemu centru zaprosilo za podatke o obsojencu, če oceni, da je to potrebno za sestavo obsojenčevega osebnega načrta. Pristojni center pošlje zavodu podatke v 30 dneh od prejema zaprosila.«.
- (2) V dosedanjem drugem odstavku, ki postane tretji odstavek, se besedilo »prejšnjem odstavku« nadomesti z besedilom »prvem odstavku tega člena«.

17. člen

Za 30.a členom se doda nov 30.b člen, ki se glasi:

»30.b člen

- (1) Zavod, v katerem obsojenec prestaja kazen, oškodovanca na njegovo zahtevo obvešča o odpustu oziroma pobegu obsojenca, če je to pomembno za zagotavljanje osebne varnosti oškodovanca.
- (2) Oškodovanec zahtevo za obveščanje o odpustu in pobegu obsojenca vloži pri Generalnem uradu.
- (3) Obveščanje se ne opravi, če bi bil obsojenec po oceni zavoda zaradi tega lahko ogrožen. O opustitvi obveščanja se seznanijo oškodovanca.
- (4) Šteje se, da je oškodovanec vložil zahtevo za obveščanje iz prejšnjega odstavka, če je možnost obveščanja o izpustitvi in pobegu pripornika koristil v predkazenskem ali kazenskem postopku v skladu z zakonom, ki ureja kazenski postopek, in njegova zahteva ni bila zavržena ter oškodovanec odločitve o obveščanju ni spremenil.

(5) Sodišče v roku osmih dni po prejemu obvestila, da je obsojenec nastopil kazen zapora, posebej obvesti oškodovanca, ki ni vložil zahteve za obveščanje po prejšnjem odstavku, o možnosti obveščanja iz prvega odstavka tega člena.

(6) O pobegu oziroma odpustu obsojenca zavod oškodovanca obvesti takoj, ko je to mogoče, najkasneje pa v roku 24 ur od nastanka razloga za obvestilo.

(7) Na zahtevo oškodovanca se po tem členu obvešča tudi center za socialno delo.

(8) Za pobeg po tem členu se štejejo tudi druge okoliščine, ko je za obsojenca izdana tiralica.

(9) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za obveščanje o odpustu in pobegu mladoletnika ali osebe na prestajanju varnostnega ukrepa obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu.

(10) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za obveščanje o odpustu in pobegu obsojenca iz hišnega zapora.«.

18. člen

V 31. členu se za besedo »sankcij« doda besedilo »in obveščanja oškodovancev o pobegu in odpustu obsojencev« in se besedo »zbirko« nadomesti z besedo »zbirki« ter se za besedo »zapora« doda besedilo »o osebah, ki prestajajo kazen mladoletniškega zapora, o mladoletnikih, ki jim je bil izrečen ukrep oddaje v prevzgojni dom, o osebah, ki jim je bil izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zavodu in o osebah na prestajanju nadomestnega zapora«.

19. člen

Za 31. členom se doda nov 31.a člen, ki se glasi:

»31.a člen

(1) Zaradi zagotavljanja varnosti, reda in discipline, ter uresničevanja drugih nalog, v oddelku za forenzično psihiatrijo zdravstvenega zavoda, zavod zbira, obdeluje, shranjuje in vodi zbirko podatkov o osebah, ki jim je izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu.

(2) Zbirka podatkov iz prejšnjega odstavka obsega:

- ime in priimek,
- rojstne podatke,
- enotno matično številko,
- podatki o prebivališču,
- podatki o sodni odločbi, ki jo je treba izvršiti oziroma ki se izvršuje (številka, datum, sodišče),
- podatki o dolžini ukrepa, ki ga je treba izvršiti oziroma ki se izvršuje.«.

20. člen

V 32. členu se:

- besedilo »iz prejšnjega člena« nadomesti z besedilom »iz 31. člena«;
- na koncu 4. alineje pika nadomesti s podpičjem;
- za 4. alinejo doda nova 5. alineja, ki se glasi: »- podatke o oškodovancu, ki koristi možnost obveščanja o pobegu in odpustu obsojenca.«.

21. člen

Za 36. členom se doda nov 36.a člen, ki se glasi:

»36.a člen

Podatki o oškodovancu, ki koristi možnost obveščanja o pobegu in odpustu obsojenca, obsegajo:

- podatke o zahtevi za obveščanje;
- ime in priimek, poštni naslov, elektronski naslov, telefonska številka, številka telefaksa oziroma drugi kontaktni podatki.«.

22. člen

V četrtem odstavku 40. člena se besedilo »36.« nadomesti z besedilom »36.a«.

23. člen

Za 41. členom se doda nov 41.a člen, ki se glasi:

»41.a člen

(1) Določbe 32. do 41. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za zbirko podatkov o osebah na prestajanju nadomestnega zapora.

(2) Upravljalca zbirke podatkov oziroma oseba, ki jo upravlja pooblasti, zbira podatke iz tega člena neposredno od oškodovanca, kadar je to mogoče pa od pravosodnih organov, policije in drugih državnih organov, javnih zavodov, pristojnih centrov ter organov lokalne samouprave.«.

24. člen

V drugem odstavku 48. člena se črta besedna zveza »prvega odstavka«.

25. člen

V drugem odstavku 55. člena se beseda »počitkom« nadomesti z besedo »dopustom«.

26. člen

(1) Prvi odstavek 56. člena se spremeni tako, da se za prvim stavkom doda nov stavek, ki se glasi: »Če obsojenec redno dela čas, krajši od polnega delovnega časa, se mu določi sorazmerni del letnega dopusta tako, da se opravljene ure dela seštejejo in se mu za seštevek, ki je enak mesečni obveznosti ur za polni delovni čas, določita dva dneva letnega dopusta.«.

(2) Za prvim odstavkom se doda nov drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Obsojenec, ki se med prestajanjem kazni zapora v skladu z osebnim načrtom izobražuje, ima za vsak mesec uspešno opravljenega izobraževanja pravico do dveh dni letnega počitka. Obsojenec lahko dobi do šest dni dodatnega letnega počitka v enem letu, pri čemer se upoštevajo učna uspešnost, prizadevnost in prisotnost pri pouku. Odločitev o odmeri in izrabi letnega počitka se zabeleži v osebnem načrtu obsojenca. Za izrabo letnega počitka se smiselno uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo izrabo letnega dopusta.«.

(3) Dosedanji drugi, tretji in četrti odstavek postanejo tretji, četrti in peti odstavek.

27. člen

(1) V prvem odstavku 57.a člena se pika na koncu 3. alineje nadomesti s podpičjem in se za 3. alinejo dodajo nove 4., 5., 6. in 7. alineja, ki se glasijo:

- »- ne izpolnjuje pogojev zaradi zdravstvenih omejitev, ki se ugotovijo po razporeditvi na delo;
- ne dosega pričakovanih delovnih rezultatov iz krivdnih razlogov;
- ponavlja kršitve navodil inštruktorja, ki pomenijo motnje v delovnem procesu;
- iz objektivnih razlogov preneha potreba po delu.«.

(2) Drugi odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(2) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba, ki ne zadrži izvršitve.«.

28. člen

(1) Na koncu drugega odstavka 58. člena se pika nadomesti z vejico in se doda besedilo »razen

otroka, ki skupaj z obsojenko biva v zavodu in nima drugače urejenega zavarovanja.«.

(2) Za drugim odstavkom 58. člena se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Za zdravstveno zavarovanje oseb, ki prestajajo nadomestni zapor, se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki urejajo zdravstveno zavarovanje obsojencev na prestajanju kazni zapora.«.

29. člen

(1) Prvi odstavek 72. člena se spremeni tako, da se glasi: »Pregled pisemskih pošilk je dopusten le, kadar gre za sum vnašanja ali iznašanja nedovoljenih stvari.«.

(2) V drugem odstavku se beseda »nadzor« nadomesti z besedo »pregled«.

(3) V tretjem odstavku se beseda »nadzor« nadomesti z besedo »pregled« ter se črta besedilo »in določi, katerih predmetov obsojenec ne sme imeti pri sebi«.

30. člen

(1) Prvi odstavek 74. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Obiski obsojenca so glede na varnostno oceno obsojenca nadzorovani ali nenadzorovani.«.

(2) Za prvim odstavkom se dodajo novi drugi, tretji in četrti odstavek, ki se glasijo:

»(2) Nadzorovani obiski so obiski, ki se izvajajo z nadzorom pravosodnih policistov s stalno prisotnostjo v prostoru, kjer poteka obisk, z uporabo videonadzornega sistema ali kombinacije obeh načinov. Način nadzora obiska se določi v varnostni oceni obsojenca in zabeleži v osebni načrtu obsojenca. Nadzorovani obiski trajajo do dve uri.

(3) Nadzorovani obiski se lahko opravljajo tudi za stekleno pregrado, če iz varnostne ocene obsojenca izhaja, da je to potrebno za zagotovitev varnosti, ali je to potrebno za onemogočanje izmenjave stvari med obsojencem in obiskovalcem. Uporabo steklene pregrade pri nadzorovanih obiskih se določi v varnostni oceni obsojenca in zabeleži v osebni načrtu obsojenca.

(4) Nenadzorovani obiski trajajo do tri ure. Če nenadzorovan obisk poteka zunaj zavoda, lahko traja do pet ur. Če ima zavod ločen namenski prostor, ki omogoča zasebnost in bivanje čez noč, lahko nenadzorovan obisk traja do 24 ur.«.

(3) V dosedanjem drugem odstavku, ki postane peti odstavek, se besedilo »neprimerno vedeta« nadomesti z besedilom »kljub opozorilu pravosodnega policista«.

(4) Dosedanji tretji in četrti odstavek postaneta šesti in sedmi odstavek.

31. člen

(1) V prvem odstavku 75. člena se za prvim stavkom doda stavek: »Zavod s hišnim redom določi življenje v zavodu tako, da je vsak dan zagotovljeno uresničevanje pravice do telefonskih pogovorov in obenem niso moteni red, varnost in disciplina v zavodu.«.

(2) V drugem odstavku se na koncu odstavka doda besedilo »Telefonske pogovore iz tega odstavka se obsojencem omogoči najmanj dvakrat tedensko.«.

32. člen

(1) Prvi in drugi odstavek 76. člena se spremenita tako, da se glasita:

»(1) Obsojenec v zaprtem režimu lahko štirikrat letno sprejme pošiljko s hrano, enkrat mesečno pošiljko s perilom in z osebnimi predmeti ter neomejeno pošiljke s časopisi, z revijami oziroma s knjigami.

(2) Obsojenci v polodprtem režimu lahko štirikrat letno sprejmejo pošiljko s hrano, enkrat tedensko pošiljko s perilom in z osebnimi predmeti ter neomejeno pošiljke s časopisi, z revijami oziroma s knjigami.«.

(2) Šesti odstavek se črta.

(3) V dosedanjem sedmem odstavku, ki postane šesti odstavek, se beseda »paketov« nadomesti z besedo »pošiljk«.

33. člen

(1) V prvem odstavku 77. člena se:

- 1. in 2. alineja spremenita tako, da se glasita:
 - »- podaljšan obisk;
 - obisk zunaj zavoda;«.
- 6. in 7. alineja se spremenita tako, da se glasita:
 - »- delna ali popolna izraba letnega dopusta ali letnega počitka zunaj zavoda;
 - do sedem dni neplačanega letnega dopusta ali letnega počitka letno;«.

(2) V drugem odstavku se besedilo »minister, pristojen za pravosodje« nadomesti z besedilom »generalni direktor«.

(3) Četrty odstavek se spremeni tako, da se glasi:

» (4) Če se v času od podelitve ugodnosti do njene izrabe ugotovijo razlogi, zaradi katerih ugodnost ne bi bila podeljena, se obsojencu že podeljena ugodnost lahko odvzame.«.

(4) Sedmi odstavek se črta.

34. člen

(1) V prvem odstavku 79. člena se besedilo »iz enega v drug zavod ali oddelek zavoda v Republiki Sloveniji« nadomesti z besedilom »v okviru istega zavoda ali iz enega v drug zavoda oziroma oddelek drugega zavoda«.

(2) Tretji odstavek se spremeni tako, da se glasi: »Postopek za premestitev obsojenca se začne po uradni dolžnosti.«.

35. člen

(1) Drugi odstavek 80. člena se spremeni tako, da se glasi:

»2) O premestitvi obsojenca v okviru istega zavoda odloča direktor zavoda, o premestitvi iz enega v drug zavod ali oddelek drugega zavoda pa generalni direktor. Ob odločanju o premestitvi lahko zaprosi za mnenje zavod oziroma oddelek zavoda, v katerega naj bi bil obsojenec premeščen, ki mnenje posreduje v osmih dneh od prejema zaprosila.«.

(2) Četrty odstavek se črta.

(3) Dosedanji peti odstavek postane četrty odstavek.

36. člen

(1) V tretjem odstavku 81. člena se na koncu stavka doda besedilo »po uradni dolžnosti«.

(2) Peti odstavek se črta.

37. člen

- (1) V tretjem odstavku 82. člena se za besedo »pripor« doda besedilo »ali mu je izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu«.
- (2) V četrtem odstavku se beseda »pripor« nadomesti z besedilom »razlog za prekinitve«.
- (3) V petem odstavku se na koncu odstavka doda besedilo »Direktor zavoda v treh delovnih dneh od ugotovitve, da so prenehali razlogi za prekinitve, izda odločbo o nadaljevanju prestajanja kazni.«.
- (4) Šesti odstavek se spremeni tako, da se glasi: »Zoper odločbo iz prvega, drugega, tretjega in petega odstavka tega člena je dovoljena pritožba, ki ne zadrži njene izvršitve. O pritožbi generalni direktor odloči v treh delovnih dneh. Pred izdajo odločbe iz razlogov po 1. točki prvega odstavka tega člena lahko direktor zavoda v primeru suma zlorabe ali dvoma o zagotovitvenosti ustrezne zdravstvene oskrbe v zavodu pridobi mnenje zdravstvene komisije iz tretjega odstavka 25. člena tega zakona, ki mnenje izda najkasneje v desetih delovnih dneh od prejema zahteve direktorja zavoda.«.
- (5) Osmi odstavek se črta.
- (6) Dosedanji deveti odstavek postane osmi odstavek.

38. člen

- (1) V prvem odstavku 85. člena se na koncu odstavka doda besedilo »Zavod v roku osem dni od prejema zaprosila generalnemu direktorju posreduje poročilo in osebni spis obsojenca.«.
- (2) V drugem odstavku se na koncu odstavka doda besedilo: »Zavod v roku tri dni od prejema zaprosila posreduje poročilo in osebni spis obsojenca ministrstvu, pristojnemu za pravosodje, in o tem seznanjeni generalni urad.«.

39. člen

V prvem odstavku 87. člena se na koncu odstavka doda besedilo »Kadar je glede na okoliščine mogoče, se namesto podaje predloga za uvedbo disciplinskega postopka uporabijo druge strokovne metode dela, ki vsebujejo tehnike nekonfliktnega in pomirjujočega postopanja.«.

40. člen

Drugi in tretji odstavek 89. člena se črtata.

41. člen

Prvi odstavek 95. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Predmeti ali denar, ki so nastali, bili uporabljeni, namenjeni ali pridobljeni v zvezi z disciplinskimi prestopki, se lahko obsojencu vzamejo. O odvzemu odloči oseba, pooblaščenca za vodenje disciplinskega postopka hkrati z odločbo o disciplinskem postopku. Z odvzetimi stvarmi iz tega odstavka se ravna kot se ravna z nedovoljenimi stvarmi.«.

42. člen

98. člen se spremeni tako, da se glasi:

»98. člen

(1) Če se sumi, da obsojenec v telesu skriva ali prenaša nedovoljene psihoaktivne snovi ali druge nedovoljene stvari, direktor zavoda odloči, da se obsojenca namesti v samsko sobo s posebno opremo, kjer prebiva ločeno od drugih obsojencev. Takšna namestitev traja največ 7 dni.

(2) Namestitev se ne izvrši oziroma se preneha izvrševati, če zdravnik ugotovi, da obsojenec zdravstveno ni sposoben na takšen način prestajati kazen.

(3) Obsojenca, ki biva v samski sobi iz prvega odstavka mora dnevno obiskati zdravnik ali zdravstveni delavec zavoda.

43. člen

98.a člen se spremeni tako, da se glasi:

»98.a člen

(1) Direktor zavoda lahko določi namestitev v poseben strožji režim za obsojence, ki:

- so izrazito begosumni,
- s svojim vedenjem huje motijo druge obsojence ali delavce zavoda,
- so nevarni, ker ogrožajo življenje ali zdravje drugih.

(2) Zoper odločbo direktorja je dovoljena pritožba, ki ne zadrži njene izvršitve.

(3) V kolikor ima dejanje, zaradi katerega je potrebna namestitev v strožji režim, znake disciplinskega prestopka, se ob namestitvi obsojenca v strožji režim izvede disciplinski postopek.

(4) Namestitev v poseben strožji režim, ki je bila določena zaradi razloga iz prve ali druge alineje prvega odstavka tega člena, traja največ en mesec in se lahko podaljša še za en mesec, če še obstajajo razlogi za takšno namestitev.

(5) Namestitev v poseben strožji režim, ki je bila določena zaradi razloga iz tretje alineje prvega odstavka tega člena, traja največ tri mesece in se lahko podaljša še za tri mesece, če še obstajajo razlogi za takšno namestitev.

(6) V poseben strožji režim se namesti tudi obsojenca, ki ga ogrožajo ali mu grozijo drugi obsojenci, če varnosti obsojenca ni mogoče zagotoviti z drugimi ukrepi. Takšna namestitev traja dokler je obsojenec ogrožen in mu zavod na drug način ne more zagotoviti varnega prestajanja kazni, vendar največ en mesec. Zavod si prizadeva, da se takšna namestitev čimprej preneha in se varnost obsojenca zagotovi z drugimi ukrepi.

(7) Direktor zavoda najmanj tri dni pred iztekom izrečene oziroma podaljšanje namestitve v poseben strožji režim preveri, ali še obstajajo razlogi za takšno namestitev.

(8) Obsojenca, ki je nameščen v poseben strožji režim spremlja strokovna skupina, ki enkrat na teden oceni, ali še obstajajo razlogi za takšno namestitev.

(9) Direktor zavoda odloči, da se namestitev v poseben strožji režim predčasno preneha, če prenehajo razlogi za namestitev v poseben strožji režim.

(10) Namestitev v poseben strožji režim se izvrši na način, da se obsojenca pogosteje nadzoruje pri njegovem bivanju in gibanju znotraj zavoda.

(11) Namestitev obsojenca v poseben strožji režim se lahko izvrši na način, da se obsojencu omejujejo stiki z drugimi obsojenci in udeleževanje skupinskih oblik aktivnosti. Namestitev se lahko izvrši tudi na način, da obsojenec biva ločeno od drugih obsojencev. Omejitve stikov in ločeno bivanje iz tega odstavka se določijo, če je glede na razlog za določitev strožjega režima to nujno potrebno za preprečitev pobega, hujšega motenja drugih ali ogrožanja življenja ali zdravja drugih. Namestitev na način, da obsojenec biva ločeno od drugih, se ne izvrši oziroma se preneha izvrševati, če zdravnik ugotovi, da obsojenec ni sposoben prestajati kazni v takšni namestitvi, razen, če je ločena namestitev nujno potrebna za zavarovanje življenja ali zdravja drugih.

(12) Obsojenca, ki je nameščen v poseben strožji režim, in biva ločeno od drugih mora dnevno obiskati zdravnik ali drug zdravstveni delavec zavoda.

(13) Za obsojence, nameščene v poseben strožji režim, se lahko v zavodu določijo ločeni bivalni in drugi prostori (prostori s posebnim strožjim režimom) ali oddelek zavoda (oddelek s posebnim strožjim režimom).

(14) Minister, pristojen za pravosodje, s pravilnikom podrobneje uredi izvrševanje namestitve v poseben strožji režim.«.

44. člen

(1) Za drugim odstavkom 99. člena se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Obsojencu se za urejanje zadev, ki so potrebne za uresničevanje aktivnosti in dejavnosti, opredeljenih v njegovem osebnem načrtu ali zaradi nepredvidljivih dogodkov, omogoči namenski izhod iz zavoda, če za to ni varnostnih zadržkov in če obsojenec teh zadev ne more urediti na drugačen način. O namenskem izhodu na prošnjo obsojenca in po pridobitvi mnenja strokovne skupine odloči direktor zavoda. Namenski izhod traja toliko časa, kolikor je potrebno, da obsojenec odide iz zavoda, uredi zadeve in se vrne v zavod, praviloma pa največ 12 ur. Obsojenec opravi namenski izhod v spremstvu pravosodnega policista, če je glede na obsojenčevo varnostno oceno takšno spremstvo potrebno. Obsojenca na namenskem izhodu spremlja strokovni delavec zavoda, če se oceni, da je takšno spremljanje potrebno, ker obsojenec pri urejanju zadev potrebuje pomoč in vodenje.«.

(2) Dosedanji tretji, četrti in peti odstavek postanejo četrti, peti in šesti odstavek.

45. člen

101. člen se spremeni tako, da se glasi.

»(1) Zavod lahko obsojencu določi prostovoljca, če se obsojenec s tem strinja in če strokovna skupina oceni, da prostovoljec lahko prispeva k izboljšanju kakovosti življenja med prestajanjem kazni ali socialnemu vključevanju po prestani kazni.

(2) Za sodelovanje prostovoljca iz prejšnjega odstavka lahko generalni urad sklene s prostovoljsko organizacijo ali organizacijo s prostovoljskim programom dogovor o izvajanju prostovoljskega dela. V dogovoru se določijo način izvajanja prostovoljskega dela, sodelovanje uprave in organizacije pri izbiri, usposabljanju in zagotavljanju strokovne podpore prostovoljcu ter način financiranja stroškov izvajanja prostovoljskega dela in drugih stroškov, ki organizaciji nastanejo v zvezi s tem.«.

46. člen

(1) V četrtem odstavku 105. člena se beseda »tretjega« nadomesti z besedo »drugega«.

(2) Šesti odstavek se črta.

47. člen

Prvi, peti in šesti odstavek 106. člena se spremenijo tako, da se glasijo:

»(1) Komisija odloča o pogojnem odpustu na prošnjo obsojenca ali njegovih ožljih družinskih članov, rejnika in skrbnika ali na predlog direktorja zavoda in obravnava vse predloge in prošnje obsojencev, ki so v zavod priskele 15 dni pred sejo komisije. Komisija zaseda na rednih sejah vsake 4 mesece, izredno pa, če odloča o posameznih prošnjah ali predlogih direktorja zavoda, ki jih ne bi bilo smiselno odložiti do rednega zasedanja.

(3) V prošnji za pogojni odpust mora biti naveden naslov, na katerem namerava obsojenec prebivati v času pogojnega odpusta

(5) Če komisija odredi pogojni odpust z varstvenim nadzorstvom izvod odločbe nemudoma, najpozneje pa v roku osem dni od pravomočnosti, posreduje pristojni probacijski enoti, da določi svetovalca, ki bo opravljal varstveno nadzorstvo.

(6) Pogojni odpust z varstvenim nadzorstvom se izvršuje v skladu z zakonom, ki ureja probacijo.«.

48. člen

(1) V prvem odstavku 106.a člena se črta besedilo »ter drugega in tretjega odstavka 108.«.

(2) V drugem odstavku se za besedilom »rejnika« doda vejica in se besedilo »in skrbnika«

nadomesti z besedilom »skrbnika ali pristojne probacijske enote.«.

(3) Za drugim odstavkom se doda nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Prošnja za pogojni odpust obsojenca v hišnem zaporu se vloži pri pristojni probacijski enoti.«.

(4) Dosedanji tretji odstavek, ki postane četrti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Za potrebe odločanja o pogojnem odpustu iz prvega odstavka tega člena lahko komisija brez soglasja obsojenca od pristojnih organov pridobi podatke iz drugega odstavka 106. člena tega zakona.«.

(5) V četrtem odstavku se črta druga alineja.

49. člen

(1) Drugi odstavek 108. člena se črta.

(2) Dosedanji tretji odstavek postane drugi odstavek.

50. člen

Na koncu prvega odstavka 109. člena se doda besedilo, ki se glasi:

»Osebo, ki prestaja nadomestni zapor, se v skladu z zakonom, ki ureja prekrške, odpusti na dan, ko izteče višina izrečenega nadomestnega zapora, na dan, ki ga sodišče določi s sklepom o ustavitvi izvrševanja nadomestnega zapora oziroma na dan, ki ga sodišče določi s sklepom o zmanjšanju višine nadomestnega zapora.«.

51. člen

V drugem odstavku 109.a člena se besedilo »policijsko postajo« nadomesti z besedilom »probacijsko enoto«.

52. člen

127. člen se spremeni tako, da se glasi:

»127. člen

(1) Policija tujca, ki mu je izrečena stranska kazen izгона tujca iz države, odstrani iz države po pravnomočnosti sodbe oziroma po odpustu iz zavoda.

(2) Zavod za prestajanje kazni zapora najmanj 60 dni pred predvidenim odpustom obsojenca, ki mu je bil izrečen izgon tujca iz države in bo od pravnomočnosti sodbe, s katero je bil izrečen, na dan predvidenega odpusta obsojenca minilo več kot dve leti, o predvidenem odpustu obvesti sodišče, ki je izreklo sodbo na prvi stopnji, da po uradni dolžnosti oceni, ali so še podane osebne okoliščine, ki so bile podlaga za odločitev o izgonu.

(3) Sodišče od zavoda za prestajanje kazni zapora pridobi podatke o vedenju obsojenca v zavodu, če so ti podatki potrebni za oceno iz prejšnjega odstavka. Zavod za prestajanje kazni zapora posreduje podatke v roku petih dni od prejema zahteve sodišča.

(4) Sodišče v 15 dneh od prejema obvestila o predvidenem odpustu obsojenca opravi oceno in s sklepom odloči, ali naj se izgon tujca iz države izvrši. Zoper sklep sodišča je v treh dneh od vročitve sklepa dovoljena pritožba. O pritožbi višje sodišče odloči v treh dneh od prejema pritožbe. Sodišče posreduje izvod sklepa zavodu.

(5) Zavod najmanj 8 dni pred predvidenim odpustom obsojenca, za katerega je potrebno izvršiti izgon tujca iz države, o tem obvesti policijo, ki izgon izvrši v skladu z zakonom, ki ureja tujce.«.

53. člen

(1) V prvem odstavku 130. člena se besedilo »pristojni center s smiselno uporabo določb 13. člena tega zakona« nadomesti z besedilom »pristojna probacijska enota v skladu z zakonom, ki ureja

probacijo«.

(2) Drugi odstavek se črta.

54. člen

Za 137. členom se doda nov 137.a člen, ki se glasi:

»137.a člen

Za izvrševanje nadomestnega zapora, odrejenega na podlagi zakona, ki ureja prekrške, se uporabljajo določbe tega zakona, ki urejajo izvrševanje kazni zapora, če ni z zakonom drugače določeno.«.

55. člen

Za 139. členom se doda nov 139.a člen, ki se glasi:

»139.a člen

Za izvršitev sankcije izгона tujca iz države, izrečene v postopku za prekršek, se smiselno uporabljata prvi in peti odstavek 127. člena tega zakona.«.

56. člen

143. člen se spremeni tako, da se glasi:

»143. člen

Varstveno nadzorstvo, izrečeno s pogojno obsodbo, se izvršuje po določbah zakona, ki ureja probacijo.«.

57. člen

144., 145. in 146. člen se črtajo.

58. člen

165. člen se črta.

59. člen

V tretjem odstavku 174. člena se besedilo »členov od 109. do 111.« nadomesti z besedilom »109., 110. in 111. člen«.«.

60. člen

Za 176. členom se doda nov 176.a člen, ki se glasi:

»176.a člen

(1) Izvrševanje dela v splošno korist, ki je izrečeno kot navodilo mladoletniku v kazenskem postopku, pripravi, vodi in nadzoruje pristojni center.

(2) Kot delo v splošno korist se šteje vsakršna oblika opravljanja dela mladoletnika v javnem interesu, ki ni namenjena pridobivanju dobička. Izvajalska organizacija, v kateri mladoletnik opravlja delo v splošno korist, je lahko vsaka pravna oseba v Republiki Sloveniji, ki opravlja dejavnosti v javnem interesu, če teh dejavnosti ne izvaja izključno zaradi pridobivanja dobička.

(3) Samoupravne lokalne skupnosti so dolžne zagotavljati delo v splošno korist za mladoletnike v okviru nalog iz svojih pristojnosti in zagotavljati izvajalske organizacije za njegovo izvrševanje. Pristojni center mladoletniku delo in izvajalsko organizacijo izbere s seznama del in izvajalskih organizacij, ki ga za izvrševanje dela v splošno korist v skladu z zakonom, ki ureja probacijo, vodi Uprava za probacijo. Uprava za probacijo posreduje seznam iz tega odstavka v treh dneh od prejema

zahteve za posredovanje seznama pristojnega centra.

(4) Mladoletnik, pristojni center in izvajalska organizacija sklenejo dogovor o opravljanju dela v splošno korist. Pristojni center obvesti sodišče, če mladoletnik ne izpolnjuje obveznosti iz dogovora iz drugega odstavka tega člena. Če mladoletnik izpolnjuje naloge, določene z dogovorom iz drugega odstavka tega člena, se v času od sklenitve dogovora do poteka roka za opravo obveznosti vzgojni ukrep ne nadomesti z drugim ukrepom.

(5) Stroški zdravstvenega pregleda, usposabljanja za varno opravljanje dela in stroški zavarovanja za primer poškodbe pri delu ali poklicne bolezni ali primer smrti kot posledice poškodbe pri delu ali poklicne bolezni se krijejo iz proračuna. Iz proračuna se krijejo tudi stroški prevoza, malice in drugi stroški, povezani z izvršitvijo dela v splošno korist.

(6) Izvrševanja dela v splošno korist za mladoletnike po tem členu s pravilnikom podrobneje določi minister, pristojen za socialne zadeve, v soglasju z ministrom, pristojnim za pravosodje.

(7) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za izvrševanje dela v splošno korist, ki je mladoletniku odrejeno s sklepom v postopku o prekršku.«.

61. člen

V 197. členu se:

- za besedilom »75. člena,« doda besedilo »77. člena, 78.a člena,«;
- besedilo »90.a člena, 91. člena, 93. člena, 95. in« nadomesti z besedilom »90. do«;
- pred besedilom »uporabljajo« doda besedilo »smiselno«.

62. člen

V 1. točki tretjega odstavka 202. člena se za besedilom »mladoletniškega zapora,« doda besedilo »zapora, odrejenega v postopku o prekršku,«.

63. člen

(1) V prvem odstavku 206. člena se beseda »zavarovanja« nadomesti z besedo »varovanja«.

(2) V drugem odstavku se beseda »zavarovanja« nadomesti z besedo »varovanja«.

(3) Tretji odstavek se črta.

(4) Dosedanji četrti odstavek postane tretji odstavek.

64. člen

V prvem odstavku 207. člena se za besedo »polnoletnih« doda besedilo »ter osebe na prestajanju nadomestnega zapora od ostalih varovanih oseb.«.

65. člen

V četrtem odstavku 209. člena se besedilo »njegovem jeziku« nadomesti z besedilom »jeziku, ki ga obsojenec razume,«.

66. člen

Za 212. členom se naslov 2. oddelka »Delavci zavodov« spremeni tako, da se glasi »Delavci uprave«.

67. člen

V drugem odstavku 214. člena se za besedilom generalni direktor črta »in njegov namestnik«.

68. člen

Za 214. členom se doda nov 214.a člen, ki se glasi:

»214.a člen

»(1) Delavca uprave, ki opravlja naloge, ki so povezane z večjo nevarnostjo za varnost, zdravje in življenje ali ki jih zaradi posebnih obremenitev ni mogoče opravljati po določeni starosti, uprava obvezno dodatno pokojninsko zavaruje v skladu s predpisi, ki urejajo pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

(2) Ne glede na zakon, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, se v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji določijo delovna mesta, za katera je obvezna vključitev v poklicno zavarovanje.«.

69. člen

Za 218. členom se črta podnaslov »Pooblaščené uradne osebe«.

70. člen

221. člen se spremeni tako, da se glasi:

»221. člen

(1) Pooblaščené uradni osebi pripada dodatek za stalnost za vsako začeto leto delovne dobe nad pet let v upravi.

(2) V delovno dobo iz prejšnjega odstavka se všteje tudi delovna doba, ko je bila pooblaščená uradna oseba upravičená do dodatna na stalnost pri drugem organu.«.

71. člen

226. člen se spremeni tako, da se glasi:

»Pooblaščenim uradnim osebam pripadata poleg pravic iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ki ureja ta vprašanja za delavce v državnih organih, dodatno še dva dneva letnega dopusta zaradi zahtevnosti dela. Letni dopust je mogoče izrabiti v najmanj treh delih, s tem, da mora en del trajati najmanj dva tedna, dva dela pa najmanj po 5 delovnih dni v prvem in zadnjem kvartalu koledarskega leta«.

72. člen

(1) V 227. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Pravosodni policisti opravljajo delo v manj ugodnem delovnem času, kadar je to potrebno za izvajanje njihovih nalog.«

(2) V tretjem odstavku se besedilo »pooblaščenih uradnih oseb« nadomesti z besedilom »pravosodnih policistov«.

(3) Četrti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(4) Delovna mesta, na katerih poteka delo v neenakomerno razporejenem delovnem času in delo v izmenah, se določijo v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.«.

(4) V sedmem odstavku se prvi stavek črta.

(5) Za sedmim odstavkom se doda nov osmi odstavek, ki se glasi:

»(8) Ne glede na določbe zakona, ki ureja delovna razmerja o časovnih omejitvah dnevne delovne obveznosti, dnevnega in tedenskega počitka ter dela preko polnega delovnega časa, lahko v izjemnih, nujnih ali nepredvidenih primerih, ko ni mogoče na drugačen način opraviti nalog, nadrejeni,

po predhodni odobritvi direktorja zavoda, pravosodnemu policistu po poteku delovnega časa odredi, da dokonča že začeto nalogo, ki je nujne narave. Takšna odreditev se šteje kot delo preko polnega delovnega časa.«

(6) V osmem odstavku, ki postane deveti odstavek se besedilo »pooblaščenim uradnim osebem« nadomesti z besedilom »pravosodnim policistom«.

(7) Za devetim odstavkom se doda nov deseti odstavek, ki se glasi:

»(10) Minister, pristojen za pravosodje, s pravilnikom podrobneje uredi opravljanje dela pravosodnih policistov v manj ugodnem delovnem času.«.

73. člen

(1) V 227.a členu se besedilo »pooblaščen uradna oseba« nadomesti z besedilom »pravosodni policist« v ustreznem sklonu.

(2) Za petim odstavkom se doda nov šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Minister, pristojen za pravosodje, s pravilnikom podrobneje uredi pripravljenost za delo pravosodnih policistov.«.

74. člen

V 227.b členu se besedilo »pooblaščen uradna oseba« nadomesti z besedilom »pravosodni policist« v ustreznem sklonu.

75. člen

(1) Prvi, drugi, tretji, četrti in peti odstavek 231. člena se spremenijo tako, da se glasijo:

»(1) Delovno razmerje pravosodnega policista lahko sklene, kdor izpolnjuje poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, še naslednje posebne pogoje:

- je državljan Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Evropski uniji,
- ima končano najmanj srednjo splošno oziroma srednjo strokovno izobrazbo;
- ima ustrezne psihofizične sposobnosti za delo v zavodu in ne uživa prepovedanih drog,
- je bil varnostno preverjen in da zanj ne obstaja varnostni zadržek;
- ni bil pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti.

(2) Psihofizične sposobnosti se določijo v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.

(3) Pred sklenitvijo delovnega razmerja se preverijo psihofizične sposobnosti pravosodnega policista za delo.

(4) Uprava zbere o osebi, s katero želi skleniti delovno razmerje za opravljanje nalog pravosodnega policista, z njeno pisno privolitvijo podatke, na podlagi katerih se ugotavlja varnostne zadržke za opravljanje nalog v upravi (varnostno preverjanje).

(5) Varnostno preverjanje iz prejšnjega odstavka obsega preveritev podatkov, določenih s predpisi, ki določajo pogoje za pridobitev orožne listine. Uprava pri varnostnem preverjanju pridobiva podatke neposredno od osebe, na katero se podatki nanašajo, od drugih oseb, organov in organizacij iz že obstoječih zbirk podatkov.«.

(2) Šesti odstavek se črta.

(3) Dosedanji sedmi in osmi odstavek postaneta šesti in sedmi odstavek.

76. člen

Za 231. členom se dodata nova 231.a in 231.b člen, ki se glasita:

»231.a člen

(1) Varnostni zadržki so:

1. lažne navedbe preverjane osebe v vprašalniku za varnostno preverjanje,
2. pravnomočna obsodba za naklepno kaznivo dejanje z elementi nasilja, za katero se storilec preganja po uradni dolžnosti;
3. pravnomočna odločba o prekršku zoper javni red in mir z elementi nasilja ter prekrškov s področja proizvodnje in prometa s prepovedanimi drogami ter orožja;
4. odvisnost od alkohola, prepovedanih drog oziroma druga odvisnost;
5. bolezen ali duševne motnje, ki bi lahko ogrozile varno opravljanje nalog;
6. utemeljen dvom o zanesljivosti ali verodostojnosti osebe za sklenitev delovnega razmerja;
7. odvzeta poslovna sposobnost;
8. ugovor vesti.

(2) Če se z varnostnim preverjanjem ugotovi sum o obstoju varnostnega zadržka iz 4. ali 5. alineje prejšnjega odstavka, uprava sum preveri z napotitvijo osebe na zdravniški pregled v zdravstveno organizacijo. Če se oseba pregleda iz neupravičenih razlogov ne udeleži, se šteje, da obstaja varnostni zadržek.

(3) Utemeljen dvom iz 6. točke prvega odstavka tega člena obstaja, če se na podlagi dejstev, ugotovljenih z varnostnim preverjanjem, lahko sklepa, da bo oseba nezakonito ali nestrokovno opravljala naloge. Pri presoji se upoštevajo okoliščine in teža storjenih kaznivih dejanj in prekrškov, vrsta in višina sankcije, čas, ki je od dejanja oziroma prekrška pretekkel, vpliv na varnost ljudi in premoženja, starost osebe v času storitve ter povezava med dejanjem in nalogami, ki jih opravljajo pravosodni policisti.

231.b člen

(1) Podatki, ki se smejo pridobivati v postopku varnostnega preverjanja, so:

1. osebno ime, vključno s prejšnjimi,
2. davčna številka,
3. datum in kraj rojstva,
4. državljanstvo, vključno s prejšnjimi,
5. naslov prebivališča (stalnega in začasnega),
6. zakonski stan ali z njim izenačena skupnost in število otrok,
7. poklic in delo, ki ga opravlja ali je opravljal,
8. znanje o ravnanju z orožjem,
9. sedanji in prejšnji delodajalci ter njihovi naslovi,
10. pravnomočne sodbe zaradi kaznivih dejanj, ki se preganjajo po uradni dolžnosti, in sodbe in odločbe o prekrških,
11. kazenski postopki za kazniva dejanja, ki se preganjajo po uradni dolžnosti, in postopki o prekrških,
12. odvisnost od alkohola, drog oziroma druge odvisnosti,
13. bolezen ali duševne motnje, ki bi lahko ogrozile varno opravljanje nalog,
14. disciplinske sankcije v zvezi z delom,
15. prejšnja varnostna preverjanja po tem zakonu,
16. lastnosti in okoliščine iz življenja preverjane osebe zaradi katerih bi lahko bila izpostavljena izsiljevanju ali drugim oblikam pritiska.

(2) Med varnostnim preverjanjem se smejo zbirati le tisti podatki iz prejšnjega odstavka, ki so pomembni za odločitev o varnostnem zadržku.

(3) Samostojni podjetniki posamezniki, posamezniki, ki samostojno opravljajo dejavnosti, pravne osebe in državni organi, od katerih uprava med varnostnim preverjanjem zbira podatke iz prvega odstavka tega člena, morajo upravi podatke brezplačno posredovati najkasneje v 15 dneh od prejetja zahteve.

(4) Subjekti iz prejšnjega odstavka morajo obdelovati podatke skladno z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in z drugimi predpisi, ki urejajo zaupnost ali tajnost podatkov, preverjeni osebi pa niso dolžni sporočiti ali potrditi, da so bili podatki posredovani upravi. Preverjena oseba je s tem lahko seznanjena pet let po varnostnem preverjanju oziroma dve leti po prenehanju zaposlitve.«.

77. člen

V 232. členu se za četrtem odstavkom doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Pravosodni policist mora v delovnem razmerju ostati najmanj še dvakrat toliko časa kot je trajalo izobraževanje.«.

78. člen

233. člen se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Pravosodni policisti morajo biti strokovno in psihofizično usposobljeni za opravljanje svojih nalog, Generalni urad pa jim mora zagotavljati pogoje za usposabljanje.

(2) Izpopolnjevanje in usposabljanje pravosodnih policistov poteka po programih usposabljanja, ki jih za področje pooblastil pravosodnih policistov s praktičnim postopkom, samoobrambo ter vaj v streljanju določi generalni direktor.

(3) Za načrtovanje in izvajanje izobraževanja, izpopolnjevanja in usposabljanja pooblaščenih uradnih oseb za potrebe uprave skrbi Generalni urad.«.

79. člen

Za 233. členom se doda nov 233. a člen, ki se glasi:

»(1) Pravosodni policist mora vsakih pet let uspešno opraviti vsa predpisana usposabljanja.

(2) Če se ugotovi, da pravosodni policist ni uspešno opravil usposabljanj, mora pred komisijo, ki jo imenuje generalni direktor, opraviti preizkus strokovne in psihofizične usposobljenosti.

(3) Pri ocenjevanju strokovne in psihofizične usposobljenosti pravosodnih policistov komisija uporablja kriterije, določene v programih usposabljanj in na njegovi podlagi izdanih izvedbenih načrtih.

(4) Vsebino in potek preizkusa strokovne in psihofizične usposobljenosti ter način ocenjevanja pred komisijo določi minister, pristojen za pravosodje, na predlog generalnega direktorja.

(5) Pooblaščen uradna oseba lahko ponavlja preizkus iz prejšnjega odstavka največ dvakrat zaporedoma.

(6) Usposabljanje in udeležba na preizkusu sodi v redno delovno obveznost pravosodnega policista.

(7) Če pravosodni policist preizkusa ne opravi uspešno, se ga razporedi na drugo delovno mesto v skladu s predpisi, ki urejajo pogoje za razporeditev javnih uslužbencev.«.

80. člen

Za 234. členom se dodata nov 234.a člen in podnaslov, ki se glasita:

»234.a člen

(1) Če je zoper pravosodnega policista uveden kazenski postopek zaradi utemeljenega suma storitve kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in za katerega je zagrožena kazen zapora daljša od šestih mesecev, lahko generalni direktor odloči, da se pravosodnega policista začasno odstrani z dela (suspenz).

(2) Če je bil pravosodni policist obsojen zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, mora sodišče pravnomočno sodbo poslati generalnemu direktorju.

(3) Pravosodnemu policistu preneha delovno razmerje z dnem, ko uprava na podlagi pravnomočne sodbe iz prejšnjega odstavka izda ugotovitveni sklep o prenehanju delovnega razmerja.

1. Naloge pravosodnih policistov«.

81. člen

(1) Prvi odstavek 235. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Pravosodni policisti varujejo varovane osebe, varovane objekte in varovana območja; skrbijo za varnost, red in disciplino v varovanih objektih in varovanih območjih, spremljajo in varujejo varovane

osebe zunaj varovanih objektov, zagotavljajo, da življenje in delo varovanih oseb poteka po hišnem redu varovanega objekta, nadzirajo in organizirajo delo v delavnicah, skrbijo za poklicno in delovno usposabljanje obsojencev, sodelujejo v izvajanju programov obravnave in nadzirajo obsojence na zunanjih deloviščih.«.

(2) Drugi, tretji, četrti, peti, šesti in sedmi odstavek se črtajo.

(3) Dosedanji osmi odstavek postane drugi odstavek.

82. člen

Za 235. členom se dodajo nov 235.a člen, podnaslov in novi 235.b, 235.c, 235.č 235.d, 235.e in 235.f člen, ki se glasijo:

»235.a člen

(1) Za varovanje varovanih objektov in varovanih območij ter preprečevanje pobegov obsojencev se lahko namestijo in uporabljajo videonadzorni sistemi.

(2) Obvestilo o izvajanju ukrepa uporabe videonadzornega sistema mora biti jasno in vidno objavljeno.

(3) Če želi posameznik pogledati posnetke, ki se nanašajo nanj, se njegov zahtevek rešuje na način, določen z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(4) Način uporabe videonadzornega sistema, odrejanja snemanja, ravnanje s posnetki ter nadzor podrobneje predpiše minister, pristojen za pravosodje.

235.b člen

Določbe tega zakona, ki urejajo izvrševanje nalog pravosodnih policistov v zavodih za prestajanje kazni zapora, se smiselno uporabljajo tudi za izvrševanje nalog pravosodnih policistov v drugih varovanih objektih in v varovanih območjih.

2. Pooblastila pravosodnih policistov

235.c člen

(1) Pooblastila pravosodnih policistov so z zakonom določeni ukrepi, ki jih pravosodni policist pod pogoji, ki jih določa zakon, uporablja za izvrševanje svojih nalog.

(2) Pravosodni policist sme pri opravljanju svojih nalog uporabiti naslednja pooblastila:

1. izdajanje ukazov,
2. ugotavljanje identitete oziroma istovetnosti in odvzem prstnih odtisov,
3. opravljanje preizkusov alkoholiziranosti in sodelovanje pri preizkusu prisotnosti nedovoljenih psihoaktivnih snovi,
4. odstranitev in namestitvev obsojenca v poseben prostor,
5. pregled osebnih stvari, vozil in prtljage,
6. pregled pošiljk,
7. pregled prostorov,
8. varnostni pregled osebe,
9. osebni pregled osebe,
10. odvzem nedovoljenih stvari,
11. zasledovanje pobeglih varovanih oseb,
12. odvzem prostosti,
13. prisilna sredstva.

235.č člen

(1) Za izvršitev naloge pravosodni policist uporabi tisto pooblastilo, ki osebo, zoper katero je pooblastilo uporabljeno, najmanj prizadene.

(2) Pravosodni policist uporablja pooblastilo samo tako dolgo, da je namen dosežen, ali dokler se izkaže, da namena ni mogoče doseči.

- (3) Uporaba pooblastila ne sme povzročiti škode, ki ni v sorazmerju z namenom uporabe pooblastila.
- (4) Posamezno pooblastilo nikoli ne sme biti uporabljeno kot kazen.
- (5) Določbe tega zakona, ki urejajo uporabo pooblastil pravosodnih policistov zoper obsojenca, se smiselno uporabljajo tudi za uporabo pooblastil zoper druge varovane osebe.
- (6) Določbe tega zakona, ki urejajo uporabo pooblastil pravosodnih policistov v zavodu, se smiselno uporabljajo tudi za uporabo pooblastil na varovanem območju zavoda, v drugih varovanih objektih in varovanih območjih drugih varovanih objektov.

235.d člen

Z ukazom pravosodni policist odredi, da varovana ali druga oseba nekaj stori ali opusti, se odmakne z določenega mesta ali odide na določen kraj ali prostor, kadar je to potrebno za izvršitev naloge pravosodnega policista.

235.e člen

- (1) Pravosodni policist ugotovi istovetnost obsojenca, ko se ta zgledi v zavodu zaradi prestajanja kazni zapora.
- (2) Pravosodni policist ugotovi identiteto osebe, ki:
 - pride do varovanega objekta z namenom vstopa v varovani objekt;
 - se nahaja na varovanem območju;
 - ovira pravosodnega policista pri izvrševanju njegovih nalog.
- (3) Pravosodni policist v primeru dvoma o istovetnosti obsojenca oziroma za izvrševanje čezmejnega ali mednarodnega sodelovanja po odredbi direktorja zavoda ali osebe, ki jo on pooblasti, obsojencu odvzame prstne odtise obeh rok.

235.f člen

- (1) Pravosodni policist opravi preizkus alkoholiziranosti iz prvega odstavka 63. člena tega zakona. Pravosodni policist preizkusa ne opravi, če obsojenec to odkloni ali če prizna, da je zaužil alkohol.
- (2) Pravosodni policist sodeluje pri opravljanju preizkusa prisotnosti nedovoljenih psihoaktivnih snovi iz prvega odstavka 63. člena tega zakona in sicer na način, da nadzoruje in zagotavlja varnost v postopku oddaje telesnih tekočin za preizkus. Nadzor in zagotavljanje varnosti iz tega odstavka opravlja oseba istega spola kot oseba, ki oddaja telesno tekočino. Oddaja tekočin za preizkus se ne izvede, če obsojenec to odkloni ali, če prizna, da je zaužil nedovoljeno psihoaktivno snov.«.

83. člen

Četrty, peti in šesti odstavek 236. člena se črtajo.

84. člen

Za 236. členom se dodajo novi 236.a, 236.b, 236.c, 236.č, 236.d, 236.e, 236.f, 236.g in 236.h člen, ki se glasijo:

»236. a člen

- (1) Pravosodni policist opravi pregled osebnih stvari obsojenca in pregled prtljage, ki jo obsojenec prinese v zavod ali iznese iz zavoda:
 1. ob varnostnem oziroma osebnem pregledu obsojenca;
 2. ob pregledu prostora, v katerem biva ali ga uporablja obsojenec in
 3. kadar obstaja sum, da obsojenec med osebnimi stvarmi ali v prtljagi skriva nedovoljeno stvar.
- (2) Pravosodni policist opravi pregled osebnih stvari oziroma prtljage obsojenca tako, da obsojencu ukaže, naj mu izroči osebne stvari oziroma prtljago in jih v njegovi prisotnosti pregleda.
- (3) Pravosodni policist opravi tudi pregled stvari, ki jih ima pri sebi druga oseba, ki pride do zavoda z namenom vstopa v zavod ali odhaja iz zavoda. Osebi, ki ne soglaša s pregledom iz tega odstavka, se vnos stvari v ali iz zavoda ne dovoli.
- (4) Določbe prejšnjega odstavka se smiselno uporabljajo tudi za pregled vozila, s katerim oseba

vstopi ali izstopi iz zavoda.

(5) Pregled iz tega člena opravi pravosodni policist v prisotnosti osebe, katere stvari, prtljago oziroma vozilo pregleda.

236.b člen

Pravosodni policist opravi pregled pisemske pošiljke iz prvega odstavka 72. člena in pošiljke iz 76. člena tega zakona v navzočnosti obsojenca. Pri pregledu pisemske pošiljke pravosodni policist pregleda vsebino ovojnice in ne bere vsebine pisanja.

236.c člen

(1) Pravosodni policist opravi pregled prostora, v katerem obsojenec biva, če obstaja sum, da se v prostoru nahaja nedovoljena stvar.

(2) Pregled se opravi v navzočnosti obsojenca. Če obsojenec ni dosegljiv ali je v takem psihofizičnem stanju, da bi lahko ogrozil varno izvedbo pregleda, lahko pravosodni policist pregleda prostor brez njegove navzočnosti, pri čemer je kot priča navzoč eden od drugih obsojencev.

(3) Pregled bivalnih prostorov se opravi po pisni odredbi, ki jo izda poveljnik zavoda oziroma vodja dislociranega oddelka. Vizualni pregled bivalnih prostorov se opravi brez odredbe.

236.č člen

(1) Pravosodni policist lahko pri opravljanju pregledov osebnih stvari ali prtljage obsojenca, pošiljk, prostorov ter pri opravljanju drugih nalog, za odkrivanje nedovoljenih stvari po pisni odredbi poveljnika kot pripomoček uporablja službenega psa, če obstaja sum, da se v stvareh, prostorih ali v varovanem območju nahajajo nedovoljene stvari, ki se jih s službenim psom lahko odkrije.

(2) Pravosodni policist lahko uporablja službenega psa tudi kot pripomoček za odvracanje in odkrivanje aktivnosti, ki ogrožajo varnost, red in disciplino v varovanem območju varovanega objekta in za zasledovanje pobeglega obsojenca.

236.d člen

(1) Pravosodni policist opravi varnostni pregled obsojenca:

- ob sprejemu v dislocirane polodprte in odprte oddelke;
- ob prihodu z zunajzavodske ugodnosti ali namenskega izhoda v spremstvu pravosodnih policistov, razen če obsojenec kazen prestaja v dislociranem polodprtem ali odprtem oddelku;
- na prehodih med deli zavoda, ki so določeni v načrtih varovanja varovanih objektov;
- pred in po zaključku obiska, razen če obsojenec kazen v dislociranem polodprtem ali odprtem oddelku;
- pred in po spremljanju obsojenca izven zavoda;
- vselej, ko obstaja sum, da obsojenec pri sebi skriva nedovoljeno stvar.

(2) Pred začetkom varnostnega pregleda pravosodni policist obsojenca pozove, naj odda predmete oziroma stvari, ki jih ima obsojenec pri sebi, ga seznanj s potekom pregleda in navede razlog za opravljanje pregleda.

(3) Pravosodni policist opravi varnostni pregled tako, da z napravo, ki zaznava kovinske dele, pri obsojencu preveri prisotnost kovinskih predmetov (prvi del varnostnega pregleda). Pravosodni policist pretipa vidno površino oblačil, ki jih ima obsojenec na sebi, obuvala, podplate, vrhnja oblačila, pokrivala, hlačni pas in hlačne zavihke (drugi del varnostnega pregleda).

(4) Pravosodni policist opravi varnostni pregled obsojenca v celoti, razen če je z načrtom varovanja zavoda določeno, da se v določenih okoliščinah opravi le prvi ali le drugi del varnostnega pregleda.

(5) Drugi del varnostnega pregleda obsojenca sme opraviti le oseba istega spola.

236.e člen

(1) Pravosodni policist opravi varnostni pregled osebe, ki ni obsojenec, in pride do zavoda oziroma varovanega območja z namenom vstopa v zavod ali varovano območje zavoda. Pred pregledom oseba v hrambo odda nedovoljene stvari in druge stvari, ki jih ne bo vnesla v zavod oziroma varovano območje zavoda. Pred pregledom pravosodni policist osebo opozori na pregled in jo seznanj s potekom pregleda. Če oseba pregleda ne dovoli, ji pravosodni policist ne dovoli vstopa v

zavod oziroma zadrževanja na varovanem območju.

(2) Pravosodni policist opravi pregled iz prejšnjega odstavka tako, da z uporabo tehničnih sredstev preveri prisotnost nedovoljenih stvari na osebi. Če pravosodni policist pri pregledu zazna kovinske ali druge stvari, ki bi lahko bile nedovoljene, osebo pozove, naj mu jih pokaže.

(3) Direktor zavoda lahko izjemoma dovoli vnos nedovoljene stvari osebi iz tega člena, če oceni, da se s tem ne ogrožajo varnost, red in disciplina.

(4) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za pregled oseb, ki se nahajajo na varovanem območju zavoda.

(5) Določbe tega člena se ne uporabljajo zoper delavce uprave ter druge uradne osebe državnih organov, sodišč in nadzornih organov, ki prihajajo v zavod v zvezi z opravljanjem nadzora.

236.f člen

(1) Pravosodni policist opravi osebni pregled obsojenca:

- ob sprejemu obsojenca na prestajanje kazni, razen ob sprejemu v dislociranem polodprtem ali odprtem oddelku,
- po prihodu iz zunaj zavodskih ugodnosti in namenskih izhodov brez spremstva pravosodnih policistov, razen če varovana oseba kazni prestaja v dislociranem polodprtem ali odprtem oddelku,
- pred izvajanjem urinskega testiranja,
- pred namestitvijo obsojenca v poseben prostor in
- kadar obstaja sum, da oseba pri sebi skriva nedovoljene stvari in teh stvari z varnostnim pregledom ni mogoče ugotoviti.

(2) Pred začetkom osebnega pregleda se obsojenca seznanijo z razlogi za pregled in s potekom pregleda. Pravosodni policist opravi osebni pregled obsojenca tako, da pretipa stvari, ki jih ima obsojenec na sebi in jih izroči v pregled. Obsojenec sleče vsa oblačila, ki jih ima na sebi. Pravosodni policist pregleda površino obsojenčevega telesa in obsojenčevo lasišče. Obsojencu se za čas osebnega pregleda zagotovijo nadomestna oblačila.

(3) Osebni pregled obsojenca opravita dva pravosodna policista brez navzočnosti drugih oseb. Če je izvedba osebnega pregleda nujna, ker bi bilo odlašanje do prihoda drugega pravosodnega policista nevarno, izjemoma opravi osebni pregled en pravosodni policist.

(4) Osebni pregled opravi oseba istega spola in brez navzočnosti drugih oseb.

(5) Pregled iz 3. točke prvega odstavka tega člena opravi pravosodni policist po pisni odredbi, ki jo izda poveljnik. Če je poveljnik odsoten in bi bilo odlašanje z osebnim pregledom do izdaje pisne odredbe poveljnika nevarno, pravosodni policist opravi pregled po ustni odredbi operativnega vodje.

(6) O osebnem pregledu, ki ga je v skladu s tretjim odstavkom tega člena opravil en pravosodni policist in o osebnem pregledu, opravljenem po ustni odredbi iz prejšnjega odstavka, pravosodni policist in operativni vodja pisno poročata poveljniku in direktorju zavoda. V poročilu se utemelji razlog za opravljanje pregleda brez navzočnosti drugega pravosodnega policista oziroma za izdajo ustne odredbe.

(7) O osebnih pregledih iz 3. točke prvega odstavka tega člena, pri katerih niso bile najdene nedovoljene stvari, poveljnik pisno poroča direktorju zavoda in v poročilu opiše okoliščine suma, ki je bil podlaga za opravljen osebni pregled.

236.g člen

(1) Pravosodni policist opravi osebni pregled obiskovalca obsojenca, če po opravljenem varnostnem pregledu obstaja sum, da ima obiskovalec pri sebi nedovoljene stvari, ki jih ne izroči, in še nadalje izraža, da želi obiskati obsojenca.

(2) Osebni pregled iz tega člena opravi pravosodni policist po pisni odredbi direktorja zavoda. Če je izvedba pregleda za zagotovitev varnostni nujna, ker bi bilo odlašanje do izdaje pisne odredbe nevarno, opravi pravosodni policist pregled po pisni odredbi operativne vodje.

(3) Pregled iz tega člena opravita dva pravosodna policista brez navzočnosti drugih oseb.

(4) Pregled opravi oseba istega spola.

(5) Pred začetkom pregleda pravosodni policist obiskovalca seznanijo z razlogom za pregled in s potekom pregleda.

(6) Pravosodni policist opravi osebni pregled obiskovalca tako, da pretipa vidno površino oblačil, ki jih ima oseba na sebi, in obuvala, vrhnja oblačila in pokrivala, ki jih obiskovalec izroči v pregled. Pravosodni policist pregleda tudi hlačni pas in hlačne zavihke obiskovalca.

(7) Direktor zavoda lahko izjemoma dovoli vnos nedovoljene stvari osebi iz tega člena, če oceni, da se s tem ne ogrožajo varnost, red in disciplina.

(8) Določbe tega člena se ne uporabljajo zoper delavce uprave ter druge uradne osebe državnih organov, sodišč in nadzornih organov, ki prihajajo v zavod v zvezi z opravljanjem nadzora.

236.h člen

(1) Pravosodni policist odvzame nedovoljene stvari, ki jih najde v zavodu ali varovanem območju, jih ugotovi pri varnostnem ali osebnem pregledu obsojenca, pri pregledu osebnih stvari ali prtljage obsojenca, pregledu prostorov in pri pregledu pisemskih in drugih pošiljk.

(2) Odvzete nedovoljene stvari, katerih uporaba ali posest ni predmet kaznivega dejanja, in so obsojenčeva lastnina, obsojenec lahko pošlje ali izroči osebi, ki jo sam določi, ali pa se hranijo v zavodu in se vrnejo obsojencu ob odpustu. Do odpošiljanja ali izročitve nedovoljenih stvari osebi, ki jo je obsojenec določil, so stvari obsojencu odvzete.

(3) O najdbi in odvzemu nedovoljenih stvari, katerih uporaba ali posest bi lahko pomenila kaznivo dejanje, se takoj obvesti policijo. Če gre za sum storitve kaznivega dejanja, pravosodni policist stvari zavaruje kot dokaze.

(4) Nedovoljene stvari, katerih lastnik je neznan in niso stvari iz prejšnjega odstavka, se v roku 30 dni po najdbi komisijsko uničijo.

(5) Odvzete nedovoljene stvari in druge hranjene obsojenčeve stvari, ki jih obsojenec v roku 30 dni po odpustu ne prevzame, se komisijsko uničijo.

(6) Stvari, katerih lastnik je neznan in se v skladu z drugimi predpisi ne posredujejo drugim organom, se v roku 30 dni po najdbi komisijsko uničijo.

(7) Minister, pristojen za pravosodje, s pravilnikom določi, katere stvari so nedovoljene stvari in podrobneje določi ravnanje z odvzetimi nedovoljenimi stvarmi.«.

85. člen

237. člen se spremeni tako, da se glasi:

»237. člen

(1) Pravosodni policist zasleduje pobeglega obsojenca dokler obstaja možnost, da bo prijet.

(2) Med zasledovanjem pravosodni policist brez odločbe sodišča vstopi v tuje stanovanje in druge prostore.«.

86. člen

238. člen se spremeni tako, da se glasi:

»238. člen

(1) Pravosodni policist osebi, ki je zasačena pri kaznivem dejanju ali kršenju javnega reda in miru, odvzame prostost in jo zadrži do prihoda policije, vendar največ dve uri.

(2) Pravosodni policist odvzame prostost in do prihoda policije zadrži tudi osebo, vendar največ dve uri, pri kateri so bile z varnostnim ali osebnim pregledom najdene stvari, katerih posest ali uporaba bi pomenila kaznivo dejanje. O takšni najdbi pravosodni policist takoj obvesti policijo.

87. člen

239. člen se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Pravosodni policist zoper obsojenca uporabi prisilna sredstva, če z drugimi pooblastili ne more preprečiti bega, napada, samopoškodbe ali povzročitve večje materialne škode.

(2) Pravosodni policist uporabi prisilna sredstva tudi zoper osebo, ki ni varovana oseba, če:

1. oseba ovira njegovo delo in s tem ogroža varno izvedbo spremstva oziroma varovanja obsojenca zunaj zavoda, ogroža obsojenca, varnost zavoda ali oseb v njem;

2. je oseba zalotena pri kaznivem dejanju ali kršenju javnega reda in miru ter je uporaba prisilnega sredstva nujno potrebna za preprečitev ali odvrnitev nevarnosti ali odvzem prostosti osebi.

(3) Za uporabo prisilnega sredstva v primerih iz prejšnjega odstavka, se smiselno uporabljajo določbe tega zakona in na njegovi podlagi izdanih predpisov, ki urejajo pogoje in način uporabe prisilnih sredstev zoper obsojenca.

(4) Ne glede na prvi in drugi odstavek tega člena pravosodni policist prisilnega sredstva ne uporabi zoper vidno bolno, ostarelo ali onemoglo osebo, vidno težkega invalida, vidno nosečo žensko ali žensko, za katero je ugotovljeno, da je noseča, razen če neposredno ogroža človeško življenje.

(5) Za prisilna sredstva se štejejo:

1. sredstva za vklepanje in vezanje;
2. telesna sila;
3. plinski razpršilec;
4. palica;
5. službeni psi;
6. strelno orožje.«.

88. člen

Za 239. členom se dodajo novi 239.a, 239.b, 239.c, 239.č in 239.d člen, ki se glasijo:

»239.a člen

(1) Pravosodni policist obsojenca, zoper katerega uporabi prisilno sredstvo, predhodno na to opozori, razen če bi to onemogočilo izvršitev naloge.

(2) Pravosodni policist uporabi tisto prisilno sredstvo, s katerim lahko glede na varnostne okoliščine z najmanjšimi škodljivimi posledicami za obsojenca opravi uradno nalogo.

(3) Prisilno sredstvo se uporablja samo dokler trajajo razlogi za njegovo uporabo, dokler namen ni dosežen ali dokler se ne izkaže, da namena ni mogoče doseči.

(3) Pravosodni policist uporabi tisto prisilno sredstvo, ki je sorazmerno moči odpora obsojenca.

(4) Pravosodni policist vselej uporabi najmilejše prisilno sredstvo, s katerim je še mogoče izvršiti nalogo.

(5) Če se obsojenec skriva, ne izpolni ukaza ali se spravi v položaj, ki onemogoča izvršitev naloge (pasivni odpor) sme pravosodni policist uporabiti milejša prisilna sredstva.

(6) Milejša prisilna sredstva so sredstva za vklepanje in vezanje ter milejše oblike telesne sile.

(7) Če obsojenec napade ali se upira z orožjem ali drugim predmetom, s katerim ogroža človeško življenje, z uporabo sile ali grožnje poskuša onemogočiti izvršitev naloge pravosodnega policista, spodbuja ali poziva druge k upiranju ali beži (aktivni odpor) in uporaba milejšega prisilnega sredstva ni mogoča, sme pravosodni policist uporabiti tudi hujša prisilna sredstva.

(8) Hujša prisilna sredstva so hujše oblike telesne sile, plinski razpršilec, palica, strelno orožje in službeni psi.

239.b člen

(1) Vklepanje obsojenca pisno odredi poveljnik, če iz varnostne ocene obsojenca izhaja, da v določenih okoliščinah (zlasti spremljanje obsojenca izven zavoda) z milejšim ukrepom ni mogoče preprečiti bega, napada, samopoškodbe ali povzročitve večje materialne škode. Vklepanje brez odredbe opravi pravosodni policist le, če ob trenutnem vedenju obsojenca z milejšim ukrepom ne more preprečiti bega, napada, samopoškodbe ali povzročitve večje materialne škode.

(2) Sredstvo za vklepanje so lisice.

(3) Sredstva za vezanje so plastična zatega, vrv, pas, lepilni trak ali drugo sredstvo, ki je glede na pričakovane posledice uporabe primerljivo s sredstvom za vklepanje. Sredstvo za vezanje se uporabi, če sredstvo za vklepanje ni dosegljivo in se z uporabo preneha takoj, ko je dosegljivo sredstvo za vklepanje. Sredstvo za vezanje se uporabi na način, določen za uporabo sredstev za vklepanje.

(4) Ne glede na četrti odstavek 239. člena tega zakona, pravosodni policist sme uporabiti sredstvo za vklepanje ali sredstvo za vezanje zoper osebe iz četrtega odstavka 239. člena tega zakona, če je to

nujno za preprečitev bega ali napada nevarne osebe ali samopoškodbe.

239.c člen

(1) Vrste telesne sile so: strokovni meti in strokovni udarci (hujše oblike uporabe telesne sile) ter strokovni prijemi, strokovni pritiski in druge oblike uporabe telesne sile kot so prenašanje, potiskanje, odrivanje, razdvajanje skupine in podobno (milejše oblike uporabe telesne sile).

(2) Pri uporabi telesne sile pravosodni policist uporabi tehnični pripomoček, če je za zagotovitev njegove varnosti potrebno onemogočiti neposreden stik z obsojencem ali, če je uporaba telesne sile s tehničnim pripomočkom učinkovitejša. Tehnični pripomoček iz tega odstavka je ščit ali palica.

239.č člen

Pravosodni policist uporabi plinski razpršilec s substanco na naravni osnovi, ki ima krajši čas delovanja in vsebuje plinsko sredstvo, ki s pritiskom na sprožilec sproži raztopino, ki draži kožo, sluznico ali dihalne poti.

239.d člen

(1) Pravosodni policist sme uporabiti gumijasto palico, palico z ročajem ali teleskopsko palico.

(2) Pravosodni policist uporabi palico, da obsojencu, ki ogroža človeško življenje, iz rok izbije nevarni predmet ali stvar.«.

(3) Pravosodni policist uporabi službenega psa kot prisilno sredstvo med zasledovanjem pobeglega nevarnega obsojenca in v primerih iz prvega odstavka 240. člena.«.

89. člen

Za 240. členom se doda nov 240.a člen, ki se glasi:

»(1) Kot prisilno sredstvo se šteje postopek pravosodnega policista, pri katerem službeni pes s telesom ali ugrizom neposredno deluje na osebo. Pravosodni policist sme na način iz tega odstavka službenega psa uporabiti v primerih iz prvega odstavka 240. člena tega zakona in za prijetje pobeglega obsojenca iz drugega odstavka 240. člena tega zakona.

(2) Kot prisilno sredstvo se šteje tudi prisotnosti službenega psa za odvrčanje obsojenca od pobega ali napada med spremljanjem obsojenca zunaj zavoda. Prisotnost službenega psa med spremljanjem se odredi, če je takšen ukrep potreben, glede na varnostno oceno obsojenca.«

90. člen

V 241. členu se črtajo tretji, četrti in peti odstavek.

91. člen

Za 241. členom se dodata nov 241.a in 241.b člen, ki se glasita:

»241.a člen

(1) Za pravosodnega policista, ki je bil ali bi lahko bil poškodovan pri uporabi prisilnega sredstva, poveljnik omogoči zdravstveni pregled.

(2) Obsojencu, ki je bil ali bi lahko bil z uporabo prisilnega sredstva poškodovan, pravosodni policist takoj, ko varnostni razlogi to dopuščajo, nudi prvo pomoč in mu zagotovi potrebno zdravstveno oskrbo.

(3) Po vsaki uporabi prisilnega sredstva se obsojencu takoj, najpozneje pa v 24 urah od uporabe prisilnih sredstev, zagotovi možnost zdravstvenega pregleda, da se ugotovijo morebitne poškodbe in se mu zagotovi potrebna zdravstvena oskrba.

(4) O uporabi prisilnega sredstva je treba obvestiti upravo.

(5) V primeru suma o neupravičeni, nestrokovni ali neprimerni uporabi prisilnega sredstva generalni direktor imenuje komisijo, ki oceni uporabo prisilnega sredstva.

241.b člen

Določbe 235. do 241.a člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za druge varovane osebe.

92. člen

242. člen se spremeni tako, da se glasi:

»242. člen

Minister, pristojen za pravosodje, s pravilnikom podrobneje uredi izvrševanje nalog in pooblastil pravosodnih policistov.«.

93. člen

Za 242. členom se črta podnaslov »Vzgojna služba«.

94. člen

V 243. členu se besedilo »učitelji, učitelji praktičnega pouka« nadomesti z besedilom »inštruktorji, delovni inštruktorji«.

95. člen

(1) V prvem odstavku 250.a člena se besedilo »oproščena« nadomesti z besedilom »odpuščena«.

(2) V tretjem odstavku:

- se v 3. točki črta besedilo », občina in upravna enota«;
- se v 7. točki besedilo »zakonsko ime kaznivega dejanja« nadomesti z besedilom »zakonska označba kaznivega dejanja«;
- se za 7. točko doda nova 8. točka, ki se glasi: »8. čas izvršitve kaznivega dejanja«;
- v dosedanji 8., ki postane 9. točka se za besedo »vrsta« doda besedilo »in višina izrečene« ter se črta besedilo », vzgojnega ukrepa in varnostnega ukrepa«;
- dosedanji 9. in 10. točka postaneta 10. in 11. točka.

(3) V četrtem odstavku se za besedilom »Za vzgojne ukrepe se« doda besedilo »v kazenski evidenci«.

(4) V petem odstavku se doda besedilo »Sodišču, državnemu tožilstvu in policiji se, za potrebe kazenskih postopkov, ki tečejo zoper obsojeno osebo, omogoči brezplačen oddaljen dostop do podatkov v kazenski evidenci, drugim organom iz tega odstavka pa za izvajanje svojih zakonsko določenih pristojnosti.«

(5) Šesti odstavek se spremeni tako, da se glasi:

»(6) Podatki iz kazenske evidence o neizbrisani obsodbi se posredujejo državnim organom, organom samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcem javnih pooblastil, na obrazloženo zahtevo pa se smejo posredovati tudi pravnim osebam in zasebnim delodajalcem, če še trajajo pravne posledice obsodbe ali varnostni ukrepi in če imajo upravičen, na zakonu utemeljen interes. Državnim organom, organom samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilcem javnih pooblastil se omogoči brezplačen oddaljen dostop do podatkov v kazenski evidenci in v primeru, če oseba ni zabeležena v evidenci, takoj prejmejo sporočilo, da oseba ni vpisana v kazenski evidenci. Če je oseba zabeležena, organu posreduje podatek iz kazenske evidence o neizbrisani sodbi ministrstvo, pristojno za pravosodje, skladno z zakonom.«

(6) Osmi odstavek se črta.

(7) Dosedanji deveti odstavek, ki postane osmi odstavek, se spremeni tako, da se glasi:

»(8) Obsodbe za kazniva dejanja, za katere se v skladu s Kazenskim zakonikom podatki smejo

posredovati tudi po izbrisu obsodbe, se po izbrisu prestavijo v posebno ločeno evidenco, s področnimi zakoni pa se predpišejo pogoji in omejitve za dajanje podatkov o takih obsodbah. Te obsodbe se kljub ohranitvi v posebni evidenci štejejo za izbrisane.«.

(8) Dosedanji deseti in enajsti odstavek postaneta deveti in deseti odstavek.

(9) V dosedanjem dvanajstem odstavku, ki postane enajsti odstavek, se za besedilom »Republike Slovenije« doda besedilo »in pravnim osebam s sedežem v Republiki Sloveniji«.

96. člen

(1) V prvem odstavku 251. člena se črta 2. točka.

(2) Dosedanji 3. in 4. točka postaneta 2. in 3. točka.

97. člen

V 256. členu se črta besedilo »nad izvrševanjem tretjega odstavka 146. člena tega zakona inšpektorat, pristojen za delo, vsak v okviru svoje pristojnosti,«.

PREHODNE IN KONČNE DOLOČBE

98. člen

Pred uveljavitvijo tega zakona začeti postopki se nadaljujejo in končajo po določbah Zakona o izvrševanju kazenskih sankcij (Uradni list RS, št. 110/06 – uradno prečiščeno besedilo, 76/08, 40/09, 9/11 – ZP-1G, 96/12 – ZPIZ-2, 109/12 in 54/15).

99. člen

(1) Zavodi v roku treh mesecev od uveljavitve tega zakona pozovejo pristojne centre, da glede obsojencev, ki prestajajo kazen in so kazen nastopili do uveljavitve tega zakona, oškodovance obvestijo o možnosti obveščanja o odpustu in pobegu obsojenca v skladu s 16. členom tega zakona.

(2) Po prejemu zahteve oškodovanca, da želi biti obveščen o pobegu in odpustu obsojenca, pristojni center o tem obvesti zavod in obenem zavodu posreduje podatke iz 19. člena tega zakona.

100. člen

(1) Pravilnik o izvrševanju kazni zapora (Uradni list RS, št. 42/16), Pravilnik o izvrševanju pooblastil in nalog pravosodnih policistov (Uradni list RS, št. 73/16) in Pravilnik o izvrševanju dela v splošno korist (Uradni list RS, št. 109/08 in 46/12) se uskladijo z določbami tega zakona najkasneje v šestih mesecih po njegovi uveljavitvi.

(2) Do izdaje podzakonskih predpisov z določbami tega zakona se uporabljajo dosedanji podzakonski predpisi, kolikor niso v nasprotju s tem zakonom.

101. člen

Določbe 6., 7., prvega odstavka 15., 44., drugega do četrtega odstavka 45., 48., 50., 53., 54., 56., 57., 90. in 91. člena tega zakona se začnejo uporabljati, ko se začne uporabljati zakon, ki ureja probacijo.

102. člen

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

IV. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu (1. člen ZIKS-1)

Kazen zapora, ki jo izreče Mednarodno kazensko sodišče (v nadaljevanju MKS) in se izvršuje v Republiki Sloveniji (v nadaljevanju: RS), se izvršuje v skladu z določbami Rimskega statuta MKS¹², ki urejajo izvrševanje kazni (zlasti 103. do 112. člen) in v skladu z določbami Sporazuma med RS in MKS o izvrševanju kazni MKS¹³ (v nadaljnjem besedilu: Sporazum). S predlagano spremembo tretjega odstavka 1. člena ZIKS-1 se besedilo usklajuje z določbami Rimskega statuta MKS, ki urejajo vlogo posamezne države pri določanju države izvršitve kazni po sodbi MKS. Iz prvega odstavka 103. člena Rimskega statuta MKS in povezano s četrtrim odstavkom 2. člena Sporazuma izhaja, da je postopek določanja države izvršitve kazni zaključen z odločitvijo države o tem, ali sprejme imenovanje za državo izvršitve kazni. Postopek določanja države izvršitve kazni se torej ne zaključi z enostransko odločitvijo MKS, da se obsojenca napoti na prestajanje kazni zapora v določeno državo, kot to izhaja iz besedila veljavnega tretjega odstavka 1. člena ZIKS-1. Dodatno se s predlaganim členom opušča nepotrebno sklicevanje na določbo zakona, ki ureja ratifikacijo Rimskega statuta MKS.

Četrty in peti odstavek se črtata, saj nista usklajena z določbami Rimskega statuta MKS, niti z določbami Sporazuma. Dosedanji četrty odstavek 1. člena je določal, da obsojenec kazen po sodbi MKS prestaja tako, kot jo je izreklo MKS, kar je nejasna določba, saj MKS s sodbo ne določi načina izvrševanja, temveč se glede tega uporabljajo določbe Rimskega statuta, določbe Sporazuma in določbe ZIKS-1. Rimski statut MKS med drugim določa tudi, da je komunikacija med obsojencem in MKS neovirana in zaupna, iz česar izhaja, da bi bilo avtomatizirano pošiljanje pošiljk obsojenca na MKS preko ministrstva neustrezno in tudi po nepotrebem zamudno – zato se s predlagano spremembo petega odstavka črta določba o takšnem ravnanju.

K 2. členu (8. člen ZIKS-1)

Besedilo prvega odstavka 8. člena se usklajuje s predlaganimi spremembami 56., 74., 89., 206. in 236. člena ZIKS-1. Spremembi besedila, ki se nanašata na 56. in 74. člen ZIKS-1 sta redakcijski uskladitvi glede na predlagane spremembe v navedenih dveh členih. Nadalje veljavni drugi odstavek 89. člena ZIKS-1 ureja dve vrsti okoliščin, na podlagi katerih direktor zavoda lahko obsojenca namesti ločeno od ostalih obsojencev. Namestitev iz drugega odstavka 89. člena ZIKS-1, ki se nanaša na ločeno namestitev obsojenca v primeru suma, da je obsojenec storil kaznivo dejanje, se s predlagano spremembo 89. člena ZIKS-1 črta. S predlagano spremembo se črta tudi namestitev ločeno od ostalih obsojencev na podlagi zahteve sodišča zaradi interesov preiskave. S črtanjem besedila » , 206. in petega odstavka 236.« se besedilo usklajuje s predlaganim črtanjem instituta »posebej varovan oddelek ali posebej varovan režim« (primerljivo vsebino pa se ureja v predlaganem spremenjenem 98.a členu ZIKS-1) in predlagano prestavitvijo določbe o namestitvi v sobo s posebno opremo (glede na sistematiko predpisa se predlaga premestitev določbe iz 236. v 98. člen ZIKS-1).

¹² Zakon o ratifikaciji Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča (Uradni list RS – Mednarodne pogodbe, št. 29/01).

¹³ Predvideno besedilo sporazuma je priloga pobude za sklenitev Sporazuma med Republiko Slovenijo in Mednarodnim kazenskim sodiščem o izvrševanju kazni Mednarodnega kazenskega sodišča, ki jo je Vlada Republike Slovenije s sklepom št. 56100-1/2017/3 z dne 16. 2. 2017 sprejela.

Predlagana sprememba v šestem odstavku je redakcijska uskladitev s predlaganimi spremembami 98. člena ZIKS-1.

K 3. členu (10. člen ZIKS-1)

Pred zadnjo novelo ZIKS-1 (ZIKS-1F) se je glede opredelitev partnerjev, ki niso zakonci, v okviru pojma »ožji družinski člani« uporabljala zgolj opredelitev, da gre za osebo, s katero obsojenec ali obsojenka živi v življenjski skupnosti. Z novelo ZIKS-1F se je takšni opredelitvi dodala nadaljnja opredelitev, da gre za življenjske skupnosti, ki so v skladu z Zakonom o zakonski zvezi in družinskih razmerjih¹⁴ (v nadaljevanju: ZZZDR) izenačene z zakonsko zvezo (12. člen ZZZDR) ali so registrirane istospolne partnerske zveze v skladu z Zakonom o registraciji istospolne partnerske skupnosti¹⁵ (v nadaljevanju: ZRIPS). S predlagano spremembo besedila v četrti alineji 10. člena ZIKS-1 se v zvezi s pravicami obsojencev, ki se nanašajo na njihove ožje družinske člane, zagotavlja jasna protidiskriminacijska izenačitev sklenjene istospolne partnerske zveze z zakonsko zvezo ter neskljenjene istospolne partnerske zveze z zunajzakonsko zvezo, ter se hkrati besedilo usklajuje z Zakonom o partnerski zvezi¹⁶ (v nadaljevanju: ZPZ) in s tem povezanimi spremembami ZRIPS.

S predlagano spremembo se v besedilo 10. člena vnašajo določbe glede varovanih objektov in glede varovanih oseb, ki so urejene v veljavnem 235. členu ZIKS-1, in se jih zaradi drugih predlaganih sprememb prenaša v ustrežnejši del predpisa. Med varovane osebe (predlagana nova 7. alineja) se na novo umešča tudi osebe na prestajanju nadomestnega zapora, kar pomeni uskladitev z institutom nadomestnega zapora, ki je bil uveljavljen z novelo ZP-1J. Med varovane osebe se na novo umešča tudi osebe, ki so sodno pridržane. Sodno pridržanje (četrti odstavek 203. člena Zakona o kazenskem postopku - ZKP¹⁷ in šesti odstavek 199.a člena ZKP) se izvršuje v zavodih za prestajanje kazni zapora (peti odstavek 203. člena v zvezi s prvim odstavkom 212. člena ZKP), glede izvrševanja pa se za sodno pridržane osebe uporabljajo določbe Pravilnika o izvrševanju pripora¹⁸ (2. člen); zato takšna uvrstitev pomeni natančnejšo uskladitev besedila zakona z veljavnimi določbami glede izvrševanja pridržanja, ki ga izreče sodišče. Poleg teh oseb pa so varovane osebe tudi osebe, ki jim

¹⁴ Uradni list RS, št. 69/04 – uradno prečiščeno besedilo, 101/07 – odl. US, 90/11 – odl. US, 84/12 – odl. US, 82/15 – odl. US in 15/17 – DZ.

¹⁵ Uradni list RS, št. 65/05, 55/09 – odl. US, 18/16 – odl. US, 33/16 – ZPZ in 68/16 – ZPND-A.

¹⁶ Uradni list RS, št. 33/16.

¹⁷ Uradni list RS, št. 32/12 – uradno prečiščeno besedilo, 47/13, 87/14, 8/16 – odl. US, 64/16 – odl. US in 65/16 – odl. US.

¹⁸ Uradni list RS, št. 36/99, 39/02, 114/04, 127/06, 7/07, 112/07, 62/08, 16/09 in 41/17.

¹⁹ Uradni list RS, št. 27/17.

²⁰ Uradni list RS, št. 17/95, 35/98, 91/98, 22/00, 113/00, 62/01, 88/01, 102/01, 22/02, 15/03, 75/04, 138/04, 74/05, 5/07, 82/07, 16/08, 93/08, 110/08, 117/08, 22/10, 48/11 in 15/15.

²¹ Uradni list RS, št. 87/16.

²² Pravilnik o obliki in vsebini posameznih sodnih vpisnikov, imenikov, pomožnih knjig in tipiziranih obrazcev, http://www.sodisce.si/mma_bin.php?id=2016122908493814&set=obrazci.

²³ Pravilnik o izvrševanju kazni zapora (Uradni list RS, št. 42/16).

²⁴ Direktiva 2012/29/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2012 o določitvi minimalnih standardov na področju pravic, podpore in zaščite žrtev kaznivih dejanj ter o nadomestitvi Okvirnega sklepa Sveta 2001/220/PNZ.

²⁵ EPA 1855-VII.

²⁶ 32. točka uvodnega besedila direktive.

²⁷ Uradni list RS, št. 42/16.

²⁸ Prvi odstavek 2. člena direktive.

²⁹ Razen nekaterih pravic, ki so izrecno omejene s prvim odstavkom 58. člena ZIKS-1.

³⁰ Uradni list RS, št. 72/06 – uradno prečiščeno besedilo, 114/06 – ZUTPG, 91/07, 76/08, 62/10 – ZUPJS, 87/11, 40/12 – ZUJF, 21/13 – ZUTD-A, 91/13, 99/13 – ZUPJS-C, 99/13 – ZSVarPre-C, 111/13 – ZMEPIZ-1, 95/14 – ZUJF-C in 47/15 – ZZSDT.

³¹ Komentar ZIKS str 316.

³² Uradni list RS, št. 27/17.

³³ Uradni list RS, št. 29/11 – uradno prečiščeno besedilo, 21/13, 111/13, 74/14 – odl. US, 92/14 – odl. US in 32/16.

³⁴ Uradni list RS, št. 96/12, 39/13, 99/13 – ZSVarPre-C, 101/13 – ZIPRS1415, 44/14 – ORZPIZ206, 85/14 – ZUJF-B, 95/14 – ZUJF-C, 90/15 – ZIUPTD, 102/15 in 40/17.

³⁵ Uradni list RS, št. 108/09 – uradno prečiščeno besedilo, 13/10, 59/10, 85/10, 107/10, 35/11 – ORZSPJS49a, 27/12 – odl. US, 40/12 – ZUJF, 46/13, 25/14 – ZFU, 50/14, 95/14 – ZUPPJS15 in 82/15.

je izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu ter priporniki in mladoletniki v prevzgojnem domu, saj so ukrepi, s katerimi se omejuje njihova svoboda enaki oziroma podobni ukrepom, ki veljajo za druge varovane osebe. Glede na veljavne določbe se med varovane objekte (predlagana nova 5. alineja) na novo dodaja tudi sodišča, s čimer se jasneje ureja do sedaj uporabljeno besedilo »stavbe ministrstva, pristojnega za pravosodje«. Prav tako med varovane objekte sodijo tudi prevzgojni dom ter oddelki za foreznično psihiatrijo zdravstvenih zavodov, v katerih se izvaja varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva, saj je v teh objektih potrebna določena stopnja varnosti ter ni razlogov za posebno ureditev oziroma izvetje od ukrepov varovanja. Dodatno se s predlagano dopolnitvijo 10. člena ZIKS-1 na novo ureja tudi pomen pojma »varovano območje« (predlagana nova 6. alineja), ki je v predpisu že uporabljen na več mestih in pomembno vpliva na obseg določb v predpisu (na primer na določbe, ki urejajo dopustnost uporabe pooblastil zoper osebe, ki se nahajajo na varovanem območju).

K 4. členu (11. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo se termin »kazen zapora« ustrezno nadomešča s terminom »zapor«, saj se določba nanaša na nadomestni zapor, odrejen v postopku o prekršku, za kar poimenovanje »kazen zapora« ni ustrezno.

K 5. členu (12. člen ZIKS-1)

Pri predlagani spremembi v prvem in osmem odstavku gre za popravek redakcijske nedoslednosti, saj sodišče izda izvršitveni akt, v katerem odloči na kakšen način se bo izrečena kazen zapora izvršila, zato je uporabljen izraz »izvrši«. Predlagan nov sedmi odstavek pomeni, da se obsojencu, kljub njegovi morebitni pritožbi zoper odločbo o načinu prestajanja kazni ob koncu tedna, omogoči odhajanje na delo oziroma izobraževanja v času od izdaje odločbe do njene pravnomočnosti. S tem se obsojenca, ki se pritoži zoper odločbo, ne zadržuje nadalje v zavodu – s čimer se zasleduje namen takšne oblike izvršitve kazni zapora (da obsojenec še naprej dela oziroma se izobražuje). Predlagane spremembe dosedanjega sedmega do dvanajstega odstavka so redakcijske uskladitve glede na predlagan nov sedmi odstavek.

K 6. členu (12.a člen ZIKS-1)

Predlagani spremembi prvega odstavka (črtanje besedila v 3. alineji in črtanje 4. alineje) sta povezani s predlaganim novim četrtem odstavkom, s katerim se pristojnost za določanje načina izvajanja izjem od prepovedi oddaljevanja stavbe in pristojnost za določanje načina obveščanja o okoliščinah, povezanih z dovoljenim oddaljevanjem obsojenca v hišnem zaporu – prenaša s sodišča na pristojno probacijsko enoto. Pri tem gre za prenos pristojnosti glede tistih vidikov izvrševanja hišnega zapora, ki so po svoji naravi podvrženi spremembam, ki jih ob pripravi sodbe oziroma posebnega sklepa ni mogoče predvideti, saj je nadzor nad izvrševanjem hišnega zapora že prevzela pristojna probacijska enota. Primeroma sodišče po veljavni ureditvi obsojencu določi izjeme od prepovedi oddaljevanja stavbe, obenem pa določi tudi način izvajanja teh izjem – pri čemer pa ne more predvideti na primer poslabšanja obsojenčevega zdravja in s tem povezanega nastanka potrebe, da obsojenec pogosteje išče zdravstveno oskrbo. S prenosom pristojnosti za določitev načina izvajanja izjem se probacijski enoti omogoči, da sama določi obseg, trajanje in druge okoliščine izvajanja izjem, ki jih predhodno določi sodišče. Glede na določbe Zakona o probaciji¹⁹ (v nadaljevanju: ZPro) bo probacijska enota obsojenca nadzorovala, spremljala in ga redno obravnavala, zato bo seznanjena z morebitnimi večjimi spremembami v življenjskem poteku obsojenca. S primerljivim vsebinskim izhodiščem se predlaga tudi prenos pristojnosti za določitev načina, po katerem osebe obveščajo probacijsko enoto o obiskih obsojenca. S spremembo drugega in tretjega odstavka se besedilo usklajuje z besedilom ZPro, ki pristojnost za izvrševanje hišnega zapora prenaša s policije na probacijske enote, pri čemer se pristojnost za nadzor nad izvrševanjem hišnega zapora prenaša tudi iz samega sodišča na pristojne probacijske enote. Praksa nadzora izvrševanja hišnega zapora je namreč pokazala, da je do sedaj le policijska postaja opravljala dejanski nadzor nad izvrševanjem hišnega zapora, sodišče pa le posredno, zato se s predlagano spremembo ukinja pristojnost sodišča za nadzor nad izvrševanjem hišnega zapora in se v celoti prenaša na pristojne probacijske enote.

K 7. členu (13. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo 13. člena se besedilo usklajuje z ZPro, ki pristojnost za izvrševanje dela v splošno korist za obsojence in odrasle storilce prekrškov s centrov za socialno delo prenaša na probacijske enote. Zaradi urejanja načina izvrševanja v sprejetem Zakonu o probaciji se določbe, ki urejajo način izvrševanja dela v splošno korist črtajo.

K 8. členu (16.a člen ZIKS-1)

S predlaganim novim 16.a členom se ureja posebnosti glede izvrševanja kazni zapora za obsojenca, ki kazen prestaja po sodbi MKS. Prvi in drugi odstavek predlaganega člena natančneje določata posebnosti glede izvrševanja kazni zapora, ki izhajajo iz 105. in 110. člena Rimskega statuta MKS (in povezano iz 7. člena Sporazuma). Iz besedila prvega odstavka 105. člena Rimskega statuta MKS, da »je kazen zapora zavezujoča za države pogodbenice, ki je nikakor ne smejo spreminjati« ter prvega odstavka 110. člena Rimskega statuta MKS, ki določa, da »država izvrševanja ne sme izpustiti zapornika pred iztekom kazni, ki jo je izreklo Sodišče« - izhaja nedopustnost prekinitve kazni zapora, predčasnega odpusta ali pogojnega odpusta obsojenca na način, da o takšni spremembi kazni odloči direktor zavoda oziroma Komisija za pogojni odpust po ZIKS-1. Pristojnost za sprejemanje primerljivih odločitev ima glede obsojenca, ki kazen zapora prestaja po sodbi MKS, sodišče, ki je kazen izreklo (drugi odstavek 110. člena Rimskega statuta MKS in povezano tudi tretji, četrti in peti odstavek 110. člena Rimskega statuta MKS). Upoštevajoč, da je prekinitve kazni v nekaterih primerih tudi institut, s katerim se zagotavlja uresničevanje pravice obsojenca do ustreznega zdravstvenega varstva, se s predlaganim prvim odstavkom 16.a člena dodatno ureja ravnanje, v katerih bi bila obsojencu z vidika zagotavljanja zdravstvenega varstva potrebna prekinitve kazni zapora. V primerih, ko bi obstajali razlogi iz 1. ali 2. točke prvega odstavka 82. člena ZIKS-1 in se obsojencu kazni zaradi nedopustnosti prekinitve kazni slednja ne bi prekinila z odločbo direktorja zavoda – RS ugotovi, da nadaljnje izvrševanje kazni zaradi razlogov, ki so onkraj vpliva pristojnih državnih organov, ni več možno, MKS pa je dolžno urediti transfer obsojenca v drugo državo (četrti odstavek 9. člena Sporazuma). S predlaganim prvim odstavkom se za čas do transferja osebe v izogib nejasnosti o dolžnem ravnanju določi dolžnost zavoda, da z dodatnimi začasnimi ukrepi zagotovi ustrezno zdravstveno oskrbo oziroma pomoč za obsojenca. V primeru, da MKS v razumnem roku ne bi zagotovilo premestitve obsojenca v drugo državo, bi zaradi neizpolnitve dolžnosti MKS, ki izhajajo iz Sporazuma, Republiki Sloveniji prenehala dolžnost izvrševanja kazni in bi se obsojencu lahko ustavilo prestajanje kazni v Republiki Sloveniji.

Tretji odstavek predlaganega 16.a člena ureja posebnosti glede izvrševanja kazni zapora, ki izhajajo iz tretjega in osmega odstavka 4. člena Sporazuma. Tretji odstavek 4. člena Sporazuma namreč določa, da RS obvesti MKS glede vsakega pomembnega dogodka v zvezi z obsojencem, zlasti pa o zdravljenju (namestitvev v zunanjih ustanovah zaradi zdravljenja obsojenca v skladu s tretjim odstavkom 59. člena ZIKS-1 ter namestitvev v posebni instituciji izven zavoda v skladu s 30. členom ZIKS-1) in varnostnih dogodkih (tudi premestitev v drug zavod ali oddelek drugega zavoda po 79. členu ali 81. členu ZIKS-1). Nadalje osmi odstavek 4. člena Sporazuma določa, da se MKS obvesti o programih ali ugodnostih, ki se jih podeli obsojencu in se bo obsojenec na podlagi tega prosto gibal zunaj zavoda za prestajanje kazni zapora. Za takšne programe se štejejo delo zunaj zavoda v skladu z drugim odstavkom 52. člena, namestitvev v zavodu za poklicno rehabilitacijo v skladu z 68. členom, obiskovanje izobraževalnega programa zunaj zavoda v skladu z drugim odstavkom 102. člena in poklicno usposabljanje zunaj zavoda iz drugega odstavka 103. člena ZIKS-1. Za podelitev ugodnosti, o katerih je v skladu z osmim odstavkom 4. člena Sporazuma potrebno obvestiti MKS, se štejejo odločitve o premestitvi v svobodnejši režim v skladu z 81. členom in podelitev zunajzavodske ugodnosti v skladu s 77. členom ZIKS-1. Določbe, ki se nanašajo na podobna ali enaka področja izvrševanja kazni MKS se, povezano s tem členom, na posameznih delih predpisa črtajo.

K 9. členu (18. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo prvega odstavka 18. člena se posebej ureja pozivanje oseb na prestajanje nadomestnega zapora. Sodišče, pristojno za pozivanje obsojencev na prestajanje kazni zapora je okrožno sodišče, na območju katerega je sodišče izdalo sodbo na prvi stopnji – takšna določba pa

za uporabo v primerih nadomestnega zapora ne bi bila smiselna. Zaradi ekonomičnosti postopka se predlaga, da osebe, ki jim je v postopku za prekršek sodišče odredilo nadomestni zapor, na prestajanje te sankcije pozove isto sodišče.

Predlagan drugi odstavek ureja krogotok obveščanja o pozivu obsojenca na prestajanje kazni. Določbe v zvezi s tem so razpršeno urejene v različnih predpisih. Sodni red²⁰ (294. člen), ki je veljal do 1. 1. 2017 je določal, da se en izvod poziva za nastop kazni zapora pošlje obsojencu, drug izvod pa se pošlje zavodu za prestajanje kazni zapora. Naveden Sodni red je dne 1. 1. 2017 prenehal veljati, nov Sodni red²¹ pa določb glede obveščanja o pozivu za nastop kazni ne vsebuje več, primerljiva vsebina pa se je uredila v pravilniku Vrhovnega sodišča Republike Slovenije, ki ureja obliko in vsebino sodnih vpisnikov²² (88. člen). Podobno določbo vsebuje tudi Pravilnik o izvrševanju kazni zapora²³, ki določa, da pristojno okrožno sodišče posreduje izvod poziva za nastop kazni zavodu, v katerem bo obsojenec prestajal kazen (prvi odstavek 4. člena). Prvi odstavek 18. člena ZIKS-1 določa, da se obsojenca, ki je na prostosti, pozove na prestajanje kazni zapora takoj, najpozneje pa v osmih dneh po prejemu izvršljive odločbe.

S predlaganim novim drugim odstavkom se določbe glede obveščanja o pozivu za nastop kazni ureja smiselno na enem mestu, obenem pa na način, da se določi tudi obvezno posredovanje izvoda poziva za nastop zavodu (in posredno tudi rok za to), v katerem naj obsojenec nastopi kazen zapora. Zavod za prestajanje kazni zapora mora biti seznanjen s pozivom za nastop, saj slednji vsebuje tudi informacijo o dnevu, na katerega naj se obsojenec zglaš v zavodu – zavod pa je dolžan v primeru, da obsojenec na ta dan kazni ne nastopi, obvestiti sodišče (drugi odstavek 20. člena). Rok za posredovanje poziva za nastop kazni zavodom ni nikjer izrecno določen – je pa potreben, saj lahko nastane situacija, ko zavod izvoda poziva ne prejme v ustreznem času, obsojenec pa se že zglaš v zavodu. S predlaganim novim odstavkom se določa, da se izvod poziva zavodu posreduje hkrati s posredovanjem poziva obsojencu – za kar pa prvi odstavek 18. člena ZIKS-1 določa osemdnevni rok od prejema izvršljive odločbe. Predlagan nov drugi odstavek vsebuje tudi določbe glede podatkov o obsojencu, ki naj jih sodišče posreduje zavodu za prestajanje kazni zapora. Zavod za prestajanje kazni zapora mora po nastopu kazni obsojencu nameniti posebno pozornost in v sprejemnem obdobju opravljati vse aktivnosti in postopke, ki so potrebni za ustrezno vključitev obsojenca v življenje v zavodu in izdelavo osebnega načrta (drugi odstavek 29. člena ZIKS-1). Slednji je individualiziran program prestajanja kazni zapora, ki se ga pripravi s ciljem, da se obsojenca usposobi za življenje na prostosti v skladu z družbenimi normami in se odpravlja tveganja ponavljanja kaznivih dejanj (10. člen ZIKS-1). Za izvrševanje kazni (in torej tudi za sestavo osebnega načrta obsojenca) zavod sme zbirati podatke o obsojencu, podatke o njegovih ožjih družinskih članih, podatke o sodni odločbi, ki jo je treba izvršiti (32. člen ZIKS-1). Kopijo odločbe, ki naj se izvrši zavod potrebuje zlasti za pridobitev podatkov o izrečni kazni in kaznivem dejanju, izpisek iz kazenske evidence potrebuje zlasti zaradi ugotavljanja predkaznovanosti (ki je lahko pomemben dejavnik primeroma pri načrtovanju režima in koriščenja ugodnosti), izvedeniško mnenje zavod potrebuje zlasti za načrtovanje programa obravnave obsojenca, socialno poročilo pa zavod potrebuje zlasti zaradi pridobitve podatkov o ožjih družinskih članih obsojenca ter podatkov o socialno ekonomskih razmerah, v katerih je obsojenec živel na prostosti. S predlagano določbo se ureja posredovanje podatkov, s katerim sodišče že razpolaga in jih zato zavodu ni potrebno dodatno pridobivati. Primerljivo vsebino že ureja Pravilnik o izvrševanju kazni zapora (prvi odstavek 4. člena), zato gre pri predlagani spremembi tudi za prenos določb, ki urejajo posredovanje osebnih podatkov, iz podzakonskega predpisa v zakon.

S predlaganim novim tretjim odstavkom 18. člena ZIKS-1 se dopolnjuje predlagan nov 30.b člen ZIKS-1, ki med drugim določa, da se za vloženo zahtevo za obveščanje oškodovanca o pobegu ali odpustu obsojenca šteje tudi primerljiva zahteva, ki jo je oškodovanec vložil že med predkazenskim oziroma kazenskim postopkom. Za izvrševanje te možnosti zavod potrebuje podatke oškodovanca – s slednjimi pa sodišče že razpolaga, zato se predlaga posredovanje podatkov med njima.

Predlagane spremembe dosedanjega drugega, tretjega in četrtega odstavka so redakcijski popravki

glede na predlagan nov drugi odstavek tega člena.

K 10. členu (19. člen ZIKS-1)

Gre za redakcijsko uskladitev s predlagano spremembo 20. člena ZIKS-1.

K 11. členu (20. člen ZIKS-1)

S predlagano dopolnitvijo drugega odstavka se v zakon prenaša določba iz podzakonskega predpisa, saj gre za določanje roka za ravnanje, ki v nadaljevanju vpliva na druge postopke v zvezi z nastopom kazni obsojenca (primeroma sodišče ob ugotovitvi, da obsojenec ni nastopil kazni lahko izda odredbo za njegovo privedbo na prestajanje kazni). Rok za takšno obvestilo mora biti kratek, da se lahko časovno hitro ukrepa v primerih, ko obsojenec ne nastopi kazni na predviden dan, zato se predlaga rok tri dni – takšen rok je enak roku, ki ga po trenutni ureditvi določa podzakonski predpis, in pri delovanju zavodov in sodišč ni povzročal težav.

S predlaganim novim odstavkom se izrecno ureja možnost uveljavljanja plačila globe pred začetkom izvrševanja nadomestnega zavora tudi v primeru, ko se zoper osebo že izvršuje odredba za privedbo na prestajanje nadomestnega zavora. V skladu z določbami drugega odstavka 192.c člena ZP-1, se nadomestni zavora namreč ne izvrši, če storilec pred začetkom izvrševanja nadomestnega zavora plača globo v celoti. S predlaganim besedilom se zagotavlja možnost plačila neposredno pred začetkom prestajanja nadomestnega zavora, oceno o možnosti plačila globe pa bo opravil policist, ki izvršuje odredbo sodišča, zlasti glede na pripravljenost osebe, zoper katero je odrejen nadomestni zavor.

K 12. členu (21. člen ZIKS-1)

S predlaganim novim prvim odstavkom 21. člena se v zakon prenaša določba podzakonskega predpisa, saj gre za določanje roka za ravnanje, ki v nadaljevanju lahko vpliva na druge postopke (po nastopu kazni primeroma obsojencu ni več možno odložiti izvrševanja kazni zavora). Ker se na obvestilo o nastopu kazni ne vežejo nobeni nujni postopki, zaradi katerih bi bilo potrebno hitro ukrepanje, se predlaga rok osem dni – takšen rok je enak roku, ki ga po veljavni ureditvi določa podzakonski predpis, in pri delovanju zavodov in sodišč ni povzročal težav. S spremembo prvega odstavka 21. člena se obenem tudi redakcijsko usklajuje predlagano črtanje besedila v 13. členu ZIKS-1, kjer je bil do sedaj pojasnjen pojem »pristojni center«. Dodatno se pristojnost centra za socialno delo definira na način, da predpis napotuje na predpise s področja socialnega varstva, saj je dosedanje besedilo specialno urejalo pristojnost centra za socialno delo – kar pa ni usklajeno s splošnimi predpisi, ki določajo pristojnosti centrov.

S predlagano spremembo dosedanjega prvega odstavka se v zakon prenaša določba prvega odstavka 8. člena Pravilnika o izvrševanju kazni zavora, saj gre za določanje roka za ravnanje, ki v nadaljevanju lahko vpliva na druge postopke (obsojenci na prestajanju kazni primeroma niso upravičeni do vseh socialnovarstvenih prejemkov). Ker se na obvestilo o nastopu kazni praviloma ne vežejo nobeni nujni postopki pri centru za socialno delo, zaradi katerih bi bilo potrebno hitro ukrepanje, in ker se obvestilu centru, da je obsojenec nastopil kazen zavora za namen priprave osebnega načrta lahko doda tudi zaprosilo za podatke o obsojencu – se predlaga rok 15 dni. Takšen rok je enak roku, ki ga po veljavni ureditvi določa podzakonski predpis, in pri delovanju zavodov in centrov za socialno delo ni povzročal težav.

S predlagano dopolnitvijo drugega odstavka se v zakon prenaša določba podzakonskega predpisa, saj gre za določanje roka za dolžno ravnanje zavoda za prestajanje kazni zavora. Predlagan rok je enak roku, ki ga po veljavni ureditvi določa podzakonski predpis, in ni povzročal težav.

K 13. členu (26. člen ZIKS-1)

S predlagano dopolnitvijo prvega odstavka se ureja obveščanje zavoda o tem, da je bila obsojencu izvršitev kazni zadržana. Zavod za prestajanje kazni zavora namreč predhodno od sodišča prejme podatek o tem, da je bil obsojenec pozvan na prestajanje kazni ter o tem, na kateri dan se mora

zglasiti v zavodu. V primeru, da se obsojenec ne zglesi na prestajanje kazni, mora zavod o tem obvestiti sodišče, ki je obsojenca pozvalo na prestajanje kazni (20. člen ZIKS-1), sodišče pa v nadaljevanju lahko odredi privedbo obsojenca na prestajanje kazni. Za ustrežnejši krogotok posredovanja in prejemanja informacij v zvezi z nastopom kazni, se predlaga, da sodišče v primerih, ko je obsojencu izvršitev zadržana (in se mu zato ni potrebno zglasiti v zavodu na prej določen dan) – o tem obvesti zavod (temu primerljiva je določba četrtega odstavka, ki določa obveščanje zavoda o novem datumu nastopa v primeru zavržene ali zavrjnene vloge za odložitev izvršitve kazni zapora).

Predlagana dopolnitev besedila četrtega odstavka s konkretizacijo, da gre za »višje« sodišče, izhaja iz ugotovljene morebitne nejasnosti določb tega odstavka, na katero je bil predlagatelj opozorjen tekom strokovnega usklajevanja gradiva – iz besedila namreč nedvomno ne izhaja, za katero sodišče gre in torej katero sodišče mora v primeru zavržene oziroma zavrjnene vloge za odlog izvršitve kazni obsojencu določiti nov datum nastopa ter o tem datumu obvestiti zavod za prestajanje kazni zapora.

Predlagana dopolnitev četrtega odstavka z besedilom, ki se nanaša na način določitve datuma novega nastopa v primeru zavrjnene oziroma zavržene vloge za odložitev izvršitve kazni zapora, pomeni zagotovitev, da se datum nastopa kazni ne more določiti tako, da bi obsojenec podatek o tem, kdaj se mora zglasiti na prestajanju kazni, prejel šele po poteku datuma, na katerega bi se moral že zglasiti v zavodu.

K 14. členu (29. člen ZIKS-1)

S predlaganim novim drugim odstavkom se določa izjemo glede opravljanja zdravniškega pregleda v primerih, ko obsojenec kazni nastopi iz pripora, ki se je izvrševal v istem zavodu. V tem primeru opravljanje zdravniškega pregleda namreč ne more zasledovati svojega namena, saj gre v praktičnem smislu zgolj za premestitev obsojenca iz enega dela zavoda v drug del.

S predlaganim tretjim odstavkom se v zakon dodaja neposredna podlaga za odvzem nedovoljenih stvari obsojencu, saj zakon takšne določbe nima, obenem pa je nujno potrebna za omejevanje nedovoljenih stvari v zavodu, ki je eden od osnovnih načinov zagotavljanja varnosti, reda in discipline. Zaradi potrebe po natančnejši opredelitvi stvari, ki jih ima obsojenec lahko pri sebi pa je v predlaganem odstavku dodana tudi določba, da minister, pristojen za pravosodje, s pravilnikom določi, katere stvari ima obsojenec lahko pri sebi. Z navedeno opredelitvijo je namreč mogoče točno določno opredeliti katere so dovoljene stvari, vse ostale stvari pa niso dovoljene. ZIKS-1 pri ugotavljanju dejstva, katere stvari ima obsojenec pri sebi, določa tudi možnost opravljanja pregledov prostorov, oseb in pošiljk – katerih namen je ugotavljanje nevarnih in drugih nedovoljenih stvari in preprečevanje vnosa teh stvari v zavod.

K 15. členu (29.a člen ZIKS-1)

S spremembo besedila drugega odstavka 29.a člena se poleg podatka o nastopu kazni zabeleži tudi podatek o predvidenem izteku kazni, besedilo, ki se nanaša na policijsko postajo pa usklajuje z ZPro, ki pristojnost za izvrševanje hišnega zapora prenaša s policije na probacijske enote.

Predlagana dopolnitev četrtega odstavka predstavlja redakcijsko uskladitev s predlaganim novim 36.a členom ZIKS-1.

K 16. členu (30. člen ZIKS-1)

Predlagan rok za posredovanje podatkov zavodu je enak roku, ki ga po veljavni ureditvi določa podzakonski predpis in je z namenom, da dopušča centru možnost, da po potrebi zbere še dodatne podatke o obsojencu, dolg 30 dni. Sprememba dosedanjega drugega odstavka je redakcijska uskladitev glede na predlagan nov drugi odstavek.

K 17. členu (30.b člen ZIKS-1)

S predlaganim novim 30.b členom se oškodovancu kaznivega dejanja zagotavlja možnost

obveščanja o odpustu ali pobegu obsojenca, s čimer se v naš pravni red vpeljuje usmeritev iz petega odstavka 6. člena Direktive 2012/29/EU²⁴ (v nadaljevanju: direktiva), ki določa, naj države članice zagotovijo, da se žrtvam kaznivih dejanj ponudi možnost obvestitve o izpustitvi ali pobegu osebe, ki je obsojena za kaznivo dejanje, ki to žrtev zadeva. Primerljiva možnost obveščanja o odpustu in pobegu v času izvrševanja pripora je bila predlagana s predlogom novele Zakona o kazenskem postopku (ZKP-N²⁵) – predlagan nov 65.a člen. Dodatno s šestim odstavkom 6. člena navedena direktiva določa, da žrtve prejmejo takšna obvestila, če zanje zaprosijo in sicer vsaj v primerih, ko zanje obstaja nevarnost ali je ugotovljeno tveganje, da bi jim lahko bila povzročena škoda. Namen predlaganega prvega odstavka je podoben – zagotoviti oškodovancu možnost, da je na njegovo zahtevo obveščen o pobegu in odpustu obsojenca, obenem pa takšno možnost zamejiti na primere, ko je takšno obvestilo pomembno za zagotavljanje oškodovančeve osebne varnosti. Besedilo »če je to pomembno za zagotavljanje osebne varnosti oškodovanca« se nanaša zlasti na okoliščine, ko ogroženost oškodovanca izhaja iz presoje narave in resnosti kaznivega dejanja ter nevarnosti maščevanja. Možnost obveščanja zato ni smiselna v primerih, ko gre za lažja kazniva dejanja in je torej tveganje, da bi bila oškodovancu povzročena škoda, zelo majhno²⁶.

Direktiva kot dopustno odstopanje od uresničevanja možnosti obveščanja določa tudi primere, ko je ugotovljeno tveganje, da bi bila zaradi obvestitve lahko povzročena škoda storilcu. Primerljivo odstopanje je glede obveščanja oškodovanca določeno s predlaganim prvim odstavkom 30.b člena, ki določa, da se obvestitev ne opravi, če bi to lahko ogrozilo obsojenca.

Z drugim odstavkom predlaganega novega člena se zagotavlja, da se zahteva oškodovanca, da se ga obvešča o pobegu ali odpustu osebe iz pripora, ki jo je oškodovanec vložil v skladu z ZKP, »prenese« tudi na čas, ko storilec prestaja kazen zapora – na ta način se oškodovanca razbremeni ponovnega izjavljanja glede zelenega obveščanja. Obenem se s predlaganim tretjim odstavkom posebej ureja obvestilo o možnosti za obveščanje glede pobega ali odpusta tistim oškodovancem, ki takšnega obveščanja niso koristili v času predkazenskega oziroma kazenskega postopka – namen tega obvestila je, da se oškodovanca seznanijo z možnostjo obveščanja o pobegu ali odpustu s prestajanja kazni zagotovi zlasti v primerih, ko oškodovanec možnosti obveščanja ni mogel koristiti, ker storilec ni bil v priporu.

Glede na zamejenost obveščanja na okoliščine, ko je to pomembno za zagotavljanje osebne varnosti oškodovanca - je s predlaganim četrtem odstavkom določeno, da se oškodovanca obvesti takoj, ko je to mogoče, ter se obenem določa najdaljši čas, v katerem se obvestilo opravi (24 ur).

S predlaganim šestim odstavkom se termin »pobeg« razširja tudi na druge okoliščine, ko je za obsojenca izdana tiralica, saj so to okoliščine, ki so z vidika nedovoljenega in nepredvidenega gibanja obsojenca izven zavoda podobne pobegu in je, glede na namen obveščanja oškodovanca, smotrno ga obvestiti tudi o takšnih dogodkih. Slednji so določeni v četrtem odstavku 20. člena ZIKS-1 (ko se niti s privedbo ne uspe zagotoviti, da bi obsojenec začel prestajati kazen); 79. členom Pravilnika o izvrševanju kazni zapora²⁷ (ne-vrnitev obsojenca z zunaj-zavodske ugodnosti) in 85. členom Pravilnika o izvrševanju kazni zapora (ne-vrnitev obsojenca s prekinitve kazni zapora).

V predlaganem besedilu novega 30.b člena se namesto termina »žrtev«, kot ga uporablja direktiva, katere usmeritve se vpeljuje, uporablja termin »oškodovanec«, saj se enak izraz tudi sicer uporablja v predpisu. Namen takšne zamenjave terminologije v predlaganem novem institutu glede obveščanja o pobegu in odpustu obsojenca pa ni širitev pomena pojma žrtve, od pomena ki ga določa direktiva, zato se tudi v kontekstu predlaganega 30.b člena uporablja v smislu fizične osebe²⁸.

K 18. členu (31. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo besedila 31. člena ZIKS-1 se dodaja nova zbirka podatkov, v kateri se ločeno zbirajo podatki o osebah na prestajanju nadomestnega zapora, o osebah na prestajanju kazni mladoletniškega zapora, o mladoletnikih, ki jim je bil izrečen ukrep oddaje v prevzornih dom ter o osebah, ki jim je bil izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zavodu

in o osebah na prestajanju nadoemstnega zapora. Namen takšne ločitve je zagotovitev, da se podatki o izvrševanju sankcije za prekršek zbirajo ločeno od podatkov o izvrševanju kazni zapora, prav tako pa morajo biti podatki o ostalih ustreznih kazenskih sankcijah zabeleženi v enotni evidenci. Glede na predlagani nov 30.b člen ZIKS-1 bo oškodovanca, če bo to zahteval, zavod za prestajanje kazni zapora obveščal o odpustu oziroma pobegu obsojenca. Zavod bo z zahtevo oškodovanca in njegovimi kontaktnimi podatki seznanjen s strani sodišča oziroma neposredno od oškodovanca. Ker gre za osebne podatke oškodovanca, mora Uprava Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij oziroma zavod za prestajanje kazni zapora imeti pravno podlago za zbiranje le-teh. S predlaganimi dopolnitvami 31. člena ZIKS-1 (in povezano tudi dopolnitvami 32., in novega 36.a člena) se dopolnjuje zbirka podatkov o obsojencih na prestajanju kazni zapora tako, da bo lahko vsebovala tudi potrebne podatke o oškodovancih. S predlaganim besedilom se opredeljuje tudi namen zbiranja osebnih podatkov o oškodovancih.

K 19. členu (31.a člen ZIKS-1)

Veljavni 31. člen ZIKS-1 daje pravno podlago za zbiranje, obdelovanje, shranjevanje in vodenje zbirke osebnih podatkov o obsojencih na prestajanju kazni zapora. Ker med varovane osebe sodijo tudi osebe, ki jim je izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja, se s predlaganim členom dodaja pravna podlaga za obdelovanje osebnih podatkov tudi za to kategorijo oseb. Zavod bo na podlagi predlaganega člena obdeloval samo tiste osebne podatke, ki jih nujno potrebuje za opravljanje svojih pristojnosti.

K 20. členu (32. člen ZIKS-1)

Predlagana sprememba 32. člena ZIKS-1 pomeni redakcijsko uskladitev s predlagano spremembo 31. člena ZIKS-1.

K 21. členu (36.a člen ZIKS-1)

Predlagan nov člen pomeni opredelitev podatkov, ki se v skladu s predlagano spremembo 31. in 32. člena ZIKS-1 zbirajo o oškodovancih. Obseg podatkov je omejen na kontaktne podatke in podatke o zahtevi za obveščanje. Z drugim odstavkom se določa osebe oziroma organe, od katerih se sme zbirati podatke o oškodovancu za namen obveščanja.

K 22. členu (40. člen ZIKS-1)

Dopolnitev četrtega odstavka pomeni redakcijsko uskladitev glede na predlagan nov 36.a člen ZIKS-1.

K 23. členu (41.a člen ZIKS-1)

S predlaganim novim 41.a členom se glede na podobne potrebe izvrševanja obeh oblik odvzema svobode za osebe na prestajanju nadomestnega zapora predlaga smiselna uporaba določb, ki urejajo vsebino zbirke podatkov o osebah na prestajanju kazni zapora.

K 24. členu (48. člen ZIKS-1)

Gre za redakcijske popravke sprememb 56. člena.

K 25. členu (55. člen ZIKS-1)

Predlagana sprememba je redakcijski popravek neustrezne terminologije. Takšen popravek je pomemben zlasti v zvezi s predlagano dopolnitvijo 56. člena ZIKS-1 (nov drugi odstavek), ki na novo uvaja termin »letni počitek«. Slednji se nanaša na proste dni, ki izhajajo iz izobraževanja obsojenca. Določba 55. člena ZIKS-1 pa se nanaša na dopust, do katerega je upravičen obsojenec, ki dela. Jasna razmejitev in dosledna uporaba pojmov sta zaradi novo uvedenega pojma »letni počitek« toliko bolj potrebni.

K 26. členu (56. člen ZIKS-1)

Veljavni 56. člen ZIKS-1 določa odmero letnega dopusta samo za delo s polnim delovnim časom, medtem ko odmero letnega dopusta za delo, ki je krajše od polnega delovnega časa ureja Pravilnik o

izvrševanju zapora. Menimo, da bi bilo potrebno tudi odmero letnega dopusta s krajšim delovnim časom urediti v zakonu, zato s predlagano spremembo ureditev iz pravilnika smiselno prenašamo v prvi odstavek 56. člena zakona.

Prvi odstavek 16. člena ZIKS-1 določa, da ima izobraževanje obsojenca, opredeljeno v njegovem osebnem načrtu, enak status kot delo. S predlaganim novim drugim odstavkom 56. člena se glede prostih dni in dostopa do ugodnosti izrecno ureja takšna enakost tudi glede motivacijskih elementov. Ena od motivacij obsojencev pri njihovem vključevanju v delo je tudi dostop do dopusta, ki ga lahko, glede na režim, koristijo tudi zunaj zavoda. Obsojenec, ki bi se sicer morda izobraževal v zavodu, se zaradi dostopa do takšne ugodnosti (ki lahko omogoča tudi več bivanja doma in več druženja z družinskimi člani) raje odloči za delo. Ustrezno je, da se vsebinsko primerljivo spodbudo omogoči tudi obsojencem, ki se izobražujejo.

K 27. členu (57.a člen ZIKS-1)

Veljavne določbe 57.a člena ZIKS-1 specialno določajo razloge, na podlagi katerih je mogoče obsojencu, ki ga je direktor zavoda razporedil na delo, dopustno prekiniti pravice iz dela. Izvrševanje teh določb je pokazalo, da se pojavljajo tudi okoliščine, ko bi bilo obsojencu smiselno prekiniti pravice iz dela, vendar jih določbe glede razlogov za prenehanje pravic iz dela ne zajemajo. Z nezadostnim prizadevanjem pri delu sta povezani veljavni 1. in 2. alineja prvega odstavka 57.a člena ZIKS-1 (neupravičena odklonitev dela in neupravičena odsotnost z dela). To področje se dopolnjuje s predlaganima novima 5. in 6. alinejo, ki zajemata oblike vedenja, ki so za delovni proces moteče, ne pomenita pa odsotnosti ali odklanjanja dela. Predlagani novi 4. in 7. alineja predvidevata možnost prekinitve pravic iz dela zaradi nepredvidenih okoliščin, zaradi katerih opravljanje dela pravzaprav sploh ni mogoče (zdravstvene omejitve pri obsojencu in prenehanje potreb po delu).

Drugi odstavek 57.a člena določa pritožbo, ki pa ne zadrži izvršitve, s čimer je zagotovljeno varstvo, vendar pa glede na ureditev dela obsojencev ne bi bilo sorazmerno, da bi pritožba zadržala izvršitev in bi obsojenec delo obdržal. Odločitev o opravljanju dela je v pristojnosti direktorja zavoda, samo opravljanje dela pa je tudi del resocializacijskega programa, ki ga vodijo strokovne službe, zato je izvajanje ter prilagajanje programa prepuščeno strokovnim zavodskim odločitvam, ki imajo podlago v odločanju direktorja zavoda.

K 28. členu (58. člen ZIKS-1)

S predlagano dopolnitvijo drugega odstavka se zagotavlja zdravstveno zavarovanje otroka, ki na podlagi 62. člena ZIKS-1 biva skupaj z mamo v zavodu in na drugačen način nima urejenega zavarovanja. Na ta način se preprečuje morebitne situacije, ko bi otrok iz drugih naslovov lahko bil brez zdravstvenega zavarovanja (na primer otrok obsojenke, ki je tujka, ali otrok, ki ni zavarovan po očetu ipd.).

Glede zdravstvenega varstva ZIKS-1 določa (prvi odstavek 58. člena), da imajo obsojenci na prestajanju kazni zapora, ki so obvezno zavarovani po splošnih predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, pravico do zdravstvenih storitev po teh predpisih²⁹. Ob upoštevanju določbe ZP-1, da se za osebe na prestajanju nadomestnega zapora uporabljajo pravila, ki jih za izvrševanje kazni zapora določa ZIKS-1 (deveti odstavek 202. člena ZP-1), iz tega izhaja, da imajo osebe na prestajanju nadomestnega zapora, ki so obvezno zavarovane po splošnih predpisih, pravico do zdravstvenih storitev po teh predpisih. Nadalje prvi odstavek 15. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju³⁰ določa kdo so zavarovanci in med drugim določa, da so zavarovanci tudi »obsojenci na prestajanju kazni zapora« (22. točka prvega odstavka 15. člena ZZVZZ). Ker osebe na prestajanju nadomestnega zapora niso izrecno našteje med osebami, ki so zavarovanci, se s predlaganim novim odstavkom zapolnjuje morebitna nejasnost glede uvrščenost oseb na prestajanju nadomestnega zapora med zavarovane osebe in sicer na način, da se tudi za zdravstveno zavarovanje teh oseb napoti na smiselno uporabo določb predpisa, ki ureja zdravstveno zavarovanje obsojencev. Namen takšne ureditve je izenačitev pravic oseb na prestajanju nadomestnega zapora, ki izhajajo iz zdravstvenega zavarovanja – s pravicami, ki jih imajo

obsojenci na prestajanju kazni zapora.

K 29. členu (72. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo prvega odstavka se redakcijsko spreminja terminologijo, na način, da je usklajena z drugimi določbami zakona. Namesto termina »nadzor pošiljk« se ustrezneje uporabi »pregled pošiljk«, namesto »predmetov, ki jih obsojenec ne sme posedovati« pa se glede na predlagano spremembo 29. člena ZIKS-1 predlaga uporaba izraza »nedovoljene stvari«. Dodatno se s predlagano spremembo prvega odstavka opušča določbo, ki ureja način pregleda pisemskih pošiljk, saj se ta vsebina ureja s predlaganim novim 236.b členom, s čimer se vsebina smiselno prestavi na ustreznejšo mesto v predpisu (poglavje o pooblastilih pravosodnih policistov). S spremembo tretjega odstavka se prav tako ureja uporabo ustrezne terminologije (izraz »pregled«) in se črta zadnji del odstavka, ki se glede na sistematiko predpisa ustrezne predstavlja v 29. člen ZIKS-1 (predlagan novi tretji odstavek).

K 30. členu (74. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo 74. člena ZIKS-1 se jasneje ureja nadzorovane in nenadzorovane obiske obsojencev. Veljavno besedilo 74. člena ZIKS-1 namreč ne ureja načina nadzora pri nadzorovanih obiskih, niti ni jasno, od česa je odvisna presoja, ali naj bo obisk obsojenca nadzorovan. S predlaganim besedilom se presoja o nadzoru obiska navezuje na varnostno oceno obsojenca, saj varnostna ocena med drugim vsebuje tudi oceno dejavnikov za zagotavljanje varnosti, reda in discipline v zavodu (10. člen ZIKS-1). S predlaganim besedilom se določajo tudi načini nadzora pri nadzorovanih obiskih in trajanje posameznih oblik obiskov. Primerljive določbe trenutno urejene s podzakonskim predpisom, s predlagano spremembo pa se jih zaradi njihove značilnosti, da lahko določajo obseg in način izvrševanja obiskov, ki so pravica obsojenca (obiski ožjih družinskih članov) – prenaša v zakon.

K 31. členu (75. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo prvega in drugega odstavka se natančneje ureja omejenost pravice obsojenca do telefonskih pogovorov. Veljavni prvi odstavek namreč določa, da ima obsojenec pravico do telefonskih pogovorov z določenimi osebami oziroma institucijami – te pravice pa smiselno ne omejuje z drugimi okoliščinami. S predlagano spremembo se pravica obsojenca do telefonskih pogovorov smiselno omejuje z redom, varnostjo in disciplino v zavodu – obenem pa se zagotavlja, da mora biti življenje v zavodu organizirano tako, da je pravica do telefonskih pogovorov lahko uresničena vsak dan oziroma možnost pogovora z drugimi osebami vsaj dvakrat na teden. Ob okoliščinah, ko bi uporaba telefonskih aparatov v zavodu primeroma onemogočala zagotavljanje nočnega počitka, se obsojencu lahko omeji uporabo telefonskih aparatov – vendar pa se mu jo obenem preko dneva mora zagotoviti. Primerljiva vsebina je trenutno urejena v podzakonskem predpisu, vendar je prenos v zakon nujen, saj gre za omejitev oziroma zagotovila, ki morajo biti nujno urejena v zakonu.

K 32. členu (76. člen ZIKS-1)

Predlagane spremembe prvih dveh odstavkov so redakcijske. Množinska oblika besede »pošiljke« se na pojmovno smiselni mestih besedila spreminja v edninsko »pošiljka« - saj je le na ta način besedilo logično prilagojen namenu določb. Omejevanje pogostosti prejemanja pošiljk je namreč smiselno le, če je omejena tudi količina pošiljk. Vsebina črtanega šestega odstavka se smiselno predstavlja na ustreznejše mesto predpisa – v predlagan 236.b člen, ki ureja pregled pošiljk. Predlagana sprememba v sedmem odstavku je redakcijski popravek.

K 33. členu (77. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo prvega odstavka 77. člena se nenadzorovani obisk ne umešča več med ugodnosti (ampak postane »zgolj« varnostni ukrep, povezan z varnostno oceno obsojenca, kar jasneje izhaja iz predlagane spremembe 74. člena ZIKS-1). Na takšen način se ustrezno zasleduje cilj, da kvaliteta pogojev obiska ni odvisna od ali pogojevana z vedenjem obsojenca v zavodu – in s

tem uporabljena kot ugodnost. Besedilo 6. in 7. alineje se usklajuje s predlagano spremembo 56. člena ZIKS-1. S predlagano spremembo drugega odstavka se pristojnost za odločanje o odhodu obsojenca iz države prenaša z ministra za pravosodje na generalnega direktorja uprave. Odhod iz države je na podlagi veljavne ureditve možen samo v primeru, če je bil obsojencu predhodno podeljen prosti izhod – slednjega pa podeli direktor zavoda. Odločanje ministra za pravosodje tako zajema »zgolj« vprašanje o tem, ali obsojenec že podeljen izhod sme izkoristiti v tujini. Glede na to, da je za odločanje o tem potrebno poznavanje obsojenca, njegovih družinskih in drugih razmer (primeroma je najpogostejši razlog za odhod iz države prisostvovanje na pogrebu ožjega družinskega člana) je smiselno, da o tem odloči generalni direktor. Pristojnost za odločanja o gibanju izven zavoda so v ZIKS-1 pretežno določena direktorju zavodov, tudi glede odločitev na primer o prekinitvi kazni, predčasnem odpustu, koriščenju dopusta izven zavoda in drugo. Prenos pristojnosti za odločanje o koriščenju ugodnosti zunaj zavoda je zato skladna s siceršnjim obsegom in dometom pristojnosti direktorja zavoda. Predlagana sprememba sedmega odstavka je povezana s predlagano ureditvijo posebnosti glede izvrševanja sodb MKS v predlaganem novem 16.a členu, iz katerega v povezavi s predlaganim spremenjenim 1. členom ZIKS-1, izhaja, da se o vseh zadevah, razen izrecno naštetih (prekinitve, predčasni in pogojni odpust), za obsojence, ki kazni prestopajo po sodbi MKS, uporabljajo določbe ZIKS-1. Niti iz Rimskega statuta MKS, niti iz sporazuma ne izhaja, da o podelitvi zunajzavodske ugodnosti obsojencu odloča MKS, zato je dosedanja določba sedmega odstavka 77. člena ZIKS-1 neustrezna. O podelitvi ugodnosti obsojencu, ki kazni prestopa po sodbi MKS, odloča v skladu z ZIKS-1 direktor zavoda, v skladu s predlaganim 16.a členom pa se MKS »zgolj« obvesti, če je bilo določeno, da se obsojencu podeli zunajzavodsko ugodnost.

K 34. členu (79. člen ZIKS-1)

Predlagana sprememba prvega odstavka pomeni redakcijski popravek na način, da iz besedila nedvomno izhaja, da se obsojenca lahko premesti v drug oddelek ali v oddelek drugega zavoda.

Predlagana sprememba tretjega odstavka je povezana s predlaganim novim 16.a členom, ki ureja izvrševanje sodb MKS. Veljavno besedilo tretjega odstavka 79. člena ZIKS-1 glede na besedilo predvidenega sporazuma ni ustrezno, saj določa takojšnje obveščanje MKS o premestitvi obsojenca v drug zavod ali drug oddelek. Obveščanje o premestitvi v drug zavod ali oddelek drugega zavoda se opravi v smislu obveščanja o pomembnih dogodkih glede obsojenca (tretji odstavek predlaganega 16.a člena), dosednji odstavek pa se črta, saj so posebnosti glede obveščanja MKS urejene v predlaganem 16.a členu ZIKS-1.

K 35. členu (80. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo drugega odstavka se rok glede posredovanja mnenja zavoda glede premestitve obsojenca prenaša iz podzakonskega predpisa v zakon. Predlagano besedilo določa osemdnevni rok, saj mora biti mnenje izdelano v dovolj kratkem roku, da zaradi neuresničene premestitve niso ovirani izvajanje osebnega načrta, varnost ali drugi elementi izvrševanja kazni (ki jih kot razlog za premestitev določa prvi odstavek 79. člena ZIKS-1), obenem pa dovolj dolg, da zavod, ki bi obsojenca sprejel, vsebinsko presodi ali bi bil razlog, zaradi katerega naj se obsojenca premesti, s premestitvijo v določen zavod uresničen.

Veljavno besedilo četrtega odstavka 80. člena ZIKS-1 je povezano s spremembami, ki so predlagane zaradi predvidenega podpisa sporazuma z MKS. Glede na določbe Rimskega statuta MKS in tudi glede na besedilo predvidenega sporazuma določba četrtega odstavka 80. člena ZIKS-1 ni ustrezna, saj določa zaprosilo za mnenje glede premestitve obsojenca v drug oddelek ali zavod – takšna obveznost pa ne izhaja niti iz Rimskega statuta MKS, niti iz predvidenega sporazuma. Postopek glede premestitve obsojenca se opravi v skladu z določbami ZIKS-1, o premestitvi iz 79. člena ZIKS-1 pa se obvesti MKS v skladu s predlaganim novim 16.a členom ZIKS-1.

K 36. členu (81. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo tretjega odstavka se jasneje ureja začetek postopka za premestitev obsojenca iz strožjega v svobodnejši režim in obratno – ki naj se začnejo izključno po uradni

dolžnosti. Takšen namen je bil zasledovan že z novelo ZIKS-1F, predlagana dopolnitev pa pomeni redakcijsko dopolnitev manjkajoče določbe, ki bi na nedvomen način urejala premestitve med režimi. Morebitno nejasnost določb zakona po veljavno ureditvi zapolnjujejo določbe podzakonskega predpisa, zato gre pri predlagani spremembi obenem tudi za prenos določbe iz podzakonskega predpisa v zakon.

Dosedanje besedilo petega odstavka 81. člena ZIKS-1 je neustrezno, saj niti iz Rimskega statuta MKS, niti iz predvidenega sporazuma ne izhaja dolžnost zavoda, da v zvezi z odločanjem o premestitvi obsojenca v svobodnejši oziroma strožji režim pridobiva mnenje MKS. Dolžnost MKS, da pripravi mnenje v zvezi s takšnimi premestitvami prav tako ne izhaja niti iz Rimskega statuta MKS, niti iz sporazuma. O premestitvi obsojenca mora zavod MKS »zgolj« obvestiti. O odločitvi, da se obsojenca premesti v svobodnejši režim, se MKS obvesti v smislu tretjega odstavka predlaganega 16.a člena v zvezi z osmim odstavkom 4. člena predvidenega sporazuma. Če gre za premestitev obsojenca v drug zavod ali drug oddelek (zaradi premestitve v strožji ali svobodnejši režim), pa se MKS obvesti v smislu tretjega odstavka predlaganega 16.a člena v zvezi s tretjim odstavkom 4. člena predvidenega sporazuma.

K 37. členu (82. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo tretjega odstavka se smiselno ureja prednost izvršitve varnostnega ukrepa v primerih, ko je obsojenec, ki mu je z drugo sodbo izrečen naveden varnostni ukrep – že na prestajanju kazni zapora. Glede na namen varnostnega ukrepa obveznega psihiatričnega zdravljenja, je namreč edino smiselno, da se ukrep zdravljenja izvrši najprej, šele nato pa se nadaljuje izvrševanje kazni.

V petem odstavku se predlaga dopolnitev z določbo, ki ureja rok za izdajo odločbe o nadaljevanju prestajanja kazni, če se ugotovi, da okoliščine za prekinitev kazni ne obstajajo več. Primerljiva določba je urejena s podzakonskim predpisom in se jo zaradi njene vsebine s predlagano spremembo prenaša v zakon. Obenem se veljavni osemdnevni rok, glede na vsebino odločbe, bistveno skrajšuje – predlaga se tridnevni rok, saj gre po naravi stvari za izdajo odločbe o ugotovitvi, da se obsojenec neupravičeno nahaja na prostosti, tek roka pa je vezan na delovne dni, saj zaradi relativno kratkega časa ne bi bilo mogoče izdati odločbe v treh dneh, v praksi pa bi to pomenilo le en dan ali še manj.

V šestem odstavku se predlaga spremembo, s katero se določba, da pritožba zoper odločbo ne zadrži izvršitve – določa tudi za primere, ko je obsojencu kazen prekinjena po uradni dolžnosti zaradi izvršitve druge sankcije oziroma ukrepa.

Osmi odstavek se črta zaradi uskladitve s predlaganim 16.a členom ZIKS-1, ki ureja posebnosti izvrševanja kazni po sodbi MKS.

K 38. členu (85. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo prvega in drugega odstavka se v zakon prenašajo določbe, ki so primerljivo urejene v veljavnem podzakonskem predpisu. Zaradi pomena hitre obravnave pritožb, ki se lahko nanašajo na kršitve pravic ali na druge nepravilnosti, so predlagani razmeroma kratki roki za odziv zavoda.

K 39. členu (87. člen ZIKS-1)

Predlagano besedilo določa uporabo drugih metod, ki namesto disciplinskega kaznovanja obsojenca v določenih okoliščinah lahko dosežejo enak namen. Primeroma se pri obsojencu, ki je storil disciplinski prestop, pa je takšno vedenje za obsojenca sicer »neznačilno«, lahko uporablja motivacijske razgovore ali druge oblike dela, ki lahko spodbujajo kritično razumevanje lastnega vedenja. Takšno ravnanje zasleduje tudi priporočila CPT in VČP, naj se disciplinsko kaznovanje uporablja le kot skrajno sredstvo.

K 40. členu (89. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo drugega odstavka se zasleduje priporočilo VČP št. 25 za leto 2014 (natančnejša opredelitev pogojev za uporabo »posebnih namestitev«) na način, da se odvečne institute in institute, ki se v predpisu vsebinsko prekrivajo z drugimi institutu v predpisu – črta oziroma jasneje uredi. S predlagano spremembo se črtata dve podlagi, ki urejata ločene oziroma »posebne namestitve« obsojencev. Veljaven drugi odstavek ureja namestitev obsojenca ločeno od drugih iz razlogov varnosti, povezanih s sumom, da je obsojenec med prestajanjem v zavodu storil kaznivo dejanje. Takšna okoliščina (zagotavljanje varnosti) pa je kot dopusten razlog za ločeno namestitev obsojenca določena že v drugih delih predpisa, ki urejajo »posebne namestitve« obsojencev (primeroma v veljavnih 98., 98.a, 206. in 236. členu ZIKS-1 oziroma v predlaganih spremenjenih 98.a in 236. členu ZIKS-1). Dosedanji drugi odstavek je urejal tudi ločitev obsojenca zaradi interesov preiskave. Slednje je bila do sedaj neuporabljena določba, saj sodišča takšnih zahtev niso izdajala. Predlagano črtanje tretjega odstavka pomeni redakcijsko usklajitev s spremembo v drugem odstavku.

K 41. členu (95. člen ZIKS-1)

Predlagana sprememba prvega odstavka 95. člena ZIKS-1 pomeni redakcijsko usklajitev z novo predlaganim terminom »nedovoljene stvari« (predlagan nov tretji odstavek 29. člena ZIKS-1) in pomeni tudi smiselno usklajitev besedila s predlaganim novim 236.h členom ZIKS-1, ki enovito ureja ravnanje z nedovoljenimi stvarmi.

K 42. členu (98. člen ZIKS-1)

Predlagane nove določbe 98. člena so vsebinsko primerljive do sedaj veljavnim določbam četrtega, petega in šestega odstavka 236. člena ZIKS-1, ki se predstavljajo v drugo, glede na sistematiko predpisa, bolj ustrezno poglavje predpisa. S predlaganim prvim odstavkom se glede na veljavno določbo skrajšuje dopustno trajanje namestitve (s 30 na 7 dni), na način, da je trajanje sorazmerno razlogu oziroma namenu takšne namestitve (ugotovitev, ali obsojenec v telesu skriva ali prenaša nedovoljene stvari). Dodatno se s predlaganim drugim odstavkom določa omejitve izvrševanja takšnega ukrepa z zdravstvenim stanjem obsojenca, saj gre za osamitev obsojenca. S predlagano spremembo se obenem tudi dopolnjuje do sedaj veljavna ureditev takšne namestitve, saj se s predlaganim tretjim odstavkom dodatno določa dolžnost zdravnika oziroma drugega zdravstvenega delavca zavoda, da obsojenca v takšni namestitvi dnevno obiskuje. S predlaganimi spremembami instituta ločene namestitve obsojenca zaradi suma, da v telesu skriva ali prenaša nedovoljene stvari oziroma snovi, se zasleduje tudi priporočilo VČP št. 24 za leto 2014 naj obsojenca, ki je v sobi za osamitev, vedno in čimprej pregleda član zdravstvenega osebja – saj se s predlagano sprememba določa vsakodnevne obiske zdravstvenega osebja.

K 43. členu (98.a člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo 98.a člena se zasleduje priporočilo VČP št. 25 za leto 2014 (natančnejša opredelitev pogojev za uporabo »posebnih namestitev«) na način, da se odvečne institute in institute, ki se v predpisu vsebinsko prekrivajo z drugimi institutu v predpisu – črta oziroma jasneje uredi. S predlagano spremembo se namreč enovito ureja poseben strožji režim za obsojence.

Veljavno besedilo 98.a člena ZIKS-1 določa, da se v zavodu lahko določijo prostori s »strožjim režimom«, v katere se lahko namešča obsojence – namen določbe pa je, da se v določenih posebnih okoliščinah nad obsojencem z namestitvijo v posebnem režimu izvaja večja stopnja nadzora in omejevanja gibanja. Uporaba izraza »strožji režim« ni ustrezna, saj se enak izraz v besedilu predpisa uporablja v smislu režima, ki je manj »svoboden« (zaprti režim). Primeroma 81. člen ZIKS-1 določa, da se obsojenca lahko iz strožjega premesti v svobodnejši režim, če se oceni, da ga ne bo zlorabil oziroma se ga premesti iz strožjega v svobodnejši režim, če zlorabi svobodnejši režim, povezano pa 206. člen ZIKS-1 določa, da so zavodi glede na svobodnejši oziroma strožji režim lahko odprti, polodprti ali zaprt. Namen različnih režimov je selektivno omejevanje osebne svobode obsojencev med prestajanjem kazni³¹ - in ne določanje posebnih ukrepov v posebnih primerih, kot so izrazita

begosumnost, nevarnost obsojenca ipd. V takšnih primerih gre za režim prestajanja kazni, ki je bolj omejujoč od strožjega (zaprtega) režima, zato je ustrezneje uporabljati izraz, ki odraža, da torej ne gre za "klasičen" zaprti režim, temveč za "izreden" varnostni ukrep.

Nadalje bistveni element takšnega posebnega ukrepa ni v posebnosti prostorov, v katere so nameščeni obsojenci, temveč je bistvo v določitvi posebej strogega režima obsojencu – zato se s predlagano spremembo ustrezneje ureja besedilo tudi v delu, ki določa, da se poseben strožji režim določi obsojencu in ne izbranemu prostoru v zavodu (kot to določa do sedaj veljavna določba). Možnost oblikovanja oddelkov oziroma prostorov, v katerih se izvaja izključno poseben strožji režim pa se dopušča s predlaganim trinajstim odstavkom predlaganega 98.a člena., opušča pa se nepotreben dodaten termin »poseben varovan oddelek« oziroma »poseben varovan režim«, ki ga je do sedaj urejal 206. člen ZIKS-1 (predlaga se vsebinsko primerljiv termin »oddelek s posebnim strožjim režimom«).

Med dopustne razloge za namestitev v poseben strožji režim se s predlagano spremembo na novo dodaja tudi okoliščina, ko je obsojenec nevaren, ker ogroža druge, pri čemer gre za prenos primerljive določbe do sedaj veljavnega prvega odstavka 98. člena in tretjega odstavka 206. člena ZIKS-1. Predlagane dopolnitve dopustnih razlogov za namestitev v poseben strožji režim pomenijo enovito urejanje različnih »posebnih namestitev« obsojencev, ki so v veljavnem besedilu predpisa razpršeno urejene na različnih mestih predpisa (98., 98.a in 206. člen) z različnimi terminološkimi oznakami (»prestajanje kazni ločeno od drugih«, »osamitev v prostih urah«, namestitev v prostor s strožjim režimom«, namestitev posebej varovan oddelek oziroma režim«) pri čemer pa niti ni jasna bistvena razlika med njimi, kar je bilo tudi izhodišče za različno uresničevanje določb o posebnih namestitvah obsojencev v zavodih za prestajanje kazni. Obenem pa je temeljna skupna lastnost navedenih različnih namestitev povečan nadzor nad obsojencem in morebitno dodatno omejevanje stikov obsojenca z drugimi obsojenci oziroma omejevanje vključevanja obsojenca v skupinske oblike bivanja in aktivnosti v zavodu. V besedilu predlaganega spremenjenega 98.a člena se črtajo različne terminološke opredelitve posebnih namestitev obsojencev in se jih ureja enovito na enem mestu v predpisu.

Med dopustnimi razlogi za namestitev v poseben strožji režim je s predlagano spremembo v prvem odstavku opuščen razlog »obsojence, ki jih ogrožajo ali jim grozijo drugi« in se takšen razlog za namestitev v poseben strožji režim ureja posebej s predlaganim šestim odstavkom 98.a člena, saj gre za vsebinsko bistveno drugačen namen namestitve (zagotavljanje varnosti obsojenca), s čimer je povezano tudi drugačno dolžno ravnanje zavoda. Predlagano besedilo člena je v tem delu primerljivo z do sedaj veljavnim besedilom 98.a člena, pri čemer pa veljavna določba posebej ne ureja dopustnega absolutnega časa trajanja takšne namestitve (temveč dopušča en mesec z vsakokratno možnostjo podaljšanja še za en mesec), dolžnosti zavoda, da si prizadeva iskati drugačne načine za zagotovitev varnosti obsojenca ter dopustnosti takšne namestitve niti ne pogojuje s predhodno izčrpano možnostjo, da se varnost obsojencu zagotovi na druge načine. Predlagan nov odstavek vsebuje vse naštete elemente.

S predlaganim tretjim odstavkom se zagotavlja omejitev morebitne neustrezne obravnave vedenja obsojenca, ki je sicer disciplinski prestopok. Kolikor bi bila namestitev obsojenca v poseben strožji režim predlagana na podlagi ravnanja obsojenca, ki je obenem disciplinski prestopok – se s predlaganim tretjim odstavkom zagotavlja »varovalo« s katerim se takšno »prekrivanje« ugotovi ter se prepreči neustrezno »ne-disciplinsko« obravnavo vedenja oziroma ravnanja obsojenca. Na takšne primere je v preteklosti že opozarjal VČP ter tudi predlagal, da se zagotovi jasnejšo normativno podlago, s katero bi bilo »zaobidenje« disciplinskega postopka v primerih disciplinskih prestopkov nedvomno nedopustno.

S predlaganim četrtem in petim odstavkom se ureja časovno omejitev namestitve obsojenca v poseben strožji režim, pri čemer se trajanje razlikuje glede na razlog za namestitev v takšen režim, ki je primerljivo do sedaj veljavnim določbam glede obsojencev, ki v takšen režim niso nameščeni iz

razloga nevarnosti (veljavni 98.a člen ZIKS-1 določa, da namestitev lahko traja en mesec in se vsakokrat podaljša še za en mesec). Glede na veljavno določbo se trajanje takšne namestitve zamejuje z absolutno zgornjo mejo, saj se predlaga »zgolj« enkratno možnost podaljšanja namestitve – veljavna določba pa dopušča »vsakokratno« podaljšanje. Na novo pa se ureja trajanje namestitve v poseben strožji režim obsojenca, ker je obsojenec nevaren, ker ogroža druge. Slednja se posebej ureja s predlaganim novim petim odstavkom. Namestitev iz tega razloga lahko traja sorazmerno dlje – do tri mesece (zaradi drugačne narave razloga za odločitev o takšni namestitvi) in se lahko podaljša še za tri mesece. Do sedaj veljavne določbe so nejasno urejale dopustno ločevanje obsojencev, ki so nevarni, od ostalih obsojencev, saj je podobna vsebina na dveh mestih v predpisu različno urejena. Prestajanje ločeno od drugih je bilo obsojencu lahko določeno na podlagi 98. člena, ki je določal, da takšna namestitev obsojenca, ki ogroža življenje oziroma zdravje drugih, lahko traja, dokler trajajo razlogi – slednje pa se preverja na šest mesecev. Trajanje ločenega bivanja na tej podlagi je torej zakonsko »odprto«, jasneje pa ga zamejuje »še« določba podzakonskega predpisa, ki določa, da takšen ukrep lahko traja do šest mesecev in se lahko ponovi še največ za šest mesecev (tretji odstavek Pravilnika o izvrševanju kazni zapora). Primerljiv ukrep je določen tudi v do sedaj veljavnem tretjem odstavku 206. člena ZIKS-1, ki določa, da se nevarnega obsojenca namesti v posebej varovan oddelek oziroma režim, pri čemer pa zakon ne omejuje trajanja takšne namestitve – temveč slednjo določa še podzakonski predpis, ki določa, da takšna namestitev traja do tri mesece in se lahko vsakokrat podaljša še za tri mesece (prvi odstavek 103. člena Pravilnika o izvrševanju kazni zapora). S predlagano spremembo se ustrežneje določa zgornja meja namestitve v poseben strožji režim tudi v primerih, ko je obsojenec nevaren – predlaga se možnost »zgolj« enkratnega podaljšanja namestitve.

Določba predlaganega novega sedmega odstavka je primerljiva z veljavno določbo drugega odstavka 98.a člena, pri čemer se dolžnost preverjati, ali še obstajajo razlogi določa za vse namestitve v poseben strožji režim ne glede na razlog za takšno namestitev (do sedaj veljavne določbe takšnega preverjanja obstoja razlogov za nekatere oblike posebnih namestitev obsojencev niso določale).

Predlagana določba novega osmega odstavka določa obvezno spremljanje obsojencev, ki so nameščeni v posebnem strožjem režimu, s čimer se zagotavlja, da se takšna omejitev obsojencev aktivno spremlja.

Novo določbo predlaganega spremenjenega 98.a člena natančneje urejajo tudi značilnosti izvajanja posebnega strožjega režima, ki slednjega razlikujejo od sicer strožjega režima (zaprti režim), v katerih obsojenci prestajajo kazen. Predlagano besedilo desetega in enajstega odstavka določa, da se nad obsojenci v posebnem strožjem režimu izvršuje pogostejši nadzor in se mu lahko omejuje stike z drugimi obsojenci, udeleževanje skupinskih oblik aktivnosti in skupno bivanje z drugimi obsojenci.

Določba predlaganega enajstega odstavka 98.a člena, da se namestitev obsojenca na način, da biva ločeno od drugih, ne izvrši oziroma se preneha izvrševati, če zdravnik ugotovi, da obsojenec ni sposoben prestajati kazni v takšni namestitvi – je primerljiva z do sedaj veljavno določbo petega odstavka 98. člena in določbo prvega odstavka 91. člena ZIKS-1, ki primerljivo urejata nedopustnost izvrševanja ločene namestitve zaradi zdravja obsojenca. Dodatno se s predlaganim besedilom ureja dopustno odstopanje od tega pravila, v primerih, ko bi bilo bivanje obsojenca skupaj z drugimi obsojenci nevarno za zdravje ali življenje drugih obsojencev. Takšna izjema je povezana z dodatno določenim razlogom za namestitev v poseben strožji režim (nova tretja alineja prvega odstavka predlaganega 98.a člena) – nevarnost obsojenca. Predlagana določba dvanajstega odstavka ureja obveznost zdravnika oziroma zdravstvenega delavca zavoda, da vsakodnevno obiskuje obsojenca, s čimer se zasleduje priporočila VČP.

S predlaganimi spremembami instituta posebnega strožjega režima se zasleduje tudi priporočilo VČP št. 24 za leto 2014 naj obsojenca, ki je v sobi za osamitev, vedno in čimprej pregleda član zdravstvenega osebja – saj se s predlagano spremembo določa vsakodnevne obiske zdravstvenega

osebja. S predlaganimi spremembami instituta strožjega režima se zasleduje tudi priporočilo VČP št. 26 za leto 2014 naj se primeri namestitve obsojencev posebno skrbno obravnavajo – saj se s predlaganimi spremembami določa vsakotredensko spremljanje strokovnega tima, ki preverja stanje obsojenca.

K 44. členu (99. člen ZIKS-1)

S predlaganim novim tretjim odstavkom se ureja posebna oblika izhoda obsojenca iz zavoda, pri čemer pa glede na aktualne značilnosti izvrševanja kazni zaradi predlagane spremembe ne bo prišlo do povečanja odsotnosti obsojencev iz zavodov. Zavodi za prestajanje kazni zapora obsojencem dovoljujejo proste izhode iz zavoda, pri čemer pa so ti namenjeni opravljanju določenih obveznosti in aktivnosti, ki prispevajo k preprečevanju škode, ki nastane z odvzemom svobode in ki prispevajo k lažjemu vključevanju v družbo po prestani kazni. Predlagan institut t.i. »namenskega izhoda« je izhod iz zavoda, s katerim obsojenec na primer sam obišče center za socialno delo, zavod za zaposlovanje, zdravnika specialista, sodišče ali ureja druge zadeve, ki jih ne more opravljati znotraj zavoda. Predlagano besedilo takšen izhod iz zavoda povezuje z vsebino osebnega načrta obsojenca, ki vsebuje opredelitev aktivnosti in dejavnosti, ki bodo pripeljale do cilja, to je usposobitev obsojenca za življenje na prostosti in odprav tveganja za ponovitev kaznivega dejanja (10. člen ZIKS-1). Dodatno se s predlaganim besedilom namenski izhod sme dopustiti samo v primerih, da je to ustrezno tudi glede na obsojenčevo varnostno oceno, ki vsebuje oceno dejavnikov tveganj za morebitni pobeg, na podlagi te ocene pa se načrtujejo in izvajajo aktivnosti na področju varnosti v zavodu in izven njega (10. člen ZIKS-1).

K 45. členu (101. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo se v prvem odstavku opušča nepotrebno (in deloma neustrezno) opredelitev nabora subjektov, v okviru katerih lahko deluje prostovoljec, ki se ga vključi v delo z obsojencem, saj pojem prostovoljca in možne institucionalne okvirje prostovoljstva določa že zakon, ki ureja prostovoljstvo. Z drugim odstavkom se na novo ureja možnost sklepanja dogovorov med URSIKS in organizacijo, ki organizira prostovoljsko delo, s katerimi se uredi odnose med organizacijo in URSIKS, zlasti pa tudi način kritja stroškov. Slednji so predvidoma potni stroški, stroški morebitne malice ter administrativni in drugi stroški, ki organizaciji nastanejo. Izplačila sredstev na podlagi sklenjenega dogovora pomenijo odpravljanje administrativnih ovir glede finančnega poslovanja v primerih sodelovanja s prostovoljsko organizacijo oziroma organizacijo s prostovoljskim programom. Predlagana vsebina dogovora med URSIKS in organizacijo se nanaša zlasti na tista področja, kjer se področje dela prostovoljca »srečuje« z delom zavodov za prestajanje kazni zapora (primeroma je pomembna določitev načina izvajanja prostovoljstva v takšni obliki, da je z vidika hišnega reda sprejemljiva za zavod, obenem pa tudi za prostovoljca in njegov razpoložljiv čas).

K 46. členu (105. člen ZIKS-1)

Predlagana sprememba v četrtem odstavku je redakcijski popravek. Šesti odstavek se črta zaradi uskladitve s predlaganim 16.a členom ZIKS-1, ki ureja posebnosti izvrševanja kazni po sodbi MKS.

K 47. členu (106. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo se določba usklajuje z določbami Pravilnika o izvrševanju kazni zapora, na novo pa je dodana tudi določba glede zasedanja na rednih in izrednih sejah Komisije za pogojni odpust. Praksa je namreč pokazala, da je mogoče ekonomičneje odločati o prošnjah na rednih sejah, ki potekajo vsake 4 mesece, pri čemer pa so še vedno spoštovani pogoji za pogojni odpust, saj komisija tudi že sedaj določa datum pogojnega odpusta, kadar je to utemeljeno, v razponu dveh ali treh mesecev, zato ni razlogov, da se ne bi dodal še tretji termin v tretjem mesecu. Poleg navedenega po natančnejši analizi posameznih prošenj statistika kaže, da se prošnje posameznih obsojencev ponavljajo, pri čemer pa se dejansko stanje v bistvenem ne spreminja, zato predlagane 3, namesto 4, seje letno pomenijo ekonomizacijo postopkov ob hkratnem spoštovanju možnosti obsojencev, da vlagajo prošnje za pogojni odpust ter so lahko pogojno odpuščeni, če zaradi sprememb dejstev in okoliščin izpolnjujejo pogoje za pogojni odpust. Dodatno so predvidene tudi

izredne seje, na katerih zaseda komisija v primeru, da je o zadevi potrebno odločiti hitro in ni mogoče z zadevo počakati do rednega zasedanja komisije. Primeroma se to zgodi v primeru, ko je komisija odločitev že sprejela, vendar so se do izdaje odločbe pojavila dejstva in okoliščine, ki omogočajo drugačno odločitev ter izdana odločba ne bi vsebovala natančnega dejanskega stanja, sprejeta odločitev pa bi bila zaradi navedenega tudi napačna, zato je smiselno odločati o zadevi na izredni seji, ki poteka bodisi korespondenčno, bodisi v za to namenjenih poslovnih prostorih.

S predlagano spremembo tretjega odstavka se natančneje določa naslov, na katerem namerava obsojenec prebivati v času pogojnega odpusta, saj je dosedanja določba z izrazom »kraj« premalo določno urejala, da gre za naslov z dodeljeno krajevno oznako (ulico oziroma cesto, hišno številko ter poštno številko in pošto oziroma poimenovanjem države).

S predlagano spremembo petega odstavka se besedilo usklajuje z besedilom ZPro, ki pristojnost za izvrševanje pogojnega odpusta z varstvenim nadzorstvom prenaša s centra za socialno delo na pristojno probacijsko enoto, ter določa način izvrševanja varstvenega nadzorstva.

K 48. členu (106.a člen ZIKS-1)

Sprememba v prvem odstavku pomeni redakcijsko uskladitev s predlagano spremembo 108. člena ZIKS-1. Z drugimi predlaganimi spremembami tega člena se besedilo usklajuje z vsebino ZPro, ki pristojnost za izvrševanje hišnega zavora prenaša na probacijske enote. S predlagano spremembo se zato ureja podlaga, da probacijska enota (in ne več zavod, v katerega bi bil obsojenec sicer napoten) sama sprejema prošnje za pogojni odpust in lahko (poleg ostalih, z veljavnim predpisom že določenih upravičencev) sama predlaga pogojni odpust obsojenca v hišnem zaporu.

S predlagano spremembo četrtega odstavka se usklajuje določba z določbami Pravilnika o izvrševanju kazni zavora, po kateri ima komisija možnost brez soglasja obsojenca od pristojnih organov pridobiti podatke glede stanja kazenskih postopkov na sodišču ter stanja iz kazenske evidence glede kazenskih obsodilnih obsodb.

K 49. členu (108. člen ZIKS-1)

Predlagano črtanje drugega odstavka 108. člena ZIKS-1 pomeni uskladitev s predlaganim 16.a členom ZIKS-1, ki ureja posebnosti izvrševanja kazni po sodbi MKS. Po predlagani spremembi instituta prekinitve kazni glede obsojencev, ki prestajajo kazen MKS, se ustrezno spreminja tudi določba, ki ureja pristojnost glede odločanja o predčasnem odpustu – veljavna določba dopušča oziroma nalaga obveznost, da o institutu, ki ga določa ZIKS-1 (predčasni odpust) odloča MKS, kar je neustrezna ureditev, saj takšna pristojnost oziroma dolžnost MKS ne izhaja iz predpisov, ki urejajo izvrševanje kazni, ki jih izreče MKS, niti to ne iz sporazuma.

K 50. členu (109. člen ZIKS-1)

S predlagano dopolnitvijo besedila prvega odstavka 109. člena ZIKS-1 se, glede na splošno pravilo, ki ga določa ZP-1J, da se za izvrševanje nadomestnega zavora uporablja določbe, ki urejajo prestajanje kazni zavora – ureja posebnost v zvezi z odpustom osebe s prestajanja nadomestnega zavora. Poleg odpusta na dan, ko se izteče višina izrečenega nadomestnega zavora, se osebo, ki prestaja takšno sankcijo za prekršek, odpusti tudi na podlagi sklepa sodišča o ustavitvi izvrševanja nadomestnega zavora (na primer v primeru, ko oseba del globe odplača) oziroma na podlagi sklepa sodišča, da se sankcija skrajša (drugi odstavek 192.c člena ZP-1).

K 51. členu (109.a člen ZIKS-1)

S spremembo drugega odstavka 109.a člena se besedilo usklajuje z ZPro, ki pristojnost za nadzorovanje hišnega zavora prenaša s policije na probacijske enote.

K 52. členu (127. člen ZIKS-1)

Cilj predlaganega novega besedila 127. člena ZIKS-1 je ureditev postopka v primerih, ko naj sodišče v skladu z določbami KZ-1E³² oceni, ali so pri osebi, ki ji je bila izrečena stranska kazen izгона tujca

iz države, še podane osebne okoliščine, ki so bile podlaga za odločitev o izgonu. KZ-1E namreč določa, da se določbe ZIKS-1 uskladijo z določbami KZ-1, ki po KZ-1E ponovno uvajajo stransko kazen izгона tujca iz države. Predlagana vsebina 127. člena ZIKS-1 je primerljiva vsebini prehodne določbe KZ-1E, ki ureja izvrševanje stranske kazni izгона tujca iz države v obdobju do uskladitve določb ZIKS-1.

Cilj predlaganega novega besedila 127. člena je tudi uskladitev besedila z določbami, ki jih glede izvršitve odstranitve tujca določa zakon, ki ureja tujce, saj se s spremenjenim besedilom opušča določbe, ki urejajo ravnanje policije ob izvrševanju odstranitve tujca in se glede izvršitve izгона napotuje na uporabo določb zakona, ki ureja tujce.

Dodatno se z zadnjim odstavkom predlaganega besedila dodaja tudi določba, ki določa rok za obvestilo policiji glede potrebne izvršitve izгона osebe, ki je bila nameščena v zavodu za prestajanje kazni zapora. Primerljiva določba je trenutno urejena v podzakonskem predpisu.

K 53. členu (130. člen ZIKS-1)

S spremembami 130. člena ZIKS-1 se besedilo usklajuje z ZPro, ki pristojnost za izvrševanje dela v splošno korist za odrasle osebe prenaša s centrov za socialno delo na probacijske enote. Drugi odstavek 130. člena se črta, saj se glede na spremembo prvega odstavka in glede na to, da ZPro ne ureja dela v splošno korist za mladoletnike – se primerljive določbe sistematično ureja v drugem poglavju predpisa (predlagan nov 176.a člen).

K 54. členu (137.a člen ZIKS-1)

S predlaganim novim členom se glede izvrševanja nadomestnega zapora določa uporaba določb, ki urejajo izvrševanje kazni zapora (upoštevajoč določbo devetega odstavka 202. člena ZP-1³³), obenem pa se dopušča drugačno ureditev posameznih področij, ki jih ne bi bilo ustrezno izvrševati po pravilih, ki veljajo za izvrševanje kazni zapora. S predlaganim predpisom se glede slednjega posebej urejajo tiste posebnosti, ki izhajajo iz značilnosti nadomestnega zapora, da gre za obliko zapora, ki ni kazenska sankcija (na primer urejanje ločene zbirke podatkov – predlagane spremembe 31. člena in predlagan nov 41.a člen ZIKS-1; pozivanje na prestajanje sankcije – predlog spremembe 18. člena ZIKS-1; ločeno prestajanje zapora – predlog spremembe 207. člena ZIKS-1) in tudi druge posebnosti, ki glede izvrševanja te sankcije za prekršek izhajajo iz določb ZP-1 (na primer datum odpusta osebe, ki prestaja nadomestni zapor – predlagana sprememba 109. člena ZIKS-1; možnost plačila globe neposredno med izvrševanjem privedbe osebe na prestajanje nadomestnega zapora – predlagana sprememba 20. člena ZIKS-1).

K 55. členu (139.a člen ZIKS-1)

Nov člen napotuje na uporabo prvega in petega odstavka 127. člena zakona, saj se v postopku za prekršek prav tako kot v kazenskem postopku lahko izreče sankcija izгона tujca iz države.

K 56. členu (143. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo 143. člena se besedilo usklajuje z ZPro, ki ureja izvrševanje varstvenega nadzorstva.

K 57. členu (144., 145. in 146. člen ZIKS-1)

S črtanjem 144., 145. in 146. člena se besedilo predpisa usklajuje z ZPro, ki ureja izvrševanje varstvenega nadzorstva.

K 58. členu (165. člen ZIKS-1)

S predlaganim črtanjem 165. člena in predlaganim novim 139.a členom se ustrezneje ureja terminologija, ki se nanaša na postopke o prekršku. Predlagan nov 139.a člen uporablja terminologijo, ki je usklajena z ZP-1, in namesto »varstvenega ukrepa« ureja »sankcijo, izrečeno v postopku za prekršek«, obenem pa se, glede na sistematiko predpisa, določbo, ki ureja izvrševanja izгона tujca iz države kot sankcijo za prekršek, ureja v poglavju o sankcijah, izrečenih v postopku o

prekršku.

K 59. členu (174. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo se glede smiselne uporabe določb za mladoletnike, s spremenjenim besedilom izvzame uporabo določb 109.a člena ZIKS-1, ki se nanašajo na probacijo, s čimer se zakon usklajuje z drugimi povezanimi spremembami v skladu z ZPro (ki ne predvideva izvrševanja sankcij za mladoletnike).

K 60. členu (176.a člen ZIKS-1)

Predlagan nov člen izhaja iz povezane spremembe 13. člena ZIKS-1, s katero se način izvrševanja dela v splošno korist za odrasle osebe črta, kar pomeni uskladitev z besedilom ZPro. Slednji ne ureja izvrševanja dela v splošno korist za mladoletnike, zato se s predlaganim novim členom v ZIKS-1 ločeno ureja izvrševanje dela v splošno korist za mladoletnike. Določbe predlaganega člena so primerljive določbam veljavnega 13. člena ZIKS-1, ki so se uporabljale tudi za mladoletnike, pri čemer pa se predlaga, da se stroški opravljanja dela v splošno, glede na to, da se predlagana določba nanaša izrecno na mladoletnike, krijejo iz proračuna.

K 61. členu (197. člen ZIKS-1)

Glede na pretekle spremembe predpisa, se s predlaganim redakcijsko dopolnjuje in spreminja 197. člen, ki ureja uporabo določb za izvrševanje sankcij zoper mladoletnike.

K 62. členu (202. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo tretjega odstavka se med naloge zavodov za prestajanje kazni zapora glede na spremembe ZP-1 dodaja tudi izvrševanje nadomestnega zapora.

K 63. členu (206. člen ZIKS-1)

V prvem in drugem odstavku gre za redakcijski popravek, saj se v zavodih za prestajanje kazni zapora izvaja varovanje (in ne »zavarovanje«).

S predlagano spremembo drugega odstavka se zasleduje priporočilo VČP št. 25 za leto 2014 (natančnejša opredelitev pogojev za uporabo »posebnih namestitev«) na način, da se odvečne institute in institute, ki se v predpisu vsebinsko prekrivajo z drugimi instituti v predpisu – črta oziroma jasneje uredi. S predlagano spremembo se črta institut ločenega nameščanja nevarnih obsojencev in se ukrepe za »posebne« oblike namestitev obsojencev (tudi nevarnih obsojencev) enovito ureja s predlaganim spremenjenim 98.a členom ZIKS-1.

K 64. členu (207. člen ZIKS-1)

S predlagano dopolnitvijo člena, ki sicer ureja ločeno prestajanje kazni glede na vrsto kazni oziroma ukrepa, se ureja tudi ločeno prestajanje oseb, ki prestajajo sankcijo za prekršek od oseb, ki prestajajo druge kazni oziroma ukrepe.

K 65. členu (209. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo se razširja pojem jezika, v katerem mora zavod obsojenca seznaniti z gradivom in svojim delom – dosedanja določba je takšno obveznost povezovala z jezikom obsojenca, s predlagano spremembo pa se jezik povezuje z razumevanjem obsojenca. Namen zagotavljanja, da se obsojenca seznanja v drugem jeziku, ki ni uradni jezik organa – je zagotoviti, da je obsojenec seznanjen z delom zavoda. Za slednje je torej pomembno "zgolj" da gre za jezik, ki ga obsojenec razume – od teh pa ni nujno, da je to »njegov jezik«. Predlagana sprememba je med drugim povezana tudi z drugimi predlaganimi spremembami, ki urejajo izvrševanje sodb MKS – pričakovano je, da bodo jeziki oseb, obsojenih na tem sodišču – jeziki, ki niso svetovni jeziki in pravico zagotavljati gradiva in seznanitve z delom zavoda v teh jezikih bi bilo zelo težko zagotavljati. Kolikor bi obsojenec razumel katerega od svetovnih jezikov, bi po predlagani spremembi seznanitev obsojenca lahko potekala tudi v katerem od teh jezikov.

K 66. členu (212. člen ZIKS-1)

Gre za redakcijski popravek glede na predlagane spremembe v členih, ki sledijo podnaslovu, ki se je do sedaj glasil »Delavci zavodov«.

K 67. členu (214. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo se črta namestnik generalnega direktorja, saj ni posebne potrebe po izpostavljanju namestništva, ker namestnik generalnega direktorja ni sistemiziran v aktu o sistemizaciji delovnih mest.

K 68. členu (novi 214.a člen)

Drugi odstavek 201. člena Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju³⁴ (ZPIZ-2) določa, da se s posebnim zakonom lahko določijo delovna mesta, na katerih so izpolnjeni pogoji, ki jih ZPIZ-2 določa za vključitev v poklicno zavarovanje. S predlaganim novim 214.a členom se vključitev v takšno zavarovanje predlaga za pooblaščenke uradne osebe, in sicer zaradi težavnosti oziroma škodljivosti njihovega dela. Zaradi posebnosti nalog, ki jih opravljajo pooblaščenke uradne osebe (po predlagani spremembi 214. člena ZIKS-1 pravosodni policisti, ki opravljajo naloge varovanja in nadzora), narave pooblastil, ki jih pri svojem delu uporabljajo (tudi prisilna sredstva) ter posebnosti oseb nad katerimi se ta pooblastila izvršujejo (varovane osebe v zavodih za prestajanje kazni zapora) obstajajo pri opravljanju nalog na delovnem mestu pravosodnega policista, ne glede na uporabljene vse varstvene ukrepe s področja varnosti in zdravja pri delu in drugi ukrepi – škodljivi vplivi na njihovo zdravje in delovno zmožnost, delovne razmere pa so težke in zdravju škodljive. Ti vplivi in razmere izhajajo zlasti iz posebnosti delovnega okolja – to je zapor kot posebna institucija, za katero so značilni njej lastni notranjo pojavi. Z vidika dela pravosodnega policista gre v tem kontekstu zlasti za psihološke pritiske okoliščin (pa tudi izpostavljenost fizično nasilnim situacijam in okoliščinam), saj pravosodni policisti svoje naloge opravljajo v okolju, kjer je pojavnost neugodnih in psihološko bolj obremenjujočih dogodkov bistveno večja kot na prostosti v splošni populaciji.

K 69. členu (218. člen ZIKS-1)

S črtanjem podnaslova se glede na ostale predlagane spremembe tega poglavja redakcijsko usklajuje vsebina poglavja.

K 70. členu (221. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo se besedilo usklajuje z določbami Zakona o sistemu plač v javnem sektorju³⁵, ki z drugim odstavkom 52. člena določa, da znaša dodatek za stalnost enak odstotek, kot znaša dodatek za delovno dobo. Obenem naveden člen določa tudi, da se pogoje za pridobitev dodatka določi s področnimi zakoni. S predlagano spremembo se še nadalje kot pogoj za pridobitev dodatka pooblaščenim uradnim osebam, zaposlenim v URSIKS, določa pet let delovne dobe. Predlagan nov drugi odstavek pomeni uskladitev z drugimi primerljivimi predpisi, ki za štetje let delovne dobe za pridobitev dodatka na stalnost predvidevajo tudi upoštevanje delovne dobe, pridobljene pri drugem organu.

K 71. členu (226. člen ZIKS-1)

Predlagana sprememba števila dni dodatnega letnega dopusta zaradi zahtevnosti dela pomeni povečanje števila dodatnih dni iz enega na dva dneva. Predlog izhaja iz značilnosti dela, ki je vsakodnevno povezano z neposrednim delom z zaprtimi osebami oziroma z odločanjem in vodenjem postopkov glede zaprtih oseb. Predlaga se povečanje števila dni dodatnega dopusta, saj se ocenjuje, da je takšna sprememba sorazmerna zahtevnosti, ki ga pooblaščenke uradne osebe opravljajo, obenem pa se pooblaščenim uradnim osebam omogoča, da izrabijo letni dopust neprekinjeno v trajanju najmanj pet delovnih dni v vsakem kvartalu leta oziroma najmanj v trajanju dva tedna enkrat v letu. S tem se iz razloga zahtevnosti delovnih nalog zagotovi možnost počitka in sprostitve, kar zagotavlja redni letni dopust v vsakem kvartalu oziroma štirimesečju koledarskega leta.

K 72. členu (227. člen ZIKS-1)

Predlagana sprememba prvega odstavka določa opravljanje dela pravosodnih policistov v manj ugodnem delovnem času, saj je to nujno potrebno za izvajanje varnosti ter reda in miru v zavodu. Neustrezna je tudi določba tretjega odstavka glede akta o sistemizaciji, saj se bo delo v manj ugodnem delovnem času skladno hkrati z določitvijo dela v izmenah s spremenjenim četrtem odstavkom sistemiziralo le za pravosodne policiste, za katere je določen tak delovni čas. Nadalje se črta določba prvega stavka sedmega odstavka glede delovne obveznosti v posameznih izmenah, ohranjena pa je določba glede obveznega 24-urnega počitka v 12 urni nočni izmeni, ker je glede na sprejete standarde in prakso počitek po delu v nočni izmeni obvezen.

Nov osmi odstavek zaradi izjemnih, nujnih in nepredvidenih okoliščin določa, da je mogoče pravosodnemu policistu po nadrejenem in po predhodni odobritvi direktorja zavoda odrediti, da dokonča že začeto nalogo, ki je nujne narave, predstavlja pa taka naloga delo preko polnega delovnega časa. Dosedanji osmi odstavek postane deveti odstavek, v njem pa se usklajuje določba glede izjeme od odložitve oziroma prekinitve letnega dopusta, ki se glede na prejšnje določbe omejuje na pravosodne policiste.

Nov deseti odstavek nalaga sprejem pravilnika, s katerim bo podrobneje urejeno opravljanje dela pravosodnih policistov v manj ugodnem delovnem času, predvidoma v okviru že obstoječega pravilnika o izvrševanju pooblastil in nalog pravosodnih policistov.

K 73. členu (227.a člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo se zaradi določitve nalog in pooblastil pravosodnih policistov v vseh odstavkih prilagodi tudi določbe glede pripravljenosti za delo doma ter se besedilo popravi v ustreznem sklonu.

Nov šesti odstavek nalaga sprejem pravilnika, s katerim bo podrobneje urejena pripravljenost za delo pravosodnih policistov, predvidoma v okviru že obstoječega pravilnika o izvrševanju pooblastil in nalog pravosodnih policistov.

K 74. členu (227.b člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo se zaradi določitve nalog in pooblastil pravosodnih policistov prilagodi tudi določbe glede časovne omejitve delovnega časa.

K 75. členu (231. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo prvega odstavka se določa zgolj posebnosti, ki za sklenitev delovnega razmerja sicer ne veljajo za javne uslužbenke. Izvzeti so torej tisti pogoji, ki so določeni že s splošnimi predpisi s področja dela javnih uslužbencev. Predlagana sprememba tretje alineje pomeni nadomestitev zastarele terminologije z aktualno terminologijo, ki je uporabljena v klasifikaciji poklicev. S predlagano spremembo petega in šestega odstavka se natančneje ureja postopek pridobivanja podatkov za namen varnostnega preverjanja, ki pa je primerljiv s postopkom takšnega preverjanja policistov.

K 76. členu (nova 231.a in 231.b člen)

Z novima 231.a in 231.b členom se opredeljuje varnostne zadržke, ki pred sprejemom kandidata v delovno razmerje za delovno mesto pravosodnega policista niso preverjeni v sklopu preverbe podatkov, določenih s predpisi, ki določajo pogoje za pridobitev orožne listine. S preverjanjem dejavnikov, ki so s predlagano novo določbo urejeni kot varnostni zadržki, se bo bolj učinkovito in bolj strokovno preverjalo in ocenjevalo primernost kandidata za opravljanje nalog pravosodnega policista. Glede na naloge in pooblastila, ki jih takšno delo zajema, je izbira ustreznega kandidata izrednega pomena. S predlaganim novim besedilom se poleg vrste varnostnih zadržkov ureja tudi način pridobivanja podatkov v zvezi z morebitnimi varnostnimi zadržki.

K 77. členu (232. člen ZIKS-1)

S predlaganim novim petim odstavkom se zaradi strokovnega usposabljanja ter izpolnjevanja, ki ga

financira delodajalec oziroma uprava za izvrševanje kazenskih sankcij uvaja obveznost ostati v delovnem razmerju še najmanj dvakrat toliko časa kot je trajalo izobraževanje, saj je sicer izobraževanje ter izpopolnjevanje razvrednoteno.

K 78. členu (233. člen ZIKS-1)

S spremembami prvega, drugega in tretjega odstavka je določena obveznost usposabljanja in izpopolnjevanja pravosodnih policistov po programih, ki jih določi generalni direktor. S prvim odstavkom je določen pogoj strokovne in psihofizične usposobljenosti pravosodnih policistov za opravljanje nalog ter v zvezi s tem programi usposabljanja, ki jih po drugem odstavku za področje pooblastil pravosodnih policistov s praktičnim postopkom, samoobrambo in vajami v streljanju določi generalni direktor. Za načrtovanje in izvajanje izobraževanja, izpolnjevanj in usposabljanja pooblaščenih uradnih oseb po tretjem odstavku skrbi Generalni urad, kar pa velja tudi za ostale pooblaščenice uradne osebe in ne samo za pravosodne policiste, saj je poleg usposabljanja in izpopolnjevanja pravosodnih policistov poskrbljeno tudi za drugi pooblaščenice uradne osebe, ki izvajajo pooblastila in naloge izvrševanja kazenskih sankcij.

K 79. členu (233.a člen ZIKS-1)

S predlaganim novim členom se v zvezi s spremembami prvega, drugega in tretjega odstavka 233. člena natančneje določajo roki, postopek ter sankcije za neuspešno opravljen preizkus usposobljenosti. Splošno je določeno, da mora pravosodni policist vsakih pet let uspešno opraviti vsa predpisana usposabljanja, ki tudi zadoščajo za njihovo strokovno in psihofizično usposobljenost. Z drugim odstavkom je predvidena možnost, da pravosodnih policist ne opravi uspešno vseh usposabljanj, zato je določeno, da mora pred komisijo, ki jo imenuje generalni direktor, po predlaganem tretjem odstavku opraviti preizkus strokovne in psihofizične usposobljenosti, ki ustreza preizkusom po programih usposabljanja, osnovanih na izvedbenih načrtih, s čimer je zadoščeno kriteriju usposobljenosti ne glede na opravljeno usposabljanje.

S predlaganim četrtem odstavkom je določeno, da vsebino in potek preizkusa določi minister, pristojen za pravosodje, na predlog generalnega direktorja, pri čemer pa je po petem odstavku omejeno tudi število opravljanj preizkusa in sicer na dva poizkusa. Ker morajo biti pravosodni policisti usposobljeni za opravljanje svojih nalog ter gre za izpolnjevanje delovnih obveznosti pa je v šestem odstavku določeno, da usposabljanje in udeležba na preizkusu sodi v redno delovno obveznost pravosodnega policista.

Sedmi odstavek določa sankcijo za neuspešno opravljen preizkus in sicer razporeditev na drugo delovno mesto v skladu s predpisi, ki urejajo pogoje za razporeditev javnih uslužbencev.

K 80. členu (234.a člen ZIKS-1)

S predlaganim novim členom gre za smiselno premeščanje določb do sedaj veljavnih tretjega, četrtega in petega odstavka 241. člena. S predlogom zakona se jasneje določa, da prenehanje delovnega razmerja nastopi z dnem, ko uprava na podlagi prejete pravomočne sodbe zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, izda ugotovitveni sklep.

K 81. členu (235. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo prvega odstavka 235. člena se besedilo odstavka smiselno dopolnjuje z vsebino do sedaj veljavnega četrtega odstavka tega člena, ter se spreminja besedilo odstavka na terminološko ustrežnejši način. Vsebina drugega do sedmega odstavka (razen četrtega) se črta, saj se njihova vsebina s predlaganimi spremembami smiselno prestavlja v druge dele predpisa: drugi odstavek se vsebinsko nadomešča s predlaganim novim 235.f členom; tretji odstavek se vsebinsko nadomešča s predlagano spremembo 237. člena; peti in šesti odstavek se vsebinsko nadomeščata s predlagano spremembo 10. člena ZIKS-1; sedmi odstavek se vsebinsko nadomešča s predlaganim novim 235.f členom.

K 82. členu (235.a, 235.b, 235.c, 235.č, 235.d, 235.e in 235.f člen ZIKS-1)

Predlagan nov 235.a člen pomeni smiselno premeščanje določb do sedaj veljavnega 238. člena v okviru sistemske spremembe poglavja, ki se nanaša na naloge in pooblastila pravosodnih policistov.

S predlaganim novim 235.b členom se glede na spremenjene določbe glede varovanih objektov in območij ueja izvrševanje nalog pravosodnih policistov v vseh varovanih objektih in območjih.

Predlagan nov 235.c člen pomeni prenos določb podzakonskega predpisa v zakon. Veljavne določbe ZIKS-1 določajo pooblastila pravosodnih policistov, pri čemer pa ne pojasnjujejo njihovega pomena ter jih nikjer sistematično ne naštejejo. S predlaganim novim členom se zagotavlja, da predpis na jasen način definira pooblastila pravosodnih policistov, pojasni, da se slednja smejo uporabiti »zgolj« za izvršitev naloge, ter jih našteje.

S predlaganim novim 235.č členom se ureja splošna načela uporabe pooblastil pravosodnih policistov. S prvim odstavkom se uporabo pooblastil omejuje na načelo najmanjše prizadetosti, z drugim odstavkom se izrecno omejuje trajanje uporabe pooblastila, s tretjim odstavkom se postavlja načelo sorazmernosti, s četrtem odstavkom pa se izrecno prepoveduje uporabo pooblastila za kaznovanje osebe. Predlagani materiji primerljiva vsebina je urejena v podzakonskem predpisu, s predlagano spremembo pa se jo ureja v zakonu.

S predlaganim novim 235.d členom se v zakon dodaja opredelitev pooblastila, pri katerem gre za dopustno odredbo obsojencu, kar pa je zamejeno s predpogojem, da je takšno ravnanje potrebno, da pravosodni policist opravi določeno nalogo. Predlagani materiji primerljiva vsebina je urejena v podzakonskem predpisu, s predlagano spremembo pa se jo ureja v zakonu.

Predlagan nov 235.e člen vsebuje določbe, ki so sicer v predpisu razpršeno in nesistematično urejene. V predlagan nov člen se prenaša vsebino do sedaj veljavnega sedmega odstavka 235. člena ter prvega in tretjega odstavka 29. člena ZIKS-1. S predlaganim prvim odstavkom novega 235.e člena je določena obveznost ugotavljanja istovetnosti obsojenca, ko obsojenec vstopi v zavod zaradi nastopa kazni, poleg navedenega pa je v predlaganem drugem odstavku določena tudi obveznost ugotavljanja identitete osebe, ki pride do varovanega objekta z namenom vstopa ali če se ta nahaja na varovanem območju, pa predhodno njena identiteta ni bila ugotovljena, prav tako pa je ugotavljanje identitete obvezno tudi, če oseba ovira pravosodnega policista pri izvrševanju njegovih nalog. Predlagani tretji odstavek v primeru dvoma o istovetnosti obsojenca oziroma za izvrševanje čezmejnega ali mednarodnega sodelovanja določa, da pravosodni policist po odredbi direktorja ali osebe, ki jo on pooblastil, obsojencu odvzame prstne odtise obeh rok.

S predlaganim drugim odstavkom novega 235.f člena se podobno ureja vsebino, do sedaj urejeno v drugem odstavku 235. člena ZIKS-1 in se določbo enako vsebinsko usklajuje s prvim odstavkom 63. člena ZIKS-1. Dodatno se z drugim odstavkom natančneje ureja vlogo pravosodnega policista pri opravljanju preizkusa prisotnosti nedovoljenih psihoaktivnih snovi. Pravosodni policist namreč nima dovoljšnih veščin, da bi sam dejansko opravljal preizkus prisotnosti psihoaktivnih snovi (slednje se namreč ugotavlja s testiranjem telesnih tekočin: urina in krvi). Pravosodni policist zato pri preizkusu »le« sodeluje in sicer na način, da nadzoruje in varuje postopek oddaje telesnih tekočin, pri čemer opravlja nadzor in varovanja v okviru svoje usposobljenosti. Primerljivo je način vključevanja pravosodnega policista v postopek preizkusa prisotnosti nedovoljenih psihoaktivnih snovi že urejena v podzakonskem predpisu, a se zaradi narave materije s predlagano spremembo ureja v zakonu.

K 83. členu (236. člen ZIKS-1)

Določbe četrtega, petega in šestega odstavka 236. člena ZIKS-1 se črtajo zaradi premestitve primerljivih določb na mesto, ki je glede na sistematiko predpisa bolj smiselno (iz 236. člena, ki je v delu predpisa, ki ureja organe za izvrševanje kazenskih sankcij, v 98. člen ZIKS-1, ki je v poglavju o drugih ukrepih v zvezi z zagotavljanjem reda in discipline).

K 84. členu (236.a, 236.b, 236.c, 236.č, 236.d, 236.e, 236.f, 236.g in 236.h člen ZIKS-1)

Pregled stvari, ki jih ima obsojenec pri sebi in pregled prtljage, pregled stvari, prtljage oziroma vozila druge osebe, ki se urejajo s predlaganim 236.a členom, urejajo veljavni prvi, drugi in tretji odstavek 238. člena ZIKS-1 – vendar pa slednji določajo le dopustnost, da pravosodni policist te preglede opravi, ne pa tudi pogoje in način opravljanja, zato se s predlaganim 236.a člena natančneje urejajo navedene teme. Primerljiva vsebina je trenutno urejena s podzakonskim predpisom.

S predlaganim 236.b členom se na bolj ustreznem mestu predpisa ureja pooblastilo pravosodnega policista, da opravi pregled pošiljke obsojenca. Primerljiva vsebina je urejena v veljavnem prvem odstavku 72. člena in šestem odstavku 76. člena ZIKS-1, vendar se zaradi sistematičnosti predlaganega novega poglavja o pooblastilih pravosodnih policistov prenaša v ta del predpisa.

Pregled prostorov, ki se ureja v predlaganem 236.c členu, določa veljavni prvi odstavek 238. člena ZIKS-1. Primerljiva vsebina je trenutno urejena s podzakonskim predpisom.

Uporabo službenega psa, ki se jo ureja s predlaganim 236.č členom, določa veljavni 239. člen ZIKS-1, pri čemer je pravosodnim policistom zgolj določal pooblastilo za uporabo službenega psa v okoliščinah, ko gre za prisilno sredstvo, ne pa tudi v drugih okoliščinah, ko je službeni pes ustrezen za pomoč pri opravljanju nalog pravosodnih policistov – področje je trenutno urejeno v podzakonskih predpisih, zaradi značilnosti te materije pa se predlaga ureditev okoliščin za uporabo službenega psa v zakonu. Natančneje je uporaba službenega psa kot prisilnega sredstva urejena v novem 240.a členu, lahko pa je službeni pes uporabljen tudi kot sredstvo varnostnega pregleda kar ureja 236.č člena.

Določbe glede opravljanja varnostnega pregleda obsojencev, ki se jih predlaga z novim 236.d členom, ureja veljavni 238. člen ZIKS-1, pri čemer pravosodnemu policistu zgolj določa pooblastilo, da opravi varnostni pregled, ne pa tudi opredelitve vsebine takšnega pregleda, niti okoliščin, v katerih se sme oziroma je potrebno opraviti takšen pregled. S predlagano spremembo se z zakonom urejajo tudi navedeni vidiki varnostnega pregleda obsojencev, ki so s primerljivimi določbami urejeni v podzakonskem predpisu.

Določbe glede opravljanja varnostnega pregleda oseb, ki niso varovane osebe, ki se jih ureja s predlaganim 236.e členom, ureja veljavni 238. člen ZIKS-1, pri čemer zgolj določa pooblastilo pravosodnemu policistu, da opravi varnostni pregled, ne pa tudi opredelitve vsebine takšnega pregleda. Vsebinska, primerljiva določba predlaganega 236.e člena, je trenutno urejena s podzakonskim predpisom.

Določbe glede opravljanja osebnega pregleda obsojencev ureja do sedaj veljavni 238. člen ZIKS-1, pri čemer pravosodnemu policistu zgolj določa pooblastilo, da opravi pregled, ne pa tudi opredelitve vsebine takšnega pregleda, niti okoliščin, v katerih se sme oziroma je potrebno opraviti takšen pregled. S predlaganim 236.f členom se z zakonom urejajo tudi navedeni vidiki osebnega pregleda obsojencev, ki so s primerljivimi določbami urejeni v podzakonskem predpisu.

Določbe glede opravljanja osebnega pregleda oseb, ki niso varovane osebe, ureja do sedaj veljavni 238. člen ZIKS-1, pri čemer pravosodnemu policistu zgolj določa pooblastilo, da opravi pregled, če sumi, da ima oseba pri sebi nedovoljene stvari. Veljavne določbe ne urejajo opredelitve vsebine takšnega pregleda, niti pogojev, v katerih se sme opraviti takšen pregled. S predlaganim novim 236.g členom se urejajo tudi navedeni vidiki osebnega pregleda, ki so s primerljivimi določbami trenutno urejeni v podzakonskem predpisu.

S predlaganim novim 236.h členom se na novo ureja pooblastilo pravosodnega policista, da obsojencu odvzame nedovoljene stvari. ZIKS-1 neposredno ne ureja tega pooblastila, vendar pa iz nekaterih določb posredno izhaja smiselnost takšnega ukrepa. Primeroma tretji odstavek 72. člena ZIKS-1 določa, da minister, pristojen za pravosodje, s pravilnikom določi, katere stvari ima obsojenec

lahko pri sebi, saj je le tako mogoče dovolj določno opredeliti katere so dovoljene stvari, vse ostale stvari pa niso dovoljene. Na smiselnost odvzema nedovoljenih stvari nakazujejo tudi pooblastila pravosodnih policistov, s katerimi pravosodni policisti nadzorujejo in pregledujejo prostore, osebe in stvari (238. člen ZIKS-1). Primerljiv ukrep je urejen v podzakonskem predpisu – s predlaganim novim členom pa se vsebino umešča v zakon.

K 85. členu (237. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo se glede na sistematiko predpisa in smiselno umestitev predlaganih novih določb, vsebina 237. člena ZIKS-1 nadomešča z vsebino tretjega odstavka 238. člena ZIKS-1 – vsebina 237. člena ZIKS-1 pa se ureja s predlaganim novim 241.b členom.

K 86. členu (238. člen ZIKS-1)

Predlagana nova vsebina 238. člena ZIKS-1 pomeni prenos določbe drugega odstavka 239. člena ZIKS-1 na sistematično bolj ustrezen del predpisa. Z drugim odstavkom predlaganega besedila 238. člena ZIKS-1 se na novo določa ravnanje v primeru najdbe predmetov, ki bi lahko pomenila kaznivo dejanje – primerljiva določba je trenutno urejena v podzakonskem predpisu.

K 87. členu (239. člen ZIKS-1)

S predlagano spremembo 239. člena ZIKS-1 se besedilo strukturno usklajuje z drugimi predlaganimi spremembami določb, ki se nanašajo na prisilna sredstva, ki jih smejo uporabljati pravosodni policisti.

Predlagan prvi odstavek je primerljiv z veljavnim prvim odstavkom 239. člena ZIKS-1, pri čemer je izraz »če drugače ne morejo preprečiti napada« nadomeščen z ustreznjšim besedilom »če z drugimi pooblastili ne more«, s čimer se dopustnost uporabe prisilnih sredstev zameji na nezmožnost uporabe drugih pooblastil.

V predlaganem besedilu se na novo ureja tudi omejitev uporabe prisilnih sredstev, kadar gre za onemoglo osebo, invalida ali nosečo osebo (predlagan drugi odstavek). Primerljiva določba je trenutno urejena v podzakonskem predpisu.

Predlagan tretji odstavek je primerljiv z do sedaj veljavnim drugim odstavkom, pri čemer je glede uporabe prisilnih sredstev zoper osebe, ki niso varovane osebe, na novo določen tudi pogoj, da se prisilna sredstva sme uporabiti, če osebe z oviranjem dela pravosodnih policistov ogrožajo varno izvedbo spremstva ali varovanja obsojenca. Do sedaj veljavna določba je dopustnost uporabe prisilnih sredstev zoper druge osebe omejevala zgolj na okoliščine, ko te osebe »ovirajo delo pravosodnega policista«, kar z vidika sorazmernosti ni dovoljšen razlog za uporabo prisilnih sredstev – zato se dodaja dodaten pogoj, t. j. značilnost, da z oviranjem pravosodnega policista oseba ogroža varno opravljanje naloge pravosodnega policista.

S predlaganim tretjim odstavkom se natančneje ureja tudi dopustnost uporabe prisilnih sredstev zoper osebo, ki je zalotena pri kaznivem dejanju ali kršenju javnega reda in miru. Veljavna določba dopušča uporabo prisilnih sredstev v navedenih primerih, pri čemer pa nadalje ni omejevala namena, ki se za z uporabo prisilnega sredstva zasleduje – zato se s predlagano dopolnitvijo kot namen uporabe prisilnih sredstev v primerih, ko je oseba zalotena pri kaznivem dejanju oziroma kršenju javnega reda in miru, določa preprečitev ali odvritev nevarnosti ali za odvzem prostosti osebe (pri čemer se »odvzem prostosti« nanaša na odvzem prostosti, urejen v predlaganem novem besedilu 238.člena ZIKS-1).

Dodatno se s predlaganim tretjim odstavkom na novo ureja tudi način uporabe prisilnih sredstev zoper osebe, ki niso varovane osebe. Do sedaj veljavne določbe niso urejale načina uporabe prisilnih sredstev, temveč je to področje urejeno v podzakonskem predpisu, ki glede uporabe prisilnih sredstev zoper osebe, ki niso varovane osebe, primerljivo določa smiselno uporabo določb, ki urejajo uporabo prisilnih sredstev zoper obsojenca.

S predlagano spremembo 239. člena ZIKS-1 se opuščajo določbe veljavnega tretjega, petega in šestega odstavka, saj so primerljive vsebine zaradi sistematike in strukture predpisa in drugih predlaganih sprememb glede pooblastil pravosodnih policistov – urejane v drugih delih predpisa. S predlaganim besedilom 239. členom se opušča tudi ena od vrst prisilnih sredstev – »opozorilni strel«. Glede na naravo tega ukrepa se s predlagano spremembo v nadaljevanju opozorilni strel opredeljuje »zgolj« kot eno od obveznih ravnanj pred uporabo strelnega orožja (torej kot del prisilnega sredstva »strelno orožje«) – in ne kot samostojno obliko prisilnega sredstva.

K 88. členu (novi 239.a, 239.b, 239.c, 239.č in 239.d člen)

S predlaganimi novimi 239.a do 239.d členu se v predpisu dodatno ureja področje prisilnih sredstev, ki jih smejo uporabljati pravosodni policisti. S predlaganim 239.a členom se uvodoma enotno ureja splošna načela uporabe prisilnih sredstev, pri čemer so določbe primerljive z do sedaj veljavnimi določbami petega odstavka 239. člena ZIKS-1 in določbam glede načel uporabe prisilnih sredstev, ki so urejene v podzakonskem predpisu, ki ureja pooblastila pravosodnih policistov. Predlagani 239.b ureja sredstva za vklepanje in vezanje, 239.c ureja uporabo telesne sile, 239.č uporabo razpršilca ter 239.d uporabo palice. Primerljiva vsebina glede uporabe prisilnih sredstev je trenutno urejena v podzakonskem predpisu.

K 89. členu (240.a člen)

S predlagano spremembo se ureja uporabo službenega psa kot eno od vrst prisilnih sredstev. Veljavne določbe ZIKS-1 že določajo takšno prisilno sredstvo, a urejajo zgolj dopustnost njegove uporabe za namen preprečitve bega, napada, samopoškodbe ali večje materialne škode, kar je splošni okvir za uporabo prisilnih sredstev. Vsebina predlaganega 240.a člena dodatno podrobneje določa okoliščine, v katerih je dopustno uporabiti službenega psa zoper drugo osebo, in sicer na način, da je dopustnost uporabe službenega psa neposredno navezana na okoliščine, ko je zaradi ogroženosti oseb dovoljena tudi uporaba strelnega orožja (prvi odstavek 240. člena) in ko je potrebno prijeti obsojenca v okoliščinah, ko je zoper njega dopustna tudi uporaba strelnega orožja (drugi odstavek 240. člena). Takšna ureditev je primerljiva trenutni ureditvi uporabe službenega psa v podzakonskem predpisu. Dodatno se s predlaganim drugim odstavkom razjasnjuje tudi »status« uporabe službenega psa med spremljanjem obsojencev zunaj zavoda, ki je, glede na namen njegove uporabe (odvrčanje obsojenca od pobega, napada oziroma odvrčanje drugih oseb od napada ali osvoboditve obsojenca) definiran kot prisilno sredstvo, ki se ga torej lahko uporabi, ko so izpolnjeni splošni pogoji za uporabo prisilnih sredstev in takšna utemeljenost uporabe službenega psa izhaja tudi iz konkretne varnostne ocene posameznega obsojenca.

K 90. členu (241. člen)

Predlagana sprememba pomeni redakcijski popravek, saj se vsebina tretjega, četrtega in petega odstavka 241. člena bolj sistematično ureja v novem 234.a členu.

K 91. členu (241.a in 241.b člen ZIKS-1)

S predlaganim novim 241.a členom se enovito na sistematično ustreznem delu predpisa ureja dolžnosti glede zagotavljanja možnosti zdravstvenih pregledov za osebe, ki so uporabljale ali zoper katere so bila uporabljena prisilna sredstva ter dolžnosti s področja poročanja o uporabi prisilnih sredstev. Primerljive vsebine so urejene v veljavnem 239. členu ZIKS-1 in podzakonskem predpisu s področja izvrševanja pooblastil pravosodnih policistov.

Z novim 241.b členom se glede na sistematiko predpisa na ustreznem mestu prenaša določbo, ki je na primerljiv način urejena v veljavnem 237. členu ZIKS-1. Dodatno se besedilo člena ne nanaša zgolj na osebe na prestajanju nadomestnega zapora in na mladoletnike, temveč napotuje na smiselno uporabo določb za vse varovane osebe. Takšna opredelitev je smiselna, saj pravosodni policisti naloge izvršujejo v stiku z vsemi kategorijami oseb, ki so nameščene v zavodih za prestajanje kazni zapora, prevzgojnem domu in drugih objektih, kjer izvršujejo naloge po zakonu. Dodatno so v besedilu zajete vse določbe, ki po predlaganih dopolnitvah poglavja o pooblastilih pravosodnih policistov urejajo uporabo prisilna sredstva.

K 92. členu (242. člen ZIKS-1)

Pri predlagani spremembi 242. člena ZIKS-1 gre za redakcijski popravek.

K 93. členu

S črtanjem podnaslova se glede na ostale predlagane spremembe tega poglavja redakcijsko usklajuje vsebina poglavja.

K 94. členu (243. člen ZIKS-1)

Od 2008 dalje, ko je bila prevedba v nov plačni sistem, so delovna mesta učiteljev predvidena zgolj v šolstvu. URSIKS samostojno ne izvaja šolskih programov, zato URSIKS nima takšnih delovnih mest. Primerljiva delovna mesta, na katerih so uslužbenci v URSIKS zaposleni so inštruktorji za delo in delovni inštruktorji, ki sodelujejo pri delu obsojencev.

K 95. členu (250.a člen ZIKS-1)

S predlaganim popravkom se besedilo prvega odstavka usklajuje z besedilom 52. člena KZ-1, ki določa, da sme sodišče kazen odpustiti, zato je pravilen zapis izraza odpuščena in ne oproščena kazen.

S predlaganim črtanjem besedila v 3. točki tretjega odstavka, ki določa zbiranje podatkov o občini in upravni enoti rojstva storilca kaznivega dejanja v okviru kazenske evidence, se opušča zbiranje podatkov, ki so za namen upravljanja in posredovanja podatkov iz kazenske evidence neupoštevni in zato administrativno nepotrebno obremenjujoči.

S predlagano dopolnitvijo zbirke podatkov v kazenski evidenci s časom izvršitve kaznivega dejanja (predlagana nova 8. točka tretjega odstavka) se omogoča zbiranje podatkov, ki so v pomoč pri brisanju sodb iz kazenske evidence. Višina izrečene kazni je pomemben podatek v luči določbe 82. člena KZ-1, ki ureja zakonsko rehabilitacijo in izbris obsodbe, pri čemer gre za izpeljavo splošne navedbe iz prvega odstavka tega člena v delu, ko navaja podatke o izrečenih sankcijah. Črtanje besedila dosedanje 8. točke pomeni redakcijski popravek terminologije – ker se v besedilu že uporablja širši pojem »kazenske sankcije«, posebno naštevanje vzgojnih in varnostnih ukrepov pomensko ni potrebno, niti ustrezno.

Predlagana sprememba četrtega odstavka pomeni razjasnitev morebitne nejasnosti glede oblike zbirke, ki se vodi glede vzgojnih ukrepov. Z dopolnitvijo besedila se jasneje določa, da gre za posebno evidenco znotraj kazenske evidence – takšna sprememba pa odraža tudi dejansko realno stanje kazenske evidence.

S predlagano dopolnitvijo petega odstavka je določba usklajena s posodobljenim elektronskim poslovanjem navedenih subjektov.

Pri predlagani spremembi šestega odstavka gre za redakcijsko uskladitev in dopolnitev z eksplicitno navedbo organov samoupravnih lokalnih skupnosti, ki poleg državnih organov predstavljajo enakovreden segment javnega sektorja, poleg tega pa gre za uskladitev s posodobljenim elektronskim poslovanjem javnega sektorja.

S črtanjem osmega odstavka se opušča nepotrebno urejanje področja, ki je izrecno urejeno v drugem predpisu (drugi odstavek 84. člena Kazenskega zakonika - KZ-1).

Spremenjeno besedilo dosedanjega devetega odstavka je v večji meri usklajevano besedilo glede na črtan osmi odstavek. Dodatno se v besedilu jasneje ureja ravnanje s podatki o izbrisanih sodbah, za katere se podatke posreduje tudi po izbrisu.

Dopolnitev dosedanjega dvanajstega odstavka pomeni enotno urejanje obravnavane materije -

veljavna ureditev namreč predvideva upravljanje kazenske evidence, ki se nanaša na storilce kaznivih dejanj, ki pa so po veljavni ureditvi lahko fizične ali pravne osebe.

K 96. členu (251. člen ZIKS-1)

Predlagana sprememba 251. člena pomeni redakcijsko uskladitev s predlaganimi spremembami 146. člena ZIKS-1.

K 97. členu (256. člen ZIKS-1)

Predlagana sprememba 256. člena pomeni redakcijsko uskladitev s predlaganimi spremembami 146. člena ZIKS-1.

K 98. členu

S prehodno določbo se zagotavlja, da se pred uveljavitvijo sprememb in dopolnitev zakona začeti postopki nadaljujejo in končajo po dosedaj veljavnih določbah zakona o izvrševanju kazenskih sankcij.

K 99. členu

S prehodno določbo se ureja ravnanja za tiste obsojence, ki bodo na dan uveljavitve tega zakona že prestajali kazen zapora in se glede njih za oškodovance prehodno ne bodo izvedli postopki glede možnosti biti obveščen o pobegu oziroma odpustu obsojenca. Za prehodno obdobje je predlagano, da oškodovance o tej možnosti obvestijo pristojni centri za socialno delo.

K 100. členu

S prehodno določbo se določa šestmesečni rok za uskladitev že sprejetih podzakonskih predpisov s predlaganimi spremembami zakona ter uporaba obstoječih podzakonskih predpisov, v kolikor ti niso v nasprotju z novimi zakonskimi določbami.

K 101. členu

S prehodno določbo se začetek uporabe posameznih določb odloži do začetka uporabe ZPro, saj jih do začetka uporabe vsebinski določb o probaciji ni mogoče izvrševati.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen

(1) Po tem zakonu se izvršujejo kazenske sankcije ter drugi ukrepi, ki jih je izreklo sodišče v kazenskem postopku.

(2) Po določbah tega zakona se izvršujejo tudi sankcije, varstveni in vzgojni ukrepi, izrečeni v postopku o prekršku ali v kakšnem drugem postopku, če ni z zakonom drugače določeno.

(3) Po določbah tega zakona se izvršuje tudi kazen zapora, ki jo je izreklo Mednarodno kazensko sodišče, če je obsojenca napotilo na prestajanje zaporne kazni v Republiko Slovenijo skladno z določili 103. člena statuta Mednarodnega kazenskega sodišča (Zakon o ratifikaciji Rimskega statuta Mednarodnega kazenskega sodišča, Uradni list RS – MP, št. 29/01).

(4) Obsojenec, ki je napoten na prestajanje kazni zapora v smislu prejšnjega odstavka, prestaja kazen zapora tako, kot jo je izreklo Mednarodno kazensko sodišče.

(5) Obsojenec, ki prestaja kazen zapora po sodbi Mednarodnega kazenskega sodišča, pošlje pritožbo, prošnjo, predlog ali zahtevo za revizijo iz statuta Mednarodnega kazenskega sodišča Mednarodnemu kazenskemu sodišču. Njegova pisanja se Mednarodnemu kazenskemu sodišču posreduje prek ministrstva, pristojnega za pravosodje.

8. člen

(1) Odločbe, izdane na podlagi 12., 22., 25., 26., drugega odstavka 48., 49., tretjega odstavka 56.,

57.a, 62., tretjega odstavka 73., drugega odstavka 77., 80., 81., 82., drugega odstavka 89., 95., 98., 98.a, 107., 108., 113., 193., 195., 206. in petega odstavka 236. člena tega zakona, se izdajajo po določbah zakona, ki ureja splošni upravni postopek. Odločbe, izdane na podlagi drugega odstavka 74. in drugega odstavka 236. člena tega zakona, se izdajajo ob smiselni uporabi določb zakona, ki ureja splošni upravni postopek.

(2) O pritožbah zoper odločbe, ki jih izda na prvi stopnji generalni direktor Uprave Republike Slovenije za izvrševanje kazenskih sankcij (v nadaljnjem besedilu: generalni direktor), odloča ministrstvo, pristojno za pravosodje. O pritožbah zoper odločbe, ki jih izda na prvi stopnji direktor zavoda oziroma prevzgojnega doma, vodja dislociranega oddelka ali pravosodni policist, odloča na drugi stopnji generalni direktor.

(3) Organi, pristojni za odločanje o zadevah po določbah prvega odstavka tega člena, odločajo v skrajšanem postopku brez zaslišanja strank.

(4) Vpis odločitve v osebni načrt na podlagi tega zakona nadomesti izdajo odločbe. Zoper odločitev, sprejeto v osebni načrtu, ima obsojenec pravico vložiti pritožbo na generalnega direktorja v roku osmih dni od seznanitve z odločitvijo.

(5) Kadar se obsojencu dovoli stik z osebami, ki niso ožji družinski člani, rejnik ali skrbnik in se s tem ne posega v korist koga drugega, se v osebni načrt zapiše samo izrek odločitve, zoper katero pritožba ni dovoljena.

(6) Upravni postopek lahko vodi in odloča v upravnih zadevah iz 236. člena tega zakona delavec, ki ima najmanj srednjo strokovno izobrazbo.

10. člen

Posamezni izrazi iz tega zakona imajo naslednji pomen:

- osebni načrt je individualiziran program prestajanja kazni zapora, ki se izdelava na podlagi ocene potreb in tveganj obsojenca za čas prestajanja kazni zapora in po odpustu, s ciljem, da se ga usposobi za življenje na prostosti, v skladu z družbenimi normami in odprave tveganj ponavljanja kaznivih dejanj. Oceno pripravijo strokovni delavci zavoda za prestajanje kazni zapora na podlagi razgovorov z obsojencem ter na podlagi drugih podatkov, ki se zbirajo v sprejemnem obdobju. Z osebnim načrtom, v katerem morajo biti opredeljene vse predvidene aktivnosti in dejavnosti, ki bodo pripeljale do realizacije cilja, mora biti obsojenec seznanjen in s strani strokovnih delavcev motiviran za aktivno in odgovorno sodelovanje. Obsojencu mora biti dana možnost, da osebni načrt podpiše, pri čemer njegov podpis ni pogoj za veljavnost načrta.

- varnostna ocena obsojenca je ocena dejavnikov tveganj za morebiten pobeg, za zagotavljanje obsojenčevega varnega prestajanja kazni zapora ter zagotavljanje varnosti, reda in discipline v zavodu. Ocena je sestavljena iz statičnih in dinamičnih dejavnikov tveganj, ki izhajajo iz ugotovljenih dejstev in okoliščin obsojenčevega obnašanja, njegove osebnosti in drugih okoliščin, ki vplivajo na to, da bi bila lahko ogrožena red in varnost v zavodu in izven njega. Na podlagi varnostne ocene se načrtujejo in izvajajo aktivnosti ter ukrepi na področju varnosti v zavodu in izven njega. Vsi pripadajoči postopki morajo zagotavljati varnost obsojencev, zaposlenih in obiskovalcev ter zmanjšati nevarnost nasilja in drugih dogodkov, ki bi lahko ogrožali varnost. Varnostna ocena postane obsojencu dostopna eno leto po prestani kazni, razen če v tem roku prestaja drugo kazen zapora.

- mučenje je vsako dejanje, s katerim uslužbenec javne službe ali druga oseba po ukazu ali pristanku uradne osebe, z namenom, da bi dobila od te ali od tretje osebe obvestila ali priznanje, da oseba kaznuje za dejanje, ki ga je storila ali ga je osumljena, zaradi zastraševanja ali kaznovanja tretje osebe ali zaradi kakšnega koli drugega razloga, ki temelji na diskriminaciji katerekoli vrste, osebi, zoper katero se izvršuje kazenska sankcija, hote povzročča hude telesne ali duševne bolečine ali trpljenje. Ta pojem ne zajema bolečine ali trpljenja, ki je neizogibna in nehotena posledica izvrševanja zakonite sankcije.

- ožji družinski člani so: zakonec oziroma oseba, s katero oseba, zoper katero se izvršuje kazenska sankcija, živi v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, ali registrirani istospolni partnerski skupnosti po zakonu, ki ureja registracijo istospolne partnerske skupnosti, sorodnik v ravni črti, sorodnik v stranski črti do drugega kolena, posvojenec, posvojitelj, očim, mačeha, pastorek in pastorka.

11. člen

Kazni zapora in mladoletniškega zapora ter kazni zapora, izrečene po drugih predpisih, se izvršujejo v zavodih za prestajanje kazni zapora (v nadaljnjem besedilu: zavod).

12. člen

(1) Pod pogoji iz kazenskega zakonika in po postopku iz zakona, ki ureja kazenski postopek, se izvršitev kazni zapora lahko tako, da obsojenec med prestajanjem kazni zapora še naprej dela ali se izobražuje in prebiva doma, razen ob prostih dneh, praviloma ob koncu tedna, ko mora biti v zavodu (v nadaljnjem besedilu: zapor ob koncu tedna), dopusti obsojencu, ki je osebno toliko urejen, da mu je mogoče zaupati, da takega načina prestajanja kazni zapora ne bo zlorabil in ki je v času odločanja o načinu izvršitve kazni zapora:

- zaposlen na območju Republike Slovenije v skladu s predpisi o delovnih razmerjih ali javnih uslužbencih ali na drugi pravni podlagi, samozaposlen ali samostojno opravlja kmetijsko dejavnost ali
- če ima v Republiki Sloveniji status dijaka in se redno šola oziroma ima status študenta in redno izpolnjuje svoje študijske obveznosti.

(2) Sodišče lahko izjemoma in iz posebej obrazloženih razlogov izvršitev kazni zapora z zaporom ob koncu tedna dopusti tudi obsojencu, ki je zaposlen ali se izobražuje zunaj območja Republike Slovenije, če se ta hkrati zaveže, da bo sodišču in direktorju zavoda vsake tri mesece predložil ustrezna dokazila svojega delodajalca ali pristojne izobraževalne ustanove, kjer se izobražuje, da izpolnjuje svoje delovne ali izobraževalne obveznosti.

(3) Izvršitev kazni zapora z zaporom ob koncu tedna se pod pogoji iz prvega ali drugega odstavka tega člena lahko dopusti tudi na predlog obsojenca, ki že prestaja kazen zapora, po predhodnem mnenju direktorja zavoda.

(4) O izvršitvi kazni zapora po določbi prejšnjega odstavka sodišče odloči s sklepom po postopku, ki ga zakon, ki ureja kazenski postopek, določa za nadomestitev kazni zapora z zaporom ob koncu tedna, na podlagi predloga, vloženega po pravnomočnosti sodbe.

(5) Direktor zavoda, v katerem obsojenec prestaja kazen zapora ob koncu tedna, najkasneje v osmih dneh po nastopu kazni obsojenca v zavodu, po posvetovanju z obsojencem in njegovim delodajalcem oziroma izvajalcem izobraževanja, izda odločbo, v kateri določi natančnejše pogoje izvrševanja zapora ob koncu tedna. Do izdaje te odločbe obsojenec prestaja kazen zapora v zavodu.

(6) Z odločbo iz prejšnjega odstavka se določijo:

- dan in čas odhoda in vrnitve obsojenca v zavod,
- število in raspored dni oziroma noči, ki jih mora obsojenec prestati v zavodu, v okviru obveznosti, ki v povprečju ne more biti manjša od dveh prenočitev na teden v zavodu,
- način preverjanja rednega izpolnjevanja delovnih oziroma izobraževalnih obveznosti obsojenca,
- obveznosti, ki jih je delodajalec oziroma izvajalec izobraževanja po predhodnem pisnem dogovoru z direktorjem zavoda sprejel glede vsebine, rokov in načina obveščanja zavoda o izpolnjevanju oziroma opuščanju delovnih oziroma izobraževalnih obveznosti obsojenca, morebitnih zlorabah načina prestajanja kazni zapora ob koncu tedna, hujših kršitvah delovnih oziroma učnih ali študijskih obveznosti in drugih okoliščinah, ki lahko vplivajo na način izvrševanja kazni zapora,
- način in roke izvajanja neposrednega nadzora zavoda nad izpolnjevanjem delovnih oziroma izobraževalnih obveznosti obsojenca, če tega ni mogoče zagotoviti na drugačen način,
- druge obveznosti obsojenca, njegovega delodajalca oziroma izvajalca izobraževanja, s katerimi se zagotavlja izvrševanje zapora ob koncu tedna in preprečujejo njegove zlorabe,
- organi, ki jih zavod obvesti o začetku in poteku izvrševanja zapora ob koncu tedna zaradi izvajanja njihovih zakonskih pristojnosti in nalog.

(7) Direktor zavoda lahko po postopku iz petega odstavka tega člena spremeni natančnejše pogoje izvrševanja zapora ob koncu tedna, če se spremenijo okoliščine, na podlagi katerih so pogoji bili določeni.

(8) Direktor zavoda lahko sodišču predlaga, da odloči, da obsojenec preostanek kazni zapora prestane v zavodu v naslednjih primerih:

- če obsojenec več ne izpolnjuje pogojev glede zaposlitve oziroma šolanja ali študija iz prvega ali drugega odstavka tega člena;
 - če obsojenec delodajalec oziroma izvajalec izobraževanja ne upošteva pogojev izvrševanja kazni zapora ob koncu tedna in s tem onemogoča nadzor nad njegovim izvrševanjem;
 - če obsojenec stori dejanje, ki ima znake kaznivega dejanja ali disciplinskega prestopka;
 - če obsojenec krši obveznosti, določene v odločbi iz četrtega odstavka tega člena.
- (9) Sodišče o predlogu direktorja zavoda iz prejšnjega odstavka odloči s sklepom v osmih dneh od prejema predloga.
- (10) Če obsojenec zlorabi zapor ob koncu tedna na način, naveden v tretji in četrti alineji osmega odstavka tega člena, lahko direktor zavoda začasno zadrži izvrševanje zapora ob koncu tedna do vročitve odločitve sodišča, ki je o njegovem predlogu za izvršitev preostanka izrečene kazni v zavodu izdalo sodbo na prvi stopnji.
- (11) Začasno zadržanje izvrševanja zapora ob koncu tedna iz prejšnjega odstavka se odredi ustno, pisna odločba pa mora biti obsojencu vročena najpozneje v 24 urah od ure odreditve začasnega zadržanja. Zoper odločbo ima obsojenec pravico do sodnega varstva v treh dneh od dneva, ko mu je bila odločba vročena. Zahteva za sodno varstvo ne zadrži izvršitve odločbe. Sodišče o zahtevi odloči hkrati z odločitvijo o predlogu direktorja zavoda iz osmega odstavka tega člena, vendar najkasneje v treh delovnih dneh od njenega prejema, drugače ukrep začasnega zadržanja, ki ga je odredil direktor zavoda, preneha po samem zakonu.
- (12) O pritožbi zoper sklep, s katerim je sodišče odločilo o predlogu direktorja, višje sodišče odloči v osmih dneh od prejema pritožbe.

12.a člen

- (1) S sodbo ali s posebnim sklepom, s katerim sodišče, pod pogoji iz kazenskega zakonika in po postopku iz zakona, ki ureja kazenski postopek, dopusti izvršitev kazni zapora s hišnim zaporom in odredi ali spremeni način njegovega izvrševanja, se v okviru pravil o izvrševanju hišnega zapora določijo:
- naslov stavbe in po potrebi tudi natančen opis posameznega dela stavbe v katerem obsojenec stalno ali začasno prebiva oziroma javnega zavoda za zdravljenje ali oskrbo, v katerem je obsojenec nameščen in v katerem se izvršuje hišni zapor,
 - organ, ki opravlja nadzor in njegova pooblastila ter obveznosti obsojenca pri izvajanju nadzora,
 - izjeme od prepovedi oddaljevanja od stavbe, kadar je to neizogibno potrebno, da si obsojenec zagotovi najnujnejše življenjske potrebščine ali zdravstveno pomoč, ali za opravljanje dela in način izvajanja izjem, z navedbo njihovega namena, časa, trajanja in načina nadziranja,
 - način, po katerem osebe, ki jih obsojenec obiskuje v okviru dovoljenega oddaljevanja od stavbe obveščajo za nadzor pristojne organe o obiskih obsojenca, o izvajanju delovne obveznosti in drugih okoliščinah povezanih z dovoljenim oddaljevanjem obsojenca,
 - osebna imena, rojstni datumi in naslovi posameznikov, s katerimi obsojenec ne prebiva oziroma ga ne zdravijo ali oskrbujejo in s katerimi so mu stiki prepovedani ali omejeni,
 - način seznanitve teh oseb s prepovedjo ali omejitvijo stikov in način, po katerem te osebe lahko obvestijo pristojne organe o morebitnih kršitvah prepovedi.
- (2) Sodišče pošlje sodbo oziroma poseben sklep o načinu izvršitve hišnega zapora in sklep o spremembi načina njegovega izvrševanja iz prejšnjega odstavka obsojencu, zavodu za prestajanje kazni, v katerega bi bil obsojenec sicer napoten po določbah tega zakona ter policijski postaji, na območju katere se izvršuje hišni zapor.
- (3) Izvajanje hišnega zapora nadzoruje sodišče samo ali preko policije. Policija sme vsak čas tudi brez zahteve sodišča preverjati izvajanje hišnega zapora, o morebitnih kršitvah hišnega zapora pa mora brez odlašanja obvestiti sodišče in zavod, pri katerem je bil opravljen postopek nastopa kazni hišnega zapora.

13. člen

Pod pogoji iz kazenskega zakonika in po postopku iz zakona, ki ureja kazenski postopek, se obsojencu izvršitev kazni zapora ali denarne kazni nadomesti z delom v splošno korist. Kot delo v splošno korist se šteje vsakršna oblika opravljanja dela obsojenca v javnem interesu, ki ni namenjena pridobivanju dobička.

(2) Izvajalska organizacija, v kateri obsojenec opravlja delo v splošno korist, je lahko vsaka pravna oseba v Republiki Sloveniji, ki opravlja humanitarne ali komunalne dejavnosti, dejavnosti s področja varstva narave ali druge dejavnosti v javnem interesu, če teh dejavnosti ne izvaja izključno zaradi pridobivanja dobička. Dogovor o opravljanju dela v splošno korist, ki ga sklenejo obsojenec, izvajalska organizacija in pristojni center, se šteje kot poziv za nastop kazni.

(3) Izvrševanje dela v splošno korist za obsojenca pripravi, vodi in nadzoruje center za socialno delo, pristojen po predpisih o socialnem varstvu (v nadaljnjem besedilu: pristojni center). Stroški zavarovanja za primer poškodbe pri delu ali poklicne bolezni in primer smrti kot posledice poškodbe pri delu ali poklicne bolezni, zdravstvenega pregleda in usposabljanja za varno opravljanje dela se krijejo iz proračuna. Stroške prevoza, malice in druge stroške, povezane z izvršitvijo dela v splošno korist, krije obsojenec, razen če je bil na dan sklenitve dogovora iz prejšnjega odstavka upravičenec do socialnovarstvenih prejemkov.

(4) Samoupravne lokalne skupnosti so dolžne zagotavljati delo v splošno korist v okviru nalog iz svojih pristojnosti in zagotavljati izvajalske organizacije za njegovo izvrševanje. Seznam del in izvajalskih organizacij najmanj enkrat letno posredujejo pristojnemu centru.

(5) Pristojni center obvesti sodišče, če obsojenec ne izpolnjuje nalog, določenih z dogovorom iz drugega odstavka tega člena.

(6) Če obsojenec izpolnjuje naloge, določene z dogovorom iz drugega odstavka tega člena, se v času od sklenitve tega dogovora do poteka roka za njihovo opravo kazni ne sme izvršiti.

(7) Način izvrševanja dela v splošno korist s pravilnikom podrobneje določi minister, pristojen za socialne zadeve, v soglasju z ministrom, pristojnim za pravosodje.

(8) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za vzgojne ukrepe, ki so po vsebini primerljivi delu obsojencev v splošno korist, ki se izrečejo mladoletnikom v kazenskem postopku.

18. člen

(1) Obsojenca, ki je na prostosti, pozove na prestajanje kazni zapora okrožno sodišče, na območju katerega je sodišče izdalo sodbo na prvi stopnji, takoj, najpozneje pa v osmih dneh po prejemu izvršljive odločbe.

(2) Obsojenca, ki je v priporu, in obsojenca, ki je že na prestajanju kazni, pa je bil ponovno obsojen, razporedi na prestajanje kazni okrožno sodišče iz prejšnjega odstavka.

(3) Sodišče, ki je izdalo sodbo na prvi stopnji, ukrene vse potrebno, da se najde obsojenec, ki je neznanega prebivališča.

(4) Pri odločitvi o tem, v kateri zavod pošlje obsojenca, sodišče upošteva spol, starost, vrsto in višino izrečene kazni ter pri zaščitening osebah po zakonu, ki ureja zaščito prič, tudi ukrepe v programu zaščite.

19. člen

(1) Obsojencu, ki je v hišnem priporu, pošlje okrožno sodišče, na območju katerega prestaja hišni pripor, nalog, da takoj, najpozneje pa v 24. urah od prejema naloga, nastopi kazni zapora v določenem zavodu.

(2) Glede izvršitve kazni zapora obsojencu, ki je v hišnem priporu, se smiselno uporabljajo tudi določbe od drugega do petega odstavka 20. člena tega zakona.

20. člen

(1) V pozivu za nastop kazni zapora se določi dan, ko mora obsojenec nastopiti kazni, in zavod, v katerem mora nastopiti kazni. Dan nastopa kazni v zavodu mora biti določen tako, da ostane

obsojencu od prejema poziva do nastopa kazni najmanj osem dni, vendar ne več kot en mesec.

(2) Če obsojenec določenega dne ne nastopi kazni, obvesti zavod o tem sodišče, ki ga je pozvalo na prestajanje kazni. Če sodišče ugotovi, da je bil poziv za nastop kazni obsojencu pravilno vročen ali če iz okoliščin izhaja, da se obsojenec izmika vročitvi poziva, odredi privedbo.

(3) Ne glede na določbe prvega odstavka 18. člena tega zakona in prvega odstavka tega člena lahko sodišče še pred izvršljivostjo pravnomočne sodbe odredi privedbo obsojenca, če njegovo dosedanje obnašanje, predvsem pa izmikanje udeležbi na posameznih procesnih dejanjih ali druge posebne okoliščine kažejo na nevarnost, da bo pobegnil.

(4) Če privedba ne uspe, če obsojenec sodišču ni sporočil spremembe svojega naslova oziroma prebivališča ali če ni mogoče ugotoviti, kje se obsojenec nahaja, odredi sodišče tiralico.

(5) Začetek prestajanja kazni se šteje od dneva zglasitve, v primerih iz prejšnjega odstavka pa od dneva, ko je obsojenec priveden v zavod.

(6) Določbe tega člena o privedbi ne veljajo za obsojence, ki se jim poziv za prestajanje kazni dostavlja v tujino.

21. člen

(1) Zavod o nastopu kazni obsojenca obvesti pristojni center, na območju katerega ima obsojenec stalno prebivališče oziroma je imel zadnje stalno prebivališče pred nastopom kazni.

(2) Po vnaprejšnji pisni privolitvi obsojenca, ki je tuji državljan ali oseba brez državljanstva, zavod obvesti konzularne organe njegove države oziroma pristojno mednarodno organizacijo ali nevladno organizacijo, ki po pravilih mednarodnega prava ali na podlagi zakona varuje njegove koristi.

26. člen

(1) Zoper odločbo, izdano na podlagi tretjega in petega odstavka prejšnjega člena, je dovoljena pritožba na višje sodišče v treh dneh od vročitve odločbe. Pritožba zadrži izvršitev kazni, razen pritožbe zoper odločbo, s katero je bila prošnja za odložitev kazni zavržena, ker je bila vložena ponovno iz istih odložitvenih razlogov, oziroma zavržena, ker je bila vložena po preteku predpisanega roka.

(2) Če ima obsojenec pooblaščenca, vroči sodišče odločbe in druga pisanja pooblaščenca.

(3) Višje sodišče je dolžno izdati odločbo o pritožbi v treh dneh od dneva prejema pritožbe.

(4) Če je bila pritožba iz prvega odstavka tega člena zavržena oziroma zavržena, mora obsojenec nastopiti kazen zapora na dan, ki ga pristojno sodišče v sklepu ali odločbi določi kot nov datum nastopa kazni. O tem datumu je pristojno sodišče dolžno nemudoma pisno ali po ustrezni varni elektronski poti obvestiti zavod, v katerem mora obsojenec nastopiti kazen. Vložitev nove prošnje za odložitev izvršitve kazni zapora v tem terminu ne povzroči zadržanja začetka prestajanja kazni.

29. člen

(1) Ko obsojenec nastopi kazen, je treba ugotoviti njegovo istovetnost, ga fotografirati ter opraviti zdravniški pregled. Obsojencu se v primeru dvoma o njegovi istovetnosti oziroma za izvrševanje čezmejnega ali mednarodnega sodelovanja odvzamejo tudi njegovi prstni odtisi obeh rok, kar odredi direktor zavoda oziroma od njega pooblaščenca oseba.

(2) Ob sprejemu v zavod je treba obsojenca seznaniti s hišnim redom, z omejitvami pravic oziroma dolžnostmi, ki jih ima med prestajanjem kazni, z načinom uveljavljanja njegovih pravic in z disciplinskimi kaznimi, ki se lahko izrečejo zoper njega, ter z ugodnostmi, ki jih je lahko deležen.

(3) Zavod mora nameniti posebno pozornost obsojencem v sprejemnem obdobju. V sprejemnem obdobju se opravljajo vse aktivnosti in postopki, ki so potrebni za ustrezno vključitev obsojencev v življenje v zavodu in izdelavo osebnega načrta obsojenca, ki mora upoštevati tudi varnostne razloge.

(4) Pri zaščitenih osebah po zakonu, ki ureja zaščito prič, mora zavod ob sprejemu obsojenca in sestavi osebnega načrta upoštevati odločitve komisije, pristojne za zaščito ogroženih oseb, in sodelovati z enoto, pristojno za zaščito ogroženih oseb.

29a. člen

(1) Ob zglasitvi obsojenca zaradi prestajanja hišnega zapora je treba ugotoviti njegovo istovetnost, ga fotografirati in ga seznaniti z njegovimi pravicami in dolžnostmi. Obsojencu se v primeru dvoma o njegovi istovetnosti oziroma za izvrševanje čezmejnega ali mednarodnega sodelovanja odvzamejo tudi njegovi prstni odtisi obeh rok, kar odredi direktor zavoda oziroma od njega pooblaščen oseba.

(2) Zavod obsojenca iz prejšnjega odstavka vpiše v matično knjigo, centralno evidenco o osebah na prestajanju kazni zapora, zanj odpre osebni list in v njem poleg osebnih podatkov po tem zakonu zapiše nastop hišnega zapora in o tem obvesti sodišče in pristojno policijsko postajo.

(3) Po opravljenih dejanjih iz prejšnjih odstavkov zavod napoti obsojenca v stavbo ali posamezni del stavbe, kjer se po sodni odločbi izvršuje hišni zapor.

(4) Za namene izvršitve kazni zavod za obsojenca, ki prestaja hišni zapor, upravlja zbirke osebnih podatkov iz 31., 32., 33., 34., 35., 37., 38., 39. in 40. člena tega zakona. Osebnostne podatke obsojencev v hišnem zaporu zavod obdeluje ločeno od osebnih podatkov drugih obsojencev.

30. člen

(1) Za obsojenca se ob prihodu na prestajanje kazni lahko določi poseben režim, ki traja največ 30 dni. V sprejemnem obdobju se spoznava njegova osebnost, zdravstveno stanje, delovne in učne sposobnosti in druge okoliščine, pomembne za obravnavo obsojenca ter za njegovo pravilno razvrstitev. Ob zaključku sprejemnega obdobja se za obsojenca pripravi osebni načrt.

(2) Za preučitev osebnosti po prejšnjem odstavku se posamezni obsojenci z njihovo privolitvijo lahko pošljejo v specializirane organizacije, kjer lahko ostanejo največ tri mesece.

31. člen

Zaradi uresničevanja zakonitega in strokovnega izvrševanja kazenskih sankcij zavod zbira, obdeluje, shranjuje in vodi zbirko podatkov o obsojencih na prestajanju kazni zapora (v nadaljnjem besedilu: upravljalec zbirke podatkov).

32. člen

Zbirka podatkov iz prejšnjega člena obsega:

- podatke o identiteti obsojenca in o njegovem osebnem stanju;
- podatke o ožjih družinskih članih obsojenca in osebah, s katerimi ima obsojenec dovoljene stike;
- podatke o sodni odločbi, ki jo je treba izvršiti oziroma ki se izvršuje;
- podatke o obsojencu, ki se zbirajo med prestajanjem kazni zapora.

40. člen

(1) Uprava vodi centralno evidenco o osebah na prestajanju kazni zapora.

(2) Podatke za centralno evidenco iz prejšnjega odstavka posredujejo upravi upravljalci zbirke podatkov in drugi organi v skladu z zakonom. Upravi se, skladno z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, in zakonom, ki ureja davčni postopek, za izvajanje njenih nalog in pooblastil iz prvega odstavka tega člena, omogoči neposreden elektronski dostop do evidenc prekrškov, kazenske evidence, pravnega vpisnika, kazenskega vpisnika in vpisnika prekrškovnih zadev na sodiščih, do vpisnikov na državnih tožilstvih, do evidenc socialnih transferov, evidenc davčne uprave, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije, Centralnega registra prebivalstva in vseh drugih evidenc državnih organov, organov lokalnih skupnosti in nosilcev javnih pooblastil, ki se vodijo v elektronski obliki.

(3) Informacijski sistem uprave se lahko za namene zagotavljanja točnosti in ažurnosti podatkov, ki jih pridobiva in posreduje za vodenje centralne evidence oseb na prestajanju kazni zapora, poveže z uradnimi evidencami in javnimi knjigami iz prejšnjega odstavka, razen z zbirko osebnih podatkov iz kazenske evidence in prekrškovne evidence. Povezovanje se izvede z imenom in priimkom, enotno matično številko ali davčno številko ali drugimi podatki, ki v povezavi z osebnim imenom zagotavljajo

enoznačno identifikacijo osebe, o kateri se zahteva podatek.

(4) Centralna evidenca razvida oseb iz prvega odstavka tega člena vsebuje podatke iz členov od 32. do 36. tega zakona.

(5) Skladno z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, in zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, je upravljavcu zbirke podatkov oziroma osebi, ki jo upravljavec pooblasti, osebam, ki so pooblaščenice za nadzor nad delom zavodov, sodišču, državnemu tožilstvu ter policiji glede kazenskega postopka, ki teče zoper obsojeno osebo, za izvajanje njihovih nalog in pooblastil, povezanih s pregonom storilcev kaznivih dejanj ter z vodenjem kazenskega postopka, o osebah na prestajanju kazni zapora dopusten neposredni elektronski dostop do naslednjih podatkov iz centralne evidence:

- ime in priimek,
- davčna številka,
- EMŠO,
- rojstni podatki,
- stalno ali začasno prebivališče,
- državljanstvo,
- zavod, kraj prestajanja kazni,
- izrek, nastop in iztek kazni oziroma predviden odpust.

(6) Dostop do podatkov iz prejšnjega odstavka je dopusten tudi osebi, na katero se podatki nanašajo.

(7) Centralna evidenca iz prvega odstavka tega člena se povezuje z informacijskim sistemom sodišč, s katerim si v varni elektronski obliki izmenjuje podatke in dokumente, ki so jih uprava in sodišča dolžni posredovati na podlagi tega zakona.

(8) Uprava zagotavlja in je odgovorna za vzpostavitev, razvoj in delovanje elektronskega poslovanja v zavodih in v upravi v skladu z določbami zakona, ki ureja upravni postopek.

48. člen

(1) Obsojenec se razporedi na delo v skladu z njegovimi duševnimi in telesnimi sposobnostmi in možnostmi zavoda. V okviru možnosti zavoda se pri razporeditvi na delo upoštevajo tudi želje obsojenca.

(2) O razporeditvi na delo iz prvega odstavka 52. člena tega zakona odloči direktor zavoda, v dislociranih oddelkih pa vodja dislociranega oddelka.

(3) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka se sme obsojenec pritožiti v treh dneh. Pritožba ne zadrži izvršitve.

55. člen

(1) Obsojenec, ki začasno ni zmožen za delo, nima pravice do nadomestila med začasno nezmožnostjo za delo.

(2) Med letnim počitkom dobiva obsojenec nadomestilo enako povprečnemu plačilu, ki ga je dobival za delo v rednem delovnem času v zadnjih šestih mesecih oziroma v času, ko je delal, če je delal manj kot šest mesecev.

56. člen

(1) Obsojenec, ki med prestajanjem kazni zapora dela, ima za vsak mesec dela s polnim delovnim časom pravico do dveh dni letnega dopusta. Po kriterijih, ki jih predpiše minister, pristojen za pravosodje, obsojenec lahko dobi do šest dni dodatnega letnega dopusta v enem letu, pri čemer se upošteva stalnost in prizadevnost obsojenca pri delu. Obsojenec, ki je kazen zapora nastopil iz pripora, lahko za čas, ko je v priporu delal, pridobi največ 30 dni letnega dopusta v letu, ko je nastopil kazen zapora.

(2) Če obsojenec med trajanjem letnega dopusta zboli, se mu ta čas ne šteje v letni dopust.

(3) Dopust mora obsojenec izkoristiti najpozneje eno leto po pridobitvi pravice. Odločbo o odmeri letnega dopusta izda direktor zavoda oziroma vodja dislociranega oddelka najpozneje do konca

meseca januarja za preteklo leto.

(4) Če obsojenec preživlja svoj letni dopust v zavodu, ga lahko po zmožnostih zavoda preživi v posebnih prostorih. Režim v posebnih prostorih oziroma med letnim dopustom mora biti organiziran tako, da omogoča sprostitev, razvedrilo, rekreacijo in počitek, skladno z možnostmi zavoda.

57.a. člen

(1) Direktor zavoda oziroma vodja dislociranega oddelka z odločbo ugotovi, da obsojencu prenehajo pravice iz dela, če:

- neupravičeno odkloni delo;
- pet dni zaporedoma neupravičeno ne pride na delo ali
- to narekujejo utemeljeni razlogi varnosti oziroma izkazane potrebe ohranitve reda in discipline v zavodu.

(2) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba. Pritožba zoper odločbo, izdano na podlagi razlogov iz tretje alineje prejšnjega odstavka, ne zadrži njene izvršitve.

58. člen

(1) Obsojenci na prestajanju kazni zapora, mladoletniškega zapora in mladoletniki na prestajanju vzgojnega ukrepa oddaje v prevzgojni dom, ki so obvezno zavarovani po splošnih predpisih o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju, imajo pravico do zdravstvenih storitev po teh predpisih, razen pravic do proste izbire zdravnika, zdravnika-specialista in zdravstvenega zavoda, zdravstvenega varstva v zvezi z dajanjem tkiv in organov za presaditev drugim osebam, zdravljenja in nege na domu, zdravljenja v tujini, zdraviliškega zdravljenja, pogrebne in posmrtnine ter povračila potnih stroškov v zvezi z uveljavljanjem zdravstvenih storitev.

(2) Družinski člani zavarovane osebe iz prejšnjega odstavka niso zavarovane osebe.

72. člen

(1) Nadzor pisemskih pošilk je dopusten le, kadar gre za sum vnašanja ali iznašanja predmetov, ki jih obsojenec ne sme posedovati. Pregled se opravi tako, da pravosodni policist odpre pisemsko pošiljko v navzočnosti obsojenca, pri čemer pravosodni policist ne sme brati vsebine pisma.

(2) Nadzor pošilk iz prejšnjega odstavka odredi direktor zavoda ali druga oseba, ki jo on pooblasti.

(3) Minister, pristojen za pravosodje, s pravilnikom podrobneje uredi nadzor pisemskih pošilk iz prvega odstavka tega člena in določi, katerih predmetov obsojenec ne sme imeti pri sebi.

74. člen

(1) Obiski obsojenca se opravljajo v primerno opremljenih notranjih ali zunanjih prostorih in so nenadzorovani ali nadzorovani s strani pravosodnih policistov. Nadzorovani obiski se lahko opravljajo tudi za stekleno pregrado, če to narekujejo razlogi varnosti ali je to potrebno za onemogočanje izmenjave predmetov in stvari med obsojencem in obiskovalcem. Režim nadzorovanih obiskov obsojenca se določi v njegovem osebnem načrtu.

(2) Obisk se lahko prekine le, če se obsojenec ali njegov obiskovalec neprimerno vedeta, motita druge ali če je ogrožena varnost oseb ali zavoda.

(3) Ob zaostrenih varnostnih razmerah ali dogodkih lahko direktor zavoda začasno odredi, da se vsi obiski zavoda ali dela zavoda opravljajo za steklom ali da se začasno ne izvajajo.

(4) Zoper prekinitev iz drugega odstavka je dovoljena pritožba, ki ne zadrži izvršitve.

75. člen

(1) Obsojenec ima pravico do telefonskih pogovorov z ožjimi družinskimi člani, rejnikom, skrbnikom, pooblaščenecem, konzularnim predstavnikom oziroma predstavnikom uradne organizacije, ki varuje koristi beguncev, predstavnikom pristojnega centra, predstavnikom zavoda za zaposlovanje in

- varuhom človekovih pravic. Obsojencu je treba zagotoviti tudi klicanje na interventno številko policije.
- (2) Obsojencu se lahko omogoči tudi telefonske pogovore z drugimi osebami. Odločitev o tem se zapiše v njegov osebni načrt.
- (3) Direktor zavoda lahko obsojencu prepove telefonske pogovore, če to narekujejo varnostni razlogi. Odločitev o prepovedi telefonskih pogovorov obsojencu se zapiše v njegov osebni načrt.
- (4) Stroške telefonskih pogovorov nosi obsojenec.
- (5) Obsojenci lahko uporabljajo tudi druge elektronske komunikacije (elektronska pošta, svetovni splet, mobilna telefonija, faksimilna sporočila, glasovna pošta, storitev SMS) pod pogojem, da izvajanje teh komunikacij ne ogroža varnosti v zavodu in izven njega.
- (6) Direktor zavoda lahko v okviru izvajanja kazenskih sankcij ter vzdrževanja reda in discipline v zavodu odloči, da na podlagi potrebe po varnostnih ukrepih za zagotovitev varnosti zapornikov, zaporskega osebja in drugih oseb v zavodu ter varnosti premoženja in podatkov, uvede ukrepe varovanja s snemanjem in shranjevanjem telefonskih klicev in drugih elektronskih komunikacij. Pri uvedbi ukrepa varovanja ter snemanja in shranjevanja elektronskih komunikacij se smiselno uporabljajo določbe zakona, ki ureja elektronske komunikacije, ki urejajo področje zaščite tajnosti, zaupnosti in varnosti elektronskih komunikacij ter hrambo podatkov o prometu elektronskih komunikacij.
- (7) Ukrep iz prejšnjega odstavka se sme nanašati na zunanje telefonske in druge elektronske komunikacije. V primerih zunanjih elektronskih komunikacij mora biti oseba, ki hoče komunicirati z zavodom v primeru telefonskih klicev predhodno zvočno obveščena, da bo pogovor sneman, v primeru drugih komunikacij pa mora biti o tem predhodno obveščena na drug primeren način (objave na spletni strani uprave, opozorila v sistemu elektronske pošte in podobno).

76. člen

- (1) Obsojenec v zaprtem režimu lahko štirikrat letno sprejme pošiljke s hrano, enkrat mesečno pošiljke s perilom in z osebnimi predmeti ter neomejeno pošiljke s časopisi, z revijami oziroma s knjigami.
- (2) Obsojenci v polodprtem režimu lahko štirikrat letno sprejmejo pošiljke s hrano, enkrat tedensko pošiljke s perilom in z osebnimi predmeti ter neomejeno pošiljke s časopisi, z revijami oziroma s knjigami.
- (3) Obsojenci v odprtem režimu lahko brez omejitev sprejemajo pošiljke s hrano, perilom, z osebnimi predmeti in s časopisi oziroma knjigami.
- (4) Ob zaostrenih varnostnih razmerah ali dogodkih lahko direktor zavoda začasno, vendar ne za več kot 14 dni, omeji prejemanje pošiljk s hrano, perilom in z osebnimi predmeti in s časopisi oziroma knjigami.
- (5) Obsojenec v zavodu praviloma ne sme imeti pri sebi denarja v gotovinski obliki. Podrobneje izvajanje tega odstavka predpiše minister, pristojen za pravosodje, s pravilnikom.
- (6) Nadzor sprejetih pošiljk opravljajo pravosodni policisti.
- (7) Zavod vodi evidenco paketov, ki jih prejme obsojenec.

77. člen

- (1) Za aktivno prizadevanje in doseganje uspehov pri izpolnjevanju osebnega načrta ter spoštovanje hišnega reda lahko direktor zavoda obsojencu podeli naslednje ugodnosti:
- podaljšan ali nenadzorovan obisk;
 - nenadzorovan obisk zunaj zavoda;
 - izhod iz zavoda s spremstvom pooblaščenih uradnih oseb;
 - prost izhod iz zavoda, razen v okolje, kjer je storil kaznivo dejanje;
 - prost izhod iz zavoda;
 - delna ali popolna izraba letnega dopusta zunaj zavoda;
 - do sedem dni neplačanega letnega dopusta letno;
 - dodatne ugodnosti znotraj zavoda.

(2) Prost izhod iz zavoda se sme obsojencu dodeliti do petkrat mesečno in sme trajati do 53 ur. Med prostim izhodom obsojenec ne sme zapustiti ozemlja Republike Slovenije. Izjemoma, kadar to zahtevajo osebne okoliščine obsojenca, lahko odhod iz države dovoli minister, pristojen za pravosodje.

(3) Pri odločanju o dodelitvi posamezne vrste ugodnosti je treba poleg kriterijev iz prvega odstavka tega člena upoštevati osebnost obsojenca, nevarnost pobega, vrsto in način storitve kaznivega dejanja, način nastopa kazni, mogoče odprte kazenske postopke, pa tudi druge okoliščine, ki kažejo na možnost zlorabe dodeljenih ugodnosti. Upoštevati je treba tudi odziv okolja, kjer je bilo kaznivo dejanje storjeno, zlasti oškodovancev.

(4) Če je obsojenec od dodelitve ugodnosti do njihove izrabe storil disciplinski prekršek ali se ni držal sprejetih dogovorov iz osebnega načrta, se mu lahko ugodnost odvzame ali nadomesti z drugo vrsto ugodnosti.

(5) Stroške izhoda iz zavoda s spremstvom pooblaščenega uradne osebe plača obsojenec; če obsojenec brez svoje krivde nima sredstev, te stroške plača zavod.

(6) Ugodnosti iz tega člena podeljuje direktor zavoda po predhodnem mnenju strokovnih delavcev.

(7) Obsojencu, ki prestaja kazen zapora po sodbi Mednarodnega kazenskega sodišča, se zunajzavodske ugodnosti iz tega člena lahko na predlog direktorja zavoda dodelijo samo po predhodni odločitvi Mednarodnega kazenskega sodišča.

79. člen

(1) Obsojenec se lahko premesti iz enega v drug zavod ali oddelek zavoda v Republiki Sloveniji, če je to potrebno za izvajanje osebnega načrta ali delovnega programa zavoda oziroma, če to narekujejo razlogi varnosti ali interesi ohranitve reda in discipline v zavodu ali če to zaradi zagotavljanja varnosti obsojenca predlaga enota, pristojna za zaščito ogroženih oseb, po zakonu, ki ureja zaščito prič.

(2) Če je podan utemeljen sum, da je storil kaznivo dejanje, se lahko obsojenec začasno premesti iz enega v drug zavod ali oddelek zavoda, če je to potrebno zaradi racionalnejše izvedbe postopka.

(3) O premestitvi iz prejšnjih odstavkov za obsojenca, ki prestaja kazen zapora po sodbi Mednarodnega kazenskega sodišča, se to nemudoma obvesti.

80. člen

(1) Postopek za premestitev iz enega v drug zavod ali oddelek drugega zavoda se začne na predlog direktorja zavoda ali enote, pristojne za zaščito ogroženih oseb po zakonu, ki ureja zaščito prič.

(2) O premestitvi obsojenca v okviru istega zavoda odloča direktor zavoda, o premestitvi iz enega v drug zavod ali oddelek drugega zavoda pa generalni direktor. Ob odločanju o premestitvi lahko zaprosi za mnenje zavod oziroma oddelek zavoda, v katerega naj bi bil obsojenec premeščen. Direktor zavoda oziroma generalni direktor pri odločanju o premestitvi obsojenca na to mnenje nista vezana.

(3) Zoper odločbo o premestitvi je dovoljena pritožba, ki ne zadrži izvršitve.

(4) Ob odločanju o premestitvi obsojenca, ki prestaja kazen zapora po sodbi Mednarodnega kazenskega sodišča, se zaprosilo za mnenje Mednarodnemu kazenskemu sodišču posreduje prek ministrstva, pristojnega za pravosodje.

(5) O premestitvi obsojenca se obvesti pristojni center.

81. člen

1) Obsojenca, ki prestaja kazen zapora v zavodu ali njegovem oddelku s strožjim režimom, se lahko premesti v zavod ali njegov oddelek s svobodnejšim režimom, če se oceni, da ne bo zlorabil takega režima.

(2) Obsojenca, ki zlorabi svobodnejši režim zavoda ali njegovega oddelka ali za katerega narekujejo premestitev drugi utemeljeni razlogi, se premesti v zavod ali njegov oddelek s strožjim režimom.

(3) O premestitvi obsojenca iz svobodnejšega v strožji ali iz strožjega v svobodnejši režim istega zavoda odloča direktor zavoda.

(4) Zoper odločbo o premestitvi je dovoljena pritožba, ki ne zadrži izvršitve.

(5) Premestitev v zavod ali oddelek s svobodnejšim režimom se za obsojenca, ki prestaja kazen zapora po sodbi Mednarodnega kazenskega sodišča, izvede le po pridobitvi ustreznega mnenja Mednarodnega kazenskega sodišča.

82. člen

(1) Na prošnjo obsojenca, njegovih ožjih družinskih članov, rejnika in skrbnika lahko direktor zavoda, kadar za to ne obstajajo varnostni zadržki, prekine prestajanje kazni zapora:

1. če obsojencu zavod zaradi njegove hude bolezni, poškodbe ali potrebnega zdravljenja, ki ni bolnišnično zdravljenje, ne more zagotoviti potrebne zdravstvene oskrbe;

2. če obsojenec brez tuje pomoči ni sposoben opravljati vsaj ene od osnovnih življenjskih potreb v skladu z zakonom, ki ureja pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zavod pa mu te pomoči ne more zagotoviti;

3. če v njegovi ožji družini kdo umre ali je huje bolan in je nujno potrebna obsojenčeva pomoč;

4. če mu je potrebna prekinitev, da bi lahko opravil neodložljiva poljska ali sezonska dela ali dela, ki jih je povzročila naravna nesreča ali kakšna druga nesreča, pa v svoji družini nima za delo drugih sposobnih članov;

5. če je prekinitev potrebna, da obsojenec poskrbi za varstvo in vzgojo otrok ali v primerih, ko bi se lahko bistveno poslabšale bivanjske razmere njegove družine, o čemer da mnenje pristojni center, na območju katerega prebiva obsojenčeva družina;

6. če so skupaj z obsojencem obsojeni njegov zakonec oziroma oseba, ki z obsojencem živi v življenjski skupnosti, ki je po predpisih o zakonski zvezi in družinskih razmerjih v pravnih posledicah izenačena z zakonsko zvezo, ali v registrirani istospolni partnerski skupnosti po zakonu, ki ureja registracijo istospolne partnerske skupnosti, ali drugi člani skupnega gospodinjstva, ali že prestajajo kazen in bi bilo ogroženo preživljanje starih, bolnih ali mladoletnih družinskih članov, če bi vsi obsojeni hkrati prestajali kazen zapora;

7. če ima obsojenka otroka, ki še ni star eno leto, ali če je obsojenka noseča in do poroda ni ostalo več kot pet mesecev, ali če ima otroka, ki še ni star dve leti, in zahtevajo posebni zdravstveni, socialni ali drugi razlogi, da sama skrbi zanj.

(2) Kazen zapora se iz razloga po 1. točki prejšnjega odstavka lahko prekine tudi po uradni dolžnosti.

(3) Če je obsojencu, ki že prestaja kazen zapora, odrejen pripor, se prekine prestajanje kazni zapora po uradni dolžnosti.

(4) Prekinitev sme trajati največ tri mesece; če je bila prekinitev dovoljena po 1. točki prvega odstavka tega člena, lahko traja do zaključka zdravljenja; če je bila prekinitev dovoljena po 2. točki prvega odstavka tega člena, prekinitev lahko traja, dokler je tuja pomoč nujno potrebna, če je bila kazen prekinjena po določbi tretjega odstavka tega člena, prekinitev traja, dokler traja pripor. Čas prekinitve se ne všteje v prestajanje kazni. V primeru iz 1. točke prvega odstavka tega člena je obsojenec dolžan vsak mesec predložiti zavodu novo zdravniško potrdilo o izpolnjevanju razlogov iz te točke. Potrdilo mora biti izdano na obrazcu, določenem v tretjem odstavku 24. člena tega zakona, in vsebovati navedbo, da se izdaja za namen vložitve prošnje za prekinitev oziroma podaljšanje prekinitve izvrševanja kazni zapora, in opis razlogov, ki narekujejo nujnost prekinitve prestajanja kazni zaradi zdravljenja.

(5) Če se med trajanjem prekinitve kazni ugotovi, da so prenehali razlogi, zaradi katerih je bila prekinitev dovoljena, ali če obsojenec prekinitev kazni zlorabi, pokliče direktor zavoda obsojenca takoj na prestajanje kazni, ne glede na rok, do katerega mu je bila prekinitev dovoljena.

(6) Zoper odločbo iz prvega, drugega in petega odstavka tega člena je dovoljena pritožba, ki ne zadrži njene izvršitve. Pred izdajo odločbe iz razlogov po 1. točki prvega odstavka tega člena lahko direktor zavoda v primeru suma zlorabe pridobi mnenje zdravstvene komisije iz tretjega odstavka 25. člena tega zakona, ki mnenje izda najkasneje v desetih delovnih dneh od prejema zahteve direktorja zavoda.

(7) Prošnja za prekinitev prestajanja kazni iz istih razlogov se lahko ponovi po preteku šestih mesecev od dneva, ko je bilo o njej dokončno odločeno.

(8) Obsojencu, ki prestaja kazen po sodbi Mednarodnega kazenskega sodišča, ni mogoče prekiniti

prestajanja kazni, če ni tako odločilo Mednarodno kazensko sodišče.
(9) Zavod o prekinitvi prestajanja kazni zapora obvesti pristojni center.

85. člen

- (1) Če gre za druge kršitve pravic ali za druge nepravilnosti, za katere ni zagotovljeno sodno varstvo, ima obsojenec pravico pritožiti se generalnemu direktorju.
- (2) Če obsojenec ne dobi odgovora na svojo pritožbo v 30 dneh od njene vložitve ali če ni zadovoljen z odločitvijo generalnega direktorja, ima pravico vložiti vlogo na ministrstvo, pristojno za pravosodje.
- (3) Obsojenec ima pravico pritožiti se zaradi kršitve svojih pravic in zaradi nepravilnosti iz prvega odstavka tudi drugim organom, ki opravljajo nadzorstvo v zavodu.

87. člen

- (1) Obsojenca se lahko disciplinsko kaznuje za disciplinske prestopke. Disciplinski postopki se uporabijo le kot skrajno sredstvo.
- (2) Disciplinski prestopki, za katere se obsojenca disciplinsko kaznuje, so:
 1. fizični napad na soobsojenca, delavca zavoda ali tretjo osebo;
 2. neizpolnitev ukaza uradne osebe, ki bi povzročila hujše motnje v delovanju zavoda;
 3. izdelovanje, vnašanje ali posedovanje predmetov, primernih za napad, pobeg ali za storitev kaznivega dejanja in poskusa pobega;
 4. pobeg ali poskus pobega s prestajanja kazni zapora;
 5. posedovanje, vnašanje, skrivanje ali razpečevanje alkoholnih pijač, prepovedanih drog ter drugih nedovoljenih substanc ali predmetov;
 6. povzročitev materialne škode, če je povzročena namenoma ali iz hude malomarnosti;
 7. nedovoljeno posedovanje ali uporaba mobilnih telefonov in drugih komunikacijskih sredstev;
 8. ukvarjanje s prekupčevanjem;
 9. prisiljevanje, izvajanje psihičnih in fizičnih oblik pritiska nad drugimi in napeljevanje k temu.

89. člen

- (1) Če stori obsojenec v zavodu ali med spremstvom zunaj zavoda dejanje, ki ima vse znake kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, je zavod dejanje dolžan naznaniti pristojnemu državnemu tožilstvu ali pristojni policijski postaji. Obenem z ovadbo mora zavod navesti dokaze, za katere ve, in poskrbeti, da se ohranijo sledovi kaznivega dejanja in predmeti, na katerih ali s katerimi je bilo kaznivo dejanje storjeno, ter druga dokazila.
- (2) Če obstaja utemeljen sum, da je obsojenec med prestajanjem kazni zapora v zavodu storil kaznivo dejanje, lahko direktor zavoda odloči, da se tak obsojenec iz razlogov varnosti začasno, najdlje do vročitve sodne odločbe, loči od drugih obsojencev. Če pristojno sodišče zahteva ločitev obsojenca zaradi interesov preiskave, je direktor zavoda to dolžan storiti.
- (3) Zoper odločbo iz prejšnjega odstavka je dovoljena pritožba. Pritožba zoper odločbo iz prejšnjega odstavka ne zadrži njene izvršitve.

95. člen

- (1) Predmeti ali denar, ki so nastali, bili uporabljeni, namenjeni ali pridobljeni v zvezi z disciplinskimi prestopki iz drugega odstavka 87. člena tega zakona, se lahko obsojencu vzamejo. O odvzemu odloči direktor zavoda. Z odločbo o odvzemu direktor tudi odloči, ali naj se odvzeti predmeti vrnejo lastniku, uničijo ali pa shranijo in vrnejo obsojencu po odpustu iz zavoda.
- (2) Odvzeti denar se uporabi za pomoč obsojencu po odpustu s prestajanja kazni.
- (3) Zoper tako odločbo je dovoljena pritožba.

98. člen

- (1) Zoper obsojenca, ki ogroža življenje ali zdravje drugih, se sme odrediti, da prestaja kazen ločeno od drugih obsojencev. Le izjemoma sme tak obsojenec pod nadzorstvom delati skupaj z drugimi obsojenci.
- (2) Zoper obsojenca, ki v tolikšni meri ovira delo in življenje v zavodu, da so redni disciplinski ukrepi zoper njega neuspešni, se sme odrediti osamitev v prostih urah.
- (3) Ukrepe iz prejšnjih odstavkov odreja generalni direktor na predlog direktorja zavoda, ko dobi mnenje zdravnika.
- (4) Izvrševanje ukrepov osamitve iz prvega in drugega odstavka tega člena spremlja uprava, pri čemer mora vsakih šest mesecev oceniti, če so še podani razlogi za osamitev.
- (5) Izvrševanje teh ukrepov preneha, če so odpadli razlogi, iz katerih so bili odrejeni, ali prekine, če se z zdravniškim izvidom ugotovi, da telesno in duševno stanje obsojenca ne dovoljuje nadaljnje osamitve.
- (6) Zoper odločbo je dovoljena pritožba, ki ne zadrži njene izvršitve.

98.a. člen

- (1) V zaprtem zavodu ali oddelku se lahko določijo bivalni in drugi prostori s strožjim režimom, v katere se namestijo obsojenci, ki so izrazito begosumni oziroma s svojim vedenjem in obnašanjem huje motijo druge obsojence ali delavce zavoda in obsojence, ki jih ogrožajo ali jim grozijo drugi obsojenci. Namestitev lahko traja največ en mesec in se lahko podaljša vsakokrat za en mesec, če še obstajajo navedeni razlogi.
- (2) Direktor zavoda mora najpozneje tri dni pred iztekom enomesečnega roka namestitve oziroma vsakokratnega podaljšanja preveriti, ali še obstajajo razlogi za namestitev iz prejšnjega odstavka, in po potrebi odločiti o podaljšanju namestitve.
- (3) O namestitvi iz prvega odstavka tega člena in o njenem podaljšanju odloči direktor zavoda z odločbo. Zoper odločbo direktorja je dovoljena pritožba, ki ne zadrži njene izvršitve.
- (4) V prostore iz prvega odstavka tega člena je v skladu z usmeritvami enote, pristojne za zaščito ogroženih oseb, lahko nameščen tudi obsojenec, ki je zaščiten oseba po zakonu, ki ureja zaščito prič. Tak obsojenec je praviloma nameščen ločeno od drugih obsojencev.

99. člen

- (1) Zavodi obsojencu med prestajanjem kazni nudijo pomoč, vodenje in urejanje pri načrtovanju socialnega vključevanja po odpustu v skladu z načrtom socialnega vključevanja iz osebnega načrta. Pri izvajanju načrta poleg zavoda sodelujejo pristojni centri, ki z zavodom sodelujejo tudi med prestajanjem kazni, če je to potrebno za obsojenčevo uspešnejše socialno vključevanje v družbo po prestani kazni.
- (2) Načrtovanje in realizacija socialnega vključevanja po prestani kazni potekata po osebne načrtu obsojenca prek vključevanja v individualne, skupinske in skupnostne programe in aktivnosti. Programi in aktivnosti za dvig kakovosti življenja, večjo socialno vključenost in povečanje zaposlitvene možnosti po odpustu se izvajajo v zavodu, zunaj zavoda in v njegovem življenjskem okolju.
- (3) Obsojenec, ki se v skladu z osebnim načrtom šest mesecev pred odpustom vključi v programe aktivnega iskanja zaposlitve pri zavodu za zaposlovanje, lahko v skladu z zaposlitvenim načrtom sklone neposredno delovno razmerje z delodajalcem. Obsojenec je ob prejemu pogodbe o zaposlitvi dolžan zavodu predložiti kopijo sklenjene pogodbe.
- (4) Delo obsojenca po prejšnjem odstavku in delo obsojenca po prvem odstavku 12. člena tega zakona se ne šteje za delo obsojenca zunaj zavoda po 53. členu tega zakona.
- (5) Načrtovanje socialnega vključevanja zaprtih oseb vodijo strokovni delavci zavoda, ki delujejo v strokovnem timu in so pri svojem delu dolžni uporabljati sodobne metode dela in spoznanja posameznih strok.

105. člen

- (1) O pogojnem odpustu obsojencev odloča komisija za pogojni odpust (v nadaljnjem besedilu: komisija).
- (2) Predsednika, njegovega namestnika in člane komisije ter njihove namestnike imenuje minister, pristojen za pravosodje, izmed vrhovnih ali višjih sodnikov, vrhovnih ali višjih državnih tožilcev in delavcev ministrstva, pristojnega za pravosodje.
- (3) Komisija odloča v sestavi treh članov.
- (4) Komisijo skliče predsednik oziroma njegov namestnik, ki mora paziti, da so v komisiji zastopani predstavniki vseh organov iz tretjega odstavka tega člena.
- (5) Strokovno delo za komisijo opravlja ministrstvo, pristojno za pravosodje.
- (6) Pogojni odpust obsojenca, ki prestaja kazen po sodbi Mednarodnega kazenskega sodišča, je mogoč le na podlagi odločitve Mednarodnega kazenskega sodišča skladno s 110. členom statuta Mednarodnega kazenskega sodišča.

106. člen

- (1) Komisija odloča o pogojnem odpustu na prošnjo obsojenca ali njegovih ožjih družinskih članov, rejnika in skrbnika ali na predlog direktorja zavoda.
- (2) Zaradi odločanja o pogojnem odpustu lahko zavod brez soglasja obsojenca:
 - od sodišč pridobi podatek, ali zoper obsojenca teče drug kazenski postopek;
 - pridobi podatke iz petega odstavka 250.a člena tega zakona.
- (3) V prošnji za pogojni odpust mora biti navedeno, v katerem kraju namerava obsojenec prebivati v času, ko je na pogojnem odpustu.
- (4) Prošnja za pogojni odpust se vloži pri zavodu.
- (5) Če komisija odredi pogojni odpust z varstvenim nadzorstvom, z odločbo o pogojnem odpustu na predlog pristojnega centra za socialno delo med strokovnimi delavci centra ali drugih oseb, ki so primerne za opravljanje dolžnosti svetovalca in s tem soglašajo, določi svetovalca, ki bo opravljal varstveno nadzorstvo. Pristojni center mora komisijo ali pristojno sodišče obvestiti, če se obsojenec ne drži dogovora oziroma ne izvršuje nalog, naloženih v okviru pogojnega odpusta z varstvenim nadzorstvom, kot tudi o dejstvu, če je izkazan sum, da je obsojenec v času pogojnega odpusta storil kaznivo dejanje.
- (6) Za pogojni odpust z varstvenim nadzorstvom in naloge, ki so naložene obsojencu, se smiselno uporabljajo določbe kazenskega zakonika o pogojni obsodbi z varstvenim nadzorstvom in navodilih v okviru varstvenega nadzorstva.
- (7) Če v času od odločitve komisije do datuma pogojnega odpusta obsojenca nastanejo razlogi, zaradi katerih komisija verjetno ne bi ugodila prošnji ali predlogu za pogojni odpust, če bi zanje vedela, predsednik komisije zadrži izvršitev odločbe, dokler komisija ponovno ne odloči o prošnji oziroma predlogu.

106.a. člen

- (1) Določbe 105., tretjega do sedmega odstavka 106., 107. ter drugega in tretjega odstavka 108. člena tega zakona se smiselno uporabljajo tudi za pogojni odpust iz hišnega zapora.
- (2) Komisija odloča o pogojnem odpustu obsojenca iz hišnega zapora na prošnjo obsojenca ali njegovih ožjih družinskih članov, rejnika in skrbnika.
- (3) Za potrebe odločanja o pogojnem odpustu iz prvega odstavka tega člena lahko komisija brez soglasja obsojenca:
 - od pristojnih organov pridobi podatke iz drugega odstavka 106. člena tega zakona;
 - od sodišča pridobi podatke o izvrševanju in morebitnih kršitvah pravil, ki jih je sodišče določilo glede izvrševanja hišnega zapora.

108. člen

- (1) Direktor zavoda ima pravico potem, ko dobi mnenje strokovnih delavcev, predčasno odpustiti obsojenca, ki se ustrezno obnaša, si prizadeva pri delu in se aktivno udeležuje drugih koristnih

dejavnosti ter je preстал dve tretjini kazni, vendar največ tri mesece pred iztekom kazni.

(2) Predčasni odpust obsojenca, ki prestaja kazen po sodbi Mednarodnega kazenskega sodišča, je mogoč le na podlagi odločitve Mednarodnega kazenskega sodišča skladno s 110. členom statuta Mednarodnega kazenskega sodišča. Predlog za predčasni odpust poda Mednarodnemu kazenskemu sodišču direktor zavoda.

(3) Zoper to odločbo ni dovoljena pritožba.

109. člen

(1) Obsojenec se odpusti iz zavoda tisti dan, ko mu izteče kazen.

(2) Če je zadnji dan prestajanja kazni nedelja, državni praznik ali dela prost dan, se obsojenec odpusti zadnji delovni dan pred tem dnevom.

(3) Obsojenec, ki je odpuščen iz zavoda, ima pravico do brezplačne vozovnice do svojega prejšnjega prebivališča ali do kraja v državi, ki si ga izbere za novo stalno prebivališče; če je obsojenec tujec, ki nima prebivališča v državi, pa do mejnega prehoda. Stroške za vozovnico plača zavod, iz katerega je obsojenec odpuščen.

(4) Obsojencu, ki ob odpustu s prestajanja kazni brez svoje krivde nima sredstev, nudi zavod nujno potrebno obleko in obutev.

(5) Zavod o odpustu obsojenca obvesti pristojno sodišče in pristojni center.

109.a. člen

(1) Obsojenec, ki je prestajal hišni zapor, se mora na dan, ko se mu izteče kazen, med uradnimi urami zglasiti v zavodu, v katerem se vodi njegov osebni list, zaradi ugotovitve in vpisa odpusta s prestajanja kazni.

(2) Zavod o odpustu obvesti sodišče in pristojno policijsko postajo.

127. člen

(1) Tujec, ki mu je izrečena kazen izgona tujca iz države, se v skladu z zakonom po pravnomočnosti sodbe oziroma po odpustu iz zavoda prisilno odstrani iz države.

(2) Tujca policija v skladu z določbo prejšnjega odstavka privede do državne meje in ga napoti čez mejo.

(3) Tujcu, ki ga ni mogoče takoj odstraniti, odredi policija v skladu z zakonom kraj, kjer mora prebivati, dokler ne zapusti Republike Slovenije.

130. člen

(1) Izvršitev oprave določene naloge v splošno korist ali v korist samoupravne lokalne skupnosti, s katero se storilcu prekrška nadomesti plačilo globe, izrečene v postopku o prekršku, pripravi, vodi in nadzoruje pristojni center s smiselno uporabo določb 13. člena tega zakona.

(2) Določbe tega člena se smiselno uporabljajo tudi za vzgojne ukrepe, ki so po vsebini primerljivi opravljanju določene naloge v splošno korist ali v korist samoupravne lokalne skupnosti, ki se izrečejo mladoletnikom v postopku o prekršku.

143. člen

(1) Sodišče, ki je izreklo obsojencu pogojno obsodbo z varstvenim nadzorstvom, pošlje sodbo z razpoložljivimi podatki o obsojenčevi osebnosti takoj po pravnomočnosti pristojnemu centru.

(2) Pristojni center v 30 dneh po prejemu sodbe predlaga sodišču svetovalca, ki bo izvrševal varstveno nadzorstvo.

(3) Pristojni center predlaga svetovalca izmed strokovnih delavcev centra ali drugih oseb, ki so primerne za opravljanje dolžnosti svetovalca in s predlogom soglašajo.

(4) Minister, pristojen za pravosodje, v soglasju z ministrom, pristojnim za socialne zadeve,

podrobneje uredi pogoje, ki jih morajo izpolnjevati svetovalci, in druga vprašanja v zvezi z delom svetovalcev.

144. člen

(1) Svetovalec z obsojencem izdelava načrt varstvenega nadzorstva, ki mora vsebovati vsebinsko in časovno izpolnjevanje navodil, ki jih je odredilo sodišče. V načrtu se opredelijo vsebina, izvajalci in roki za realizacijo načrta.

(2) Med izvajanjem varstvenega nadzorstva in načrta iz prejšnjega odstavka morata svetovalec in obsojenec vzdrževati redne osebne stike.

(3) Pri medsebojnih stikih svetovalec ugotavlja, ali se dogovor v praksi uresničuje, ter hkrati opozarja obsojenca na morebitna odstopanja od dogovorjene vsebine varstvenega nadzorstva.

145. člen

(1) Svetovalec med izvrševanjem varstvenega nadzorstva pomaga obsojencu reševati osebne, družinske in druge težave, zlasti pa tiste, ki nastajajo v zvezi z izpolnjevanjem navodil, ki jih je odredilo sodišče.

(2) Če ima obsojenec težave v zvezi z zaposlitvijo, nastanitvijo, zdravljenjem ali izobraževanjem, se svetovalec razen s pristojnim centrom poveže še z ustreznimi organi, podjetji in drugimi organizacijami, ki obsojencu lahko nudijo potrebno pomoč.

146. člen

(1) Izvajalca zdravstvene dejavnosti v zdravstvenem zavodu, obiskovanje poklicne, psihološke ali druge posvetovalnice oziroma usposabljanje za poklic ali sprejetje zaposlitve obsojenec izbere s pomočjo svetovalca.

(2) Obsojenec in svetovalec se z ustreznim zavodom, posvetovalnico, nosilcem javnih pooblastil, pravno osebo, samostojnim podjetnikom posameznikom ali posameznikom, ki samostojno opravlja dejavnost, natančneje dogovorita o izvajanju navodil v zvezi s pogojno obsodbo z varstvenim nadzorstvom, o nadzoru nad izvajanjem navodil in o medsebojnem obveščanju.

(3) Osebe iz prejšnjega odstavka morajo svetovalcu omogočiti izvajanje nadzora nad izvrševanjem navodil in ga nemudoma obvestiti, če obsojenec brez opravičenega razloga ne začne ali opusti izvrševanje navodil.

(4) Svetovalec nemudoma obvesti sodišče, ki je izreklo pogojno obsodbo z varstvenim nadzorstvom, če ugotovi, da obsojenec med preizkusno dobo ne izpolnjuje navodil ali se neopravičeno izogiba stikom s svetovalcem.

(5) Svetovalec najmanj vsakih šest mesecev poroča sodišču iz prejšnjega odstavka o poteku izvrševanja varstvenega nadzorstva. V poročilu lahko glede na uspešnost izvajanja posebnega navodila predlaga spremembo ali odpravo navodil oziroma ustavitev nadzorstva.

(6) Določbe tega oddelka se smiselno uporabljajo tudi za izvrševanje nalog pri pogojnem odpustu z varstvenim nadzorstvom.

165. člen

Za izvršitev varstvenega ukrepa odstranitve tujca iz države, ki je bil izrečen v postopku o prekršku, se smiselno uporabljajo določbe 127. člena tega zakona.

174. člen

(1) Zavod, v katerem se izvršuje zavodski ukrep, odpusti mladoletnika takoj, ko dobi pravnomočno odločbo o pogojnem odpustu, spremembi, ustavitvi ali nadomestitvi zavodskega vzgojnega ukrepa oziroma ko preteče z zakonom določena najdaljša doba za izvrševanje tega ukrepa.

(2) Mladoletniku, ki je neposredno pred koncem šolanja oziroma pred izpitom in bi mu odpustitev

onemogočila ali ga ovirala dokončati šolo oziroma opraviti izpit, lahko zavod, v katerem se izvršuje vzgojni ukrep, na njegovo prošnjo ali prošnjo njegovega zakonitega zastopnika in s privolitvijo pristojnega centra omogoči, da obiskuje šolo do konca šolskega leta oziroma da dela izpit.

(3) Glede odpusta in pomoči mladoletniku po odpustu iz zavoda, v katerem se izvršuje vzgojni ukrep, se smiselno uporabljajo določbe členov od 109. do 111. tega zakona. Pristojni center je še posebej dolžan vsakemu mladoletniku po odpustu iz zavoda, v katerem se izvršuje vzgojni ukrep, pomagati pri njegovem vključevanju v življenje in mu v ta namen po potrebi, na predlog tega zavoda pa obvezno, postaviti svetovalca.

197. člen

Določbe 29. člena, 31. do 41. člena, 54. člena, 57. do 63. člena, 66. do 68. člena, 70. do 73. člena, 75. člena, 81. člena, 83. do 87. člena, 90.a člena, 91. člena, 93. člena, 95. in 96. člena, 109. člena in 114. do 117. člena tega zakona se uporabljajo tudi za mladoletnike.

202. člen

(1) Uprava v okviru delovnega področja, določenega z zakonom, skrbi za celostno uveljavljanje pravic in obveznosti zaprtih oseb, za razvoj specifičnih, psiholoških, socialnih, pedagoških, socioloških ter drugih oblik in metod dela z zaprtimi osebami, za celostni razvoj in izvrševanje socialnega dela in postpenalne obravnave ter zdravstvenega varstva zaprtih oseb.

(2) Generalni urad opravlja naslednje naloge:

1. skrb za uniforme in drugo osebno opremo, oborožitev, tehnično in drugo opremo pravosodnih policistov,
2. skrb za razvoj sistemov varovanja zaprtih oseb,
3. odločanje na prvi in drugi stopnji v upravnem postopku, kadar je tako določeno z zakonom,
4. zbiranje in obdelovanje statističnih in drugih podatkov o izvrševanju kazenskih sankcij,
5. izvajanje internega nadzora nad vsemi področji dela v zavodih za prestajanje kazni zapora in prevzgojnem domu ter usmerjanje in usklajevanje njihovega dela,
6. predlaganje izboljšav na področju izvrševanja kazenskih sankcij in
7. opravljanje drugih nalog, določenih z zakonom.

(3) Zavodi za prestajanje kazni zapora in prevzgojni dom opravljajo naslednje naloge:

1. neposredno izvrševanje kazni zapora, mladoletniškega zapora, vzgojnega ukrepa oddaje mladoletnika v prevzgojni dom ter izvrševanje pripora v skladu z zakonom,
2. skrb za zakonitost dela in zagotavljanje ter varovanje človekovih pravic zaprtih oseb,
3. vodenje upravnih postopkov na prvi stopnji,
4. vodenje evidenc zaprtih oseb in zagotavljanje tajnosti podatkov, ki se zbirajo o zaprtih osebah,
5. izvajanje obravnave zaprtih oseb v skladu s sistemskimi usmeritvami na nivoju uprave,
6. izvajanje nalog na področju zdravstvenega varstva zaprtih oseb in
7. zagotavljanje materialnih pogojev za življenje zaprtih oseb.

(4) Pri opravljanju nalog iz drugega odstavka tega člena sodeluje Generalni urad z znanstvenimi organizacijami, strokovnimi društvi, nevladnimi organizacijami in drugimi zainteresiranimi organizacijami.

206. člen

(1) Zavodi s strožjim režimom prestajanja kazni zapora so zaprti zavodi, zavodi s svobodnejšim režimom pa so polodprti in odprti ter se med seboj ločijo po stopnji zavarovanja in omejevanja svobode gibanja obsojencev. Podrobnejše kriterije določi minister, pristojen za pravosodje, s pravilnikom.

(2) Po stopnji zavarovanja in omejevanja svobode gibanja se lahko razlikujejo tudi oddelki znotraj zavoda.

(3) Za obsojence, ki so nevarni, ker ogrožajo druge, se lahko določi posebej varovan oddelek ali posebej varovan režim v okviru zavoda. V ta oddelek ali režim namešča nevarne obsojence direktor

zavoda. Pritožba zoper odločbo ne zadrži njene izvršitve.

(4) V okviru posameznega zavoda je mogoče izvajati strožji in svobodnejši režim prestajanja kazni zapora.

207. člen

(1) V zavodih morajo biti med seboj ločeni moški od žensk in mladoletni od polnoletnih. Skladno s prostorskimi zmožnostmi zavoda je treba v čim večji meri zagotoviti tudi ločitev nekadilcev od kadilcev, upoštevati pa je treba tudi zdravstveno stanje zaprtih oseb.

(2) Obsojenci se pošiljajo v zavode po navodilu o pošiljanju in razporejanju obsojencev, ki ga predpiše minister, pristojen za pravosodje.

209. člen

(1) Uradni jezik v zavodih je slovenščina.

(2) V zavodih na območjih občin, v katerih živita avtohtoni italijanska in madžarska narodnostna skupnost, je uradni jezik tudi italijanščina oziroma madžarščina. Na teh območjih zavodi poslujejo, vodijo postopke, izdajajo upravne akte v slovenščini in v jeziku narodnostne skupnosti, če obsojenci uporabljajo italijanski oziroma madžarski jezik.

(3) Kadar je zavod na prvi stopnji vodil postopek tudi v italijanščini oziroma v madžarščini, mora biti tudi drugostopna odločba izdana v istem jeziku.

(4) Obsojenca, ki ne obvlada uradnega jezika, mora zavod seznaniti z gradivom in svojim delom v njegovem jeziku in mu omogočiti, da spremlja postopek po tolmaču.

2. oddelek Delavci zavodov

214. člen

(1) Delavci uprave so delavci s posebnimi dolžnostmi in posebnimi pooblastili (v nadaljnjem besedilu: pooblaščené uradne osebe) in drugi delavci.

(2) Pooblaščené uradne osebe so delavci pravosodne varnostne policije (v nadaljnjem besedilu: pravosodni policisti), ki opravljajo naloge varovanja in nadzora, strokovni delavci, inštruktorji, generalni direktor in njegov namestnik, delavci uprave, ki opravljajo nadzor, direktorji zavodov, vodje oddelkov obsojencev, vodje dislociranih oddelkov zavodov ter direktor prevzgojnega doma.

(3) V aktu o sistemizaciji delovnih mestu se določi tista delovna mesta, na katerih delajo pooblaščené uradne osebe.

Pooblaščené uradne osebe

221. člen

Pooblaščené uradni osebi pripada za vsako začeto leto delovne dobe nad pet let v zavodu dodatek na stalnost v višini 0,5% osnovne plače.

226. člen

Pooblaščenim uradnim osebam pripada poleg pravic iz delovnega razmerja v skladu z zakonom, ki ureja ta vprašanja za delavce v državnih organih, dodatno še en dan letnega dopusta zaradi zahtevnosti dela.

227. člen

(1) Pooblaščené uradne osebe morajo opravljati delo v manj ugodnem delovnem času, kadar je to

potrebno za izvajanje nalog zavoda.

(2) Delo v manj ugodnem delovnem času je:

- delo v neenakomerno razporejenem delovnem času;
- delo v izmenah;
- delo ob sobotah, nedeljah praznikih in drugih dela prostih dnevih;
- delo v deljenem delovnem času;
- delo preko polnega delovnega časa;
- popoldansko in nočno delo.

(3) Prerazporeditev pooblaščenih uradnih oseb na delo v manj ugodnem delovnem času v okviru določene redne mesečne oziroma letne delovne obveznosti določi direktor zavoda ali vodja dislociranega oddelka zavoda.

(4) Delovna mesta, na katerih poteka delo v manj ugodnem delovnem času, se določijo v aktu o notranji organizaciji in sistemizaciji delovnih mest.

(5) Če to terjajo varnostne razmere oziroma če je samo tako mogoče opraviti določene naloge, ki jih ni mogoče odlagati ali pa morajo biti opravljene v določenem roku, se lahko odredijo tudi druge oblike dela, kot so določene v drugem odstavku tega člena.

(6) Generalni direktor določi primere, v katerih je dovoljeno odrediti delo iz prejšnjega odstavka, in osebe, ki ga lahko odredijo.

(7) Delovna obveznost v posameznih izmenah lahko traja največ 12 ur. Če je organizirana 12-urna nočna izmena, je treba zagotoviti 24-urni počitek.

(8) V izjemnih razmerah lahko direktor zavoda v soglasju z generalnim direktorjem odredi odložitev ali prekinitev letnega dopusta pooblaščenim uradnim osebam.

227.a člen

(1) Pripravljenost za delo je poseben delovni pogoj, pri katerem mora biti pooblaščen uradna oseba, ki ji je pripravljenost odrejena, v pripravljenosti za delo doma. Pripravljenost pomeni dosegljivost pooblaščen uradne osebe po telefonu ali drugih komunikacijskih sredstvih za potrebe prihoda na delovno mesto ali na kraj, kjer je treba opraviti nujno nalogo.

(2) Pooblaščen uradna oseba, ki je v času pripravljenosti poklicana na delo, se mora v najkrajšem možnem času zglasiti na delovnem mestu ali kraju, kjer je treba opraviti nujno nalogo.

(3) Pripravljenost za delo se ne šteje v delovni čas.

(4) Če pooblaščen uradna oseba med pripravljenostjo za delo začne opravljati delo, se mu čas opravljanja dela šteje v delovni čas.

(5) Pripravljenost za delo pisno odredi generalni direktor, direktor zavoda ali oseba, ki ju nadomešča v času odsotnosti.

227.b člen

(1) Generalni direktor ali direktor zavoda lahko pooblaščen uradni osebi odredita delo preko polnega delovnega časa, pri čemer se časovna omejitev dnevnega, tedenskega in mesečnega delovnega časa preko polnega delovnega časa upošteva kot povprečna omejitev v obdobju štirih mesecev. Pri izračunu povprečja se ne upoštevata letni dopust in odsotnost z dela zaradi bolezni.

(2) S soglasjem pooblaščen uradne osebe se dnevna, tedenska in mesečna časovna omejitev delovnega časa lahko upošteva kot povprečna omejitev v obdobju, ki ne sme biti daljše od šestih mesecev.

231. člen

(1) Delovno razmerje pravosodnega policista lahko sklene, kdor izpolnjuje poleg splošnih pogojev, določenih z zakonom, še naslednje posebne pogoje:

- da je državljan Republike Slovenije s stalnim prebivališčem v Republiki Sloveniji,
- da aktivno govori slovenski jezik,
- da ima končan najmanj štiriletni program srednjega izobraževanja,

- da ima ustrezne psihofizične sposobnosti za delo v zavodu in ne uživa prepovedanih drog,
 - da ni bil pravnomočno obsojen zaradi kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti,
 - da je bil varnostno preverjen in da zanj ne obstaja varnostni zadržek.
- (2) Psihofizične sposobnosti se določijo v aktu o sistemizaciji delovnih mest.
- (3) Pred sklenitvijo delovnega razmerja mora pravosodni policist opraviti preizkus psihofizičnih sposobnosti za delo.
- (4) Uprava lahko zbere o osebi, s katero želi skleniti delovno razmerje za opravljanje nalog pravosodnega policista, z njeno pisno privolitvijo podatke, na podlagi katerih se ugotavlja varnostne zadržke za opravljanje nalog v upravi.
- (5) Varnostno preverjanje iz prejšnjega odstavka obsega preveritev podatkov, določenih s predpisi, ki določajo pogoje za pridobitev orožne listine. Varnostno preverjanje na podlagi zahtevka uprave opravi ministrstvo, pristojno za pravosodje, v sodelovanju z ministrstvom, pristojnim za notranje zadeve.
- (6) Uprava preveri tudi ostale podatke, ki jih kandidat za sklenitev delovnega razmerja posreduje v postopku sklenitve delovnega razmerja.
- (7) Oseba, za katero se z varnostnim preverjanjem ugotovi obstoj varnostnega zadržka, ne more skleniti delovnega razmerja za opravljanje del pravosodnega policista. Za osebo, ki ne privoli v varnostno preverjanje, se šteje, da ne izpolnjuje varnostnih pogojev za opravljanje teh del.
- (8) Če se varnostni zadržek ugotovi po sklenitvi pogodbe o zaposlitvi, se razveljavi pogodba o zaposlitvi v skladu z zakonom, ki ureja delovna razmerja javnih uslužbencev.

232. člen

- (1) Pravosodni policist mora v osemnajstih mesecih po sprejemu v delovno razmerje uspešno opraviti predpisano usposabljanje in zahtevan strokovni izpit. Program usposabljanja in program strokovnega izpita predpiše minister, pristojen za pravosodje.
- (2) Če pravosodni policist ne opravi izpita iz prejšnjega odstavka, mu po preteku odpovednega roka preneha delovno razmerje.
- (3) Po opravljenem izpitu iz prvega odstavka tega člena mora pravosodni policist pred generalnim direktorjem dati prisego, ki se glasi:
 "Slovesno prisegam, da bom pri izvajanju nalog varovanja in nadzora vestno, odgovorno, humano in zakonito izpolnjeval svoje naloge ter spoštoval človekove pravice in temeljne svoboščine."
- (4) Pravosodni policist, ki je pridobil status pooblaščenega uradne osebe v drugem državnem organu, mora opraviti usposabljanje samo iz vsebin, ki jih program za pooblaščenega uradne osebe drugega državnega organa ne zajema. Zahtevane vsebine določi minister, pristojen za pravosodje.

233. člen

- (1) Pravosodni policist mora vsakih pet let pred posebno komisijo opraviti preizkus poznavanja predpisov in strokovne usposobljenosti za delo.
- (2) Pravosodni policist, ki preizkusa ne opravi, ima pravico do ponovitve preizkusa v času do treh mesecev. Če preizkusa ponovno ne opravi, se ga razporedi na drugo delovno mesto v skladu s predpisi, ki urejajo pogoje za razporeditev javnih uslužbencev.
- (3) Način opravljanja preizkusa ter sestavo komisije iz prvega odstavka tega člena določi generalni direktor.

235. člen

- (1) Pravosodni policisti skrbijo za varnost, red in disciplino v varovanih objektih, spremljajo varovane osebe zunaj zavoda, nadzirajo in organizirajo delo v delavnicah, skrbijo za poklicno in delovno usposabljanje obsojencev ter sodelujejo v izvajanju programov obravnave in nadzirajo obsojence na zunanjih deloviščih.
- (2) Pravosodni policisti lahko opravijo preizkus alkoholiziranosti ali prisotnosti prepovedane droge pri obsojencu, če so znaki, da je v zavodu ali ob prihodu v zavod pod vplivom alkohola ali prepovedane

droge.

(3) Pravosodni policisti morajo zasledovati pobegle varovane osebe, dokler obstaja možnost prijetja. O pobegu obsojenca se takoj obvesti policija. Pravosodni policisti lahko brez odločbe sodišča vstopijo v tuje stanovanje in druge prostore, če zasledujejo pobeglo varovano osebo.

(4) Pravosodni policisti skrbijo tudi varovanje varovanih objektov in oseb.

(5) Varovani objekti so: zavodi za prestajanje kazni zapora, oddelki za forenzično psihiatrijo zdravstvenih zavodov, v katerih se izvaja varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva, lahko pa tudi stavbe ministrstva, pristojnega za pravosodje.

(6) Varovane osebe so zaprte osebe: obsojenci, osebe, ki jim je izrečen varnostni ukrep obveznega psihiatričnega zdravljenja in varstva v zdravstvenem zavodu, priporniki in mladoletniki v prevzgojnem domu.

(7) Pravosodni policisti, ki varujejo ali so v službi v varovanih objektih, lahko ugotavljajo identiteto oseb, ki prihajajo ali odhajajo iz varovanih objektov ali so na območju, na katerem je prepovedano ali omejeno gibanje.

(8) Pravosodni policisti zagotavljajo pomoč pravosodnim organom, če ti pri izvrševanju svojih nalog naletijo na upiranje ali ogrožanje ali če to utemeljeno pričakujejo.

236. člen

(1) Pravosodni policist sme obsojenca odstraniti iz skupnih bivalnih in drugih prostorov in ga odvesti v poseben prostor, če je podan sum za obstoj vsaj enega od naslednjih razlogov:

- da je storil kaznivo dejanje, ki se preganja po uradni dolžnosti, ali če resno grozi, da bo storil tako kaznivo dejanje,

- da se pripravlja na beg ali upor,

- da kakorkoli ogroža sebe ali druge,

- da huje ovira druge pri delu, počitku ali razvedrilu,

- da namerno uničuje zavodski inventar.

(2) V posebnem prostoru sme obsojenec ostati največ 12 ur. Če se pred iztekom tega časa ugotovi, da je še vedno podan kateri od razlogov iz prejšnjega odstavka, lahko pravosodni policist, ki vodi izmeno, v soglasju z direktorjem zavoda odloči, da se obsojenec še nadalje namesti v poseben prostor, dokler za to obstajajo razlogi, vendar na podlagi posamezne odločbe ne več kot 12 ur. Namestitev obsojenca v posebnem prostoru ne sme trajati skupno več kot 72 ur neprekinjeno.

(3) Obsojenec mora biti v posebnem prostoru posebej nadzorovan. Če v času nadzora pravosodni policist ugotovi, da ni več razlogov za namestitev v posebnem prostoru, to sporoči pravosodnemu policistu, ki vodi izmeno, ki odloči o nadaljnjem bivanju obsojenca v posebnem prostoru. O namestitvi obsojenca v posebnem prostoru je treba takoj obvestiti zdravstveno osebje, ki odredi potrebne ukrepe za zavarovanje njegovega življenja in zdravja.

(4) Če se sumi, da obsojenec v telesu skriva ali prenaša prepovedane substance ali predmete, se ga namesti v samsko sobo s posebno opremo, kjer prebiva ločeno od drugih obsojencev.

(5) Namestitev iz prejšnjega odstavka odredi direktor zavoda in lahko traja najdlje 30 dni.

(6) Podrobnejšo ureditev pogojev za odreditev in izvajanje ukrepa iz četrtega odstavka tega člena določi z navodilom minister, pristojen za pravosodje.

237. člen

Določbe 235., 236. in 239. člena tega zakona veljajo smiselno tudi za osebe, kaznovane v postopku za prekršek ter za mladoletnike.

238. člen

(1) Za zagotovitev varnosti, reda in discipline smejo pravosodni policisti izdajati ukaze, opraviti osebni pregled obsojenca, pregled bivalnih prostorov, pregled osebne prtljage obsojencev in oseb, ki prihajajo v varovani objekt, identifikacijo in varnostni pregled oseb, ki prihajajo v varovani objekt ali se zadržujejo v varovanem območju varovanih objektov ali ovirajo delo pravosodnih policistov pri

njihovem delu zunaj varovanih objektov. Pravosodni policisti lahko od obsojencev in drugih oseb zbirajo tudi operativne informacije, ki se nanašajo na obsojence.

(2) Pravosodni policisti smejo opraviti osebni pregled obiskovalca zaprte osebe, če sumijo, da ima obiskovalec pri sebi predmete ki niso dovoljeni.

(3) Pravosodni policisti imajo pravico preprečiti vstop in izstop vozilu ali osebi s prtljago, če oseba ne dovoli njihovega pregleda.

(4) Za varovanje območij zavodov za prestajanje kazni zapora ter preprečevanje pobegov obsojencev se lahko namestijo in uporabljajo videonadzorni sistemi.

(5) Obvestilo o izvajanju ukrepa uporabe videonadzornega sistema mora biti jasno in vidno objavljeno.

(6) Če želi posameznik pogledati posnetke, ki se nanašajo nanj, se njegov zahtevek rešuje na način, določen z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov.

(7) Način uporabe videonadzornega sistema, odrejanja snemanja, ravnanje s posnetki ter nadzor podrobneje predpiše minister, pristojen za pravosodje.

239. člen

(1) Pravosodni policisti imajo pravico uporabiti prisilna sredstva zoper obsojence, če drugače ne morejo preprečiti bega, napada, samopoškodbe ali večje materialne škode.

(2) Pravosodni policisti imajo med opravljanjem svojega dela pravico uporabiti prisilna sredstva tudi zoper druge osebe, če te ovirajo njihovo delo, ogrožajo varnost varovanega objekta in oseb v njem ali varovane osebe zunaj varovanih objektov. Pravosodni policisti imajo med opravljanjem svojega dela pravico uporabiti prisilna sredstva zoper osebo, ki je zalotena pri kaznivem dejanju ali kršenju javnega reda in miru in jo zadržijo do prihoda policije.

(3) Telesna sila se sme uporabiti tudi, če drugače ni mogoče zagotoviti izvršitve ukaza, ki je izdan v mejah pooblastil.

(4) Za prisilna sredstva iz prvega odstavka tega člena se štejejo:

- sredstva za vklepanje in vezanje;
- telesna sila;
- plinski razpršilec;
- palica;
- opozorilni strel;
- strelno orožje;
- službeni psi.

(5) Pravosodni policist sme uporabiti le tisto prisilno sredstvo, s katerim lahko glede na varnostne okoliščine z najmanjšimi škodljivimi posledicami za osebo, proti kateri ga uporabi, opravi uradno nalogo.

(6) O vsaki uporabi prisilnega sredstva zoper obsojenca je treba takoj obvestiti upravo.

241. člen

(1) Uprava zagotavlja pravno pomoč delavcu uprave, zoper katerega je uveden kazenski postopek ali odškodninski postopek zaradi opravljanja uradnih nalog, ki jih je po oceni uprave opravljal skladno s predpisi.

(2) Oceno poda komisija, ki jo imenuje generalni direktor.

(3) Če je bil pravosodni policist obsojen zaradi kaznivega dejanja iz pete alineje prvega odstavka 231. člena tega zakona, mora sodišče pravnomočno sodbo poslati generalnemu direktorju.

(4) Če je zoper pravosodnega policista uveden kazenski postopek zaradi utemeljenega suma storitve kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in za katerega je zagrožena kazen zapora daljša od šestih mesecev, lahko generalni direktor odloči, da se pravosodnega policista začasno odstrani z dela (suspenz).

(5) Pravosodnemu policistu preneha delovno razmerje z dnem, ko uprava na podlagi pravnomočne sodbe izda ugotovitveni sklep o prenehanju delovnega razmerja.

242. člen

Minister, pristojen za pravosodje, podrobneje uredi izvrševanje nalog pravosodnih policistov.

Vzgojna služba

243. člen

Naloge vzgojne službe opravljajo strokovni delavci: vzgojitelji, psihologi, pedagogi, socialni delavci, učitelji, učitelji praktičnega pouka, delovni terapevti in zdravstveno osebje.

250.a člen

(1) Ministrstvo upravlja kazensko evidenco, evidenco pravnomočnih sodb oziroma sklepov o prekrških, posebno evidenco vzgojnih ukrepov in skupno evidenco kazenskih točk v cestnem prometu (v nadaljnjem besedilu: evidence). V evidencah se obdelujejo: osebni podatki, vključno z enotno matično številko občana, o storilcih kaznivih dejanj iz sodb ali drugih odločb sodišč, podatki o izrečenih kaznih, varnostnih ukrepih, pogojnih obsodbah, sodnih opominih, vzgojnih ukrepih in o obsodbah, s katerimi je bila storilec kaznivih dejanj, o katerih se vodi kazenska evidenca, oproščena kazen, o izrečenih sankcijah v postopku o prekršku ter o njihovih pravnih posledicah; poznejše spremembe podatkov o obsodbah, ki so bile vpisane v kazensko evidenco, pa tudi podatki o izvršeni kazni in razveljavitvi vpisa neupravičene obsodbe. Na podlagi enotne matične številke občana se iz Centralnega registra prebivalstva v kazensko evidenco vpiše veljaven podatek o osebnem imenu.

(2) Podatke za evidence iz prejšnjega odstavka posredujejo ministrstvu upravljavec Centralnega registra prebivalstva, državni organi, pristojni organi samoupravnih lokalnih skupnosti in nosilci javnih pooblastil, ki obdelujejo podatke, ki so potrebni za točnost in ažurnost podatkov v kazenski evidenci. Ministrstvu se v skladu z zakonom, ki ureja varstvo osebnih podatkov, zakonom, ki ureja splošni upravni postopek, in zakonom, ki ureja davčni postopek, za izvajanje njegovih nalog in pooblastil iz prvega odstavka tega člena ter za namene zagotavljanje točnosti in posodobljenosti podatkov ob vpisu ali posredovanju podatkov iz evidence, omogoči neposreden elektronski dostop do Centralnega registra prebivalstva. Dostop se izvede z imenom in priimkom, enotno matično številko ali drugimi podatki, ki v povezavi z osebnim imenom zagotavljajo enoznačno identifikacijo osebe, o kateri se zahteva podatek ter pravilno številko zadeve in navedbo pravne podlage. Za potrebe vodenja kazenske evidence za pravne osebe se omogoči tudi elektronski dostop do centralnega registra aktivnih in izbrisanih pravnih oseb.

(3) V evidence iz prvega odstavka tega člena se vpisujejo naslednji podatki:

1. ime in priimek ter datum rojstva;
2. enotna matična številka oziroma matična številka pravne osebe;
3. kraj, občina in upravna enota ter država rojstva;
4. državljanstvo;
5. stalno oziroma začasno prebivališče;
6. naziv in naslov sodišča oziroma prekrškovnega organa, za tuje sodišče tudi ime države; številka in datum izreka odločbe sodišča prve stopnje oziroma prekrškovnega organa, datum izreka in pravnomočnosti odločbe organa druge stopnje;
7. zakonsko ime kaznivega dejanja z navedbo točke, odstavka in člena zakona, ki je bil uporabljen;
8. vrsta kazenske sankcije, vzgojnega ukrepa in varnostnega ukrepa oziroma sankcije za prekršek, ki se vpisuje v evidenco, z navedbo trajanja izrečene sankcije;
9. vse spremembe v zvezi z vpisanimi podatki, z navedbo organa, ki je izdal odločbo, in podatki o njej;
10. v evidenci kazenskih točk se obdelujejo tudi podatki o vozniskem dovoljenju.

(4) Za vzgojne ukrepe se upravlja posebna evidenca, v kateri se s smiselno uporabo določb drugega in prejšnjega odstavka obdelujejo osebni podatki o mladoletniku, podatki o izrečenih vzgojnih ukrepih

in podatki o izvršenih vzgojnih ukrepih oziroma drugi podatki, ki se nanašajo na izvrševanje vzgojnih ukrepov.

(5) Podatki iz kazenske evidence se dajejo le za neizbrisane obsodbe sodišču, državnemu tožilstvu, policiji za potrebe kazenskih postopkov, ki tečejo zoper prej obsojeno osebo, organom, pristojnim za izvrševanje kazenskih sankcij, in pristojnim organom, ki sodelujejo v postopku za podelitev amnestije, pomilostitve ali za izbris obsodbe.

(6) Podatki iz kazenske evidence o neizbrisani obsodbi se posredujejo državnim organom, na obrazloženo zahtevo pa se smejo posredovati tudi pravnim osebam in zasebnim delodajalcem, če še trajajo pravne posledice obsodbe ali varnostni ukrepi in če imajo upravičen, na zakonu utemeljen interes. Državnim organom in izvajalcem javnih pooblastil se omogoči varen elektronski dostop do kazenske evidence tako, da lahko zahtevo posredujejo tudi v elektronski obliki, in v primeru, če oseba ni zabeležena v evidenci, takoj prejmejo sporočilo, da oseba ni vpisana v kazenski evidenci. Če je oseba zabeležena, ministrstvo, pristojno za pravosodje, organu posreduje v elektronski obliki podatek iz kazenske evidence o neizbrisani sodbi.

(7) Ministrstvo o izbrisu obsodbe iz kazenske evidence obvesti upravljavca evidence zaprtih oseb. Podatke se lahko uporabi samo za izbris podatkov o sodbi iz evidence iz 50. člena tega zakona, kar upravljavec te evidence izvede najpozneje v osmih dneh po prejetju podatka o izbrisani sodbi.

(8) Na upravičeno, z zakonom določeno zahtevo ustanov, društev ali skupin, ki so jim otroci ali mladoletniki zaupani v učenje, vzgojo, varstvo ali v oskrbo, se dajo podatki iz kazenske evidence tudi za izbrisane obsodbe za kazniva dejanja po 173. členu, po 173.a členu, po drugem odstavku 174. člena, po drugem in tretjem odstavku 175. člena, storjenega proti mladoletni osebi, in po 176. členu Kazenskega zakonika (Uradni list RS, št. 50/12 – uradno prečiščeno besedilo in 54/15).

(9) Obsodbe za kazniva dejanja iz prejšnjega odstavka se vpišejo v posebno evidenco, s področnimi zakoni pa se predpišejo pogoji in omejitve za dajanje podatkov o takih obsodbah. V primerih, ki niso zajeti v prejšnjem odstavku, se obsodba kljub ohranitvi v posebni evidenci šteje za izbrisano.

(10) Posamezniku se sme na njegovo zahtevo brezplačno dati podatke o tem, da je bil oziroma da ni bil obsojen.

(11) Določbe o zakonski rehabilitaciji in izbrisu sodbe ter o sodni rehabilitaciji se smiselno uporabljajo tudi, kadar gre za sodbo, ki jo je državljanu Republike Slovenije izreklo tuje sodišče.

(12) Določbe tega člena se uporabljajo tudi za sodbe, ki so jih državljanom Republike Slovenije izrekla tuja sodišča, določbe o posredovanju podatkov pa se uporabljajo tudi za državne organe, pravne osebe in delodajalce držav članic Evropske unije, če ni z zakonom določeno drugače.

251. člen

(1) Z globo od 1.400 eurov do 21.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, samostojni podjetnik posameznik in posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost:

1. če kot delodajalec oziroma izvajalec izobraževanja ne izvršuje obveznosti glede vsebine, rokov in načina obveščanja zavoda o izpolnjevanju oziroma opuščanju delovnih oziroma izobraževalnih obveznosti obsojenca, morebitnih zlorabah načina prestajanja kazni zapora ob koncu tedna, hujših kršitvah delovnih ali učnih oziroma študijskih obveznosti in drugih okoliščinah, ki lahko vplivajo na način izvrševanja kazni zapora (peti odstavek 12. člena tega zakona);

2. če ne omogoči svetovalcu izvajanja nadzora nad izvrševanjem navodil oziroma nalog v okviru varstvenega nadzorstva ali ga nemudoma ne obvesti, da pogojno obsojeni oziroma pogojno odpuščeni brez opravičenega razloga ni začel ali je opustil zdravljenje, obiskovanje posvetovalnice, usposabljanje ali zaposlitev (tretji odstavek 146. člena tega zakona);

3. če omogoči drugemu opravljanje poklica, dejavnosti in dolžnosti, čeprav ve, da mu je bil s pravnomočno odločbo izrečen varnostni ukrep prepovedi opravljanja določenega poklica, določene samostojne dejavnosti ali kakšne dolžnosti (159. člen tega zakona);

4. če opravlja določeno gospodarsko dejavnost, ki ji je prepovedana z varnostnim ali varstvenim ukrepom prepovedi določene gospodarske dejavnosti (168. člen tega zakona).

(2) Z globo od 150 eurov do 1.400 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba državnega organa, samoupravne lokalne skupnosti, pravne osebe, samostojnega podjetnika posameznika in posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

256. člen

Nadzor nad izvrševanjem petega odstavka 12. člena tega zakona izvajata inšpektorat, pristojen za šolstvo in inšpektorat, pristojen za delo, vsak v okviru svojih pristojnosti, nad izvrševanjem 97. člena tega zakona policija, nad izvrševanjem petega odstavka 106. člena tega zakona, inšpektorat, pristojen za notranje zadeve, nad izvrševanjem 160. člena tega zakona inšpektorat, pristojen za promet, nad izvrševanjem tretjega odstavka 146. člena tega zakona inšpektorat, pristojen za delo, vsak v okviru svoje pristojnosti, nad izvrševanjem 158., 159., 163. in 168. člena tega zakona inšpektorat, pristojen za delo, nadzor nad izvrševanjem 170. člena tega zakona pa inšpektorat, pristojen za šolstvo.

V. PREDLOG, DA SE PREDLOG ZAKONA OBRAVNAVA PO NUJNEM OZIROMA SKRAJŠANEM POSTOPKU

Predlog zakona se obravnava po rednem zakonodajnem postopku.